חסידות · ברסלב · ספרים של תלמידים

נתיב צדיק - רבי נתן בר יהודא

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

נתיב צדיק - רבי נתן בר יהודא

מקור הטקסט: אור ברסלב

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/נתיב-צדיק-רבי-נתן-בר-יהודא/
הקובץ נוצר ב־15 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611151759 של הספרייה.

תוכן העניינים

א 6
ב 7
ג 8
ד 10
ה 11
ו 12
ז 12
ח 15
ט 16
י 18
יא 22
יב 24
יג 26
יד 27
טו 29
טז 32
יז 34
יח 35
יט 36
כ 37
כא 39
כב 39
כג 41
כד 41
כה 42
כו 43
כז 44
כח 44
כט 46
ל 46
לא 49
לב 50
לג 51
לד 52
לה 53
לו 54
לז 55
לח 57
לט 59
מ 59
מא 60
מב 62
מג 63
מד 65
מה 66
מו 68
מז 71
מח 74
מט 75
נ 76
נא 77
נב 78
נג 80
נד 81
נה 82
נו 82
נז 83
נח 83
נט 84
ס 85
סא 86
סב 87

סג 88
סד 89
סה 90
סו 91
סז 92
סח 92
סט 93
ע 94
עא 96
עב 97
עג 98
עד 99
עה 99
עו 100
עז 102
עח 104
עט 106
פ 108
פא 110
פב 111
פג 112
פד 113
פה 114
פו 115
פז 116
פח 118
פט 119
צ 120
צא 121
צב 122
צג 123
צד 124
צה 125
צו 125
צז 126
צח 127
צט 128
ק 129
קא 129
קב 130
קג 131
קד 132
קה 134
קו 134
קז 136
קח 136
קט 137
קי 140
קיא 143
קיב 143
קיג 144
קיד 146
קטו 147
קטז 148
קיז 149
קיח 150
קיט 151
קכ 152
קכב 154
קכג 156
קכד 159
קכה 160
קכו 161
קכז 162

קכח 163
קכט 165
קל 165
קלא 166
קלב 167
קלג 167
קלד 168
קלה 170
קלו 170
קלז 171
קלח 174
קלט 177
קם 178
קמא 178
קמב 179
קמג 180
קמד 181
קמה 182
קמו 182
קמז 183
קמח 184
קמט 185
קנ 185
קנא 186
קנב 187
קנג 188
קנד 188
קנה 189
קנו 191
קנז 191
קנח 192
קנט 194
קס 194

א

הָאֵל הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב הוּא יֵיטִיב לָנוּ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה לִכְבוֹד אֲהוּבֵינוּ בֶּאֱמֶת יְדִידֵנוּ אוֹהֵב נַפְשִׁי הָאִישׁ חָסִיד נ"ח וְכוּ' מוֹרֵנוּ הָרַב ר' צְבִי נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם בְּנוֹ הָאַבְרֵךְ הַיָּקָר הָאִישׁ חָסִיד כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ וּבְנוֹ סָעְנְדִיר נֵרוֹ יָאִיר

תְּהִלָּה לְאֵל בָּרוּךְ הַשֵּׁם אֲנִי פֹּה בַּחַיִּים וְשָׁלוֹם כֹּה אֶזְכֶּה לִשְׁמֹעַ מִכֶּם חַיִּים וְשָׁלוֹם אַחַר דְּרִישַׁת שְׁלוֹמוֹ הַטּוֹב בְּאַהֲבָה רַבָּה בָּאתִי לְבַקֵּשׁ מֵאֵת מַעֲלַתְכֶם שֶׁתִּהְיֶה אַהֲבָתֵנוּ קְשׁוּרָה תָּמִיד עַל יְדֵי מִכְתָּבִים יִהְיוּ אַהֲבָתֵנוּ וְנַפְשֵׁנוּ קְשׁוּרִים בְּיַחַד 'אֲנָא נַפְשִׁי כְּתִיבָא יְהָבִית' וְלִכְתֹּב לִי מִבְּרִיאוּתְכֶם כִּי שָׁמַעְתִּי עַל יְדֵי ר' דָּוִד סָגַל שֶׁהֵם אֵינָם בְּקַו הַבְּרִיאוּת וְגַם אֲנִי וְזוּגָתִי תְּחָיֶה מִיּוֹם בּוֹאֵנוּ אֵינֶנּוּ בְּקַו הַבְּרִיאוּת בְּכָל פַּעַם דָּבָר אַחֵר וַאֲנִי מֵבִין בְּדַעְתִּי שֶׁאֵינָם יְכוֹלִים לִטְעֹם טַעַם אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל עַד שֶׁגּוּבְרִים מִקִּדָּם עַל הָאָדָם כַּמָּה יִסּוּרִים אַךְ לְהַשֵּׁם הַבִּטָּחוֹן שֶׁבְּוַדַּאי יוֹשִׁיעֵנוּ וְיַצִּילֵנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִכָּל הַיִּסּוּרִים וְיִזַּכֵּנוּ בִּזְכוּת וְכֹחַ רַבֵּנוּ זַ"ל וְתַלְמִידוֹ הַקָּדוֹשׁ שֶׁיִּטְעֵימֵנוּ עוֹד מִקְּדֻשַּׁת אֶרֶץ הַקֹּדֶשׁ וְאֶצְלֵנוּ הָיְתָה סִבָּה מֵאֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁאֲנִי יוֹשֵׁב בְּטֶבֶרְיָא כִּי מִתְּחִלָּה נָסַעְתִּי עַל אַפָּן שֶׁאֶחוֹתִי יֵשׁ לָהּ בַּיִת לֵישֵׁב עִמָּהּ וְאַחַר כָּךְ שֶׁבָּאתִי לִפֹּה וְרָאִיתִי מֵחֲמַת כַּמָּה טְעָמִים שֶׁאֵינִי יָכוֹל לֵישֵׁב עִמָּהּ וְהָיָה בְּדַעְתִּי לִנְסֹעַ לִצְפַּת תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן לִקְבֹּעַ עִמָּכֶם יְשִׁיבָתִי אַךְ מֵהַשֵּׁם הָיָה שֶׁמִּקֹּדֶם הָיִיתִי חוֹלֶה שְׁמוֹנָה יָמִים וְאַחַר כָּךְ נֶחְלַשְׁתִּי זוּגָתִי מְאֹד מְאֹד שְׁנֵי פְּעָמִים וְהָיִיתִי מֻכְרָח לְשָׂכֹר לִי דִּירָה וְכָל מַה שֶּׁצָּרִיכִין לְדִירָה שֻׁלְחָן כִּסֵּא וּמְנוֹרָה וּקְעָרוֹת וּקְדֵרוֹת וּמָעוֹת פּוֹרְחוֹת כְּמוֹ אָבָק וּמֻחֲמַת שֶׁאֵין אֲנִי בְּקַו הַבְּרִיאוּת הַהוֹצָאָה גְּדוֹלָה עַד לְמְאֹד אַךְ לְהַשֵּׁם הַבִּטָּחוֹן שֶׁבְּוַדַּאי לֹא יַעֲזוֹב אוֹתִי וְהָעִקָּר שֶׁיִּתֵּן לָנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּרִיאוּת הַגּוּף בִּכְדֵי שֶׁיִּהְיֶה הַגּוּף לְעֶזֶר לְתוֹרָה וּלְתְפִלָּה כַּאֲשֶׁר הוֹרוּ לָנוּ רַבֵּנוּ זַ"ל וְתַלְמִידוֹ הַקָּדוֹשׁ בִּכְדֵי שֶׁעַל יְדֵי תּוֹרָה וּתְפִלָּה נִהְיֶה מְקֻשָּׁרִים לְרַבֵּנוּ זַ"ל וְתַלְמִידוֹ הַקָּדוֹשׁ

דִּבְרֵי אוֹהֲבְכֶם בֶּאֱמֶת

נָתָן בֶּן מוֹרֵנוּ יְהוּדָה זְכָרוֹ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא

וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לִידִידֵנוּ אֲהוּבֵינוּ בֶּאֱמֶת וְתִיק וְחָסִיד הַמַּפְלָא וּמַפְלִג יָרֵא אֱלֹהִים וְכוּ' וְכוּ' מוֹרֵנוּ הָרַב ר' נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם וְתִיק וְחָסִיד יָרֵא אֱלֹהִים וְכוּ' מוֹרֵנוּ הָרַב זַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר וּבְשָׁלוֹם כָּל אֲנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וּבְשָׁלוֹם נָכְדֵיכֶם הַיָּקָר מוֹרֵנוּ הָרַב סָעְנְדִיר'ל נֵרוֹ יָאִיר לְאֹרֶךְ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת אָמֵן סֶלָה אָמֵן כֵּן יְהִיֶה רָצוֹן אָמֵן כֵּן יְהִיֶה רָצוֹן

ב

בָּרוּךְ הַשֵּׁם יוֹם ה' לְעֵת עֶרֶב שְׁמִינִי תרל"ה פֹּה עִיר הַקֹּדֶשׁ טְבֶרְיָא תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן
לִכְבוֹד אֱהוּבִי בֶּאֱמֶת אָהוּב נַפְשִׁי הָאַבְרֵךְ הַמַּשְׂכִּיל הַמַּפְלָא מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר עִם
שְׁלוֹם חֲבֵרוֹ הַיָּקָר מוֹרֵנוּ הָרַב אַיְזִיק נֵרוֹ יָאִיר
בָּרוּךְ הַשֵּׁם הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם אִתָּנוּ מִכְתָּבֵכֶם הַיָּקָרִים קִבַּלְתִּי בְּזֶה הָרֶגַע וְהָיוּ לְמֵשִׁיב נַפְשִׁי
שֶׁשָּׁמַעְתִּי הַחֶסֶד הַגָּדוֹל שֶׁעָשָׂה עִמָּכֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַטּוֹב וּמֵטִיב שֶׁחָמִיךְ הַיָּקָר נֵרוֹ יָאִיר
וְאִמְּךָ הַיְקָרָה הֵשִׁיב אוֹתָם לְאֵיתָנָם וְגַם הִגְדִּיל לַעֲשׂוֹת עִמָּךְ חַסְדּוֹ הַגָּדוֹל לַעֲשׂוֹת עִם בִּנְךָ
נֵרוֹ יָאִיר שֶׁיִּחְיֶה לְאֹרֶךְ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם וְהוּא יִגְמֹל עִמָּכֶם כָּל
טוּב סֶלָה וְגַם הַמִּכְתָּב מִבְּנֵי מִטּוּרוֹהַיְיצָע הֶחֱיַתְנִי בְּזֶה הַמִּכְתָּב הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְחַיֶּה אֶתְכֶם
בְּנַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת וְגַם אוֹדוֹת שִׁמְחַתְכֶם בְּפוּרִים הַקָּדוֹשׁ גַּם כֵּן הֶחֱיַתְנוּ כִּי 'חָבֵר אָנִי
לְכָל אֲשֶׁר יְרֵאוּךָ' כְּפִי שִׂמְחַתְכֶם כֵּן נִמְשָׁךְ עֲלֵיכֶם יִרְאָה עִלָּאָה דְּעִלָּאָה וַאֲנִי הִתְקַשַּׁרְתִּי
עִמָּכֶם וַאֲנִי שָׂמַחְתִּי בְּעַצְמִי בְּבֵיתִי וְרָצִיתִי לִכְתֹּב לָכֶם אֵיזֶה דִּבּוּרִים הַנּוֹבְעִים מֵהַנַּחַל נֹבֵעַ
מְקוֹר חָכְמָה אַךְ מֹחִי מְבֻלְבָּל כִּי זוֹגָתִי תִּחְיֶה בְּרֵיְינָא לֵאָה בַּת פֵּיגָא אֵינָהּ בְּקוֹ הַבְּרִיאוּת
עוֹד מֵאֶסְתֵּר תַּעֲנִית כִּי הִתְעַנְּתָה בְּלֹא הַסְכָּמָתִי וְלֹא שָׁמְעָה אֵלַי וְתֵכֶף חָלְתָה עַל חֲלִישׁוּת
הַלֵּב כְּךָ הָיְתָה שְׁנֵי פְּעָמִים בְּיוֹם וּבָזֶה הַשָּׁבוּעַ נֶחְלְשָׁה מְאֹד וְיֵשׁ לָהּ חֲלִישׁוּת הַלֵּב אֵין
סְפָאַרִינִיס וְכֻבֵּד עָלֶיהָ יָדָהּ וְרַגְלָהּ וְהַיְסוּרִים שֶׁלִּי אֵין לְשַׁעֵר וּלְהַעֲרִיךְ כִּי בְּלֹא זֶה הִיא
רוּחָנִית וְאֵינָהּ אוֹכֶלֶת כְּלָל עַל כֵּן בִּקַּשְׁתִּי אֶת כָּל אוֹהֲבֵי בֶּאֱמֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְהִתְפַּלֵּל
עָלֶיהָ שֶׁיִּשְׁלַח לָהּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה חִישׁ מַהֵר הַכְּלָל לֹא עָבַר עָלַי מִיּוֹם בּוֹאִי
לְאַדְמַת הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵי שְׁבוּעוֹת שֶׁלֹּא יִהְיֶה לָהּ אֵיזֶה מֵחוּשׁ אַחַר רַק 'בַּצַּר הִרְחַבְתָּ לִי' 'וְרֵוַח
תַּשְׁימוּ בֵּין עֵדֶר לְעֵדֶר' וְהַשֵּׁנִי בִּיסְלִיקִיס קִבַּלְתִּי וָאֶקְנֶה שֶׁמֶן זַיִת וְאַדְלִיק עֲבוּרְכֶם לְעִלּוּי
נִשְׁמָתוֹ שֶׁל הַתַּנָּא ר' מֵאִיר בַּעַל הַנֵּס וּבִזְכוּת זֶה יַעֲשֶׂה עִמָּכֶם תָּמִיד נִסִּים הַרְבֵּה וְיִקָּיֵם
בָּכֶם 'טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה' וּתְשׁוּאַת חֵן לְמַעֲלָתוֹ עֲבוּר הַלְוָאַת הַבָּאסְלִיק לְתֵן לְר' נַחְמָן
נֵרוֹ יָאִיר וְר' אִיצִ'ילִי נֵרוֹ יָאִיר שֶׁקִּיַּמְתִּי מַתָּנוֹת לָאֶבְיוֹנִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְאַתָּה הָיִיתָ שְׁלִיחַ
מִצְוָה וּמְבַקֵּשׁ אֲנִי מְאֹד מֵאֵת כָּל אוֹהֲבֵנוּ אַחֵינוּ הָאֲמִתִּיִּים לְהִתְפַּלֵּל עֲבוּר זוֹגָתִי תִּחְיֶה
כִּי הִיא עֲקֶרֶת הַבַּיִת וּבָרוּךְ הַשֵּׁם הִיא אִשָּׁה כְּשֵׁרָה וְאֵינָהּ מַנַּחַת אוֹתִי לֵילֵךְ לַחוּץ אֲפִילוּ
עַל דָּבָר קַל וְגַם הַמִּכְתָּבִים לְר' מֹשֶׁה נֵרוֹ יָאִיר אָמַסֹּר לוֹ כְּשֶׁאֶרְאֶה אוֹתוֹ וְגַם תִּכְתֹּב לִי
שֶׁהָאַבְרֵךְ ר' יוֹסֵף נֵרוֹ יָאִיר בָּא לְמַחֲנֵיכֶם אִם אֵיזֶה פְּרָאשְׁפָּארְט בָּא לְכָאן וּמֵאֵיזֶה טַעַם
בָּרַח בִּכְדֵי לֵידַע מֵחֲמַת שֶׁבְּנֵי יִצְחָק נֵרוֹ יָאִיר יֵשׁ לוֹ גַּם כֵּן פְּרָאשְׁפָּארְט מְוָואלְחַיי וַחֲתָנִי
יִשְׂרָאֵל נֵרוֹ יָאִיר כָּתַב לִי שֶׁהַפְּרָאשְׁפָּארְט שֶׁלָּהֶם טוֹבִים מְאֹד עַל כֵּן תְּמִיהָ לִי בִּיאָתוֹ לְפֹה
גַּם אֵין אֲנִי יוֹדֵעַ אֵיךְ שָׁלְטוּ הַזָּרִים בְּמִכְתְּבֵי הֲלֹא אָנֹכִי חָתַמְתִּי אוֹתָם בְּקְוִוועְרְט וְכָתַבְתִּי

בְּחֶרֶם דְּרַבֵּנוּ גֵּרְשׁוֹם וְגַם שָׁלַחְתִּי אוֹתָם עַל יְדֵי ר' בָּעֶר נֵרוֹ יָאִיר נָאֶמָן מֹר' חַיִּים יְהוֹשָׁעַ נֵרוֹ יָאִיר וּבְוַדַּאי הִגִּיעַ לְר' חַיִּים יְהוֹשָׁעַ נֵרוֹ יָאִיר וּבְאֵיזֶה סִבָּה שָׁלְטָה יָד זָרִים בָּהֶם זוֹלַת זֶה חֲדָשׁוֹת אֵין אַךְ מֻחֲמַת נְחִיצוּת תְּפִלַּת מִנְחָה אֲקַצֵּר וְאֹמַר שָׁלוֹם וְחִזְקוּ חֲבֵרִים אֲהוּבִים בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל וְתַלְמִידוֹ הַקָּדוֹשׁ וְיִטַב לָכֶם לָעַד

נָתָן בֶּן מוֹרֵנוּ יְהוּדָא זִכְרוֹ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא

וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְאָבִיךָ הַיָּקָר הַמֻּפְלָא וּמֻפְלָג וְתִיק וְחָסִיד נָבוֹן וְחָכָם יֵרֵא אֱלֹהִים וְכוּ' מוֹרֵנוּ הָרַב ר' הִירְשׁ נֵרוֹ יָאִיר שֶׁיִּחְיֶה לְאֹרֶךְ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת אָמֵן עִם שָׁלוֹם אִמְּךָ תִּחְיֶה וְזוּגָתְךָ יְדָאסִי לֵאָה תִּחְיֶה וּבְנְךָ יַקִּירְךָ סָעְנְדִיר חַיִּים שֶׁיִּחְיֶה לְאֹרֶךְ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת אָמֵן נֵצַח וָעֶד וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְכֻלָּם בְּאַהֲבָה עַזָּה וְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּאַהֲבָה עַזָּה בְּפְרוֹטְרוֹט לְכֻלָּם

ג

בְּרוּךְ הַשֵּׁם יוֹם ט"ו מְנַחֵם תרל"ה טְבֶרְיָא תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֶן

כְּבוֹד יְדִידִי אֲהוּבִי בֶּאֱמֶת מַמָּשׁ כִּבְנִי הַמֻּפְלָא וְתִיק וְחָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר תְּהִלָּה לְאֵל וּבְרוּךְ הַשֵּׁם שֶׁאֲנִי וְזוּגָתִי וְאִמִּי וַאֲחוֹתִי בָּרוּךְ הַשֵּׁם בְּחַיִּים וְשָׁלוֹם כֵּן נִזְכֶּה לִשְׁמֹעַ מִבְּרִיאוּתְכֶם מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם בַּאֲרִיכוּת יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת אָמֵן נֵצַח סֶלָה וָעֶד

זֶה שְׁנֵי שֶׁבּוּעוֹת שֶׁכָּתַבְתִּי לָכֶם מִכְתָּב וְכָתַבְתִּי לָכֶם כַּמָּה דְּבָרִים שֶׁצָּרִיךְ לִי תְּשׁוּבָה עֲלֵיהֶם וְגַם מִבְּרִיאוּתְכֶם כָּלְתָה נַפְשִׁי וְאָזְנִי לִשְׁמֹעַ מֵחֲמַת שֶׁבְּכָאן הַמָּרָה שְׁחוֹרָה גְּדוֹלָה עַד מְאֹד מִמַּחֲנֵיכֶם שֶׁאוֹמְרִים שֶׁאֵינָהּ יָפָה אֶצְלְכֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם עַל כָּל עַיָּרֵי יִשְׂרָאֵל וִיהוּדָא בְּרַחֲמָיו הַגְּדוֹלִים וְהַמְרֻבִּין וְתַאֲמִין לִי יְדִידִי כְּשֶׁאֵין לִי יְדִיעָה מִכֶּם כַּמָּה יָמִים עֵינַי כָּלוֹת וּמְיֻחָלוֹת לְאֵיזֶה שְׁמוּעָה טוֹבָה כִּי אַהֲבַתְכֶם תְּקוּעָה בְּלִבִּי בְּתוֹךְ קִירוֹת לְבָבִי וּבְתוֹךְ פְּנִימִיּוּת מֹחִי כִּי אֵין לִי בְּכָאן אוֹהֲבִים קְרוֹבִים וְרֵעִים אֲהוּבִים וּסְמוּכִים כְּמוֹכֶם כִּי נַפְשְׁכֶם קְשׁוּרָה בְּנַפְשִׁי בְּקֶשֶׁר אַמִּיץ וְחָזָק כִּי מֵרֹעַ אֶחָד נָחְנוּ וְאָב אֶחָד לְכֻלָּנוּ לְמַעַן הַשֵּׁם אָחִי וְרֵעִי לְמַעַן הַשֵּׁם אַתָּה וַאֲהוּבִי אַיְזִיק נֵרוֹ יָאִיר אַל תִּשְׁכְּחוּ שֶׁהַיּוֹם מַתְחִילִים הַיָּמִים נוֹרָאִים הַקְּדוֹשִׁים וּצְרִיכִין אָנוּ לְהַתְחִיל בְּדַרְכֵי הַתְּשׁוּבָה מֵחָדָשׁ וְאֵין אָנוּ יְכוֹלִין לְהַתְחִיל הַתְּשׁוּבָה כִּי אִם בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הוֹרוּ לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל וְתַלְמִידוֹ הַקָּדוֹשׁ הַיְנוּ לִלְמֹד סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל בְּחֶשֶׁק חָדָשׁ וּלְהַאֲמִין בָּהֶם שֶׁיֵּשׁ לָהֶם כֹּחַ לְרַפְאוֹת נַפְשֵׁנוּ וְלוֹמַר תְּהִלִּים הַרְבֵּה וּתְפִלּוֹת הַרְבֵּה בְּחֶשֶׁק חָדָשׁ וּבְתָמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת וּלְהַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ הַדֶּרֶךְ מֵהָאִישׁ הַפָּשׁוּט בְּהִתְקַשְּׁרוּת רַבֵּנוּ ז"ל וּלְהִתְמָרְמֵר בִּבְכִיָּה גְּדוֹלָה עַל שֶׁנִּתְרַחֲקְנוּ מֵאֲבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם וְעַל יְדֵי

וֶה יִמָּשְׁכוּ עָלֵינוּ תִּקְוָתָם מֵהָאוֹר אֵין סוֹף בָּרוּךְ הוּא כַּמְּבאָר בְּ׳לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת׳ אֲשֶׁר מִשָּׁם יְכוֹלִין לְתַקֵּן אֲפִילוּ אֲנָשִׁים פְּגוּמִין מְאֹד וְאֵין שׁוּם אָדָם שֶׁבָּעוֹלָם שֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ תִּקּוּן מִשָּׁם רַק אָנוּ צְרִיכִין לַעֲסֹק בְּזֶה בְּחֵשֶׁק חָדָשׁ וּלְהָכִין עַצְמֵנוּ לְקַבֵּל הַתִּקּוּן וּבִפְרָט שֶׁהַיָּמִי רָצוֹן מְמַשְׁמְשִׁין וּבָאִין עַל כֵּן צְרִיכִין לַעֲסֹק רַק בְּרָצוֹן וְכִסּוּפִין וְהִשְׁתּוֹקְקוּת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לָשׁוֹן נוֹפֵל עַל לָשׁוֹן וְגַם הֵם יְמֵי תְּשׁוּבָה עַל כֵּן אָנוּ צְרִיכִין בְּכָל עֵת לוֹמַר בְּפֶה מָלֵא הַחְזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה כִּי דִּבֵּר בְּעִתּוֹ מַה טּוֹב וְחִזְּקוּ וְאִמְצוּ בַּתּוֹרָה וּבַתְּפִלָּה וּבְשִׂמְחָה כִּי כָּךְ דֶּרֶךְ רַבֵּנוּ זַ״ל וּלְמַעַן הַשֵּׁם בְּכָל עֵת תִּכְתְּבוּ לִי מִכְתָּבִים וַאֲנִי אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם אֶכְתֹּב לָכֶם כִּי מְאֹד חָשְׁקָה נַפְשִׁי בָּכֶם וְגַם אֲנִי וִידִידֵנוּ ר׳ קַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר מִתְפַּלְּלִים עֲלֵיכֶם בְּכָל יוֹם הַיּוֹם הָיֵינוּ עַל קֶבֶר הַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ ר׳ נַחְמָן זְקֵנוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל וְהִתְפַּלַּלְנוּ עֲבוּר כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁמַע תְּפִלָּתֵינוּ וְגַם אַתָּה תִּתְפַּלֵּל עָלֵינוּ וְעַל זוּגָתִי תִּחְיֶה כִּי לֹא עֲבָרוּ עוֹד שְׁנֵי יָמִים שֶׁתִּהְיֶה בְּקֶרְבָּנוּ הַבְּרִיאוּת בִּשְׁלֵמוּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁלַח לָהּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה כִּי הִיא לְגֶנֶדִּי מַמָּשׁ זְבוּלוֹן וְגַם בַּקָּשְׁתִּי מִמְּךָ אוּלַי תִּכְתֹּב מִכְתָּב לְחָמִיךָ נֵרוֹ יָאִיר תִּשְׁאַל אוֹתוֹ הֵיכָן חָתָנִי יִשְׂרָאֵל נֵרוֹ יָאִיר עִם בִּתִּי יוֹשְׁבִים וְגַם מִבְּנִי יִצְחָק נֵרוֹ יָאִיר וּבִתִּי חַיְיקֶע עִם חָתָנִי שְׁמוּאֵל נֵרוֹ יָאִיר מַה הֵם עוֹשִׂים וּמַה שֶּׁנִּשְׁמַע מַגִּיסְךָ מוֹרֵנוּ הָרַב מֹשֶׁה נֵרוֹ יָאִיר לְהַחֲיוֹת נַפְשִׁי וְגַם תִּכְתֹּב לְאָחִיךָ סָענְדִיר נֵרוֹ יָאִיר אוֹ לְחָמִיךָ נֵרוֹ יָאִיר לִשְׁלֹחַ לִי הָאֶחָד רוּבֶּל חָדָשׁ שֶׁכָּתַב לִי שֶׁשּׁוֹלֵחַ לִי עַל שֵׁם זַיִת לִר׳ מֵאִיר בַּעַל נֵס וַאֲנִי כְּבָר הִדְלַקְתִּי לְעֵת עַתָּה מִכִּיסִי כִּי חָמִיךָ שָׁכַח לִשְׁלֹחַ לִי וְאָבִיךָ נֵרוֹ יָאִיר יוֹדֵעַ שֶׁלֹּא שָׁלַח לִי וַאֲנִי לְעֵת עַתָּה הִדְלַקְתִּי עֲבוּר פִּדְיוֹן שֶׁכָּתַב לִי מֵהַשּׁוֹנְאִים שֶׁלּוֹ וְהִתְפַּלַּלְתִּי עָלָיו הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי בַּעֲדוֹ וּבְעַד בְּנֵי בֵיתוֹ וַאֲנִי כָּתַבְתִּי מִשָּׁבוּעוֹת שְׁנֵי מִכְתָּבִים לְטוּרוֹהַיְיצָע וְאֵין לִי שׁוּם מִכְתָּב וַאֲיִנִי יָכוֹל לָתֵת עֵצָה לְנַפְשִׁי אִם לִכְתֹּב לָהֶם כִּי אֲנִי מְקַמֵּץ הַפָּאסְט גֶּעלְט שֶׁלָּהֶם שֶׁצְּרִיכִין לִתֵּן בְּעַד הַמִּכְתָּבִים עַל כֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ מֵאִתְּךָ לִפְרֹס בְּשָׁלוֹם עֲבוּרִי וּלְבַקֵּשׁ מֵהֶם לִכְתֹּב לְךָ מֵחָתָנִי יִשְׂרָאֵל נֵרוֹ יָאִיר וּמֵבִתִּי תִּחְיֶה וּמִנְּכָדַי שֶׁיִּחְיוּ וּמִבְּנִי יִצְחָק נֵרוֹ יָאִיר וּמִבִּתִּי חַיְיקֶע תִּחְיֶה עִם שְׁלוֹם בַּעֲלָהּ שְׁמוּאֵל נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם בָּנָיו שֶׁיִּחְיוּ וְגַם מִכַּלָּתִי אֵשֶׁת בְּנִי יִצְחָק אִם יָלְדָה וּמַה יָּלְדָה וְתַעֲשֶׂה זֹאת לְמַעַן זוּגָתִי שֶׁהִיא מְבַקֶּשֶׁת מִמְּךָ כִּי הִיא בּוֹכָה וּמְיַלֶּלֶת וְהִיא לֹא צְרִיכָה יוֹתֵר כִּי בְּלֹא כָּךְ גַּם כֵּן הִיא מְלֵאָה יִסּוּרִים מֵחָלְיָהּ הֶעָצוּם וְהִיא בּוֹטַחַת בְּךָ שֶׁבְּוַדַּאי תַּעֲשֶׂה לְמַעֲנָהּ וְתִכְתֹּב וְגַם אוּלַי שָׁמַעְתָּ מֵחוֹתָנְךָ ר׳ צְבִי בֶּן סְלָאוָוע מָה הוּא עוֹשֶׂה תִּכְתֹּב לִי גַּם כֵּן כִּי הוּא מֵאוֹהֲבֵינוּ בֶּאֱמֶת

דִּבְרֵי אוֹהֲבְכֶם בֶּאֱמֶת

נָתָן בֶּן מוֹרֵנוּ יְהוּדָא זִכְרוֹ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא

וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְמַעֲנִי בְּאַהֲבָה עַזָּה וַעֲצוּמָה מִקְּירוֹת הַלֵּב לְאָבִיךְ הַיָּקָר הַמַּפְלָא הַוָּתִיק וְחָסִיד יֶרֶא אֱלֹהִים מוֹרֵנוּ הָרַב צְבִי נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם אִמְּךָ תִּחְיֶה וְלִכְבוֹד הֶחָסִיד הַמֻּפְלָג מוֹרֵנוּ הָרַב נַחוּם זַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר וְלִכְבוֹד הַוָּתִיק וְחָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר אֲהוּבִי בֶּאֱמֶת וְלִכְבוֹד חֲבֵרִי ר' אִיצִילֶע נֵרוֹ יָאִיר וְלִכְבוֹד יְדִידֵנוּ הַוָּתִיק וְחָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב ר' דֹּב שׁוֹחֵט וּבוֹדֵק נֵרוֹ יָאִיר וְלִכְבוֹד הַוָּתִיק וְחָסִיד ר' דָּוִד נֵרוֹ יָאִיר וְלִכְבוֹד הָאַבְרֵךְ מוֹרֵנוּ הָרַב אִיזִיקִילֶע נֵרוֹ יָאִיר לְסִימָן טוֹב וּלְמַזָּל טוֹב יִהְיֶה לוֹ וְלִכְבוֹד יְדִידֵנוּ הַנָּגִיד הַמְפָרְסָם מוֹרֵנוּ הָרַב ר' חַיִּים קְרָאסִין שְׁטֵין נֵרוֹ יָאִיר וְלִידִידֵנוּ הַנָּגִיד ר' יַעֲקֹב נֵרוֹ יָאִיר וּלְר' יוֹאֵל צְבִי נֵרוֹ יָאִיר. יְדִידֵנוּ הַוָּתִיק וְחָסִיד ר' קַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר פּוֹרֵס בְּשָׁלוֹמְכֶם לְכָל הַחֲבֵרַיָּא בְּאַהֲבָה וּמְבַקֵּשׁ לְהִתְפַּלֵּל עָלָיו קַלְמָן בֶּן דְּבוֹרָה

ד

בָּרוּךְ הַשֵּׁם יוֹם ד' בָּלָק תרל"ה עִיר הַקֹּדֶשׁ טְבֶרְיָא תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֶן

לִכְבוֹד יְדִידֵנוּ הָרַב הַוָּתִיק וְחָסִיד הַנָּבוֹן וְחָכָם הַמֻּפְלָא וּמֻפְלָג בַּתּוֹרָה וּבְיִרְאָה כְּבוֹד שֵׁם תּוֹרָתוֹ מוֹרֵנוּ הָרַב ר' צְבִי נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם בָּנוֹ אָהוּב נַפְשִׁי מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם כָּל בְּנֵי בֵיתוֹ

תְּהִלָּה לְאֵל חַי כֻּלָּנוּ בְּקֶרֶב הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם כֹּה אֶזְכֶּה לִשְׁמֹעַ מִפִּם בְּכָל עֵת בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת וְיַצִּיל אוֹתָנוּ וְאֶת כָּל יִשְׂרָאֵל מִכָּל הַצָּרוֹת וּמִכֹּל חֲלָאִים רָעִים וְנֶאֱמָנִים וְיִתְגַּלֶּה עָלֵינוּ מְאוֹרֵי אוֹר וַיַכְנִיעַ מֵאִתָּנוּ הַמְאוֹרֵי אֵשׁ בִּזְכוּת הָרֹאשׁ בַּיִת אָמֵן נֵצַח סֶלָה וָעֶד אַחֲרֵי דְּרִישַׁת שְׁלוֹמְךָ הַטּוֹב בָּאתִי לְהוֹדִיעֲכֶם שֶׁהַיּוֹם בַּבֹּקֶר קִבַּלְתִּי מִכְתַּבְכֶם הַיָּקָר וְגָדֵל הַחִיּוּת בְּחִיּוּת חָדָשׁ וְגַם אוֹתָנוּ יְזַכֶּה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְחַשֵּׁק חָדָשׁ לְחַדֵּשׁ יָמֵינוּ לְתוֹרָה וּלְתִפְלָה כַּאֲשֶׁר הוֹרוּ לָנוּ רַבּוֹתֵינוּ זַ"ל וְיִזַּכֵּנוּ לִטְעֹם אוֹר הַתּוֹרָה וְאוֹר הַצַּדִּיקִים קְדֻשַּׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל כִּי זֶה הוּא עִקַּר תִּקְוָתֵנוּ לָנֶצַח וּלְעַד וְהַמַּעוֹת קִבַּלְתִּי מֵר' דֹּב נֵרוֹ יָאִיר סַךְ שִׁשִּׁים וְשֵׁשׁ מָעוֹת צָפַת תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן וּמְאֹד בִּקַּשְׁתִּי לְהוֹדִיעַ לִי אִם אַתֶּם יוֹשְׁבִים בְּהַדִּירָה הַמַּשְׁכַּנְתָּא אוֹ בְּהַדִּירָה בֵּית תְּפִלָּה שֶׁלָּכֶם שֶׁקְּנִיתֶם לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם בִּכְדֵי לֵידַע אֵיךְ לְהִתְפַּלֵּל עֲבוּרְכֶם וּמֵחֲמַת מְרִיצַת הַמִּיקָּער קְצָרָתִי וְאֹמַר שָׁלוֹם לָכֶם וּלְכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְנוּ לְר' נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר וּלְר' נַחוּם זַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר וּלְר' אִיצִילֶע נֵרוֹ יָאִיר וּלְר' דֹּב נֵרוֹ יָאִיר וּלְר' דָּוִד נֵרוֹ יָאִיר וּלְר' חַיִּים קְרָאסִין שְׁטֵין נֵרוֹ יָאִיר וּלְר' יַעֲקֹב נֵרוֹ יָאִיר וּבְיִחוּד לְהָאַבְרֵךְ מוֹרֵנוּ הָרַב אִיזִיקִילֶע נֵרוֹ יָאִיר וְגַם יְדִידִי אָהוּב נַפְשִׁי הָאִישׁ הַכָּשֵׁר וְהַיָּרֵא מוֹרֵנוּ הָרַב קַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר פּוֹרֵס בְּשָׁלוֹם כֻּלְּכֶם וּמְבַקֵּשׁ מֵאִתְּכֶם לְהִתְפַּלֵּל עֲבוּרוֹ כִּי הוּא בְּמָצוֹר וּבְמָצוֹק מְאֹד הַשֵּׁם יְרַחֵם עָלָיו

דִּבְרֵי אוֹהֲבְכֶם

נָתָן בֶּן מוֹרֵנוּ יְהוּדָא
הַחוֹנֶה בִּטְבֶרְיָא תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן
וּפָרֹס בְּשָׁלוֹם לְר' יוֹאֵל צְבִי נֵרוֹ יָאִיר

ה

בָּרוּךְ הַשֵּׁם יוֹם א' תְּבוֹא תרל"ה טְבֶרְיָא תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן
הַשֵּׁם הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב הוּא יֵטִיב לָכֶם הַכְּתִיבָה וְהַחֲתִימָה טוֹבָה בְּתוֹךְ כָּל יִשְׂרָאֵל אָמֵן
לְכָבוֹד הָרַב הַוָּתִיק וְחָסִיד נָבוֹן וְחָכָם הַמֻּפְלָא וּמֻפְלָג אָהוּב נַפְשִׁי מוֹרֵנוּ הָרַב צְבִי וְלִכְבוֹד
בְּנָכֶם הַמֻּפְלָא וּמֻפְלָג אָהוּב נַפְשִׁי מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר עִם שָׁלוֹם כָּל בְּנֵי בֵיתְכֶם
תְּהִלָּה לְאֵל חַי בָּרוּךְ הַשֵּׁם פֹּה אִתָּנוּ הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם כֹּה אֱזָכֶה לִשְׁמֹעַ בְּכָל עֵת הַחַיִּים
וְהַשָּׁלוֹם בְּגוּף וְנֶפֶשׁ וּמָמוֹן וּבַאֲרִיכוּת יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת אָמֵן נֶצַח
סֶלָה וָעֶד אַחֲרֵי דְּרִישַׁת שְׁלוֹמְכֶם הַטּוֹב בָּאתִי בְּבַקָּשָׁה גְּדוֹלָה מֵאֵת מַעֲלַתְכֶם אֵיךְ שֶׁאֲנִי
רוֹצֶה אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם לִנְסֹעַ לִירוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ עִם זוּגָתִי תִּחְיֶה וְעִם אֲחוֹתִי וְאֵין לִי לְעֵת
עַתָּה עַל הוֹצָאוֹת וְאִם יִרְצֶה הַשֵּׁם אַחַר יוֹם טוֹב סֻכּוֹת יִהְיוּ לִי מָעוֹת עַל כֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ
מֵאֵת מַעֲלַתְכֶם לְהַלְווֹת לִי סַךְ אַרְבַּע מֵאוֹת גְּרָאשׁ וְאִם יִרְצֶה הַשֵּׁם בַּחֲצִי חֹדֶשׁ מַרְחֶשְׁוָן
לֹא יְאֻחַר אֶסְלֵק לָכֶם עַד פְּרוּטָה אַחֲרוֹנָה בְּלִי שׁוּם חֲשָׁשׁ כִּי אֵין אֲנִי רוֹצֶה לִנְסֹעַ לְעִיר
הַקֹּדֶשׁ חַס וְשָׁלוֹם בְּמָמוֹן שֶׁל אֲחֵרִים וְאִם הָיָה לַאֲחוֹתִי תִּחְיֶה מָעוֹת הִלְוֵיתִי אֲצָלָהּ אַךְ
מֵחֲמַת הַבֶּהָלָה שֶׁהָיָה בְּכָאן נִמְצָאִים אֲנָשִׁים שֶׁחַיָּבִים לָהּ וְאֵינָם בְּכָאן לִתְבֹּעַ אוֹתָם עַל כֵּן
אֲנִי מֻכְרָח לְבַקֵּשׁ מִכֶּם שֶׁתַּעֲשׂוּ אַתֶּם הַגְּמִילוּת חֶסֶד אִתִּי וַאֲנִי בָּטוּחַ בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁלִּזְמַן
הַנַּ"ל אֲסַלֵּק לָכֶם וְלֹא אֶגְמֹל חַס וְשָׁלוֹם רָעָה מוּל טוֹבָה שֶׁתַּעֲשׂוּ עִמָּדִי וְאִם תִּרְצוּ לִמְלֹאוֹת
בַּקָּשָׁתִי תִּשְׁלְחוּ לִי עַל יְדֵי הַנַּגִּיד ר' חַיִּים יְהוֹשָׁעַ נֵרוֹ יָאִיר לְר' דֹּב נֶאֱמָן שָׁלוֹ וְעִם הַמּוֹסֵר
כְּתָב זֶה הַזֶּה תִּשְׁלְחוּ לִי מִכְתָּב אֵיךְ וּמַה וּמֵחֲמַת גֹּדֶל בִּטְחוֹנִי שֶׁ'זֶה לֹא חָסֵר וְזֶה נֶהֱנָה
קְצָרְתִּי וְאֹמַר שָׁלוֹם לָכֶם וּלְכָל בְּנֵי בֵיתְכֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִתֵּן לָנוּ אֱלוּל טוֹב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה
כַּאֲשֶׁר הוֹדִיעַ לָנוּ רַבֵּנוּ זַ"ל וּבְדַעְתִּי אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם לִנְסֹעַ בְּצוֹם גְּדַלְיָה הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִתֵּן לָנוּ כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה לָנוּ וּלְכָל בְּנֵי בֵיתֵינוּ וּלְבָנֵינוּ וְלִבְנוֹתֵינוּ
הַקָּטָן נָתָן בֶּן אֲדֹנִי אָבִי מוֹרֵנוּ הָרַב יְהוּדָא זִכְרוֹ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא
וּפָרֹס בְּשָׁלוֹם לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּאַהֲבָה עַזָּה כִּי 'אֲנַן בַּחֲבִיבוּתָא תַּלְיָא'
כִּי אָנוּ כֻּלָּנוּ קִבּוּץ אֶחָד עִם הַקִּבּוּץ שֶׁיִּתְאַסְּפוּ עַל צִיּוּן הַקָּדוֹשׁ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ"ל עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה
הַקָּדוֹשׁ וְגַם בְּשָׁבוּעַ הֶעָבָר שָׁלַחְתִּי לִבְנֵיכֶם ר' נָתָן נֵרוֹ יָאִיר מִכְתָּב גַּם כֵּן בַּקָּשָׁתִי לְהָשִׁיב לִי
תְּשׁוּבָה עַל כָּל דָּבָר מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי לוֹ וְגַם לְהוֹדִיעַ לִי מִנְּכָדֵיכֶם נֵרוֹ יָאִיר מֶה הוּא עוֹשֶׂה וְגַם

מֵהַדִּירָה שֶׁלָּכֶם אֵיךְ וּמַה יִהְיֶה הַסּוֹף מֵהַמַּשְׁכַּנְתָּא וְגַם לִכְתֹּב לִי מַה עוֹשָׂה אֵשֶׁת יְדִידֵנוּ ר' אִיצִילֶע נֵרוֹ יָאִיר
דִּבְרֵי הַמַּעְתִּיר בַּעַדְכֶם בְּכָל עֵת
נָתָן הַנַּ"ל
יְדִידֵנוּ ר' קַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר פּוֹרֵס בִּשְׁלוֹמְכֶם וּמְבַקֵּשׁ מֵאִתְּכֶם שֶׁתִּתְפַּלְּלוּ עֲבוּרוֹ כִּי הוּא בְּמָצוֹר וּבְמָצוֹק מְאֹד וְיֵשׁ לִי רַחְמָנוּת עָלָיו כִּי הוּא בֶּאֱמֶת אִישׁ כָּשֵׁר וְלִפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְהָאַבְרֵךְ ר' אַיְזִיק נֵרוֹ יָאִיר

1

בָּרוּךְ הַשֵּׁם יוֹם ג' וַיֵּצֵא תרל"ו לִפְרָט קָטָן טְבֶרְיָא
לְכָבוֹד אָהוּב נַפְשִׁי הָאַבְרֵךְ הַמֻּפְלָא וְתִיק וְחָסִיד כָּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר
תְּהִלָּה לְאֵל חַי כֻּלָּנוּ בְּקוֹ הַחַיִּים מִי יִתֵּן הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שֶׁיְּסִיר חֲלִישׁוּת הַלֵּב מִזּוּנָתִי מָרַת יְדָאסִי לֵאָה תִּחְיֶה מִכְתָּבְךָ קִבַּלְתִּי לְנָכוֹן וְכוּ' תִּכְתֹּב לִי מַה שֶּׁנִּשְׁמַע עַתָּה מֵהַקְּאנְצִילָאטִין שֶׁלָּכֶם בִּכְדֵי לֵידַע אֵיךְ לְהִתְפַּלֵּל וְגַם לִכְתֹּב לִי מִידִידֵנוּ ר' אַיְזִיקִילֶע נֵרוֹ יָאִיר מָה הוּא עוֹשֶׂה אִם הוּא הוֹלֵךְ עִמָּכֶם בְּיַחַד וְנִתְחַזֵּק מֹחוֹ בִּישׁוּב הַדַּעַת כְּמִקֹּדֶם לְהַחָיוֹת נַפְשִׁי הַקְּשׁוּרָה בְּנַפְשׁוֹתֵיכֶם וְגַם מַה עוֹשֶׂה בִּנְךָ סֶעְנְדִיר חַיִּים נֵרוֹ יָאִיר וְאֵשֶׁת ר' אִיצֶילִי נֵרוֹ יָאִיר כִּי אָנוּ מַמָּשׁ אַחִים אֲהוּבִים וְגַם אֶתְמוֹל לָמַדְתִּי 'לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת' הִלְכוֹת שַׁבָּת הֲלָכָה ג' וַהֲלָכָה ה' וְהֶחֱיָה אוֹתִי עַד מְאֹד עַל כֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ מֵאִתְּךָ שֶׁתִּתְלַמּוֹד גַּם כֵּן הֲלָכָה הַנַּ"ל וְתִרְאֶה פְּלָאוֹת וּתְחַיֶּה נַפְשְׁךָ וְנַפְשִׁי יְדִידִי ר' אַיְזִיק נֵרוֹ יָאִיר וְגַם לִכְתֹּב לִי אִם ר' אֶפְרַיִם נֵרוֹ יָאִיר לֹא הֵבִיא לִי מִכְתָּב מִבְּנֵי מֹשֶׁה אֶפְרַיִם נֵרוֹ יָאִיר מִטְּשֶׁעְהרִין וְגַם אִם לֹא הָיָה לְאָבִיךָ נֵרוֹ יָאִיר יְדִיעָה מִבְּאֶרְאד מֵר' מֹשֶׁה יָדִיד נֵרוֹ יָאִיר עַל מִכְתָּבוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִתֵּן לָכֶם וְלָנוּ חַיִּים טוֹבִים וַאֲרֻכִּים
דִּבְרֵי אוֹהֲבְךָ
נָתָן מִטְּבֶרְיָא תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן

2

בָּרוּךְ הַשֵּׁם יוֹם שִׁישִׁי לַחֲנֻכָּה תרל"ו טְבֶרְיָא תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן
לִכְבוֹד יְדִידִי הָאַבְרֵךְ הַמֻּפְלָא וְתִיק וְחָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם בְּנֵי בֵיתוֹ
תְּהִלָּה לְאֵל חַי בָּרוּךְ הַשֵּׁם כֻּלָּנוּ בְּקוֹ הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם כֹּה אֱזָכֶה לִשְׁמֹעַ מִכֶּם וּמִכָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם אָמֵן סֶלָה מִכְתָּבְךָ מֵג' מִקֵּץ וְגַם מִיּוֹם א' שָׁבוּעַ זֶה הִגִּיעַנִי וְתַדַּע

שֶׁהַמָּעוֹת מֵר' חַיִּים יְהוֹשֻׁעַ הַיּוֹם קִבַּלְתִּי בְּעֵת צָהֳרַיִם וּמִכְתָּבְךָ קִבַּלְתִּי בַּבֹּקֶר וּבְתוֹכוֹ רָצוּף הַמִּכְתָּב מֵחָמִיךָ הַיָּקָר נֵרוֹ יָאִיר וּמֵחָתָנוֹ נָתָן נֵרוֹ יָאִיר וּמִידִידֵנוּ ר' צְבִי מִקָּאלִיבְּלַאד נֵרוֹ יָאִיר אַךְ מִי יִתֵּן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁחִישׁ מַהֵר יוֹשִׁיעֵנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לִשְׁמֹעַ הַבְּשׂוֹרָה טוֹבָה מִפְּדוּת נֶפֶשׁ גִּיסְךָ מֹשֶׁה נֵרוֹ יָאִיר וּבְוַדַּאי אֲנִי מִתְפַּלֵּל בְּכָל עֵת עַל יְשׁוּעָתוֹ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבִפְרָט עַל אוֹהֲבֵנוּ בֶּאֱמֶת הוֹדִיעַ הַשֵּׁם יְשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גִּלָּה צִדְקָתוֹ וַאֲנִי בָּטוּחַ בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁבְּוַדַּאי כְּבָר הִצִּיל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אוֹתוֹ מִכַּף כָּל אוֹיְבָיו אַךְ אַף עַל פִּי כֵן אָנוּ צְרִיכִין לְהִתְפַּלֵּל עַל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כִּי 'אֵין לָנוּ לְהִשָּׁעֵן כִּי אִם עַל אָבִינוּ שֶׁבַּשָּׁמַיִם' וְ'אֵין כּוֹחֵינוּ אֶלָּא בַּפֶּה לְבַד' וּתְמִיהַ לִי שֶׁאֲנִי כָּתַבְתִּי לְךָ אוּלַי יֵשׁ אָצְלֵיכֶם אֵיזֶה מִכְתָּב מִטּוּרוֹהַיְיצָע מֵחָמִיךָ וּמִבָּנַי שֶׁיִּחְיוּ וְאַתָּה בָּרוּךְ הַשֵּׁם עָשִׂיתָ מְצָוָה גְּדוֹלָה וּבִפְרָט נֶגֶד זוּגָתִי תִּחְיֶה שֶׁהֶחֱיֵיתָה נַפְשָׁהּ עַד מְאֹד וְלַסּוֹף אַתָּה כּוֹתֵב לִי אוּלַי יֵשׁ אֵיזֶה מִכְתָּב אֶצְלִי מִטּוּרוֹהַיְיצָע וְאֶשְׁלַח לְךָ וְלֹא יָדַעְתִּי פֵּרוּשׁוֹ אַךְ אַחַר כָּךְ בְּעֵת כְּתִיבַת מִכְתָּבִי עָלָה בְּדַעְתִּי אוּלַי בְּעֵת כְּתִיבַת מִכְתָּבְךָ בְּיוֹם ג' מִקֵּץ עֲדַיִן לֹא בָּא הַמִּכְתָּב מִטּוּרוֹהַיְיצָע עַל כֵּן כָּתַב מַעֲלָתוֹ וְשָׁאַל אוֹתִי עַל אֵיזֶה מִכְתָּב וּלְעֵת עַתָּה כְּשֶׁבָּאוּ הַשְּׁנֵי מִכְתָּבִים בְּיַחַד הָיוּ פְּלִיאָה אֶצְלִי וְאִף-עַל-פִּי-כֵן אִם יִהְיֶה אֵיזֶה מִכְתָּב מִטּוּרוֹהַיְיצָע אֲלֵי בְּוַדַּאי הוֹדִיעֲךָ וְגַם אוֹדוֹת הַסַּךְ ט"ו רוּבֶּל חָדָשׁ שֶׁיֵּשׁ לִי אֶצְלֵיכֶם כַּמָּה שֶׁיַּעֲלֶה מָעוֹת אַחַר הַחִלּוּף מַטְבֵּעַ וַאֲנִי צָרִיךְ לְעַשֵּׂר הַמָּעוֹת כְּפִי שֶׁאַתָּה יוֹדֵעַ וְכַמָּה שֶׁיַּעֲלֶה הַמַּעֲשֵׂר מֵהַסַּךְ הַנַּ"ל תְּקַבֵּל לְיָדְךָ שְׁנֵי חֲלָקִים מַעֲשֵׂר וּתְחַלֵּק לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כְּפִי דַּעְתְּךָ לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְחֵלֶק שְׁלִישִׁי תִּשְׁלַח לִי עֲבוּר יְדִידֵנוּ ר' קַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר עִם הַמָּעוֹת הַשַּׁיָּךְ לִי כִּי יְדִידֵנוּ ר' קַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר הוּא עָנִי וְאֶבְיוֹן גָּדוֹל אֲשֶׁר אֵין לְהַעֲלוֹת עַל הַכְּתָב כִּי מִיּוֹם בּוֹאוֹ לֹא אָכַל אֲפִילוּ בְּשַׂבַּת בָּשָׂר רַק לֶחֶם קַר וּמַיִם לַחַז וְהַגֵּר גַּם כֵּן עַל צַוָּארָיו וְאֵין בְּכָל הָעִיר אֶחָד שֶׁיִּשְׁאַל מֵהֵיכָן הַיְרָקוֹת הָאֵלּוּ חַיִּים וּמְאֹד בִּקֵּשׁ מִכָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וּבִפְרָט מִידִידֵנוּ ר' נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר שֶׁיִּתְפַּלְּלוּ עָלָיו שֶׁיְּרַחֵם עָלָיו הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכָל מִינֵי רַחֲמָנוּת וְהוּא בֶּאֱמֶת אִישׁ כָּשֵׁר וְגַם הַגֵּר הוּא גֵּר צֶדֶק וְהוּא אֵינוֹ רוֹצֶה לְהִפָּרֵד מֵעָלָיו וְהוּא רַךְ לֵבָב וּמַה יָּכוֹל לַעֲשׂוֹת עַל כֵּן מֵחֲמָתוֹ הוּא סוֹבֵל דַּחֲקוּת גְּדוֹלָה וּמִשְׁבּוּעַ הֶעָבַר כְּשֶׁנּוֹדַע לִי עִנְיָם דַּחֲקוּתוֹ נָתַתִּי לוֹ בָּאסְלִיק וְגַם אֲחוֹתִי נָתְנָה לוֹ בָּאסְלִיק וְהוּא יוֹשֵׁב יוֹמָם וָלַיְלָה סָגוּר וּמְסֻגָּר עַל הַתּוֹרָה וּתְפִלָּה וַאֲנִי הוֹלֵךְ אֵלָיו בְּכָל יוֹם וְלוֹמֵד עִמּוֹ סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל עַל כֵּן אֲנִי רוֹצֶה לְהַחֲיוֹת אוֹתוֹ גַּם כֵּן בְּאֵיזֶה מַתָּנָה רַק אֲנִי מְחַיֶּה אוֹתוֹ בַּדִּבּוּרִים הַנּוֹבְעִים מֵהַנַּחַל נֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה וּבְיוֹם ב' לָמַדְתִּי עִמּוֹ הַתּוֹרָה 'יְמֵי חֲנֻכָּה הֵם יְמֵי הוֹדָאָה' וְגַם לָמַדְתִּי עִמּוֹ הֲלָכָה ו' מֵהִלְכוֹת שַׁבָּת בְּ"לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת" חֵלֶק ג' מֵאֹרַח חַיִּים וְגַם אַתָּה וִידִידִי ר' אַיְזִיק תּוּכְלוּ לִרְאוֹת הַהֲלָכָה הַזֹּאת וּתְחַיּוּ עַצְמֵיכֶם כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאוֹרֶךְ יָמֵינוּ וּשְׁנוֹתֵינוּ וּבְוַדַּאי יִהְיֶה לָנוּ אַחֲרִית טוֹבָה כִּי הַדִּבּוּרִים הָאֵלּוּ הֵם מַמָּשׁ נֵס חֲנֻכָּה

שֶׁיִּרְדָּה שְׁכִינָה לְמַטָּה מֵעֲשָׂרָה לַאֲנָשִׁים כְּעֶרְכֵּינוּ אוֹרוֹת כָּאֵלּוּ אַשְׁרֵינוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ רַק כְּשֶׁאָנוּ מַשְׁכִּימִים וּמַעֲרִיבִים בְּבָתֵּי תּוֹרָה וּתְפִלָּה וְסִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל הֵם בְּחִינַת תּוֹרָה וּבָתֵּי תְּפִלָּה וְגַם לְאָבִיךְ נֵרוֹ יָאִיר שֶׁהוּא בֶּאֱמֶת אָחִי תִּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְמַעֲנִי וְתֹאמַר לוֹ שֶׁאַל יְדָאג כְּלָל שֶׁבְּוַדַּאי לֹא יַעֲזוֹב אוֹתוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רַק עֲצָתִי אִם זָכָה אוֹתוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לֵידַע מֵאוֹר כָּזֶה יְבֵלֶּה רוֹב הַיּוֹם עַל זֶה וּבְוַדַּאי יַצְלִיחַ לָנֶצַח כִּי בְּכָל יוֹם שֶׁאֲנִי לוֹמֵד חִדּוּשֵׁי רַבֵּנוּ ז"ל וְתַלְמִידוֹ הַקָּדוֹשׁ כְּמְעַט בְּכָל יוֹם עוֹלֶה עַל דַּעְתִּי לֵילֵךְ בַּחוּץ וְלִצְעֹק בְּקוֹל גָּדוֹל דְּעוּ שֶׁיֵּשׁ כָּזֶה בָּעוֹלָם אַךְ כְּבָר שָׁמַעְתִּי מֵרַבֵּנוּ ז"ל שֶׁאָמַר שֶׁלֹּא יוֹעִיל אֲבָל נִתְיַשַּׁבְתִּי לִצְעֹק עַל כָּל פָּנִים לְאוֹהֲבֵנוּ בֶּאֱמֶת וְשָׁם בְּוַדַּאי אֶפְעַל אֵיזֶה פְּעֻלָּה הֵן לִי וְהֵן לָהֶם וּבָרוּךְ הַשֵּׁם שֶׁכְּבָר נִגְמְרוּ כָּל סִפְרֵי רַבֵּנוּ וְתַלְמִידוֹ הַקָּדוֹשׁ וּבָרוּךְ הַשֵּׁם יֵשׁ לָנוּ בְּמָה לְבַלּוֹת יָמֵינוּ וּשְׁנוֹתֵינוּ וּבְוַדַּאי לֹא יִהְיוּ לָרִיק חַס וְשָׁלוֹם וּבְוַדַּאי תִּהְיֶה טוֹבָה לְנַפְשֵׁנוּ וְרוּחוֹתֵינוּ וְנִשְׁמוֹתֵינוּ וְאַף יִהְיוּ גַּם כֵּן טוֹבָה גְּדוֹלָה וְיוֹתֵר אִי אֶפְשָׁר לְבָאֵר עַל הַכְּתָב וְהַמַּשְׂכִּיל יָבִין

דִּבְרֵי אוֹהֲבְךָ בֶּאֱמֶת

נָתָן בֶּן מוֹרֵנוּ יְהוּדָא זִכְרוֹ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא

וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְכָל אוֹהֲבֵנוּ בֶּאֱמֶת אֲנַשֵּׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְנוּ אָבִיךְ מוֹרֵנוּ הָרַב צְבִי נֵרוֹ יָאִיר וִידִידֵנוּ מוֹרֵנוּ הָרַב ר' נַחוּם זַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁלַח לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה חִישׁ מַהֵר וִידִידֵנוּ הָאִישׁ חָסִיד ר' נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר וִידִידֵי אוֹהֲבֵי בֶּאֱמֶת ר' אִיצִ'ילִי נֵרוֹ יָאִיר וִידִידֵנוּ ר' דֹּב שׁוֹחֵט וּבוֹדֵק נֵרוֹ יָאִיר וִידִידֵנוּ ר' חַיִּים קְרָאסִין שְׁטֵטִין נֵרוֹ יָאִיר וִידִידֵנוּ ר' יַעֲקֹב נֵרוֹ יָאִיר וִידִידֵנוּ ר' אַיְזִיק נֵרוֹ יָאִיר וִידִידֵי ר' יוֹאֵל הִירְשׁ נֵרוֹ יָאִיר וְאָחִיו יְדִידֵי הָאַבְרֵךְ מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר וִידִידֵי ר' יוֹסֵף מִסַּיטְרָע נֵרוֹ יָאִיר וְתִכְתֹּב לִי בְּכָל עֵת אֵיזֶה יְדִיעָה מִידִידֵנוּ הֶחָסִיד ר' נַחוּם זַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר וּמֵרַבִּי אִיצִ'ילִי נֵרוֹ יָאִיר וּמֵזוּגָתוֹ תִּחְיֶה מַה הֵם עוֹשִׂים וְגַם מַה שֶּׁנִּשְׁמַע מֵהַקְּאנְצִילָאטִין שֶׁל אָבִיךְ נֵרוֹ יָאִיר וְגַם לִכְתֹּב לִי אִם יְדִידֵנוּ ר' אַבָּאלֶע נֵרוֹ יָאִיר הָיָה עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה מֵחֲמַת שֶׁכָּתַבְתָּ לִי שֶׁזּוּגָתוֹ הַצַּדֶּקֶת שָׁבְקָה לָן חַיִּים בְּעֶרֶב רֹאשׁ הַשָּׁנָה אוֹי לָנוּ עַל שֶׁבֵּרְנוּ בְּשָׁלוֹם תָּנוּחַ עַל מִשְׁכָּבָהּ בְּתוֹךְ נִשְׁמוֹת הַצַּדְּקָנִיּוֹת וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְבַנְךָ הֶחָכָם מוֹרֵנוּ הָרַב סָעְנְדִיר חַיִּים הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִתֵּן לוֹ חַיִּים וַאֲרִיכוּת יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת וְאוֹדוֹת דְּגִים קְטַנִּים לְעֵת עַתָּה אֵינָם בַּנִּמְצָא כִּי זֶה שָׁבוּעַ ב' שֶׁהַשּׁוּק מְדָגִים הֵם כֻּלּוֹ יְאַרְדִינִיס וְאִם יִרְצֶה הַשֵּׁם כְּשֶׁיִּהְיוּ דָּגִים וְיִהְיֶה לִי אִישׁ כָּשֵׁר בְּוַדַּאי אֶשְׁלַח לָכֶם

דִּבְרֵי הַנַּ"ל

וִידִידִי ר' קַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר פּוֹרֵס בְּשָׁלוֹם כֻּלְּכֶם

ח

בָּרוּךְ הַשֵּׁם יוֹם ה' פָּרָשַׁת שְׁמוֹת תרל"ו טְבֶרְיָא
לִכְבוֹד יְדִידִי אָהוּב נַפְשִׁי הֶלֹא הוּא הַמַּפְלָא וְתִיק וְחָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן עִם שְׁלוֹם כָּל בְּנֵי בֵּיתוֹ
מִכְתָּבְךָ עִם הא"ו לְר' דֹּב קִבַּלְתִּי לְנָכוֹן וְהֶחֱיֵיתָ אוֹתִי בִּבְשׂוֹרָה טוֹבָה מֵגִיסְךָ בֶּן אֲהוּבִי בֶּאֱמֶת מוֹרֵנוּ הָרַב מֹשֶׁה נֵרוֹ יָאִיר כֵּן תִּזְכֶּה בְּכָל יְמֵי חַיֶּיךָ לְבַשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת אֲשֶׁר רַבֵּנוּ ז"ל אָמַר שֶׁנִּתְלַבֵּשׁ בָּזֶה הָאִישׁ אֵלְיָהוּ הַנָּבִיא אַךְ אֵינִי יוֹדֵעַ הַפֵּרוּשׁ מַה הוּא שֶׁיָּצָא מַהֵר אָז וְכוּ' וְגַם מַה זֶּה שֶׁחִמְּמִיךָ הַיָּקָר בְּעַצְמוֹ לֹא כָּתַב לָנוּ מִכְתָּב כָּזֶה מִבְּשׂוֹרָה טוֹבָה כָּזוֹ לְהַחֲיוֹת נְפָשׁוֹת רַבּוֹת אֲשֶׁר הָיוּ מִצְטַעֲרִים עַל זֶה בִּתְפִלָּה וּבְתַחֲנוּנִים עַל כֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ שֶׁתִּכְתֹּב לִי כָּל דְּבַר שֹׂרֶשׁ וְגַם הַמַּעוֹת שֶׁשָּׁלַחְתָּ לִי עֲבוּר אָחִיךָ סָעִנְדִּיר נֵרוֹ יָאִיר לְהַדְלִיק שָׁמָּן זֵית עַל הַתַּנָּא רַבִּי מֵאִיר בַּעַל נֵס בְּוַדַּאי נֵס אַדְלִיק וְאֶתְפַּלֵּל שֶׁיַּצְלִיחַ אוֹתוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁיְּקַבֵּל כָּל הַמַּעוֹת מֵהָאָדוֹן וְגַם הַמַּעוֹת מִמְּחוּתָנְכֶם יְדִידֵנוּ ר' צְבִי נֵרוֹ יָאִיר בְּוַדַּאי גַּם כֵּן אַדְלִיק וּלְעֵת עַתָּה בְּיוֹם ג' תֵּכֶף הָלַכְתִּי עִם יְדִידֵנוּ ר' קַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר עַל צִיּוּן ר' נַחְמָן הָאוֹרֶיְנְקִיר וְהִתְפַּלַּלְנוּ עֲלֵיהֶם וְעַל יְדִידֵנוּ ר' נַחוּם זַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר וְאֶתְמוֹל הָלַכְנוּ עַל צִיּוּן ר' יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי וְתַלְמִידוֹ הַקָּדוֹשׁ וְאִם יִרְצֶה הַשֵּׁם בְּשָׁבוּעַ הַבָּא עֲלֵינוּ לְטוֹבָה בְּוַדַּאי נִהְיֶה אֶצֶל רַבִּי מֵאִיר בַּעַל נֵס וְגַם לְהִתְפַּלֵּל עֲבוּר זוּגָתִי תִּחְיֶה בְּרַיְיעֶנְץ לְאָה בַּת פֵּיגֶא כִּי זֶה שְׁמוֹנָה יָמִים שֶׁאָחַז לָהּ הַהוּסְט כָּזֶה שֶׁאֵין לָהּ עוֹד בְּכֹחָהּ לְסַבֵּל כִּי כָּל אֵיזֶה מֵחוּשׁ שֶׁיֵּשׁ לָהּ כְּשֶׁבָּא עָלֶיהָ הוּא בַּחֲרוֹן אַף גָּדוֹל עַד לִמְאֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם עַל כֵּן עוֹרְרוּ רַחֲמִים עָלֶיהָ כִּי אָנוּ אֵין לָנוּ לְהִשָּׁעֵן כִּי אִם עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְעַל חֲבֵרֵנוּ הַיְקָרִים כִּי כָּל אֶחָד צָרִיךְ לְהַרְגִּישׁ צָרוֹת חֲבֵרוֹ וְלִשְׁמֹחַ בִּישׁוּעַת חֲבֵרוֹ וְגַם כֵּן תִּכְתְּבוּ לִי מִידִידֵנוּ ר' אִיצִילֶע נֵרוֹ יָאִיר וּמֵזוּגָתוֹ וּמִבְּרִיאוּתָם וְגַם אִם בָּאוּ לוֹ הַמָּעוֹת מִבְּנוֹ נֵרוֹ יָאִיר לְהַחֲיוֹת נַפְשׁוֹ וְגַם אוּלַי יֵשׁ אֵיזֶה יְדִיעָה מִבְּנוֹ מִבְּרֶסְלֶב מִכֹּחַ הַבִּילְעט שֶׁל בְּנוֹ שֶׁשָּׁלַח לְקַאמִינִיץ מַה שֶּׁנַּעֲשָׂה עִמּוֹ וְגַם אוּלַי יֵשׁ אֵיזֶה יְדִיעָה לָר' דֹּב שׁוֹחֵט וּבוֹדֵק מִבְּרֶסְלֶב וּמִי וּמִי הַהוֹלְכִים עַתָּה בִּבְרֶסְלֶב לְאַנְשֵׁי חֵיל כִּי לִבִּי דּוֹפֵק עָלַי מַחֲמַת בֶּן זוּגָתִי מוֹרֵנוּ הָרַב יִצְחָק נֵרוֹ יָאִיר שֶׁיּוֹשֵׁב בְּטוּרוֹהַיְיצָע וְיֵשׁ לוֹ בִּילְעט מְוּוּאלְחַיי עַל כֵּן תַּחְקֹר בָּזֶה כִּי אֵין לִי מִכְתָּב מִטּוּרוֹהַיְיצָע רַק זֶה הַמִּכְתָּב שֶׁנִּשְׁלַח לִי עַל יָדְךָ מֵגִיסְךָ מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר עַל כֵּן אִם יְוֻדַּע לְךָ אֵיזֶה יְדִיעָה תּוֹדִיעַ לִי וְתָשִׁיב לִי עַל מִכְתָּבִי עַל רֹאשׁוֹן רִאשׁוֹן וְעַל אַחֲרוֹן אַחֲרוֹן וּמִכֹּחַ הַקָּאנְצִילָאטִין בָּטַחְתִּי בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכֹחַ זְכוּת הַצַּדִּיקִים וּבְכֹחַ קְדֻשַּׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁבְּוַדַּאי יִגְמֹר עִמָּכֶם לְטוֹבָה בְּיֶתֶר שְׁאֵת וְיֶתֶר עוֹז
דִּבְרֵי הַמְצַפֶּה בְּכָל עֵת לִישׁוּעָה מִכָּל הַצְּדָדִים

נָתָן מִבְּרֶסְלֶב
וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְאָבִיךְ הַיָּקָר מוֹרֵנוּ הָרַב ר' הִירְשׁ נֵרוֹ יָאִיר עִם כָּל בְּנֵי בֵיתוֹ וּבְשָׁלוֹם בִּנְךָ הַיָּקָר מוֹרֵנוּ הָרַב סָענְדִיר חַיִּים נֵרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לָהֶם וּלְכָל בְּנֵי בֵיתָם וְלִידִידֵי הָאַבְרָךְ מוֹרֵנוּ הָרַב אַיְזִיק נֵרוֹ יָאִיר

ט

בָּרוּךְ הַשֵּׁם יוֹם ג' בֹּא תרל"ו פֹּה עִיר הַקֹּדֶשׁ טְבֶרְיָא
לְכְבוֹד אֲהוּבִי בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים הֲלֹא הוּא הַמַּפְלָא וָתִיק וְחָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ אֲחֹתִי וּבְנוֹ מוֹרֵנוּ הָרַב סָענְדִיר חַיִּים נֵרוֹ יָאִיר שֶׁיִּחְיוּ לְאֹרֶךְ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְרַפֵּא אוֹתוֹ מִכָּל תַּחֲלוּאָיו וְתִזְכּוּ לְגַדְּלוֹ לְתוֹרָה וּלְחֻפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלִי שׁוּם יִסּוּרִים רַק בְּרֹב נַחַת
תְּהִלָּה לְאֵל חַי פֹּה כָּלָנוּ בְּחַיִּים וְשָׁלוֹם כֹּה אֲזַכֶּה לִשְׁמֹעַ מִכֶּם הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם בְּלִי שׁוּם צַעַר כְּלָל רַק זוּגָתִי תִּחְיֶה אֵינָהּ בְּקַו הַבְּרִיאוּת כִּי יֵשׁ לָהּ הוֹסְט וּבָרוּךְ הַשֵּׁם הָיָה עֵרֶךְ חֲמִשָּׁה יָמִים שֶׁהוּקַל חָלְיָהּ וְעַכְשָׁו עוֹד הַפַּעַם נִתְגַּבְּרָה עָלֶיהָ אַךְ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַבִּטָּחוֹן שֶׁבְּוַדַּאי יְרַחֵם עָלַי וְעָלֶיהָ בְּתוֹךְ כָּל חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְיִשְׁלַח לָהּ וְלָהֶם רְפוּאָה שְׁלֵמָה חִישׁ מַהֵר מִכְּתָבְךָ בְּצֵרוּף מִכְתָּב מֵר' יוֹסֵף קַבַּלְתִּי לְנָכוֹן וְאָנוּ אֵין יְכוֹלִין לַעְזוֹר לְר' יוֹסֵף כְּלָל רַק לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עָלָיו כִּי יֵשׁ לָנוּ בְּכָאן יְדִידֵנוּ ר' קַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר וְהוּא יוֹשֵׁב עַל הַתּוֹרָה וַעֲבוֹדָה יוֹמָם וָלַיְלָה וְהוּא בֶּאֱמֶת יֵרָא שָׁמַיִם וְהוּא עָנִי וְאֶבְיוֹן גָּדוֹל וְאָצְלוֹ יוֹשֵׁב הַגֵּר הַצֶּדֶק בֶּאֱמֶת וְגַם כֵּן אֶבְיוֹן וְאֵין לוֹ מַה לֶּאֱכוֹל וְאֵין אֶחָד מֵהָעִיר שׁוֹאֵל מֵהֵיכָן הֵם חַיִּים וּבִפְרָט כְּשֶׁאָנוּ לוֹמְדִים יַחַד וּבְוַדַּאי הַבַּעַל דָּבָר אֵינוֹ יָכוֹל לִסְבֹּל וְגַם עוֹד ב' שְׁבוּעוֹת אֵין לָהֶם עוֹד דִּירָה לְשֶׁבֶת וְאֵין לָהֶם פְּרוּטָה עַל הַדִּירָה וְעַל כֵּן יֵשׁ לָנוּ דְּאָגָה מֵהֶם כִּי צְרִיכִין עַל כָּל פָּנִים לְחִיּוֹת בְּלֶחֶם וּמַיִם וְדִירָה וְזֶה אֵינוֹ דּוֹאֵג כִּי אִם אֲנִי וַאֲחוֹתִי תִּחְיֶה וְהִיא אֵינָהּ עֲשִׁירָה לְהָנִיחַ בְּרֹאשָׁהּ שְׁנֵי תְּפִלִּין כִּי הִיא יוֹשֶׁבֶת אַלְמָנָה וְאִמִּי תִּחְיֶה אֲצָלָהּ וְהִיא יוֹשֶׁבֶת יוֹמָם וָלַיְלָה וּמְקַבֶּלֶת אֵצֶל אֲחֵרִים צֶמֶר גֶּפֶן וְקוֹלַעַת אֶחָד אַנְסִי בְּעַד עֶשְׂרִים פָּאנִיס וּמִזֶּה הִיא מְפַרְנֶסֶת וְנוֹתֶנֶת בָּרוּךְ הַשֵּׁם צְדָקָה יוֹתֵר מִכֹּחָהּ וּבִפְרָט עַתָּה כְּשֶׁיֵּשׁ עָלֵינוּ אֵלּוּ הָעֲנְיִים הַהֶגְוּנִים אֵין אָנוּ יְכוֹלִין לְקַבֵּל דָּבָר אַחֵר כִּי אֲנִי בְּוַדַּאי שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יוֹדֵעַ הָאֱמֶת שֶׁכָּל מַה שֶּׁאֲנִי עוֹשֶׂה בְּוַדַּאי הוּא יוֹתֵר מִכֹּחִי כִּי אֲנִי מַמָּשׁ מְחַלֵּק עִם פִּי וְגַם הִיא אֵין בְּכֹחָהּ לְמַלְאוֹת בַּקָּשָׁתִי וְהוּא כָּתַב שֶׁרוֹצֶה לִנְסֹעַ לְכָאן וְהוּא שְׁטוּת גְּדוֹלָה כִּי הֵיכָן יְקַבֵּל הַהוֹצָאוֹת אֵין אֲנִי יָכוֹל לַעְזוֹר לוֹ רַק לְהִתְפַּלֵּל עָלָיו שֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם עָלָיו וְיַרְחִיב לוֹ וְאָנוּ יוֹדְעִים בְּוַדַּאי כִּי מְצֻוָּה גְּדוֹלָה לַעְזוֹר לוֹ אַךְ אֵין אָנוּ יְכוֹלִים הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁיֵּשׁ לוֹ רַחֲמִים רַבִּים יְרַחֵם

עָלָיו וְעַל בְּנֵי בֵיתוֹ וַיַּמְתִּיק מֵעֲלֵיהֶם עֲנִיּוּתוֹ הַגְּדוֹלָה וְגַם מַה שֶּׁכָּתַבְתָּ שֶׁבָּרוּךְ הַשֵּׁם אַתָּה וְזוּגָתְךָ וּבְנְךָ נֵרוֹ יָאִיר בָּרוּךְ הַשֵּׁם הֵם יוֹשְׁבִים עַל שֻׁלְחָן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִתֵּן שֶׁיִּהְיֶה בְּשָׂעָה מֻצְלַחַת וּבְמַזָּל טוֹב וְיַשְׁגִּיחַ עֲלֵיכֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּהַשְׁגָּחָתוֹ הַמְלֵאָה בְעֵינָא פְּקִיחָא וְיִתֵּן לָכֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ פַּרְנָסָה בְּרֶיוַח וְיַצְלִיחַךְ וַיִּתֵּן בְּרָכָה וְהַצָּלָחָה וְיַשְׁפִּיעַ עָלֶיךָ חַסְדּוֹ הַגָּדוֹל שֶׁתִּהְיֶה מְלַאכְתְּךָ נַעֲשֵׂית עַל יְדֵי אֲחֵרִים וְאַתָּה כֹּהֵן הַשֵּׁם תִּקָּרֵא שֶׁתַּעֲשֶׂה הַמְלָאכָה וְעַתָּה בְּוַדַּאי אֵין שׁוּם עֵצָה רַק לְקַבֵּעַ עִתִּים לְתוֹרָה וְלִתְפִלָּה וּלְהַרְבּוֹת בִּתְפִלָּה עַל כָּל פְּרָט וּפְרָט וְלִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה וְאַל תִּדְאָגוּ כָּל רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִהְיֶה בְּעֶזְרֶךָ וִיפַרְנֵס אוֹתְךָ בְּסִבָּה קַלָּה וְתַתְחִיל מֵחָדָשׁ לַעֲסֹק בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל וְתַלְמִידוֹ הַקָּדוֹשׁ בִּקְבִיעוּת בְּכָל יוֹם וְשָׁם תִּמְצָא מַרְגּוֹעַ לְנַפְשֶׁךָ כִּי מַה אֹמַר לְךָ אָחִי יְדִידִי בְּכָל עֵת שֶׁאֲנִי לוֹמֵד אוֹתָם אֲנִי מְטַיֵּל עַצְמִי בְּגַן עֵדֶן כִּי אֲנִי אֶתְמוֹל לָמַדְתִּי הַתּוֹרָה 'תִּקְעוּ' וְהִלְכוֹת חוֹל הַמּוֹעֵד הֲלָכָה ד' בְּחֵלֶק ג' בַּלַּיְלָה צָעַקְתִּי אֶפְשָׁר מֵאָה פְּעָמִים לְעַצְמִי הֲנִהְיָה כַּדָּבָר הַגָּדוֹל אוֹ הֲנִשְׁמַע כָּמוֹהוּ הַכֹּל מַה אוּכַל לִכְתֹּב לְךָ עַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה וְעַל פְּנֵי הַכְּתָב וְתִפְרוֹס בְּשָׁלוֹם לְמַעֲנֵי לִידִידִי ר' אִיזִיק נֵרוֹ יָאִיר וְתֹאמַר לוֹ כְּשֶׁהָיִיתִי בְּצָפַת דִּבַּרְתִּי עִמּוֹ שֶׁילְמַד בִּקְבִיעוּת הַסְּפָרִים וְעַתָּה כּוֹתֵב אֲנִי מֻחָמַת אַהֲבָתוֹ הַגְּדוֹלָה הַנִּקְבַּע בְּלִבִּי שֶׁיִּקְבַּע זְמַן זְמַנִּים טוּבָא עֲלֵיהֶם וּבְוַדַּאי יִנָּצֵל מֵעַקְמִימוּת הַלֵּב וְיִזְכֶּה לְיַשְׁרוּת לֵב בֶּאֱמֶת וְיִהְיוּ יָדוֹ וְלִבּוֹ לְאֵל אֱמוּנָה וֶאֱמוּנָה הִיא תְּפִלָּה נִסִּים אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שְׁמִירַת הַבְּרִית וּבְזֶה כְּלוּל הַכֹּל וְכָל עֵת תִּמְצָא עֵצוֹת חֲדָשׁוֹת אֵיךְ לִלְחוֹם מִלְחֲמוֹת הַשֵּׁם כִּי עֲלֵיהֶם נֶאֱמַר 'בְּתַחְבֻּלוֹת תַּעֲשֶׂה מִלְחָמָה' וַאֲנִי אֵינִי רוֹצֶה לִהְיוֹת כִּי אִם סַרְסוּר אֶצְלְכֶם לְקָנוֹת סְחוֹרוֹת טוֹבוֹת וְיָפוֹת כָּאֵלּוּ וּבְוַדַּאי תַּרְוִיחוּ כִּי כָּל מִי שֶׁקּוֹנֶה מֵהַסְּחוֹרוֹת הָאֵלּוּ בֵּין מְעַט בֵּין הַרְבֵּה הִרְוִיחַ כָּל אֶחָד כְּפִי הַמִּסְחָר וַאֲנִי רוֹצֶה שֶׁאֲהוּבֵי נַפְשִׁי כְּמוֹכֶם תִּסְחֲרוּ הַרְבֵּה מִזֶּה הַסְּחוֹרָה וְגַם לִידִידִי מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן חָתָן ר' יְקוּתִיאֵל הַצַּדִּיק תְּקַבְּלוּ גַּם כֵּן בְּשֶׁתַּפְתּוּת כִּי הוּא יָכוֹל לִרְאוֹת מַה שֶּׁאֲבִיו זַ"ל וְחֲמִיו הִרְוִיחוּ מִזֶּה הַסְּחוֹרָה בָּעוֹלָם

עַל יְדֵי הַסְּפָרִים רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַאֲרִיךְ יְמֵיכֶם וּשְׁנוֹתֵיכֶם בְּטוּב וּבַנְעִימִים

דִּבְרֵי הַכּוֹתֵב בְּאַהֲבָה הֶחָפֵץ הַצְלָחַתְכֶם בָּזֶה וּבַבָּא

נָתָן מִבְּרֶסְלֶב

וְלִפְרֹס לִידִידֵנוּ וְתִיק וְחָסִיד יְרֵא אֱלֹהִים ר' נַחוּם זַלְמָן בֶּן עֶלְקָא וְלִכְתֹּב לִי הַחוֹלִי שָׁלוֹ וְעַתָּה בָּאתִי לְבַקֵּשׁ מִמְּךָ יְדִידִי אֲהוּבִי אֵיךְ שֶׁכָּתַבְתִּי לְךָ לְהוֹדִיעַ לִי אִם לֹא הָיְתָה אֵיזֶה יְדִיעָה לִידִידֵנוּ ר' אִיצִ'לִי נֵרוֹ יָאִיר מִבְּנוֹ מִבְּרֶסְלֶב מִכֹּחַ הַפָּאשְׁטְפָארְט שֶׁלּוֹ שֶׁשָּׁלַח לְקַאמֶנִיץ אֵיךְ וּמַה כִּי יֵשׁ לָנוּ יְסוּרִים גְּדוֹלִים וּבִפְרָט זוּגָתִי תִּחְיֶה מִבְּנָהּ יִצְחָק נֵרוֹ יָאִיר אֵיךְ שֶׁבִּבְרֶסְלֶב הָיָה בְּשָׁנָה זוֹ מִכֹּחַ עֶשְׂרִים וְאֶחָד שָׁנִים אַךְ שֶׁיֵּשׁ לוֹ פַּאשְׁטְפָארְט מְוֻאלְחַיי כַּאֲשֶׁר אַתָּה יוֹדֵעַ וְאֵין לָנוּ שׁוּם מִכְתָּב מֵהֶם אוֹ אֶפְשָׁר יוֹדֵעַ ר' אַבָּא נֶכֶד ר' חַיִּים נֵרוֹ יָאִיר קְרָאסִין שְׁטֵטִין

מִי וּמִי הַהוֹלְכִים מִבְּרֶסְלֶב לִשְׁאוֹל לוֹ וּלְבַקֵּשׁ מֵאִתּוֹ לְהוֹדִיעַ לִי וְלֹא לֹאמַר כְּלָל מִבְּנֵי רַק בִּסְתָם אֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ לְהוֹדִיעַ אֶפְשָׁר הוּא יוֹדֵעַ וְגַם מַה זֶּה שֶׁמַּחְמִיךְ נֶרוֹ יָאִיר אֵין לָנוּ שׁוּם מִכְתָּב מִבְּנוֹ גִּיסְךָ מוֹרֵנוּ הָרַב מֹשֶׁה נֶרוֹ יָאִיר לְהַחֲיוֹת נַפְשֵׁנוּ אוֹ אֶפְשָׁר יְדִידֵנוּ ר' דֹּב שׁוֹחֵט וּבוֹדֵק נֶרוֹ יָאִיר הָיָה לוֹ אֵיזֶה מִכְתָּב מִבְּרֶסְלֶב וְאֶפְשָׁר כָּתְבוּ לוֹ מִי וּמִי הַהוֹלְכִים אוּלַי תְּחַיּוּ נַפְשֵׁנוּ כִּי זוּנְתִי אֲשֶׁר חֻלְשָׁתָהּ כָּךְ עוֹד בּוֹכָה וּמְיַלֶּלֶת וּמְפֻחֶדֶת מִבְּנָהּ יִצְחָק נֶרוֹ יָאִיר עַל כֵּן תַּחְקֹר בָּזֶה וְתִכְתֹּב לִי וְגַם מֻחְמִיךְ אוּלַי יִהְיֶה לָכֶם אֵיזֶה מִכְתָּב אֵיךְ וּמָה לִכְתֹּב לִי כִּי אֶצְלִי נִסְגְּרוּ כָּל הַפָּאסְטִין הֵן מֵאֵחַי וְהֵן מִבְּנֵי שִׁיחְיוּ וְהֵן מֵאֲהוּבַי בֶּאֱמֶת כִּי מִפָּרָשַׁת עֵקֶב לֹא רָאִיתִי שׁוּם מִכְתָּב כִּי אִם זֶה הַמִּכְתָּב קָטָן שֶׁכָּתַב גִּיסְךָ בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת בְּרֵאשִׁית וּמֵמָּשׁ כָּלְתָה נַפְשִׁי מִזֶּה וּבִפְרָט חִיּוּת זוּנְתִי תִּחְיֶה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לְךָ שֶׁתִּהְיֶה שָׁלֵיחַ טוֹב לְבַשֵּׂר לָנוּ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת וְגַם תִּכְתֹּב לִי אֹפֶן מַעֲמָדְךָ עַל שֶׁלְּחָנְךָ מֵאֵיזֶה סִבָּה הָיְתָה זֹאת וְתָדִין אֶת אָבִיךָ וְאִמֶּךָ לְכַף זְכוּת וְגַם זוּנָתְךָ תְּדוּן אוֹתָם גַּם כֵּן לְכַף זְכוּת וְגַם אוֹתְךָ גַּם כֵּן תָּדוּן לְכַף זְכוּת וְתַכְרִיעַ הַכֹּל לְכַף זְכוּת וּבִזְכוּת זֶה יַשְׁפִּיעַ עָלֶיךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כָּל טוּב סֶלָה וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְאָבִיךָ הַיָּקָר הָרַב הַמַּפְלָא וְתִיק וְחָסִיד נָבוֹן וְחָכָם יְרֵא אֱלֹהִים מוֹרֵנוּ הָרַב צְבִי וְלִפְרֹס בְּשָׁלוֹם יְדִידֵנוּ וְתִיק וְחָסִיד וְכוּ' מוֹרֵנוּ הָרַב נַחְמָן נֶרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לִכְבוֹד יְדִידֵנוּ אָהוּב נַפְשִׁי ר' אִיצִ'ילִי נֶרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לִכְבוֹד יְדִידֵנוּ אָהוּב נַפְשִׁי וְתִיק וְחָסִיד ר דֹּב שׁוֹחֵט וּבוֹדֵק נֶרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לִכְבוֹד יְדִידֵנוּ הַנָּגִיד ר' חַיִּים קְרָאסִין שֶׁטֵּין נֶרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לִכְבוֹד יְדִידֵנוּ הַנָּגִיד מוֹרֵנוּ הָרַב ר' יַעֲקֹב נֶרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לִכְבוֹד ר' יוֹאֵל צְבִי נֶרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְאָחִיו יְדִידִי ר' נָתָן נֶרוֹ יָאִיר וְגַם יְדִידֵנוּ ר' קַלְמָן נֶרוֹ יָאִיר פּוֹרֵס בְּשָׁלוֹם כֻּלְּכֶם

ו

בָּרוּךְ הַשֵּׁם יוֹם א' יִתְרוֹ תרל"ו פֹּה טְבֶרְיָא תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן

לִכְבוֹד אֲהוּבֵי נַפְשִׁי וּלְבָבִי בְּנֵי אַחִים אֲהוּבִים הֲלֹא הוּא הַמַּפְלָא וְתִיק וְחָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֶרוֹ יָאִיר וְלִכְבוֹד חֲבֵרוֹ מוֹרֵנוּ הָרַב אַיְיזִיק נֶרוֹ יָאִיר וְלִכְבוֹד אוֹהֵב נַפְשִׁי מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן בֶּן ר' יִצְחָק נֶרוֹ יָאִיר

תְּהִלָּה לְאֵל שֶׁבָּרוּךְ הַשֵּׁם כֻּלָּנוּ בְּקֶרֶן הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם כֹּה אָזְכֶּה לִשְׁמֹעַ מִכֶּם הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם מִכָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הֵם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם לְאֹרֶךְ יָמִים וְשָׁנִים אָמֵן נָצַח סֶלָה וָעֶד אַחֲרֵי דְּרִישַׁת שְׁלוֹמְךָ הַטּוֹב מִכְתָּב מִיְּדִידִי ר' אַיְזִיק נֶרוֹ יָאִיר וּבְצֵרוּף פְּרִישַׁת שָׁלוֹם מִמְּךָ קִבַּלְתִּי לְנָכוֹן וְגַם מִכְתָּב מִמְּךָ וּמֵרַבִּי נָתָן בֶּן ר' יִצְחָק גַּם כֵּן קִבַּלְתִּי לְנָכוֹן וְהֶחֱיִיתָנִי בְּמִכְתָּבְכֶם אַךְ אוֹי עַל שִׁבְרֵנוּ הַשָּׁבֵר הַגָּדוֹל אֲשֶׁר קָרָה לָנוּ בִּפְטִירַת הַצַּדִּיק הָעָנָיו מוֹרֵנוּ הָרַב ר' נַחוּם זַלְמָן

בְּשָׁלוֹם יָנוּחַ עַל מִשְׁכָּבוֹ הֵמָּה נָסְעוּ לִמְנוּחוֹת וְאוֹתָנוּ עָזְבוּ לַאֲנָחוֹת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְנַחֵם אוֹתָנוּ וִיזַכֶּה אוֹתָנוּ גַּם כֵּן בַּאֲרִיכוּת יָמִים וּצְרִיכִין אָנוּ לְקַבֵּל עָלֵינוּ מֵחָדָשׁ לְקָרֵב עַצְמֵנוּ לְרַבֵּנוּ זַ"ל וְתַלְמִידוֹ הַקָּדוֹשׁ וְלָלֶכֶת בְּדַרְכֵיהֶם הַקְּדוֹשִׁים כִּי אָנוּ רוֹאִין אֵיךְ זָכָה הָאָדָם הַזֶּה הַנַּ"ל זַ"ל שֶׁאָחַז עַצְמוֹ אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ"ל וְחוּץ מִזֶּה אָנוּ מַאֲמִינִים מַה שֶּׁעָבוֹדָתוֹ פָּעַל לְמַעְלָה לְמַעְלָה עַל כֵּן אֲהוּבֵי בֶּאֱמֶת לְכוּ נָא וְנִתְחַזְּקָה אָנוּ מִכָּאן וְאֹתָם מֵהָתָם בְּחֵשֶׁק חָדָשׁ לְקַבֵּל עָלֵינוּ דַּרְכֵי הַשֵּׁם אֲשֶׁר עַתָּה בְּדוֹרוֹתֵינוּ הַמְאִיר וְהַמְעוֹרֵר בְּדֶרֶךְ הַשֵּׁם הוּא רַבֵּנוּ זַ"ל וְתַלְמִידוֹ הַקָּדוֹשׁ עַל כֵּן אָנוּ צְרִיכִין לְבַלּוֹת רוֹב יָמֵינוּ וּשְׁנוֹתֵינוּ רַק בַּלִּמּוּד הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה וְהוּא יְדַרּוֹשׁ לָנוּ דֶּרֶךְ הַיָּשָׁר לֵילֵךְ בַּדֶּרֶךְ מַלְכּוֹ שֶׁל עוֹלָם לָעַד וּלְנֶצַח נְצָחִים וְיוֹצִיא אוֹתָנוּ מִשְּׁינֵי הַסַּ"מ וִיבִיאֵנוּ לְחַיֵּי עַד וְיוֹרֶה אוֹתָנוּ אֵיךְ לַעֲבוֹר עַל הַגֶּשֶׁר הַצַּר בְּלִי פַּחַד וְהוּא נוֹתֵן לָנוּ עֵצָה אֲפִילּוּ לְמִיקְנֵי נִכְסִין עַל יְדֵי תְּפִלָּה וְתַחֲנוּנִים כִּי אֶתְמוֹל יָשַׁבְתִּי בַּלַּיְלָה וְחָשַׁבְתִּי בְּדַעְתִּי בְּהַסְּחוֹרָה שֶׁלָּנוּ אֲשֶׁר נִמְצְאָה בַּחֲנוּת שֶׁל רַבֵּנוּ זַ"ל וְתַלְמִידוֹ הַקָּדוֹשׁ וְרָאִיתִי וְעִיַּנְתִּי בְּהַסְּחוֹרוֹת וְרָאִיתִי שֶׁאֵין שׁוּם סְחוֹרָה אֲשֶׁר הָעוֹלָם צְרִיכִין לָהֶם שֶׁלֹּא נִמְצְאָה בַּחֲנוּת זוֹ וּסְחוֹרוֹת מְפֹאָרוֹת כָּאֵלּוּ בְּכָל מִינֵי פְּאֵר הֲגַם שֶׁהָיוּ סוֹחֲרִים גְּדוֹלִים מְאֹד מְאֹד וְהָיָה לָהֶם גַּם כֵּן סְחוֹרוֹת יְפוֹת מְאֹד מְאֹד אֲשֶׁר אֵין אָנוּ מְבִינִים אוֹתָם אֲבָל אֵינָם נִמְצָאִים כִּי אִם אֵיזֶה מִינֵי סְחוֹרוֹת יְפוֹת אֲבָל בַּחֲנוּת זוֹ נִמְצְאוּ כָּל מִינֵי סְחוֹרוֹת יְפוֹת וְגַם רְפוּאוֹת לְכָל מִינֵי מַחֲלוֹת שֶׁבָּעוֹלָם וְכָל מִינֵי אֱמֻנוּת וְכָל כְּלֵי נְגִינָה הַכְּלָל אֵין דָּבָר בָּעוֹלָם שֶׁלֹּא נִמְצָא בַּחֲנוּת וְאֵין אָנוּ צְרִיכִין כִּי אִם לַעֲסֹק בָּהֶם וּמְמֵילָא יַלְבִּישֵׁנוּ עֹז וְחֶדְוָה וְיִרְפָּאֵנוּ מִכָּל תַּחֲלוּאֵינוּ וּמַכְאֹבֵינוּ וִיחַיֵּנוּ חַיִּים טוֹבִים וַאֲרֻכִּים וְאָנוּ יְכוֹלִין בַּחֲנוּת זוֹ אֲפִילּוּ לְהַרְוִיחַ עֲשִׁירוּת גְּדוֹלָה כִּי אֵין דָּבָר נִמְנָע מֵחֲנוּת זוֹ וְיוֹתֵר מַה אֲנִי יָכוֹל לְהַפְלִיא לָכֶם בָּרוּךְ הַשֵּׁם מְעַט אַתֶּם בְּעַצְמְכֶם יוֹדְעִים וְיוֹתֵר מִזֶּה אִם תַּבִּיטוּ בְּעַיִן יָפָה וּבֶאֱמֶת וּבְהִתְמָדָה תִּרְאוּ בְּעַצְמְכֶם גְּדֶל יְקַר יְפִי הַסְּחוֹרוֹת מֵהַחֲנוּת הַזּוֹ אֲשֶׁר לֹא נִמְצָאָה חֲנוּת כָּזוֹ בָּעוֹלָם כִּי הַסּוֹחֵר שֶׁלָּנוּ נָסַע לִמְדִינוֹת רְחוֹקוֹת מִכָּל דָּבָר יָפֶה וְטוֹב וְנִצְרָךְ לְעוֹלָם וְחִדּוּשׁ גָּדוֹל קָנָה וְהֵבִיא לַחֲנוּת שֶׁלּוֹ לְהַחֲיוֹת כָּל הָעוֹלָם וְעוֹד נִמְצָא שָׁם כָּל מִינֵי תַּבְלִין לְהַסְּחוֹרוֹת לִזְכוֹת לִסְחוֹר הַסְּחוֹרוֹת עַל יְדֵי תְּפִלָּה וְתַחֲנוּנִים וְאִם אֵין יְכוֹלִין לִפְתֹּחַ פִּיו לִתְפִלָּה אֲזַי הוּא נוֹתֵן רִיצָעפּט אַחַר לְהִתְאַנַּח אֲנָחוֹת תְּכוּפוֹת עַד שֶׁיִּפָּלֵט כָּל הַדָּם שֶׁבַּחֲלָל הַשְּׁמָאלִי בְּרוּחָנִיּוּת וַאֲפִילּוּ כְּשֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ קָאנְסִילָאטִין עַל יְדֵי תְּפִלָּה יָכוֹל לְהוֹשִׁיעַ מִכָּל הַצָּרוֹת וְהָעִקָּר לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה וְאַל תִּדְאֲגוּ כְּלָל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּוַדַּאי יַעְזֹר אֶתְכֶם וְלֹא יַעֲזוֹב אֶתְכֶם וְגַם אֲנָחָה הוּא שְׁלֵ?מוּת כָּל הַחֶסְרוֹנוֹת וּבַזְּמַן הַשִּׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ הוּא טוֹב מְאֹד קֹדֶם הַשֵּׂנָה וַאֲפִילּוּ הֲכָנָה בְּעַצְמוֹ הוּא טוֹב מְאֹד וְאוֹדוֹת מַה שֶּׁאַתָּה כּוֹתֵב שֶׁאֵין אַתָּה יָכוֹל לִפְתֹּחַ פִּיךָ כְּמוֹ אִלֵּם מַמָּשׁ זֶהוּ גַּם כֵּן טְעָנָה לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְחוּץ מִזֶּה שִׂכַחְתָּ מַה שֶּׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל

שֶׁאוֹתִיּוֹת בְּלֹא נְקֻדּוֹת הֵם כְּגוּף בְּלֹא נָפֶשׁ עַל כֵּן תֵּדְעוּ שֶׁאוֹתִיּוֹת יֵשׁ לָכֶם אַף עֲדַיִן אֵין לָכֶם נְקֻדּוֹת וּנְקֻדּוֹת נַעֲשׂוּ עַל יְדֵי כְּסוּפִין וְכְסוּפִין הֵם בְּמַחְשָׁבָה עַל כֵּן צְרִיכִין בְּכָל יוֹם לְכְסֹף עַד שֶׁתּוֹצִיא דִּבּוּרִים מִכֹּחַ אֶל הַפֹּעַל וְהַנְּקֻדּוֹת נַעֲשִׂין מֵהַמְּנִיעוֹת ט' נְקוּדִין ט' רְקִיעִין כַּמְּבֹאָר בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל וְזֶהוּ בְּעַצְמוֹ הַמְּנִיעוֹת שֶׁלָּכֶם שֶׁאַתֶּם רוֹצִים תֵּכֶף כְּשֶׁתִּפְתְּחוּ פִּיכֶם תֵּכֶף תְּדַבְּרוּ וּכְבָר אָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל מַאֲמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשָּׁלוֹם 'וְדַבֶּר פִּי בַּצַּר לִי' 'מִן הַמֵּצַר' וְכוּ' וְאִם תִּתְגַּבְּרוּ עַל הַמְּנִיעוֹת וְתֹאמְרוּ עַל כָּל פָּנִים חֹדֶשׁ אֶחָד רַק רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם בְּוַדַּאי יַעֲזֹר לָכֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּמֹעַט מְעַט וְאַחַר כָּךְ יַרְחִיב לָכֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַדִּבּוּרִים וְיִהְיֶה רוּחַ הַשֵּׁם דִּבֵּר בּוֹ אַף כְּבָר אָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל שֶׁצָּרִיךְ לִהְיוֹת עַקְשָׁן גָּדוֹל בָּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם וּבִפְרָט אֵצֶל דָּבָר זֶה שֶׁהָיָה אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ"ל הַנְהָגָה הַכְלָלִית וּמִי שֶׁיַּעֲסֹק בָּזֶה בְּוַדַּאי מַה טּוֹב אַף תֵּדְעוּ אַחַי אֲהוּבִים כְּשֵׁם שֶׁרָצָה רַבֵּנוּ הַנְהָגָה זוֹ כָּךְ הָיָה רְצוֹנוֹ לִהְיוֹת בְּשִׂמְחָה כָּל הַיּוֹם וְגַם יְדִידִי בֶּן אָחִי מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן בֶּן ר' צְבִי נֵרוֹ יָאִיר מִמִּכְתָּבְךָ נִרְאָה שֶׁאַתָּה דּאֵג מְאֹד דַּאֲגַת פַּרְנָסָה אַל תִּדְאַג כְּלָל רַק אֱכֹל בְּשִׂמְחָה לַחֲמְךָ כִּי הַשֵּׁם עִמְּךָ וּבְוַדַּאי לֹא יַעֲזוֹב אוֹתְךָ וּמַה שֶּׁאַתָּה כּוֹתֵב לִי שֶׁזּוּגְתְּךָ לוֹשֶׁת בְּעַצְמָהּ אֵין אֲנִי מַסְכִּים עַל זֶה כְּלָל כִּי זֶהוּ קְמוּץ כִּי כָּל מַה שֶּׁהִיא יְכוֹלָה לְוַותֵּר לְךָ לֹא יַעֲלֶה אֲפִילּוּ לַחֲמִשָּׁה רְבָל כֶּסֶף לְשָׁנָה וְכֹחַסַר אֵין לְשַׁעֵר כַּמָּה שָׁוֶה וְרַבֵּנוּ זַ"ל הִזְהִיר מְאֹד עַל זֶה וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לְךָ וַיַּצְלִיחַ לְךָ מִמָּקוֹם אַחֵר רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִתְאַוֶּה לִתְפִלָּתְךָ וְתַאֲמִין לִי שֶׁאֲנִי בְּוַדַּאי בְּכָל עֵת מִתְפַּלֵּל עֲלֵיכֶם וְעַל אֲבִיךָ נֵרוֹ יָאִיר שֶׁיְּצִיל אֶתְכֶם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וְיַרְחִיב לָכֶם בְּכָל מִינֵי הֶרְחָבוֹת כִּי כְּבָר אָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל 'מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ לְיֹדְעֶיךָ אֵל קַנּוֹא וְנוֹקֵם' וּבִפְרָט כָּזֶה שֶׁצָּרִיכִין לַעֲבֹד עִמּוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רַק מָרָה שְׁחוֹרָה אֵין עֵצָה לָזֶה רַק שִׂמְחָה וּתְפִלָּה וְאוֹדוֹת מַה שֶּׁכָּתַבְתָּ לִי מִכֹּחַ טוּרוֹהַיְיצָע שֶׁאֵין לְךָ שׁוּם יְדִיעָה וְלִכְתֹּב לְשָׁם אֵינִי יוֹדֵעַ לָתֵת עֵצָה לְנַפְשִׁי מֵחֲמַת זֶה שֶׁשָּׁה שְׁבוּעוֹת שֶׁכָּתַבְתִּי לְשָׁם מִכְתָּב הַכְלָל גָּדֵל הַיְסוּרִים שֶׁיֵּשׁ לִי מִטּוּרוֹהַיְיצָע אֵין לְשַׁעֵר וּלְהַעֲרִיךְ כִּי אֲנִי חוֹשֵׁשׁ מַה שֶּׁשּׁוֹנֵא לֹא יַחְשֹׁב וּבִפְרָט שֶׁזּוּגְתִּי בּוֹכָה וּמְיַלֶּלֶת וּמֵחֲמַת הַצַּעַר הַגָּדוֹל שֶׁלָּהּ הִיא נֶחְלֶשֶׁת כִּי אֵין לָנוּ שׁוּם יְדִיעָה מַגִּיסְךָ מֹשֶׁה נֵרוֹ יָאִיר וְיֵשׁ לָנוּ יְסוּרִים עֲצוּמִים וְגַם מִבְּנֵי מוֹרֵנוּ הָרַב יִצְחָק נֵרוֹ יָאִיר וּמֵחֲתָנִי מוֹרֵנוּ הָרַב יִשְׂרָאֵל נֵרוֹ יָאִיר יֵשׁ לָהֶם בִּילְעָטִין מְוּואלְחַיֵּיא וְאֵין לָנוּ שׁוּם יְדִיעָה מֵהֶם וְאֶפְשָׁר אֶכְתֹּב אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם בְּשָׁבוּעַ הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה אֵיזֶה מִכְתָּב וְאֶכְתֹּב עֲבוּרְכֶם גַּם כֵּן לְחָמִיךְ נֵרוֹ יָאִיר וּלְמַעַן הַשֵּׁם הֱיוּ בְּשִׂמְחָה וַחֲזֵק זוּגָתְךָ תִּחְיֶה גַּם כֵּן בְּשִׂמְחָה וְאוֹדוֹת מַה שֶּׁכָּתַבְתֶּם לִי שֶׁאֵינְכֶם יְכוֹלִין לְפַתֵּחַ פִּיכֶם לְתִפְלָה כְּבָר מְבֹאָר בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל כַּמָּה מְרַחִיקִינָן מִשִּׁפְכִי כַּמַּיִם נֹכַח פְּנֵי הַשֵּׁם תְּמַנְיָא פַּרְסָיָא הַיְנוּ תּוֹרָה וּתְפִלָּה הַיְנוּ אָנוּ צְרִיכִין הַרְבֵּה לִלְמֹד סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל וְלוֹמַר תְּפִלּוֹת וּתְהִלִּים וְאַחַר כָּךְ יְזַכֵּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לִשְׁפֹּךְ כַּמַּיִם לִבֵּנוּ וְחוּץ מִזֶּה

אָנוּ צְרִיכִין לִשְׁפֹּךְ עָלֵינוּ הַסַּמְמָנִים הַיְקָרִים בְּלִי שִׁעוּר לְרַפְּאוֹת תַּחֲלוּאֵי הַנֶּפֶשׁ עַד שֶׁיִּהְיֶה לָנוּ כֹּחַ לְדַבֵּר כַּמְּבֹאָר הַמָּשָׁל בְּחַיֵּי מוֹהַר"ן בְּמַעֲלוֹת תּוֹרוֹתָיו בְּסִימָן ס"ו חִזְקוּ וְהִתְחַזְּקוּ לִסְחֹר הַסְּחוֹרוֹת הָאֵלּוּ בָּוַדַּאי אַתֶּם כְּשֶׁתִּרְצוּ לִסְחֹר בָּוַדַּאי תִּסְחָרוּ כִּי אַתֶּם בִּימֵי נְעוּרֵיכֶם זְכִיתֶם לַחֲנוּת מִכָּל טוּב כִּי אָנוּ בִּימֵי נְעוּרֵינוּ עֲדַיִן לֹא הָיוּ כָּל הַסְּחוֹרוֹת גְּלוּיִם וִידוּעִים וְתַאֲמִינוּ לִי שֶׁאֶתְמוֹל לָמַדְתִּי בְּ"לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת" חֵלֶק א' הִלְכוֹת בְּרָכוֹת הַשַּׁחַר הֲלָכָה ג' עַל הַמַּעֲשֶׂה מִבֶּן הַמֶּלֶךְ וְהַשִּׂפְחָה כְּמַעַט יָצָאתִי מִדַּעְתִּי וּבִפְרָט בְּאוֹת כ"ז וְנָתַתִּי תּוֹדָה וְהוֹדָאָה בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל שֶׁזִּכָּה אוֹתִי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁיֵּצֵא דֶּרֶךְ פִּי אוֹרוֹת מְאִירוֹת כָּאֵלֶּה אֲשֶׁר הִיא מְאִירַת עֵינַיִם וּמְשַׂמַּחַת הַלֵּב כֵּן יִשְׂמַח אֶתְכֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּ'אוֹר צַדִּיקִים יִשְׂמָח'

דִּבְרֵי אוֹהֲבְכֶם

נָתָן מִבְּרֶסְלֶב

גַּם מַה זֶּה שֶׁכָּתַבְתִּי לְהוֹדִיעַ לִי כַּמָּה פְּעָמִים מִידִידֵנוּ אֲהוּבִי בֶּאֱמֶת ר' אִיצִ'לִי נֵרוֹ יָאִיר וְאֵין אַתָּה כּוֹתֵב לִי יֵשׁ לִי יְסוּרִים גְּדוֹלִים מִזֶּה וְגַם אִם הָיָה לוֹ אֵיזֶה מִכְתָּב מִבָּנָיו שֶׁיִּחְיוּ וּמַה עוֹשֶׂה זוּגָתוֹ תִּחְיֶה וְאִם הָיָה לוֹ אֵיזֶה מִכְתָּב מִבָּנָיו תִּכְתֹּב לִי מַה כָּתְבוּ לוֹ מִנִּידוֹן הַבֵּילֵעט שֶׁל בְּנוֹ וְלִפְרֹס לוֹ בְּשָׁלוֹם עֲבוּרִי בְּאַהֲבָה עַזָּה וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְכָל אוֹהֲבֵנוּ בֶּאֱמֶת וּבִפְרָט לְאָבִיךְ הַיָּקָר הַמַּפְלָא וְתִיק וְחָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב צְבִי נֵרוֹ יָאִיר שֶׁיִּחְיֶה לְאֹרֶךְ יָמִים טוֹבִים אָמֵן וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם הַמַּפְלָא וּמַפְלִג וְתִיק וְחָסִיד יֵרֵא אֱלֹהִים מוֹרֵנוּ הָרַב ר' נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְהֶחָסִיד ר' דּוֹב שׁוֹחֵט וּבוֹדֵק נֵרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְבָנוֹ הָאַבְרֵךְ מוֹרֵנוּ הָרַב הֶעָנִיךְ נֵרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְהַנָּגִיד ר' חַיִּים קְרָאסִין שְׁטַיִן נֵרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְהָאַבְרֵךְ ר' יוֹאֵל הִירְשׁ נֵרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְאָחִיו הָאַבְרֵךְ מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן בֶּן חַנָּה נֵרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְר' יוֹסֵף מַטִּיטְרָא נֵרוֹ יָאִיר כִּי 'אֲנַן בַּחֲבִיבוּתָא תַּלְיָא מִלְּתָא' וּבִפְרָט שֶׁאָנוּ אֲנָשִׁים מְעַט דְּמְעַט וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם בִּנְךָ הֶחָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב סֶענְדִיר חַיִּים נֵרוֹ יָאִיר שֶׁיִּחְיֶה לְאֹרֶךְ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת וְגַם יְדִידֵנוּ הֶחָסִיד ר' קַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר פּוֹרֵס בְּשָׁלוֹם כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּאַהֲבָה עַזָּה וּמְבַקֵּשׁ מֵאֵת כָּל אַהוּבֵינוּ בֶּאֱמֶת לְהִתְפַּלֵּל עָלָיו שֶׁיְּרַחֵם עָלָיו הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ חִישׁ מַהֵר כִּי גָּדֵל הָרַחְמָנוּת שֶׁעָלָיו אֵין לְשַׁעֵר וּלְהַעֲרִיךְ כִּי חוּץ מִזֶּה שֶׁהוּא מְסֻבָּב בְּצָרוֹת וְחוֹתֵר יוֹמָם וָלַיְלָה אַחַר הַתַּכְלִית הַנִּצְחִי וְהוּא מְדֻכָּא בַּעֲנִיּוּת חוּץ מִזֶּה זֶה אַרְבָּעָה שְׁבוּעוֹת שֶׁהַגֶּר צֶדֶק וּשְׁמוֹ עֲזַרְיָה בֶּן פֶּעריל הוּא חוֹלֶה מְסֻכָּן עַל חֹלִי שִׁלְשׁוּל דָּם רַחֲמָנָא לְצְלַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁלַח לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם חִישׁ מַהֵר וְזֶה עוֹלֶה לוֹ עַל כָּל הַצָּרוֹת כִּי אֵצֶל חֹלִי כָּזֶה צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת כִּי בָּרוּךְ הַשֵּׁם זוּגָתִי וַאֲחוֹתִי תִּחְיֶה עוֹשִׂים מַה שֶּׁעוֹשִׂים שֶׁיִּהְיֶה לוֹ עוֹף אַךְ הוּא ר' קַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר צָרִיךְ לְבַשֵּׁל לוֹ וְלַעֲסֹק עִמּוֹ וְאֵין בְּכֹחוֹ

עוֹד לִסְבֹּל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם עָלָיו בְּכָל מִינֵי רַחֲמָנוּת לְטוֹבָה שֶׁאָנוּ מְבִינִין עַל כֵּן מְבַקֵּשׁ מֵאֵת כָּל אוֹהֲבֵנוּ בֶּאֱמֶת לְהִתְפַּלֵּל עָלָיו וְעַל הַגֵּר וְגַם הוּא מִתְפַּלֵּל בַּעֲדָכֶם תָּמִיד בְּשִׂבְתּוֹ וּבְלֶכְתּוֹ עַל הַצִּיּוּנִים הַקְּדוֹשִׁים כִּי לֹא זָז אַהֲבַתְכֶם מֵאִתָּנוּ אֲפִילוּ רֶגַע אֶחָד
דִּבְרֵי הַנַּ"ל

יא

בָּרוּךְ הַשֵּׁם יוֹם ב' תְּשָׁא אַרְבָּעָה יָמִים קוֹדֶם אוֹר הַפּוּרִים תרל"ו
לִכְבוֹד אַהוּבֵינוּ בֶּאֱמֶת הַנֶּחְקָקִים בְּקִירוֹת לִבֵּנוּ וְנוֹבְעִים בְּמֹחִי וּבְדַעְתִּי כְּבָנַי מַמָּשׁ הֲלֹא הוּא הַמַּפְלָא וְתִיק וְחָסִיד כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר בֶּן הָרַב צְבִי נֵרוֹ יָאִיר וְר' אַיְזִיקִיל נֵרוֹ יָאִיר וְר' נָתָן בֶּן ר' יִצְחָק נֵרוֹ יָאִיר שֶׁיִּחְיוּ לְאֹרֶךְ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת תְּהִלָּה לְאֵל בָּרוּךְ הַשֵּׁם כָּלָנוּ בַּחַיִּים כֹּה אֱזֵכֶּה לִשְׁמֹעַ מִכֶּם הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם וְהַשִּׂמְחָה עִם כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אַחֲרֵי דְּרִישַׁת שְׁלוֹמְךָ בָּאתִי לְהוֹדִיעֲךָ שֶׁהַמִּכְתָּב מֵרַבִּי נָתָן בֶּן ר' יִצְחָק נֵרוֹ יָאִיר קִבַּלְתִּי עִם הָרִיצֶעפט וְגַם מִכְתָּב מֵרַבִּי נָתָן בֶּן ר' צְבִי נֵרוֹ יָאִיר מִיּוֹם א' תְּרוּמָה עִם הַבְּשׂוֹרָה מֵהַבִּילֶעטִין קִבַּלְתִּי וְגַם הַמִּכְתָּב מִב' תְּצַוֶּה מֵרַבִּי נָתָן נֵרוֹ יָאִיר וּמֵרַבִּי אַיְזִיקִיל נֵרוֹ יָאִיר גַּם כֵּן קִבַּלְתִּי אַךְ תְּמִיהָה לִי מַה זֶּה שֶׁאַחַרְתֶּם לִכְתֹּב לִי מֵהַכְּאָב עֵינַיִם שֶׁל יְדִידֵנוּ הַוָּתִיק וְחָסִיד אַהוּבֵינוּ בֶּאֱמֶת ר' נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר כִּי אֵין אָנוּ צְרִיכִין לַחְרֹשׁ וְלִשְׁתֹּק מִדָּבָר זֶה כִּי אָנוּ צְרִיכִין לְצַעֵק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בִּבְכִי וּבְתַחֲנוּנִים כִּי זֶה דָּבָר גָּדוֹל כִּי יְדִידֵנוּ ר' נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר הוּא פֵּאֵרֵנוּ וְזִוֵּינוּ וְכִי יֵשׁ לָנוּ אֲנָשִׁים הַרְבֵּה בִּצְפַת תְּבָנֶה וְתִכּוֹנֵן כָּמוֹהוּ וְתֵכֶף כִּרְאוֹת הַמִּכְתָּב הָלַכְנוּ אֲנִי וְר' קַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר עַל קֶבֶר הַתַּנָּא ר' יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי וְתַלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים וּשְׁלֹ"ה הַקָּדוֹשׁ וְרַב אַמִּי וְרַב אַסִּי וְהִתְפַּלַּלְנוּ עֲבוּרוֹ וְגַם אַתֶּם אַל תַּחֲרִישׁוּ וְאַל תִּשְׁקְטוּ לְהַמְתִּיק הַדִּינִים מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כִּי נִלְקְחוּ מֵאִתָּנוּ מֵחֲמַת חֲרִיקַת הַבַּעַל דָּבָר מִקֶּדֶם ר' דָּוִד זַ"ל וְאַחַר כָּךְ הַצַּדִּיק הַגָּנוּז ר' נַחוּם זַלְמָן זְצוּקַ"ל וְעוֹד חוֹרֶק שִׁנּוֹ עָלֵינוּ שֶׁאֵשֶׁת ר' יִצְחָק מְנַחַת נְפוּחָה זְמַן רַב וִידִידֵנוּ ר' נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר יֵשׁ לוֹ כְּאֵב עֵינַיִם וַחֲמוֹתָהּ שֶׁל ר' אַיְזִיקִיל נֵרוֹ יָאִיר נִשְׁבְּרָה רַגְלָהּ עַל כֵּן אָנוּ צְרִיכִין לְצַעֵק לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכֹחַ רַבֵּנוּ זַ"ל וְתַלְמִידוֹ הַקָּדוֹשׁ וְכֹחַ כָּל הַצַּדִּיקִים לְהַמְתִּיק דִּינִים מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל כָּל בְּנֵי בֵיתֵנוּ עַל כֵּן אָנוּ צְרִיכִין לְצַעֵק וְלִזְעֹק בִּבְכִי וּבְתַחֲנוּנִים לִפְנֵי פּוּרִים וּבִפְרָט בְּתַעֲנִית אֶסְתֵּר וְלִשְׁמֹחַ בְּפוּרִים הַקָּדוֹשׁ כְּדֵי לְהַמְתִּיק הַדִּינִים כִּי זֶה אֵינוֹ דָּבָר רֵיק מַה שֶּׁנַּעֲשָׂה עִמָּנוּ כִּי הַס"מ חוֹרֵק שִׁנָּיו עָלֵינוּ וְאָנוּ צְרִיכִין לְעוֹרֵר כֹּחַ רַבֵּנוּ זַ"ל שֶׁכְּבָר אָמַר וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִבֵּין שִׁנֵּי הַס"מ אַךְ עֲדַיִן עֵינָיו לְטוּשׁוֹת עָלֵינוּ וּכְבָר לְחַם רַבֵּנוּ זַ"ל עִם הָרַע עַיִן גַּם כֵּן וּצְרִיכִין אָנוּ לְהִתְפַּלֵּל בַּכֹּחַ שֶׁל מְשִׁיחַ צִדְקֵנוּ לְהַמְתִּיק הָרַע עַיִן וּבִפְרָט הָרַע עַיִן שֶׁל יְדִידֵנוּ ר' נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר

וְרַגְלַיִן הוּא גַּם כֵּן עַיִן בִּבְחִינַת 'עֵין רֹגֶל' עַל כֵּן אָנוּ צְרִיכִין לְהִתְגַּבֵּר כְּנֶגְדּוֹ וּלְהִתְוַעֵד יָחַד אֵיזֶה שָׁעָה בְּיוֹם לַעֲסֹק בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל וְכָל אֶחָד בְּיִחוּד יִהְיֶה עִקַּר הָעֵסֶק בָּזֶה וְגַם אַתֶּם מְחֻיָּבִים לַעֲסֹק בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל וְכָל אֶחָד בְּיִחוּד יִהְיֶה עִקַּר הָעֵסֶק בָּזֶה וְגַם אַתָּה מְחֻיָּב לַעֲסֹק עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים הָיֵינוּ עִם הֶחָתָן הֶעָנִיךְ בֶּן ר' דּ֫ב שׁוֹחֵט וּבוֹדֵק נֵרוֹ יָאִיר וְעִם בֶּן ר' יוֹאֵל צְבִי נֵרוֹ יָאִיר כִּי 'מִפִּי עוֹלְלִים וְיוֹנְקִים יִסַּדְתָּ עֹז' כִּי כָּךְ הָיָה רָצוֹן רַבֵּנוּ זַ"ל וְתַאֲמִינוּ לִי שֶׁמִּיּוֹם שֶׁשְּׁמַעְתִּי מֵהַצַּעַר הַגָּדוֹל שֶׁל יְדִידֵנוּ ר' נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר וְגַם הַצָּרוֹת הַתְּכוּפוֹת מֵאֲשֶׁת ר' אִיצִ'ילִי נֵרוֹ יָאִיר וּמֵחֲמוֹתוֹ שֶׁל ר' אַיְזִקִיל נֵרוֹ יָאִיר הַצַּעַר לֹא יָכוֹל לְהָפִיג מִדַּעְתִּי אֲפִילּוּ רֶגַע אֶחָד רַק אֲנִי בָּטוּחַ בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁבְּוַדַּאי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּעַצְמוֹ יְצַיֵּר תְּפִלָּתֵינוּ לַטּוֹב בְּחִינַת 'וּבֵרַךְ וְלֹא אֲשִׁיבֶנּוּ' רַק אָנוּ עַל כָּל פָּנִים צְרִיכִים לְמָסֹר לוֹ דִּבְרֵי תְּפִלָּה בִּכְדֵי לְצַיְּרָם לְטוֹב עַל כֵּן אַתֶּם מֵהֶתֶם וַאֲנַן מֵהָכָא נְחַזֵּק עַצְמֵנוּ בִּתְפִלָּה וּבְתַחֲנוּנִים עַל כָּל פְּרָט וּפְרָט הֵן עַל צָרְכֵי הַנֶּפֶשׁ וְהֵן עַל צָרְכֵי הַגּוּף וְהֵן עַל פַּרְנָסָה הַכֹּל אָנוּ צְרִיכִין לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כִּי אֲנִי מַאֲמִין בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁבְּוַדַּאי יִשְׁמַע לִתְפִלּוֹתֵינוּ אַךְ אָנוּ צְרִיכִין בְּכָל עֵת לְהִתְחַיֵּל בְּחֵשֶׁק חָדָשׁ לְהִתְפַּלֵּל וְאוֹדוֹת מַה שֶּׁכָּתַב לִי ר' נָתָן בֶּן ר' יִצְחָק נֵרוֹ יָאִיר שֶׁלִּפְעָמִים הוּא שׁוֹכֵחַ אִם הוּא בֶּן מֶלֶךְ תֵּדְעוּ שְׁמִי שֶׁהָיָה כִּי אִם פַּעַם אַחַת עַל צִיּוּן רַבֵּנוּ זַ"ל אוֹ שֶׁעוֹסֵק בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל בְּוַדַּאי הוּא בֶּן מֶלֶךְ רַק הוּא עֲדַיִן מְגַדֵּל אֵצֶל הָעֲבָד עַד שֶׁיִּתְחַפֵּשׂ עַצְמוֹ עַל כָּל פָּנִים חֲצִי שָׁעָה בְּיוֹם לְהִתְאַנֵּחַ הֵיכָן אָנוּ בָּעוֹלָם עַד שֶׁבַּסּוֹף יָבוֹא לִגְדֻלָּתוֹ וְהַזְּמַן לְפָנֶיךָ הוּא בְּעֵת קְרִיאַת שְׁמַע עַל הַמִּטָּה קֹדֶם הַשֵּׁנָה אָז תִּתְאַנַּח עַל כָּל פָּנִים חֲצִי שָׁעָה וּכְשֶׁתַּעֲסוֹק בָּזֶה עַל כָּל פָּנִים חֹדֶשׁ אֶחָד בִּרְצִיפוּת בְּוַדַּאי אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם יִהְיֶה לְךָ אֵיזֶה שִׁנּוּי בְּרָצוֹן וְגַם תֵּדַע יְדִידִי בְּנִי נָתָן שֶׁבְּוַדַּאי הֶחֱיֵיתָ אוֹתִי בָּזֶה שֶׁכָּתַבְתָּ לִי שֶׁהַקָּאנְצִילָאטִין נִתְעַלּוּ עַל שִׁשָּׁה פְּרִיצָענְט וּמִי יִתֵּן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁיִּתְעַלּוּ כְּמוֹ שֶׁהָיוּ מִקֹּדֶם בְּיֶתֶר שְׂאֵת וָעֹז כִּי הַמָּמוֹן שֶׁלָּכֶם הוּא יָקָר מְאֹד וּמְאֹד בַּקָּשָׁתִי בְּכָל עֵת לִכְתֹּב לִי מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מַה הֵם עוֹשִׂים בִּכְדֵי לֵידַע אֹפֶן מַעֲמָדָם וְהַחֲצִי בִּיסְלִיק שֶׁשָּׁלַחְתָּ עֲבוּר הַגֵּר צֶדֶק קַבָּלָתִי לָנְכוֹן וְגַם הַשֵּׁנִי הַשֵּׁנִי בִּיסְלִיקְעס שֶׁשָּׁלַח ר' בְּרוּךְ גַּם כֵּן קַבָּלָתִי לָנְכוֹן וְאַשְׁרֶיךָ שֶׁזָּכִיתָ לִקְיֵם מִצְוֹת צְדָקָה בְּהַגֵּר צֶדֶק הָאֱמֶת שֶׁהוּא חוֹלֶה מְסֻכָּן מְאֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם עָלָיו וְעַל כָּל חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי מְבַקֵּשׁ מֵאִתְּךָ שֶׁתַּלְוֶה לִי אֶחָד בִּיסְלִיק וְתַחֲלִיף אוֹתוֹ עַל 20 20 וְתִתֵּן ב' לְר' אִיצִ'ילִי נֵרוֹ יָאִיר וּב' לְר' נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר וּב' לְר' יוֹסֵף נֵרוֹ יָאִיר וּב' לְר' אַיזִיקל נֵרוֹ יָאִיר וּב' לְר' דּ֫ב שׁוֹחֵט וּבוֹדֵק כִּי אֲנִי רוֹצֶה לְקַיֵּם מִצְוֹת מִשְׁלוֹחַ מָנוֹת וּמַתָּנוֹת לָעֲנִיֵּי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְגַם עֲבוּר אֲחוֹתִי חַנָּה תִּחְיֶה תַּלְוֶה עֶשֶׂר טָאלִיר וְתַעֲשֶׂה מֵהֶם גַּם כֵּן ח"י 20 עַל שִׁשָּׁה חֲלָקִים גַּם לְר' יוֹאֵל צְבִי נֵרוֹ יָאִיר גַּם כֵּן תִּתֵּן 3 20 וְהַמּוֹתָר לְהַנִּרְשָׁמִים לְעֵיל לְכָל אֶחָד גַּם כֵּן עֶשְׂרִים וְתִהְיֶה אַתָּה שְׁלִיחַ מִצְוָה וּבְוַדַּאי אֲשַׁלֵּם לְךָ בִּתְשׁוּאוֹת חֵן וַאֲנִי אֶשְׁלַח

לָכֶם בְּעַצְמֵיכֶם מִשְׁלוֹחַ מָנוֹת דִּבּוּר אֶחָד שֶׁשָּׁמַעְתִּי מֵאַדְמוֹ"ר ר' נָתָן זְצוּק"ל מֵעְנַיִן פּוּרִים שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל מִתְּחִלָּה הָיוּ כָּל הַתַּחָלוֹת מִפֶּסַח וְעַכְשָׁו וְכוּ' וְלֹא סִיֵּם וְשָׁמַעְתִּי מִמֶּנּוּ זַ"ל שֶׁאָמַר וְעַכְשָׁו יֵשׁ רַבֵּנוּ זַ"ל שֶׁכָּל הַתְּחָלוֹת מֵאִתּוֹ שֶׁאִי אֶפְשָׁר לְהַתְחִיל לְכַנֵּס בַּעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כִּי אִם עַל יְדֵי סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל וְכָל מִי שֶׁיַּתְמִיד יוֹתֵר בָּהֶם בְּוַדַּאי יִכְנֹס בְּשָׁלוֹם וְיֵצֵא בְּשָׁלוֹם

דִּבְרֵי אוֹהֲבְכֶם בֶּאֱמֶת הַמְצַפֶּה לִרְאוֹת בְּכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כָּל טוּב סֶלָה

נָתָן מִבְּרֶסְלֶב

הַחוֹנֶה בְּעִיר הַקֹּדֶשׁ טְבֶרְיָא תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן

וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְאָבִיךְ הַיָּקָר מוֹרֵנוּ הָרַב ר' צְבִי נֵרוֹ יָאִיר בְּאַהֲבָה עַזָּה וְלִידִידִי הַוָּתִיק וְחָסִיד ר' נַחְמָן בֶּן טוֹבָא נֵרוֹ יָאִיר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁלַח לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה חִישׁ מַהֵר וְיָאִיר עֵינָיו בְּתוֹרָה וּבְתִפְלָה וְלִידִידִי אָהוּב נַפְשִׁי ר' אִיצִ'לִי נֵרוֹ יָאִיר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם עָלָיו בִּזְכוּת הַמְסִירוּת נֶפֶשׁ שֶׁהָיָה לוֹ בַּמַּלְבּוּשִׁים שֶׁל אַדְמוֹ"ר ר' נָתָן נֵרוֹ יָאִיר וְיִשְׁלַח לוֹ רְפוּאָה וּלְזוּנָתוֹ תְּחֵיֶה חִישׁ מַהֵר וְלִידִידֵנוּ הַוָּתִיק וְחָסִיד ר' דֹּב שׁוֹחֵט וּבוֹדֵק נֵרוֹ יָאִיר עִם בְּנוֹ הֶעָנִיךְ נֵרוֹ יָאִיר וּלְחַנָּגִיד ר' חַיִּים קְרָאסִין שְׁטַיִן נֵרוֹ יָאִיר עִם נָכְדּוֹ ר' אַבָּא נֵרוֹ יָאִיר וְלִכְתֹּב לִי מָתַי בְּדַעְתָּם לִנְסֹעַ לְחוּץ לָאָרֶץ וְלִידִידֵנוּ הַנָּגִיד ר' יַעֲקֹב נֵרוֹ יָאִיר וּלְ' יוֹאֵל צְבִי נֵרוֹ יָאִיר עִם בְּנוֹ מוֹרֵנוּ הָרַב אַבְרָהָם נֵרוֹ יָאִיר וּלְ' יוֹסֵף מִטַּיטְרָא נֵרוֹ יָאִיר גַּם תִּכְתְּבוּ לָנוּ אִם כָּתַבְתֶּם אֵיזֶה מִכְתָּב לֶטוּרוֹהַיְיצָע וְאִם קִבַּלְתֶּם עַל כָּל פָּנִים אֵיזֶה מִכְתָּב מֵאֲחֶיךָ הַיְקָרִים וְאִם לֹא קִבַּלְתֶּם כְּלָל הַכֹּל לִכְתֹּב לִי וְגַם לִכְתֹּב לִי אִם קִבַּלְתָּ זֶה הַמִּכְתָּב

דִּבְרֵי הַנַּ"ל

וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְבִנְךָ סָעְנְדִיר חַיִּים נֵרוֹ יָאִיר שֶׁיִּחְיֶה לְאֹרֶךְ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת גַּם יְדִידֵנוּ ר' קַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר פּוֹרֵס בְּשָׁלוֹם כֻּלְּכֶם בְּאַהֲבָה עַזָּה

יב

בְּרוּךְ הַשֵּׁם יוֹם א' עֶרֶב רֹאשׁ חֹדֶשׁ אִיָּר תרל"ו עִיר הַקֹּדֶשׁ טְבֶרְיָא

לִכְבוֹד אֲהוּבִי בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים יְדִיד נַפְשִׁי הַוָּתִיק וְחָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר עִם שָׁלוֹם כָּל בְּנֵי בֵיתוֹ

תְּהִלָּה לְאֵל חַי כָּלָנוּ פֹּה בְּחַיִּים וְשָׁלוֹם כֵּן אָזְכֶּה לִשְׁמֹעַ מִכֶּם בְּכָל עֵת הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם הַמַּחֲזִיק בְּרָכָה וּמִבְּרִיאוּתְכֶם וּבִפְרָט בְּנִךְ נֵרוֹ יָאִיר מִכְתָּבְךָ וּבְצֵרוּף מִכְתָּב מֵחֲמִיךָ נֵרוֹ יָאִיר קִבַּלְתִּי לְנָכוֹן וְגַם מִכְתָּב מִיּוֹם ב' שְׁמִינִי קִבַּלְתִּי בְּיוֹם ו' לִפְנוֹת עֶרֶב וְלֹא הָיָה לִי פְּנַאי לֵילֵךְ עַל קִבְרֵי צַדִּיקִים לְהִתְפַּלֵּל עֲבוּר בְּנִךְ נֵרוֹ יָאִיר וְהִתְפַּלַּלְתִּי בְּבֵיתִי וְהַיּוֹם בַּבֹּקֶר

הַשְׁכֵּם הָלְכְתִּי לְקִבְרֵי הַתַּנָּא רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן זַכַּאי וְתַלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים וְהִתְפַּלַּלְתִּי עֲבוּרְךָ וַעֲבוּר בִּנְךָ נֵרוֹ יָאִיר וַעֲבוּר כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁמַע תְּפִלָּתִי בְּתוֹךְ תְּפִלּוֹת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּזְכוּת הַצַּדִּיקִים וְגַם תֵּדַע בְּנִי שֶׁאֲנִי שׁוֹלֵחַ לְךָ רָצוּף פֹּה שְׁנֵי מִכְתָּבִים אֶחָד לְאוּמָן וְאֶחָד לִבְרֶסְלַב וְאוֹתוֹ לְאוּמָן תִּמְסֹר לַאֲחוֹתוֹ שֶׁל יְדִידֵנוּ הַוָּתִיק וְחָסִיד ר' נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר וְלִבְרֶסְלֶב תִּתֵּן לְר' אִיצִילֶע נֵרוֹ יָאִיר אִם יִסַּע לִבְרֶסְלֶב תֵּכֶף וְאֶפְשָׁר יְסַבֵּב הַרְבֵּה תִּתֵּן לְר' חַיִּים קְרָאסִין שְׁטַיִן נֵרוֹ יָאִיר אִם תֵּכֶף נוֹסֵעַ הַכֹּל תַּעֲשֶׂה עִמָּהֶם עַל צַד הַיּוֹתֵר טוֹב כִּי דַּי לַמֵּבִין בִּרְמִיזָה וְהַיְשֵׁר הָיָה לִכְתֹּב לָכֶם לְהַחֲיוֹת נַפְשֵׁיכֶם אַךְ מֵחֲמַת שֶׁכַּעַת פָּאסְט וְאוֹךְ וַאֲנִי מֻכְרָח לִכְתֹּב כַּמָּה מִכְתָּבִים לְאַחַי וּלְבָנַי נֵרוֹ יָאִיר כִּי הָיוּ לִי מִכָּל אֶחָד מִכְתָּבִים וַאֲפִילוּ מִשְּׁאֵר בְּשָׂרִי מוֹרֵנוּ הָרַב יִצְחָק בָּעַר נֵרוֹ יָאִיר גַּם כֵּן הָיָה לִי מִכְתָּב קָטָן וְהוּא מְבַקֵּשׁ אוֹתִי שֶׁאֶכְתֹּב לָכֶם שֶׁתִּכְתְּבוּ אֵיזֶה דִּבּוּרִים מוּסָר לְהַחֲיוֹת נַפְשׁוֹ וְגַם אָחִי בַּקֵּשׁ אוֹתִי לִכְתֹּב לְיִצְחָק בָּעַר אֵיזֶה דִּבּוּרִים מוּסָר וְכוּ' וְזוּגָתוֹ הִיא חוֹלָה עַל הוֹסְט וְיָלְדָה תִּינוֹק ח' אֱלוּל וּכְבָר אֵינָהּ בָּעוֹלָם וְשָׁתָה פִּישׁ שְׁמָאלְץ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁלַח לָהּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה וְכוּ' עַל כֵּן אֲנִי צָרִיךְ לִכְתֹּב בְּזֶה הַשָּׁבוּעַ כַּמָּה מִכְתָּבִים אַךְ לִבִּי בֹּעֵר בְּקִרְבִּי לְהוֹדִיעַ לָכֶם לְהַלְהִיב לְבַבְכֶם הַיָּקָר כִּי אַתֶּם בְּנֵי מְלָכִים וְלֹא בְּנֵי הַשְׁפָּחוֹת כִּי רַבֵּנוּ ז"ל לֹא קִבֵּל לְעַצְמוֹ בְּנֵי הַשְׁפָּחוֹת כִּי אִם בְּנֵי מְלָכִים אַךְ אֲהוּבֵי בָּנַי אִם תִּרְצוּ לֵידַע גְּדֻלַּת רַבֵּנוּ ז"ל וְהַשָּׂגַת תַּלְמִידוֹ הַקָּדוֹשׁ תִּלְמְדוּ בְּסֵפֶר "לִקּוּטֵי עֵצוֹת חָדָשׁ" בְּאוֹת צַדִּיק כְּסֵדֶר מֵאוֹת לְאוֹת כָּל אוֹת צַדִּיק וְשָׁם תִּרְאוּ אֵיךְ אָנוּ צְרִיכִין לְהַחֲיוֹת עַצְמֵנוּ שֶׁמִּסְתּוֹפְפִים בְּצִלּוֹ אֵיךְ אָנוּ צְרִיכִין לְבַלּוֹת יְמֵינוּ בְּנֹעַם עֲרֵבוּת סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל וְתַלְמִידוֹ הַקָּדוֹשׁ יוֹמָם לֹא נָנוּחַ וְלַיְלָה לֹא נִשְׁקוֹט בָּהֶם וּבָהֶם וּבָהֶם וְהֵם יוֹצִיאוּנוּ מִבְּגָדִים הַצּוֹאִים וְיַלְבִּישׁוּנוּ בְּגָדִים נְקִיִּים וְכָל טוּב עוֹלָם הַבָּא גָּנוּז בָּהֶם וְתַאֲמִינוּ לִי שֶׁאִם תְּצַיְתוּ לְדִבְרֵי וְתַעֲסְקוּ בָּהֶם כְּסֵדֶר בֶּאֱמוּנָה בְּוַדַּאי תִּזְכּוּ לְכָל טוּב שֶׁבְּכָל הָעוֹלָמוֹת וְכָל אֶחָד צָרִיךְ לְחַזֵּק אֶת חֲבֵרוֹ בָּזֶה וְתִלְמְדוּ כְּסֵדֶר תּוֹרָה אַחַר תּוֹרָה וַהֲלָכָה אַחַר הֲלָכָה מַה אֹמַר לָכֶם וְאָז תִּרְאוּ וְתִתְבּוֹנְנוּ גְּדֻלַּת רַבֵּנוּ ז"ל וְתַלְמִידוֹ הַקָּטָן מַה אֹמַר לָכֶם אֲנִי אוֹהֵב אֶתְכֶם עַל כֵּן אֲנִי מִתְנַעְגֵּעַ לִרְאוֹת בָּכֶם כָּל טוּב וְאֵין טוֹב אֶלָּא תּוֹרָה בִּפְרָט תּוֹרָה הַנּוֹבַעַת מִנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חַיִּים מְקוֹר מַיִם חַיִּים עַל נֶפֶשׁ עֲיֵפָה עַל כֵּן חִזְקוּ וְאִמְצוּ בְּתוֹרַת הַשֵּׁם שֶׁהִיא תּוֹרָתוֹ יוֹתֵר חֲדָשׁוֹת אֵין תִּתְחַדֵּשׁ כַּנַּשֶׁר נְעוּרֶיכִי

נָתָן בֶּן מוֹרֵנוּ יְהוּדָא מִבְּרֶסְלֶב

הַיּוֹשֵׁב כְּעֵת כְּעִיר הַקֹּדֶשׁ טְבֶרְיָא תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן

וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וּבִפְרָט לְר' אַיְזִיקְיל נֵרוֹ יָאִיר וּלְר' נָתָן בֶּן חַנָּה נֵרוֹ יָאִיר וִידִידֵנוּ ר' קַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר פּוֹרֵס בְּשָׁלוֹם כֻּלְּכֶם וְאִם הַבָּאסְלִיק עֲשִׂיתָ כְּמוֹ שֶׁדִּבַּרְתִּי לַעֲשׂוֹת נָתָן הַנַּ"ל

יג

בָּרוּךְ הַשֵּׁם יוֹם ג' כ"ד לְסִפִירַת הָעֹמֶר תרל"ו עִיר הַקֹּדֶשׁ טְבֶרְיָא תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ

לִכְבוֹד אֲהוּבִי יְדִידִי בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים הַנִּצְמָד בְּקִירוֹת לִבִּי וְתִיק וְחָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן עִם שָׁלוֹם כָּל אַהוּבֵינוּ בֶּאֱמֶת ר' אַיְזִיק נֵרוֹ יָאִיר וְר' נָתָן נֵרוֹ יָאִיר

תְּהִלָּה לָאֵל פֹּה כֻּלָּנוּ בְּקֶנוּ הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם כֹּה אָזְכֶּה לִשְׁמֹעַ מִכֶּם הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם וּבְשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת בְּכָל עֵת אָמֵן נָצַח סֶלָה וָעֶד מִכְתָּבְךָ מֵג' תַּזְרִיעַ קִבַּלְתִּי וְעוֹד מִכְתָּב עִם הַמִּכְתָּב מִטוּלְטְשִׁין גַּם כֵּן קִבַּלְתִּי וְהִיוּ לִי לְמָשִׁיב נַפְשִׁי שֶׁבָּרוּךְ הַשֵּׁם בִּנְךָ מוֹרֵנוּ הָרַב סָעְנְדִיר חַיִּים נֵרוֹ יָאִיר בָּרוּךְ הַשֵּׁם בְּקֶנוּ הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם וְאַתָּה מוּכָן בְּעַצְמְךָ לַעֲשׂוֹת לוֹ חַאלַאקֶע לְמַזָּל טוֹב לְמַזָּל טוֹב כֵּן תִּזְכּוּ אַתָּה וְזוּגָתְךָ תִּחְיֶה לַעֲשׂוֹת לוֹ בַּר מִצְוָה וַחֲתֻנָּה אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם לְמַזָּל טוֹב וְאָבִיךָ נֵרוֹ יָאִיר וְאִמְּךָ תִּחְיֶה יִזְכּוּ לִרְאוֹת שִׂמְחַתְכֶם וְגַם כָּל אוֹהֲבֶיךָ וְחָמִיךָ נֵרוֹ יָאִיר וַחֲמוֹתְךָ תִּחְיֶה וְכָל מִי שֶׁרוֹצֶה לִרְאוֹת בְּךָ כָּל טוֹב יִזְכּוּ גַּם כֵּן לִרְאוֹת בְּשִׂמְחַתְכֶם תָּמִיד וַאֲנִי אֵינִי יָכוֹל לִנְסֹעַ לְךָ עַל הַחַאלַאקֶע מֵחֲמַת שֶׁאִם יִרְצֶה הַשֵּׁם בְּדַעְתִּי הַשֵּׁם יִגְמֹר לְטוֹב אָכֵין צְעָדַי לִנְסֹעַ אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם בְּיוֹם ד' הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וּבְדַעְתִּי הָיָה לִנְסֹעַ מִקֹּדֶם לִירוּשָׁלַיִם תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן וּמִשָּׁם לְאוּמַן אַךְ מֵחֲמַת שְׁנֵי טְעָמִים אֶחָד מֵחֲמַת זוּגָתִי תִּחְיֶה אֵינָהּ כָּל כָּךְ בְּקֶנוּ הַבְּרִיאוּת וְהַשֵּׁנִי מֵחֲמַת שֶׁאֵין לִי עַל הוֹצָאָה כָּל כָּךְ כִּי בְּלֹא זֶה הִלְוֵיתִי אֵצֶל אֲחוֹתִי תִּחְיֶה אַרְבַּע מֵאוֹת גְּרָאשׁ וַאֲנִי מֻכְרָח לִנְסֹעַ עַל טַיטְרָא לְאַחַי נֵרָם יָאִיר וּלְבָנַי נֵרָם יָאִיר וְשָׁם מֻכְרָח לְהִתְמַהְמֵהַּ קְצָת וַאֲנִי רוֹצֶה לִהְיוֹת אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם עַל רֹאשׁ חֹדֶשׁ אֱלוּל בְּאוּמַאן עַל כֵּן מֻכְרָח אֲנִי לְהַקְדִּים וּבְוַדַּאי רָצִיתִי לִהְיוֹת עִמָּכֶם בְּצַוָּותָא חֲדָא עַל חַאלַאקֶע שֶׁל בִּנְךָ נֵרוֹ יָאִיר עַל כֵּן תִּשְׁמְחוּ בְּשָׁם וַאֲנִי מֻרָּחוֹק אֶשְׂמַח גַּם אֲנִי וְאַל תִּדְאֲגוּ כְּלָל מֵהַקָּאנְצִילַאטִין כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּוַדַּאי יִגְמֹר עִמָּכֶם לְטוֹבָה כִּי עֲדַיִן אֵינוֹ גָּמַר מֵהַמְלָאכָה וּבְוַדַּאי יִפְרְעוּ לָכֶם אֲפִילוּ עִם הָעִסְקָא רַק צְרִיכִין מְעַט לְסַבֵּל וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עָשָׂה עִמָּכֶם זֶה בִּמְכָוָן בִּכְדֵי לְהַתְחִיל מִכָּאן לָנוּס לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּלְהִתְפַּלֵּל אֵלָיו כִּי הַכֹּל רְמָזִים לְהִתְקָרֵב לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לֹא יַעֲזוֹב מִמּוֹנְכֶם הַכָּשֵׁר לְאַבֵּד אֲפִילוּ פְּרוּטָה אַחַת רַק אָנוּ צְרִיכִין לְצָעֹק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַל מַעֲשֵׂינוּ הֲלֹא טוֹבִים וּלְאַנֵּחַ אֲנָחוֹת הַרְבֵּה וַאֲנָחָה הִיא שְׁלֵמוּת הַחֶסְרוֹנוֹת בְּגַשְׁמִיּוּת וּבְרוּחָנִיּוּת וְיַמְתִּיק הַכֹּל רַק אָנוּ צְרִיכִין שֶׁלֹּא לְהִתְעַצֵּל בִּתְפִלָּה כִּי בַּחוּץ לָאָרֶץ יֵשׁ מַשָּׂא וּמַתָּן וּבְכָאן עִקַּר מַשָּׂא וּמַתָּן הִיא תְּפִלָּה וּלְזַכּוֹת לִתְפִלָּה בִּשְׁלֵמוּת אִי-אֶפְשָׁר לִזְכּוֹת כִּי אִם כְּשֶׁנִּבְלֶה יָמֵינוּ עַל סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל וְתַלְמִידוֹ הַקָּדוֹשׁ עַל כֵּן אַחַי וְרֵעַי אֲהוּבֵי חִזְקוּ וְהִתְאַסְּפוּ יָחַד בַּאֲגֻדָּה אַחַת וְתִלְמְדוּ בְּיַחַד

סְפָרִים הַנַּ"ל וְתַשְׁלִימוּ הַשְׁלֹשָׁה נְקֻדּוֹת וְיִהְיֶה נַעֲשֶׂה בְּכָל עֵת מְלֵאפוּם וִימַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵיכֶם הַכֹּל לְטוֹבָה בָּזֶה וּבַבָּא
דִּבְרֵי אוֹהֲבְכֶם בֶּאֱמֶת
נָתָן מִבְּרֶסְלֶב
הַחוֹנֶה פֹּה טְבֶרְיָא תְּבָנֶה וְתִכּוֹנֵן
גַּם אֲנִי חַיָּב לְךָ שֶׁנָּתַתָּ עֲבוּרִי וַעֲבוּר אֲחוֹתִי סַךְ 30 21 גְּרָאשׁ אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם כְּשֶׁיָּבוֹאוּ מָעוֹת לְיָדְךָ עֲבוּרִי תְּנַכֶּה מָעוֹת הַנַּ"ל וְהַמּוֹתָר תִּשְׁלַח לִידֵי זוּגָתִי תִּחְיֶה עַל פַּרְנָסָה עִם שָׁלוֹם אֲחוֹתִי תִּחְיֶה וְאֶפְשָׁר רוֹצֶה אַתָּה לִשְׁלֹחַ אֵיזֶה מִכְתָּב לְטוּרוֹהַיְיצָע עַל יְדֵי יֵשׁ לְךָ זְמַן עַד יוֹם ג' הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה וְלִפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְבִנְךָ הַיָּקָר מוֹרֵנוּ הָרַב סָעַנְדִּיר חַיִּים נֵרוֹ יָאִיר שֶׁיִּחְיֶה לְאֹרֶךְ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת וְלִפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְכֻלָּם בְּאַהֲבָה עַזָּה וְאֶפְשָׁר תּוּכַל בְּכָל עֵת לְקַבֵּץ אֵיזֶה בָּאסְלִיק וְלִשְׁלֹחַ לְזוּגָתִי עֲבוּר יְדִידֵנוּ הַיָּקָר הַוָּתִיק וְחָסִיד ר' קַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר וְהַגֵּר צֶדֶק כִּי זוּגָתִי תִּחְיֶה מְפַרְנֶסֶת אוֹתָם וְתִהְיֶה אַתָּה גַּם כֵּן עֶזֶר לְמִצְוָה כָּזוֹ וּלְעֵת עַתָּה עַד הִנֵּה עֶזֶר לָהּ הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מִיּוֹם בּוֹאִי מִצְפַּת תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן אַךְ אֲנִי עוֹזֵר לָהּ בְּכָל עֵת לְקַבֵּץ צְדָקָה עֲבוּרָם וְעַתָּה אֲנִי רוֹצֶה שֶׁתִּהְיֶה לָהּ לְעֶזֶר לְמִצְוָה גְּדוֹלָה כָּזוֹ
דִּבְרֵי הַנַּ"ל

יד

בָּרוּךְ הַשֵּׁם יוֹם ב' וַיֵּצֵא תרל"ח פֹּה טְבֶרְיָא תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן
לִכְבוֹד אָהוּב נַפְשִׁי וְנַפְשִׁי קְשׁוּרָה בְּנַפְשׁוֹ הַוָּתִיק וְחָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב ר' נָתָן נֵרוֹ יָאִיר עִם שָׁלוֹם אָבִיךָ אָהוּב נַפְשִׁי הַוָּתִיק וְהֶחָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב ר' צְבִי נֵרוֹ יָאִיר
תְּהִלָּה לָאֵל פֹּה כֻּלָּנוּ בְּחַיִּים וְשָׁלוֹם כֹּה אֱזָכֶה לִשְׁמֹעַ מִכֶּם בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מֵהֶם וּמִבְּנֵי בֵיתָם בִּבְרִיאוּתָם בִּשְׁלֵמוּת אָמֵן נָצַח סֶלָה וָעֶד מִכְתָּבְךָ מִיּוֹם ב' תּוֹלְדוֹת קִבַּלְתִּי בְּיוֹם ה' הַנַּ"ל וּתְמִיהַּ גְּדוֹלָה לִי מַה שֶּׁלֹּא קִבַּלְתָּ הַמִּכְתָּב שֶׁלִּי מִב' חַיֵּי שָׁשַׁלַחְתִּי לְךָ עַל יְדֵי ר' דֹּב לֵר' חַיִּים יְהוֹשֻׁעַ נֵרוֹ יָאִיר וְהוּא שָׁלַח הַמִּכְתָּב שֶׁלִּי בְּיוֹם ד' הַנַּ"ל עַל יְדֵי הַמִּכְתָּבִים בְּצַרּוּף לִשְׁלֹחַ לְר' חַיִּים יְהוֹשֻׁעַ נֵרוֹ יָאִיר וְאֵין אֲנִי יוֹדֵעַ שׁוּם פֵּרוּשׁ עַל זֶה מַה זֶּה שֶׁלֹּא נָתַן לְךָ הַמִּכְתָּב וְשָׁם כָּתַבְתִּי לְךָ אוֹדוֹת הַמָּעוֹת שֶׁנִּשְׁאַר לְךָ מֵהַסַּךְ מֵאָה ג' גְּרָאשׁ וְאֶחָד בִּיסְלִיק שֶׁהָיִיתִי חַיָּב לְךָ וְנִשְׁאַר אֶצְלְךָ עוֹד 10 14 גְּרָאשׁ וְתַעֲשֶׂה מֵהֶם כְּךָ אֶחָד גְּרָאשׁ טוֹב תִּתֵּן לְאֶשֶׁת ר' אַיְזִיק נֵרוֹ יָאִיר וְאֶחָד גְּרָאשׁ טוֹב לְר' מֵאִיר נֵרוֹ יָאִיר וְאֶחָד בָּאסְלִיק לְר' דֹּב שׁוֹחֵט וּבוֹדֵק נֵרוֹ יָאִיר וְנִשְׁאַר אֶצְלְךָ

עוֹד עֵרֶךְ תִּשְׁעָה גְּרָאשׁ תְּחַלֵּק מֶחֱצָה לְר' מֵאִיר נֵרוֹ יָאִיר וּמֶחֱצָה לְר' אִיצֵילִי נֵרוֹ יָאִיר וְעוֹד כָּתַבְתִּי לְךָ הַרְבֵּה דְּבָרִים הַמֻּכְרָחִים לִי לֵידַע מִמְּךָ אִם לֹא הָיָה אֵיזֶה מִכְתָּב מֵחָמִיךָ וּמִמְּחוּתָנְכֶם ר' צְבִי נֵרוֹ יָאִיר וְאִם הָיָה אֶצְלְכֶם אֵיזֶה מִכְתָּב מִידִידֵנוּ הַנָּגִיד ר' אַבָּאלָע נֵרוֹ יָאִיר וְגַם מֵאֵיזֶה טַעַם הַחוֹלַאַת מֵאָחִיךָ הַיָּקָר יִשְׂרָאֵל אַרְיֵה נֵרוֹ יָאִיר הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִשְׁלַח לוֹ רְפוּאָה שְׁלֵמָה לָנֶצַח עִם חוֹתְנוֹ ר' צְבִי נֵרוֹ יָאִיר וְגַם אִם תִּכְתֹּב אֵיזֶה מִכְתָּב לְחָמִיךָ נֵרוֹ יָאִיר תִּכְתֹּב עֲבוּרִי מִכְתָּב לְגִיסְךָ נָתָן נֵרוֹ יָאִיר אוֹ לְחָמִיךָ נֵרוֹ יָאִיר שֶׁהֵם יִרְאוּ לְקַבֵּל אֵיזֶה מִכְתָּב מֵבִּתִּי וּמֵחָתָנִי וּמִבְּנֵי זוּגָתִי בְּלִי שׁוּם תֵּרוּץ כִּי כְּבָר כָּשַׁל כֹּחַ הַסַּבָּל מֵהַבְּכִיּוֹת וְהַצַּעַר שֶׁל זוּגָתִי תִּחְיֶה כִּי אֲפִילוּ הַבְּשׂוֹרָה טוֹבָה שֶׁכָּתַבְתָּ לִי מֵאָחִיךָ נֵרוֹ יָאִיר וְרַקַּדְתִּי מֵחֲמַת שִׂמְחָה בְּצִנְעָה לֹא הוֹדַעְתִּי לָהּ כִּי אֲנִי אוֹמֵר שֶׁגַּם אַתֶּם אֵין לָכֶם שׁוּם מִכְתָּב מִשָּׁם וּבָזֶה אֲנִי מֵעֵט מְנַחֵם לְצַעֲרָהּ וְגַם כָּתַבְתִּי זֶה שִׁלְשָׁה שָׁבוּעוֹת מִכְתָּב לְבָנַי נֵרוֹ יָאִיר וְגַם לְחָמִיךָ נֵרוֹ יָאִיר מִטּוּרוֹהַיְיצָע וְכָתַבְתִּי עֲבוּרְכֶם מִכְתָּב וַאֲנִי מוֹכִיחַ חָמִיךָ וַחֲמוֹתְךָ תִּחְיֶה מְאֹד בְּמִכְתְּבֵי עֲבוּרְכֶם עַל כֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ מֵאִתְּךָ שֶׁתִּכְתֹּב אַתָּה בַּקָּשָׁה עֲבוּרִי כִּי אֵין אֲנִי יוֹדֵעַ עוֹד אֵיךְ לִכְתֹּב כִּי מֵחַג הַפֶּסַח בְּוַדַּאי כָּתַבְתִּי שִׁבְעָה מִכְתָּבִים וְאֵין קוֹל וְאֵין עֹנֶה וְגַם שָׁם בְּמִכְתְּבֵי שֶׁשָּׁלַחְתִּי לְךָ בְּיוֹם ב' הַנַּ"ל כָּתַבְתִּי לְךָ אוֹדוֹת ר' קַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר גַּם כֵּן אֵיךְ שֶׁעַד רֹאשׁ חֹדֶשׁ חֶשְׁוָן לֹא הָיָה לוֹ שָׂכָר וּמֵרֹאשׁ חֹדֶשׁ חֶשְׁוָן יֵשׁ לוֹ שָׂכָר וַאֲנִי קִבַּלְתִּי אֲלֵי כָּל סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל וְהַטָּרַאבּיֶע אִם גְּרַייט וְהַמִּידְזָצֶע וְהַקְוָואַרְט וּגְלַייזִיר וּבוּטִיל עִם פְּלָעשִׁיר וְהַלְאַמְפּ וְהַמּוֹתָר נִשְׁאַר אֶצְלוֹ וְגַם אִם נִשְׁאַר אֶצְלוֹ וְגַם אִם יִהְיֶה לוֹ אִישׁ בֶּטַח שֶׁאוּכַל לִשְׁלֹחַ הַטְּלִוּף שֶׁלּוֹ וְהַגְּרַייט יִכְתֹּב לִי עִם מִי לִשְׁלֹחַ וָאֶשְׁלַח לוֹ וְגַם תִּכְתֹּב מַה עוֹשֶׂה זוּגָתְךָ תִּחְיֶה וְגַם ר' דּב נֵרוֹ יָאִיר וְגַם אֵשֶׁת ר' נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר כִּי כְּבָר כָּתַבְתִּי כַּמָּה פְּעָמִים לִכְתֹּב לִי מֵאֵשֶׁת ר' נַחְמָן וְאֵין לִי שׁוּם יְדִיעָה וְיֵשׁ לִי יְסוּרִים גְּדוֹלִים מִזֶּה וְגַם אֵיךְ שֶׁשָּׁמַעְתִּי בְּכָאן שֶׁהַקַּאנְצִילַאטִין אֲשֶׁר מִמְּצָרִים הֵם טוֹבִים וְקִבְּלוּ אֲנָשִׁי מַחֲנֵנוּ עֲבוּרָם בְּשָׁבוּעַ הָעָבָר הָעִסְקָא עַל כֵּן תִּכְתֹּב לִי מֵהֵיכָן הֵם הַקַּאנְצִילַאטִין שֶׁלָּכֶם אוּלַי יִצְמַח לָכֶם גַּם כֵּן אֵיזֶה יְשׁוּעָה וּתְחִיּוּ נַפְשִׁי כִּי הָאוֹמֵר לְעוֹלְמוֹ דַּי יֹאמַר לְצָרוֹתֵיכֶם גַּם כֵּן דַּי וּמַעֲתָה יָרוּם קַרְנֵיכֶם וּמַזָּלֵיכֶם הֵן בִּבְרִיאוּתְכֶם וְהֵן בְּפַרְנָסָתְכֶם וְיִשַּׂמַח אֶתְכֶם בְּכָל טוּב וְאוֹדוֹת זוּגָתְךָ תִּחְיֶה אַל תִּדְאַג כְּלָל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִהְיֶה בְּוַדַּאי בָּעֶזְרֵיכֶם וִירַפֵּא אֶתְכֶם וְאַל יְאַחֵר צַעֲרָכֶם רַק הֱיֵה בְּשִׂמְחָה וְגַם אֵלֶיהָ תֹּאמַר שֶׁלֹּא תִּהְיֶה בְּעַצְבוּת כָּךְ רַק צְרִיכִין לְהַרְבּוֹת בְּעֶתֶר וּבִתְפִלָּה לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אֲנִי מִכָּאן וְאַתֶּם מֵהָתָם עַד יַשְׁקִיף הַשֵּׁם וְיִשְׁמַע תְּפִלָּתֵינוּ כִּי אֵין לָנוּ לְהִשָּׁעֵן כִּי אִם עַל תְּפִלָּה וְתַחֲנוּנִים כִּי הֵן רוֹפְאֵי אֱלִיל כֻּלָּם כְּשֶׁיִּתֵּן הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ יִשּׁוּעָה תִּהְיֶה הַיְשׁוּעָה בִּשְׁלֵמוּת בְּכָל הַפְּרָטִים טוֹב הַשֵּׁם לַכֹּל הֵן לְפַרְנָסָה וְהֵן לִרְפוּאָה וְהֵן לְבָנִים וַאֲפִילוּ לְתוֹרָה וְלִתְפִלָּה גַּם כֵּן אֵין לָנוּ לְהִשָּׁעֵן כִּי אִם עָלָיו יִתְבָּרֵךְ וְאִם קִבַּלְתָּ הַמִּכְתָּב

שֶׁלִּי מֹר' חַיִּים יְהוֹשֻׁעַ נֵרוֹ יָאִיר תִּכְתֹּב לִי עַל כָּל דָּבָר תְּשׁוּבָה עַל מַה שֶּׁמְּבַאֵר שָׁם וְגַם עַל מִכְתָּב זֶה תְּשׁוּבָה וְתֵדַע שֶׁעַתָּה נוֹדַע לִי מֵהֵיכָן נִצְמַח הַדָּבָר שֶׁשְּׁאֵר בְּשָׂרִי מוֹרֵנוּ הָרַב מֹשֶׁה נַעֲשָׂה מִתְנַגֵּד כָּזֶה הוּא מֵאֲחִיו שֶׁל ר' דּוֹב נֵרוֹ יָאִיר שֶׁכִּמְעַט בְּכָל יוֹם מְדַבֵּר עִמּוֹ בְּהִתְנַגְּדוּת גְּדוֹלָה אֲשֶׁר בַּשְּׁפָאלֶע אֵין שׁוֹמְעִין כָּךְ כִּי שְׁאֵר בְּשָׂרִי סַאסִי תִּחְיֶה סִפְרָה בְּבֵית אֲחוֹתִי תִּחְיֶה שֶׁבְּכָל יוֹם הוּא בָּא בִּדְבָרִים אֲחֵרִים מִמֶּנִּי וְגַם יֵשׁ עוֹד שׁוֹחֵט אֶחָד אֲשֶׁר הוּא שָׁכֵן לִמְחוּתָנְכֶם וּשְׁמוּאֵל הֶעְנִיךְ הוֹלֵךְ אֵלָיו וּמֹשֶׁה גַּם כֵּן בְּשָׁם וְשָׁם מְבַזִּין רַבֵּנוּ וְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עַפְרָא לְפוּמַיְהוּ וְגַדֵּל הַדַּחְקוּת שֶׁהִיא סוֹבֶלֶת אֵין לְשַׁעֵר כִּי הֵם חַיִּים רַק מִזֶּה הִעְסְקָא שֶׁאַתֶּם שׁוֹלְחִים לָהֶם ואף-על-פי-כן הִיא אוֹחֶזֶת עַצְמָהּ בְּשָׁם וְאֵין שׁוּם אָדָם יוֹדֵעַ מַה שֶּׁנַּעֲשָׂה עִמָּהּ וְגַם שְׁמוּאֵל הֶעְנִיךְ הוּא עָנִי וְאֶבְיוֹן גָּדוֹל אֲשֶׁר אֲפִילוּ לֶחֶם צַר וּמַיִם לָחַץ מַמָּשׁ אֵין לוֹ וּבַעַל חוֹב גָּדוֹל אֲשֶׁר אֵין מָקוֹם שֶׁלֹּא יִהְיֶה בַּעַל חוֹב וְאֵין לוֹ אֲצָל מִי לִלְווֹת עוֹד וְעִמּוֹ בְּשִׁקָּרְיוֹ הוּא דּוֹבֵר בְּטוֹב תָּמִיד וַאֲסַיֵּם בְּדָבָר טוֹב גָּאט הָאט אוֹיס גִּיפִּירְט אוּן וָוועט אוֹיס פִּירְן וְיִרְאוּ שׁוֹנְאֵינוּ וְיֵבוֹשׁוּ וְעִמָּנוּ יַעֲשֶׂה אוֹת לְטוֹבָה

דִּבְרֵי אוֹהֲבְכֶם בֶּאֱמֶת וּבְתָמִים הֶחָפֵץ בְּטוֹבַתְכֶם וְדוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם תָּמִיד

נָתָן מִבְּרֶסְלֶב

וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּאַהֲבָה עַזָּה וּבִפְרָט לְבִנְךָ סֶענְדִיר חַיִּים נֵרוֹ יָאִיר וְלִשְׁאֵר בְּשָׂרִי ר' אֱלִיעֶזֶר נֵרוֹ יָאִיר

טו

בָּרוּךְ הַשֵּׁם יוֹם ב' וַיְחִי תרל"ח פֹּה עִיר הַקֹּדֶשׁ טְבֶרְיָא תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן

לְכְבוֹד יְדִידִי עוֹז אָהוּב נַפְשִׁי בְּנִי מַמָּשׁ וְתִיק וְחָסִיד הַמַּפְלָא מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם בְּנֵי בֵיתוֹ וּבְנוֹ הַיָּקָר מוֹרֵנוּ הָרַב סֶענְדִיר חַיִּים נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם אָבִיךָ הַיָּקָר הַמַּפְלָא וּמַפְלִג וְתִיק וְחָסִיד אוֹהֵב נַפְשִׁי וְכוּ' וְכוּ' מוֹרֵנוּ הָרַב ר' צְבִי נֵרוֹ יָאִיר

תְּהִלָּה לְאֵל חַי וּמוֹדֶה אֲנִי בְּתוֹדָה הוֹדָאָה שֶׁבְּרוּךְ הַשֵּׁם זוֹגְתִי תִּחְיֶה אֶתְמוֹל לְעֵת עֶרֶב הֵקֵל חָלְיָתָהּ מֵהַשִּׁלְשׁוּל דָּם אֲשֶׁר הָיְתָה נֶחְלֶשֶׁת מְאֹד מִזֶּה אֲשֶׁר אֵין לְהַעֲלוֹת עַל הַכְּתָב וּבְלֹא זֶה גַּם כֵּן הִיא אִשָּׁה אֵינָהּ בְּרִיאָה וְזֶה הָיָה צָרָה גְּדוֹלָה מְאֹד אַךְ בָּרוּךְ הַשֵּׁם שֶׁהָפַךְ מִ'צָּרָה' לִ'רְצֵה' וְחָזְרָה מְעַט לְאֵיתָנָהּ וְכֻלָּנוּ בְּקֶרֶב הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם כֹּה אֶזְכֶּה לִשְׁמֹעַ מִכֶּם וּמֵזּוּגָתְךָ תִּחְיֶה הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם בִּבְרִיאוּת כָּל גּוּפָהּ בִּשְׁלֵמוּת כַּאֲשֶׁר אָנוּ מִתְפַּלְּלִים עֲבוּרָהּ בְּכָל עֵת וְכֵן בִּבְרִיאוּת אָחִיךָ נֵרוֹ יָאִיר בִּשְׁלֵמוּת וּבִבְשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת מִכָּל אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבִפְרָט מֵאוֹהֲבֵינוּ אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מִכָּל קְרוֹבֵינוּ הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם וְכָל טוּב אָמֵן נָצַח סֶלָה וָעֶד מִכְתָּבְךָ מִיּוֹם ג' וַיִּגַּשׁ עִם עוֹד שְׁלֹשָׁה מִכְתָּבִים מֵבִּתִּי תִּחְיֶה וּמִקְרוֹבֵי קִבַּלְתִּי לְנָכוֹן

וּבְוַדַּאי הֶחְיֵיתַנִי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְחַיֶּה אוֹתְךָ וְגַם מִחוּץ לָאָרֶץ לִידִידִי אוֹהֵב נַפְשִׁי הַנָּגִיד ר' חַיִּים קְרַאסִין שִׁטֵּין נֵרוֹ יָאִיר עִם עֶזְרָתוֹ תִּחְיֶה שֶׁהֵבִיאוּ לִי הַמִּכְתָּבִים אַךְ גּוֹדֶל הַצַּעַר שֶׁהָיָה לִי מִזּוּגָתִי תִּחְיֶה שֶׁרָאֲתָה שֶׁמֻּבְטָחִי תִּחְיֶה יֵשׁ לִי בָּרוּךְ הַשֵּׁם מִכְתָּב וּמִבָּנֶיהָ שֶׁדָּרִים גַּם כֵּן בִּבְרֶסְלֶב אֵין לָהּ שׁוּם מִכְתָּב וְאַפִּילוּ בְּחִי תִּחְיֶה לֹא כָּתְבָה עֲבוּרָם שׁוּם פְּרִישַׁת שְׁלוֹם אֵין לְשַׁעֵר וּלְהַעֲרִיךְ כִּי כָּל הַיּוֹם בָּכְתָה בִּבְכִי גָּדוֹל כְּמוֹ חַס וְשָׁלוֹם וְכוּ' רַחֲמָנָא לִצְלָן כִּי אֵין לָהּ מְשׁוּם מָקוֹם מִבָּנֶיהָ שׁוּם יְדִיעָה הֵן מִטּוּרוֹהַיְיצָע וְהֵן מִבְּרֶסְלֶב עַל כֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ מִמְּךָ עוֹד הַפַּעַם שֶׁתַּחְקוֹר אֵצֶל יְדִידֵנוּ ר' חַיִּים הַנַּ"ל אֶפְשָׁר רְאָה אוֹתָם בִּבְרֶסְלֶב וְאֶפְשָׁר שֶׁמַּע יְדִיעָה מֵהֶם אֶחָד מֵהֶם שְׁמוֹ ר' אַבְרָהָם בָּעֶר פִּיטִיל וְאָחִיו אַהֲרֹן פִּיטִיל וְהֵן בָּנָיו שֶׁל ר' נַחְמָן זַ"ל אֶחָיו שֶׁל ר' הִירְשׁ גֶּרְשׁוֹן זַ"ל וְאָחִיו שֶׁל ר' שִׁמְשׁוֹן פִּיטִיל הַנִּפְטָר בְּצִפַּת תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן וְאֶפְשָׁר הוּא אֵינוֹ מַכִּיר אוֹתָם אֶפְשָׁר נָכְדוֹ אֲשֶׁר בָּא עִמָּם אֶפְשָׁר הוּא יוֹדֵעַ מֵהֶם וְתֹאמַר לְנֶכְדָּם סִימָן שֶׁבְּנָה אֶחָד אַבְרָהָם בָּעֶר נֵרוֹ יָאִיר יוֹשֵׁב בִּכְפַר אַפַּתְפְּקוֶוץ וּבְנָהּ הַשֵּׁנִי מוֹרֵנוּ הָרַב אַהֲרֹן נֵרוֹ יָאִיר יֵשׁ לוֹ כִּנּוּי אַהֲרֹן גָּאוֹן וְאֶפְשָׁר הוּא רְאָה אוֹתָם קֹדֶם נְסִיעָתוֹ לְכָאן וְתִכְתֹּב לִי וּתְחַיְּוּ אוֹתָהּ לְמִצְוָה גְּדוֹלָה יֶחָשֵׁב וְגַם אֵיךְ שֶׁבְּחִי תִּחְיֶה כָּתְבָה לִי בְּמִכְתָּבָהּ שֶׁשָּׁלְחָה מַתָּנָה עַל יְדֵי יְדִידֵנוּ הַנַּ"ל אקי' צִיקֶר וְגַם הַשֵּׁנִי רֶבֶל כֶּסֶף עִם 10 קָאפּ לְקַבֵּל מֵאִתּוֹ וְלִשְׁלֹחַ לִי וּתְחַיֶּה נַפְשִׁי עַתָּה וַאֲנִי אֶכְתֹּב מִכְתָּב קַבָּלָה לִבְרֶסְלֶב וְאִם תְּקַבְּלוּ תַּחְלִיף אוֹתָם בְּשֵׁם וּתְקַבֵּל מֵהַמָּעוֹת הַחֲצִי בִּיסְלִיק עֲבוּר אֲחוֹתִי תִּחְיֶה שֶׁנָּתַתָּ עֲבוּרָהּ וְהַמּוֹתָר תִּשְׁלַח לִי עִם הַצִּיקֶר וּתְחַיֶּה נַפְשִׁי וְעַתָּה בָּאתִי לְהַתְחִיל מֵחָדָשׁ בְּהַתְחָלָה חֲדָשָׁה וּלְהַזְכִּיר אוֹתִי וְאוֹתְךָ מֵעֵסֶק הַנִּצְחִי שֶׁיֵּשׁ בֵּינֵינוּ אִם אַתָּה דּוֹלֶה וּמַשְׁקֶה מִתּוֹרַת רַבֵּנוּ זַ"ל וְתַלְמִידוֹ הַקָּטָן בְּכָל יוֹם כַּמָּה שָׁעוֹת בְּהַתְמָדָה גְּדוֹלָה כִּי הֵם חַיֵּינוּ מַמָּשׁ וְתַאֲמִין לִי יְדִידִי בְּנִי שֶׁאֵין אֲנִי יוֹדֵעַ אֵיךְ יְכוֹלִין לִחְיוֹת בְּלֹא הֵם אֲפִילוּ יוֹם אֶחָד בְּהַצָּרוֹת וְהַמְּרִירוּת אֲשֶׁר עוֹבְרִין עָלֵינוּ בָּזֶה הָעוֹלָם הַמַּר וְהַנִּמְהָר אֲשֶׁר כִּמְעַט אֵין רֶגַע בְּלֹא פֶּגַע חַס וְשָׁלוֹם מַה אֹמַר לְךָ אָחִי אֲנִי לוֹמֵד עַתָּה בְּ"לִקּוּטֵי הֲלָכוֹת" הָיָה בְּדַעְתִּי כַּמָּה פְּעָמִים לִרוּץ בַּשְּׁוָקִים וּבָרְחוֹבוֹת וְלִצְעֹק בְּקוֹל גָּדוֹל הֲנִהְיָה כַּדָּבָר הַזֶּה הֵיֵשׁ כָּזֶה בָּעוֹלָם צַדִּיק כָּזֶה שֶׁהָיָה לוֹ תַּלְמִיד כָּזֶה אֲשֶׁר יָכוֹל לִפְטֹר כָּל הָעוֹלָם מִן הַדִּין אִם יַטּוּ אָזְנֵיהֶם לִדְבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים בִּתְמִימוּת וּבִפְשִׁיטוּת אַךְ מַה אָנוּ יְכוֹלִין לַעֲשׂוֹת שֶׁנֶּעֱלַם מֵהֶם אוֹר גָּדוֹל כָּזֶה אֲבָל אָנוּ שֶׁזָּכָה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אוֹתָנוּ בְּאוֹר טוֹב כָּזֶה וְאָנוּ מַאֲמִינִים בְּנֵי מַאֲמִינִים עַל כֵּן אָנוּ צְרִיכִין לְהַטּוֹת שִׁכְמֵינוּ לְמַס עֹבֵד לַהֲגוֹת בָּהֶם כְּמַעַט יוֹמָם וְלַיְלָה וּלְקַיֵּם בָּזֶה 'מִיץ אַף מוֹצִיא חָלָב וּמִיץ אַף מוֹצִיא חֶמְאָה' כִּי הֵם חֶמְאָה שֶׁל תּוֹרָה וּלְמַעַן הַשֵּׁם בְּנֵי תַּעֲשֶׂה לְךָ עֵת קָבוּעַ לִלְמֹד אוֹתָם וּתְחַיֶּה אוֹתְךָ לָנֶצַח נְצָחִים וְאֶפְשָׁר תִּהְיֶה גַּם אֲחֵרִים וּתְלַפֵּת אוֹתָם בִּתְפִלָּה וּבְהִתְבּוֹדְדוּת בְּכָל יוֹם כִּי הִתְבּוֹדְדוּת הִיא הָיְתָה הַנְהָגָה הַכְּלָלִית אֵצֶל רַבֵּנוּ זַ"ל עַל כֵּן אָנוּ צְרִיכִין לַעֲסֹק בִּתְפִלָּה זוֹ

הַרְבֵּה כִּי רַבֵּנוּ הִשִּׂיג בְּמָקוֹם שֶׁהִשִּׂיג שֶׁעַל יְדֵי הִתְבּוֹדְדוּת יְכוֹלִין לְהַכְנִיעַ כָּל הָרָע מֵאִתָּנוּ וְלִפְעֹל בְּכָל טוּב יוֹתֵר מִכָּל הַתַּעֲנִיתִים וְהַסִּגּוּפִים וְאָנוּ צְרִיכִין לְהַאֲמִין בִּדְבָרָיו הַקְּדוֹשִׁים לַעֲסֹק בָּהֶם בְּכָל יוֹם חֹק וְלֹא יַעֲבוֹר עַל כָּל פָּנִים אֵיזֶה שָׁעָה וַאֲפִילוּ אֵינָם יְכוֹלִין לְדַבֵּר עַל כָּל פָּנִים לוֹמַר רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם רַחֵם וְקָרְבֵינוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ שָׁעָה רְצוּפִים וּבְוַדַּאי כְּשֶׁנִּהְיֶה חֲזָקִים בָּזֶה בְּעַקְשָׁנוּת גְּדוֹלָה בְּוַדַּאי יַשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ דְּבוּרִים מִן הַשָּׁמַיִם וְחוּץ מִזֶּה אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל בְּפֵרוּשׁ שֶׁכָּל מַה שֶּׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם בְּכָל יוֹם בְּגוּף וְנֶפֶשׁ וּמָמוֹן יְסַפֵּר לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כָּל לִבּוֹ וּבְפָרָט שֶׁאָנוּ צְרִיכִין עוֹד הַרְבֵּה לְצַעֲקַת 'אַל תִּשְׁטְפֵנוּ שִׁבֹּלֶת מַיִם וְאַל תִּבְלָעֵנוּ מְצוּלָה' וְגַם תְּחַבְּרוּ עִמָּכֶם שְׁאֵר בְּשָׂרִי מוֹרֵנוּ הָרַב אֱלִיעֶזֶר נֵרוֹ יָאִיר וּמוֹרֵנוּ הָרַב הֶעָנִיךְ נֵרוֹ יָאִיר וְעִם ר' אַבְרָהָם נֵרוֹ יָאִיר וְעִם ר' נָתָן בֶּן ר' יְהוּדָה נֵרוֹ יָאִיר וּלְדַבֵּר עִמָּהֶם מֵרַבֵּנוּ ז"ל וּלְהוֹדִיעַ לָהֶם מֵהַצַּדִּיק הַגָּנוּז וְהַנֶּעֱלָם הוּא רַבֵּנוּ ז"ל וְתַלְמִידוֹ הַקָּדוֹשׁ וּלְחַנֵּךְ אוֹתָם בְּדֶרֶךְ רַבֵּנוּ ז"ל כִּי 'מִפִּי עוֹלְלִים וְיוֹנְקִים יִסַּדְתָּ עֹז' כִּי בָּרוּךְ הַשֵּׁם עַתָּה נִמְצָאִים בְּנֵי הַנְּעוּרִים כַּמָּה שֶׁיִּחְיוּ לְאֹרֶךְ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ רַק צְרִיכִין לְהַבְעִיר אוֹתָם וּלְדַבֵּר עִמָּהֶם וְעַל זֶה הִזְהִיר אוֹתָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל הַרְבֵּה לְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ בְּיִרְאַת שָׁמַיִם וַאֲפִילוּ תְּנוּעָה קַלָּה כְּשֶׁתִּפְעַל אֶצְלָם יִהְיֶה טוֹבָה לָהֶם וּלְךָ לְנֶצַח נְצָחִים וּכְשֶׁתִּלְמוֹד סִפְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל וְתַלְמִידוֹ הַקָּטָן בְּקִבְיעוּת בְּוַדַּאי יִהְיֶה לְךָ דִּבּוּרִים לְדַבֵּר עִמָּהֶם כִּי הֵם מַעְיָן הַנּוֹבֵעַ וְנַחַל הַמְטַהֵר מִכָּל הַכְּתָמִים וּכְלִי כֶּזֶה שֶׁעַל כָּל דָּבָר חַי שֶׁמַּנִּיחִין אוֹתָהּ יְכוֹלָה לְשׁוֹרֵר הַנִּגּוּן הַנִּפְלָא וּמִי יִתֵּן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁיְּזַכֶּה אוֹתָנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּכַמָּה בְּנֵי הַנְּעוּרִים בְּוַדַּאי זְכִינוּ עִמָּהֶם הַרְבֵּה וְהַדִּבּוּר יֵשׁ לוֹ כֹּחַ גָּדוֹל לְנֶפֶשׁ הַיִּשְׂרְאֵלִי לְעוֹרֵר וְיֵשׁ לִי הַרְבֵּה דִּבּוּרִים לְדַבֵּר עִמְּךָ אַךְ אִי אֶפְשָׁר עַל פְּנֵי הַכְּתָב וְעַל פְּנֵי הַשָּׂדֶה עַל כֵּן אֶקְצַר וְאֹמַר שָׁלוֹם לְךָ וּלְכָל בְּנֵי בֵיתְךָ לְבִנְךָ סֶעְנְדִיר חַיִּים נֵרוֹ יָאִיר וּלְאַבִיךָ הַיָּקָר הַוָּתִיק וְחָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב ר' צְבִי נֵרוֹ יָאִיר וְלִשְׁאֵר בְּשָׂרִי מוֹרֵנוּ הָרַב אֱלִיעֶזֶר נֵרוֹ יָאִיר וְשָׁלוֹם לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּאַהֲבָה עַזָּה בְּאַהֲבַת נֶפֶשׁ וְלִפְרֹס בְּשָׁלוֹם עֲבוּרִי לִידִידֵנוּ הַנָּגִיד ר' חַיִּים קְרָאסִין שְׁטֵין נֵרוֹ יָאִיר עִם בְּנֵי בֵיתוֹ וְגַם לִכְתֹּב לִי אִם הִיְתָה יְדִיעָה מֵאוֹהֲבִי אַיְזִיקִיל נֵרוֹ יָאִיר הֵיכָן הוּא וּבַקָּשָׁתִי מִמְּךָ שֶׁעַל כָּל הַמִּכְתָּב תְּשִׁיב לִי תְּשׁוּבָה וְאִם כָּתַבְתָּ אֵיזֶה מִכְתָּב לְטוּרוֹהַיְיצָע אִם כָּתַבְתָּ לְמַעֲנִי גַּם כֵּן

דִּבְרֵי אוֹהֲבְכֶם בֶּאֱמֶת כְּאָב לְבֵן יְחִידִי

נָתָן מִבְּרֶסְלֶב

וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לִידִידִי אָהוּב נַפְשִׁי הַנֶּחְקָק בְּלִבִּי מוֹרֵנוּ הָרַב קַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר

טז

בָּרוּךְ הַשֵּׁם יוֹם א' מְצוֹרָע תרל"ח פֹּה טְבֶרְיָא

לִכְבוֹד יְדִידִי עוֹז נַפְשִׁי חֲבִיבִי כִּלְבָבִי וּכְנַפְשִׁי הַוָּתִיק וְחָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר

בָּרוּךְ הַשֵּׁם פֹּה אִתָּנוּ הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם כֹּה אֶזְכֶּה בְּכָל עֵת לִשְׁמֹעַ מִכֶּם הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם וּבְשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת וִישׁוּעוֹת אֲשֶׁר בְּחֹדֶשׁ זֶה מַקִּיפוֹת עָלֵינוּ וְאָנוּ צְרִיכִין לְקַוּוֹת לִישׁוּעָה בְּכָל עֵת כְּמַאֲמַר הַמִּדְרָשׁ בְּפָרָשַׁת וַיְחִי דַּף צ"ח אָמַר ר' יִצְחָק הַכֹּל בְּקִוּוּי וְשָׁם תְּעַיֵּן וּתְחַיֶּה נַפְשְׁךָ וּבְפָרָט אָנוּ שֶׁתּוֹלִין בִּזְכוּת אֵילָן הַגָּדוֹל עֵץ הַחַיִּים הַמַּלְוֶה הַגָּדוֹל אֲשֶׁר מִמֶּנּוּ נִמְשָׁכִין כָּל הָרְפוּאוֹת מִכָּל הַהַשְׁפָּעוֹת הַטּוֹבוֹת וְאָנוּ צְרִיכִין לְהָכִין כֵּלֵינוּ לְקַבֵּל וְהַכֹּל שָׁלְנוּ הוּא תְּפִלָּה בְּטָחוֹן וֶאֱמוּנָה וְאָנוּ צְרִיכִין לַעֲשׂוֹת כְּמוֹ שֶׁסִּפֵּר לָנוּ רַבֵּנוּ זַ"ל הַמַּעֲשֶׂה מִשְּׁנֵי נְעָרִים קְטַנִּים שֶׁהָיוּ אוֹהֲבִים זֶה לָזֶה מְאֹד עַד שֶׁלֹּא הָיוּ יְכוֹלִין לִחְיוֹת זֶה בְּלֹא זֶה וּפַעַם אֶחָד נֶחְלָשׁ אֶחָד מֵהֶם וְהָיָה הַשֵּׁנִי בְּצַעַר גָּדוֹל עַד לִמְאֹד וְשָׁאַל מַה לַּעֲשׂוֹת שֶׁיַּבְרִיא חֲבֵרִי וְאָמְרוּ לוֹ שֶׁיֹּאמַר תְּהִלִּים וְהוּא בִּתְמִימוּת הַתְחִיל לוֹמַר תְּהִלִּים וּבְכָל פַּעַם שֶׁאָמַר כַּמָּה קַפִּיטְלִיךְ שָׁאַל אֶת חֲבֵרוֹ אִם הִבְרִיא וְהָיָה כָּךְ כַּמָּה פְּעָמִים וְאָמְרוּ שֶׁעֲדַיִן הוּא חוֹלֶה וְאָמַר עוֹד עַד שֶׁהָיְתָה לוֹ רְפוּאָה בִּשְׁלֵמוּת וְכָל מַה שֶּׁסִּפֵּר רַבֵּנוּ זַ"ל בָּזֶה הוֹרָה לָנוּ דֶּרֶךְ הַתְּפִלָּה בִּתְמִימוּת שֶׁצְּרִיכִין אָנוּ לְהִתְפַּלֵּל וּלְהִתְפַּלֵּל בִּתְמִימוּת עַד שֶׁתִּמָּשֵׁךְ הִישׁוּעָה בִּשְׁלֵמוּת וּלְהַאֲמִין שֶׁבְּכָל תְּפִלָּה מַמְתִּיקִין מְעַט מְעַט הַדִּינִים עַד שֶׁיַּמְתִּיקוּ כָּל הַדִּינִים בִּשְׁלֵמוּת וּמִכְתָּבְךָ מִיּוֹם ג' תְּזְרִיעַ קִבַּלְתִּי בְּיוֹם ה' וְגֹדֶל הַצַּעַר שֶׁיֵּשׁ לִי מֵאֲחִיךָ נֵרוֹ יָאִיר אֵין לְשַׁעֵר וּלְהַאֲרִיךְ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם עַל צְעָדֵינוּ חִישׁ מַהֵר וִיבַשֵּׂר לָנוּ בְּשׂוֹרוֹת הַבְּרִיאָה שֶׁלּוֹ בִּשְׁלֵמוּת כִּי הוּא אַחֵינוּ יְדִידֵנוּ מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֲשֶׁר רָצָה בֶּאֱמֶת לִהְיוֹת אִישׁ כָּשֵׁר אַךְ עֲוֹונוֹתֵינוּ גָּרְמוּ כָּל אֵלֶּה עַל כֵּן אָנוּ צְרִיכִין לְרָצוֹת וּלְפַיֵּס אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ עַד יַשְׁקִיף הַשֵּׁם וִירַחֵם עָלָיו וְיִמְשִׁיךְ לוֹ רְפוּאָה בִּשְׁלֵמוּת וּבְשִׂמְחָה כִּי אֵין לָנוּ עֵצָה אַחֶרֶת כִּי אִם תְּפִלָּה וְתַחֲנוּנִים עַל כָּל דָּבָר שֶׁבָּעוֹלָם כִּי רַבֵּנוּ לָקַח עַצְמוֹ עִקָּר לְגַאֵל הַתְּפִלָּה מִן הַגָּלוּת כִּי עַתָּה הַתְּפִלָּה בְּגָלוּת כִּי כָּל הַסִּבּוֹת עוֹשִׂין בִּזְרִיזוּת וּבִתְפִלָּה מִתְרַשְּׁלִין בְּעַצְלוּת וּבְכֹבֶד רֹאשׁ וְרַבֵּנוּ זַ"ל רוֹצֶה בְּהֵפֶךְ שֶׁמִּכָּל הַסִּבּוֹת יִהְיוּ בְּעַצְלוּת וּתְפִלָּה תִּהְיֶה בִּזְרִיזוּת וּבְהִתְחַזְּקוּת וְקַוֵּה וַחֲזוֹר וְקַוֵּה כִּי אָנוּ כֻּלָּנוּ מֵרֹאשׁ אֶחָד נָחְנוּ עַל כֵּן כֻּלָּנוּ צְרִיכִין לָשִׂים לִבֵּנוּ לְצָרוֹת חֲבֵרֵנוּ וּלְהַרְבּוֹת תְּפִלָּה אֶחָד עַל חֲבֵרוֹ וְהַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת כָּל פֶּה יִשְׁמַע תְּפִלּוֹתֵינוּ וְיוֹשִׁיעֵנוּ וִירַפֵּא אוֹתוֹ עִם כָּל תַּחֲלוּאֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וּלְעֵת עַתָּה אָנוּ מוּכָנִים אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם לְקַבֵּל חַג הַפֶּסַח הַקָּדוֹשׁ בְּכָשְׁרוּת וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לָנוּ וְלָכֶם לְקַבֵּל אוֹתוֹ בְּכַשְׁרוּת וּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה וּבְשִׂמְחָה וּבְכָבוֹד בִּכְדֵי שֶׁנִּזְכֶּה לִבְנְיַן יְרוּשָׁלַיִם וְעַל יְדֵי זֶה זוֹכִין לִתְפִלָּה בִּשְׁלֵמוּת

דִּבְרֵי אוֹהֲבְךָ בֶּאֱמֶת וְאוֹהֵב אֲבִיךָ בֶּאֱמֶת וְאוֹהֵב כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּאַהֲבָה עַזָּה יְדִידְכֶם

נָתָן מִבְּרֶסְלָב

וּפְרֹס בִּשְׁלוֹם אָבִיךְ הַיָּקָר הָרַב הַוָּתִיק וְחָסִיד ר' צְבִי נֵרוֹ יָאִיר עִם נָכְדּוֹ מוֹרֵנוּ הָרַב אֱלִיעֶזֶר נֵרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בִּשְׁלוֹם יְדִידִי הַוָּתִיק וְחָסִיד ר' נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר וְאָהוּב נַפְשִׁי ר' אִיצִיל נֵרוֹ יָאִיר וִידִידֵנוּ ר' דּב שׁוֹחֵט וּבוֹדֵק נֵרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בִּשְׁלוֹם הַנָּגִיד ר' חַיִּים קְרָאסִין שְׁטֵין נֵרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בִּשְׁלוֹם יְדִידֵנוּ אָהוּב נַפְשִׁי בֶּאֱמֶת מוֹרֵנוּ הָרַב קַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בִּשְׁלוֹם יְדִידִי מוֹרֵנוּ הָרַב יוֹאֵל צְבִי נֵרוֹ יָאִיר וְאָחִיו הָאַבְרֵךְ מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר וּבִשְׁלוֹם כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יְדִידִי אָהוּבִי אִם כְּשֶׁיִּגִּיעַ לְךָ מִכְתָּבִים מִמְּחוּתָנֶךָ וְיִהְיֶה שָׁם גַּם כֵּן אוּלַי אֵיזֶה מִכְתָּב מִבָּנַי שֶׁיִּחְיוּ בְּוַדַּאי מַה טּוֹב וְאוּלַי חַס וְשָׁלוֹם לֹא הָיָה מִכְתָּב לְיָדִי בַּקָּשָׁתִי מִמְּךָ שֶׁתַּעֲשֶׂה כָּךְ שֶׁתְּבַקֵּשׁ מֵאַחֵר לִכְתֹּב לְךָ מִכְתָּב בְּשֵׁם חָתָנִי מוֹרֵנוּ הָרַב יִשְׂרָאֵל וְכָךְ לְיַד חָמִי הַיָּקָר מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם חֲמוֹתִי הַצְּנוּעָה מָרַת בָּרְיְיָנָע תִּחְיֶה עִם שְׁלוֹם זְקֵנְתִּי מָרַת בֵּיילָא תִּחְיֶה עִם שְׁלוֹם דּוֹדָתִי מָרַת חַנָּה תִּחְיֶה זַיְיט וַוייסִין אַז אִיךְ מִיט זוּנְתִי מָרַת פֵּיגָא תִּחְיֶה עִם בְּנֵי מוֹרֵנוּ הָרַב נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר עִם בִּתִּי מָרַת טוּבָא תִּחְיֶה וַחֲתָנֶכֶם מוֹרֵנוּ הָרַב שְׁמוּאֵל נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם זוּנְתוֹ הִיא בְּתְּכֶם מָרַת חַיְיקֶא תִּחְיֶה עִם נָכְדֵיכֶם נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר עִם דָּוִד יוֹסֵף נֵרוֹ יָאִיר וְשִׁמְשׁוֹן נֵרוֹ יָאִיר וּבְנָכֶם מוֹרֵנוּ הָרַב יִצְחָק נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם זוּנְתוֹ מָרַת גָּאלְדָא תִּחְיֶה וְנָכְדֵיכֶם מוֹרֵנוּ הָרַב שְׁמוּאֵל נֵרוֹ יָאִיר זָעְנִין מִיר בָּרוּךְ הַשֵּׁם אֲלֵע גִּיזִינְד אִין מִיר הָאבִּין גִּילוֹבְט הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ צִיא בִּיסְלָךְ פַּרְנָסָה אִין מִיר הָאבִּין מְקַבֵּל גִּיוֶוועזִין אַיֶיערִי בְּרִיךְ אִין מִיר הָאבִּין אַייךְ גִּישִׁיקְט בָּזֶה הַחֹרֶף שְׁלוֹשָׁה מִכְתָּבִים עַל הַפָּאסְט אִין מִיר וֶוועסִין נִיט פַּאר וָואס הָאט אִיהר זַייא נִיט מְקַבֵּל גִּיוֶוועזִין אִין רֹאשׁ הַשָּׁנָה הָאב אִיךְ אַייךְ גִּישִׁיקְט אַיין בְּרִיף אִין בְּנֵיכֶם אַבְרָהָם בָּער מִיט זַיינִי קִינְדֶר זָעְנִין גִּיזִינְד אִין בְּנֵיכֶם אַהֲרֹן נֵרוֹ יָאִיר מִיט זַיין וַוייב מִיט זַיין קִינְד זֶעהן אוֹיךְ בָּרוּךְ הַשֵּׁם גִּיזִינְד דָּא אִיז גִּיוֶוועזִין ר' נַחְמָן בֶּן אֲדוֹנֵינוּ מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ נֵרוֹ יָאִיר אִיז גִּיוֶוועזִין בַּייא אִינְז הָאב אִיךְ אִיהם גִּיפֶֿרעגְט הָאט עֶר מִיר אוֹיךְ גִּיזָאקְט אַז זַייא זָעְנִין בָּרוּךְ הַשֵּׁם גִּיזִינְד אִין זַייא הָאבִּין גֶּלַאזְט גְּרִיסִין אִינְז מִיט ר' נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ זָאל הֶעלְפִין אַז מִיר זָאלִין הָארְכִין פִּין אַייךְ אַייֶער גִּיזִינְד אִין נָכְדֵיכֶם נַחְמָן לֶעְרִינְט שׁוֹין חֲמָשׁ בִּיז חֲמִישִׁי אִין בְּנֵי וֶוועט אוֹיךְ שׁוֹין אָן הֵייבִּין חֲמָשׁ אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם אִין גִּיכִי צַייטִין אִין דִּיא מַתָּנוֹת וָואס אִיהר הָאט מִיר גִּישִׁיקְט מִיט ר' צְבִי מִקָּאלִיבָלַאד נֵרוֹ יָאִיר הָאבִּין מִיר מְקַבֵּל גִּיוֶוועזִין אִין בַּייא גִּיוֶוועזִין אָן גִּילוֹבְט הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ זָאל אוּנְז גִּיבִּין פַּרְנָסָה בְּרֶיוַח אִין מִיר זָאלִין קָאנֵין אַייךְ שִׁיקִין מָעוֹת אַזוֹי וִויא מִיר וֶוועלִין זַייט גִּיזִינְד פִּין אִינְז

אֵלֶּה דִּבְרֵי אוֹהֲבָכֶם

יִשְׂרָאֵל בֶּן ר' חַיִּים הַכֹּהֵן

אִין אָן שְׂרַייבִּין מִקְדָּם פְּרִיעָר מִיט שִׁשָּׁה שָׁבוּעוֹת מֵעִיר חַאנָרַאד אוּן נִיט דַּיין כְּתַב וְואִרין זוּנְתִי קָאן שׁוֹין דַּיין כְּתַב אֲפִילוּ אוֹיף אַיין אַנְדִיר נַיר נִיט אָף אַזוֹי אֵייגִיר וויא דִּיא וָועסְט מִיר שִׁיקִיעִן וָואִרין אִיךְ קָאן שׁוֹין נִיט אוֹיס הַאלְטִין אִיהר צַעַר אִיךְ הָאבּ זִיך אַלַיין אוֹיך גְּנִיג צַעַר נָאר אִיךְ בִּין מִיר מְחַזֵּק נָאר אִיהר צַעַר אֵין לְשַׁעַר וּלְהַעֲרִיךְ אוֹיבּ חַס וְשָׁלוֹם זִיא וָועט נִיט הָאבִּין קֵיין בְּרִיף חַס וְשָׁלוֹם פַּאר פֶּסַח הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ זָאל מִיר הֶעלְפִין אַז אִיךְ זָאל הָאבִּין אַיין פְּרַיילִיכִין פֶּסַח אִין זָאלְסְט בַּייהַאלְטִין דִּיא בְּרִיף בִּיז סָע וָועט אָן קִימִין דִּיא בְּרִיף אוֹ מִמְחוּתָנְכֶם אוֹ מֵחֲמִיךְ נָרוֹ יָאִיר וָועסְט דִּיא דָּעמָלְט זָעהִין וויא אַזוֹי צִיא טִיהן

נָתָן הַנַּ"ל

יז

בָּרוּךְ הַשֵּׁם יוֹם ד' בְּהַעֲלוֹתְךָ תרל"ח פֹּה טְבֶרְיָא תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן לִכְבוֹד יְדִידִי עוֹז אָהוּב נַפְשִׁי הַיָּקָר הַמַּפְלָא מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם אָבִיךְ הַיָּקָר הַמַּפְלָא וּמַפְלֶגֶ וְתִיק וְחָסִיד כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מוֹרֵנוּ הָרַב ר' צְבִי נֵרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח בָּרוּךְ הַשֵּׁם כֻּלָּנוּ בְּקֶו הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם כֹּה אֶזְכֶּה לִשְׁמֹעַ מִכֶּם הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם שָׁלוֹם שֶׁיֵּשׁ לוֹ פֶּה מִכְתָּבְךָ קִבַּלְתִּי וְשָׁם כָּתוּב שֶׁבִּנְךָ בָּרוּךְ הַשֵּׁם הִתְחִיל חֲמָשׁ לְמַזָּל טוֹב אַךְ לְפִי דַּעְתִּי הִיא לְמוֹתָר כִּי 'בֶּן חֲמֵשׁ שָׁנִים לְמִקְרָא' וְאֵין צְרִיכִין לְהוֹסִיף עַל הַתּוֹרָה וַאֲנִי יֵרֵא חַס וְשָׁלוֹם אִם לֹא הָיָה לוֹ עַיִן הָרָע עַל כֵּן לְמַעַן הַשֵּׁם תְּצַוֶּה לְהַמְלַמֵּד שֶׁלֹּא יִדְחֹק אוֹתוֹ כָּלָל וְלֹא לְיַרֵא אוֹתוֹ כִּי לִפְעָמִים זֶה בָּא מִפַּחַד גָּדוֹל וְיַחֲנֵךְ אוֹתוֹ לְדַבֵּר בְּמִתִינוּת וְלֹא בְּמְרוּצָה וְיוֹתֵר מִזֶּה צְרִיכִין לְהִתְפַּלֵּל עָלָיו לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אֲשֶׁר שָׁם פֶּה לָאָדָם שֶׁבִּזְכוּת הַכְּבַד פֶּה הַגָּדוֹל אֲשֶׁר בֶּאֱמֶת לֹא הָיָה כְּבַד פֶּה וְהָיָה יָכוֹל לְשׁוֹרֵר שִׁירִים וְחִידוֹת יָפִים יִשְׁלַח הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ חַסְדּוֹ עָלָיו שֶׁיִּהְיֶה דִּבּוּרוֹ וּתְפִלָּתוֹ וְתוֹרָתוֹ סְדוּרָה וּשְׁגוּרָה בְּפִיו כִּי הַכֹּל בְּיַד הַשֵּׁם וְאַל תִּדְאַג כְּלָל וְאַל תִּמָּשֵׁךְ אַחַר הַצַּעַר כִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְרַחֵם עָלֶיךָ וְעַל זוּגָתְךָ תִּחְיֶה וְעַל בְּנְךָ נֵרוֹ יָאִיר אִם תִּהְיוּ בְּשִׂמְחָה וּכְשֵׁם שֶׁרִפֵּא אוֹתוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאוֹתְךָ וְאֶת זוּגָתְךָ תִּחְיֶה מִכָּל הֶחֳלָאִים שֶׁעָבְרוּ עֲלֵיכֶם כֵּן יַעֲזֹר לָכֶם כָּל טוּב סֶלָה וּמְאֹד בַּקָּשָׁתִי מִמְּךָ שֶׁלֹּא יַעֲבוֹר אֶצְלְךָ שָׁבוּעַ אֶחָד שֶׁלֹּא תִּכְתֹּב לִי מִכְתָּב כִּי אֲנִי מְחֻיֶּה עַצְמִי בְּמִכְתָּבֶךָ וְעוֹד בִּכְדֵי שֶׁלֹּא לְהַרְחִיק הַלְּבָבוֹת זֶה מִזֶּה וְעוֹד בַּקָּשָׁתִי שֶׁתִּכְתֹּב לִי אִם שָׁלַחְתָּ הַמִּכְתָּבִים שֶׁלִּי לִטְשֶׁעְרִין וּלְקָאלִיבַלַאד וְגַם אִם יִסַּע אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם יְדִידֵנוּ ר' אִיצִילִי נֵרוֹ יָאִיר תּוֹדִיעַ לִי וַאֲנִי אֶשְׁלַח עִמּוֹ מִכְתָּבִים כִּי אֵין לִי שׁוּם יְדִיעָה מֵבִתִּי פֵּיגֶא מִרְיָם שֶׁכָּתְבוּ לִי בְּפָרָשַׁת תַּזְרִיעַ שֶׁהִיא מְנַחֵת בְּאַסְפִּיטָאל בְּאוּמַאן עִם בְּנָהּ וְצַעֲרֵי גָּדוֹל עַד מְאֹד אַךְ זֶה אֵין עֵצָה לִהְיוֹת חַס וְשָׁלוֹם בְּעַצְבוּת וּמָרָה

שְׁחוֹרָה חַס וְשָׁלוֹם כִּי זֶה אֵין רָצוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כִּי אִם לְקַבֵּל בְּאַהֲבָה וּלְבַקֵּשׁ אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כִּי מִתְאַוֶּה הוּא לִתְפִלּוֹתֵינוּ עַל כֵּן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מְעוֹרֵר עָלֵינוּ בְּכָל עֵת אֵיזֶה דְּבָרִים לְבַל נִשְׁכַּח אוֹתוֹ כַּמְּבֹאָר בְּמִדְרַשׁ רַבָּה פָּרָשַׁת שְׁמוֹת פָּרָשָׁה ק"א מְשַׁל ר' יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי עַל כֵּן אֵין אָנוּ צְרִיכִין לְהַפְסִיק מִלְּהִתְפַּלֵּל תָּמִיד לְפָנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כִּרְצוֹן רַבֵּנוּ זַ"ל וְתַלְמִידוֹ הַקָּטָן שֶׁנֹּהֶיָה עֲסוּקִים תָּמִיד בִּתְפִלָּה וּבְתַחֲנוּנִים וְנִהְיֶה מַקְדִּימִין רַחֲמִין לְרֹגֶז וְהַבַּעַל שֵׁם טוֹב זְכוּתוֹ יָגֵן עָלֵינוּ אָמֵן אָמַר 'הַשֵּׁם צִלְּךָ' – כְּמוֹ שֶׁעוֹשֶׂה אָדָם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כֵּן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹשֶׂה עִם הָאָדָם וְיַקְדִּים גַּם כֵּן הָרַחֲמִים

דִּבְרֵי אוֹהַבְךָ בֶּאֱמֶת

נָתָן מִבְּרֶסְלֶב

וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְבִנְךָ הַיָּקָר מוֹרֵנוּ הָרַב סָעְנְדִיר חַיִּים נֵרוֹ יָאִיר שֶׁיִּחְיֶה לְאֹרֶךְ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת אָמֵן כִּי יִהְיֶה רָצוֹן אָמֵן נֶצַח סֶלָה וָעֶד וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם יְדִידֵנוּ אָהוּב נַפְשִׁי ר' נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לִידִידֵנוּ אָהוּב נַפְשִׁי ר' אִיצִ'ילִי נֵרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לִידִידֵנוּ הַיָּקָר הַוָּתִיק וְחָסִיד אָהוּב נַפְשִׁי ר' דֹּב שׁוֹחֵט וּבוֹדֵק נֵרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לִבְנוֹ הַיָּקָר הָאַבְרֵךְ מוֹרֵנוּ הָרַב הֶעָנִיךְ נֵרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם אָהוּב נַפְשִׁי הַנָּגִיד ר' חַיִּים קְרָאסִין שִׁטִּין נֵרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְנֶכְדּוֹ הַיָּקָר הָאַבְרֵךְ מוֹרֵנוּ הָרַב נִיסָן נֵרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְהָאַבְרֵךְ מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן בֶּן ר' יִצְחָק זַ"ל נֵרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְאָחִיו הָאַבְרֵךְ מוֹרֵנוּ הָרַב יוֹאֵל צְבִי נֵרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לִבְנוֹ הַיָּקָר הָאַבְרֵךְ מוֹרֵנוּ הָרַב אַבְרָהָם נֵרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לִידִידֵנוּ אָהוּב נַפְשִׁי מוֹרֵנוּ הָרַב קַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְהָאַבְרֵךְ מוֹרֵנוּ הָרַב אֱלִיעֶזֶר נֵרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּאַהֲבָה עַזָּה וְלִתְלוֹת לְבִנְךָ סְגוּלָה מֵרַבֵּנוּ זַ"ל סַנְפִּיר מִדָּג וְהוּא סְגוּלָה לְעַיִן הָרָע וְאִם יִהְיֶה לָכֶם אֵיזֶה מִכְתָּבִים מְחוּץ לָאָרֶץ מֵאֲחִיךָ נֵרוֹ יָאִיר אוֹ מֵחָמִיךָ נֵרוֹ יָאִיר אֲזַי תִּכְתֹּב לִי תֵּכֶף אוּלַי נִצְמַח אֵיזֶה יְשׁוּעָה לְאָחִיךָ נֵרוֹ יָאִיר

יח

בָּרוּךְ הַשֵּׁם יוֹם הַשֵּׁם לְסַדֵּר מַטּוֹת-מַסְעֵי שְׁנַת תרל"ח לִפְרָט קָטָן פֹּה טְבֶרְיָא תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן לִכְבוֹד יְדִידִי אוֹהֵב נַפְשִׁי יְדִידִי עוֹז הַמַּפְלָא אִישׁ חָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר עִם שָׁלוֹם אָבִיךָ נֵרוֹ יָאִיר

הַיּוֹם קִבַּלְתִּי הַמִּכְתָּב שֶׁלְּךָ וְכוּ' וְאוֹדוֹת נְסִיעָתְךָ לְחוּץ לָאָרֶץ צְרִיכִין הַרְבֵּה לְהִתְיַשֵּׁב בַּדָּבָר אַחַר שֶׁזּוֹגָתִי תִּחְיֶה הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁלַח לָהּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה אֵינָהּ בְּבֵיתָהּ עַל מִי נִשְׁאַר הַיֶּלֶד הַיָּקָר שֶׁלְּךָ וְגַם יֵשׁ לְךָ פַּחַד וְאִם תִּסַּע עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה לֹא יִהְיֶה פַּחְדִּי גָּדוֹל כִּי אַתָּה יָכוֹל

לִהְיוֹת בְּאוּמִין אֶבָל עַתָּה אַתָּה צָרִיךְ לִרְאוֹת עַצְמְךָ עִם אָחִיךָ יִשְׂרָאֵל לֵיבּ נֵרוֹ יָאִיר וְעִם אָחִיךָ סֶעְנְדִיר וְצָרִיךְ לִהְיוֹת פִּרְסוּם גָּדוֹל אַךְ לְפִי שֶׁחָמִיךָ נֵרוֹ יָאִיר וְר' צְבִי נֵרוֹ יָאִיר כָּתְבוּ לְךָ לִסַּע בְּוַדַּאי הֵם יוֹדְעִים שֶׁאֵין לְךָ לִפְחֹד אַךְ אֵין אֲנִי מֵבִין כְּשֶׁעָזַר לוֹ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ נֵס כָּזֶה וְקִבֵּל מאדון סַךְ כָּזֶה שֶׁשְּׁלֹשָׁה חֲלָקִים הָיָה אַחַר יֵאוּשׁ אַךְ הַתְּפִלּוֹת מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שֶׁהִתְפַּלְּלוּ בְּכֹחַ גָּדוֹל הוֹצִיאוּ הַמַּעוֹת יִשְׂרָאֵלִי מֵהַקְלִפּוֹת וְכוּ' עַל כֵּן בְּנִי יְדִידִי עַד אַחַר תִּשְׁעָה בְּאָב תִּקַּבַּע עֵת בְּכָל יוֹם וְיוֹם לְהִתְפַּלֵּל לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁיִּתֵּן לְךָ עֵצָה טוֹבָה וְלוֹמַר הַתְּפִלָּה מֵ"ם בְּכָל יוֹם וְלִמְסֹר עַצְמְךָ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּלְדַבֵּר עִם אָבִיךָ נֵרוֹ יָאִיר וְעִם יְדִידֵנוּ ר' נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר וְגַם אֲנִי בְּוַדַּאי אֶתְפַּלֵּל עָלֶיךָ וּתְשׁוּעָה בְּרוֹב יוֹעֵץ וְאֶפְשָׁר יַעֲזֹר לְךָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁבְּתוֹךְ הַזְּמַן הַזֶּה תָּבוֹא זוּגָתִי תִּחְיֶה בִּרְפוּאָה שְׁלֵמָה וְאִם מֵהַשֵּׁם יֵצֵא הַדָּבָר לְנִסָּעַ יִשְׁלַח לְךָ מַחֲשָׁבוֹת חֲזָקוֹת וְהֵן וְלָאו תִּקַּח בְּיָדְךָ רַק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַטּוֹב בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה אֵיךְ שֶׁהוּא יוֹדֵעַ כִּי מֵהַשֵּׁם מִצְעֲדֵי גֶּבֶר כּוֹנָנוּ וְגַם עַל זֶה מוֹעִיל שֶׁיַּחְזִיק לְבַב אָחִיךָ שֶׁיִּשְׁלַח לְךָ הַמָּעוֹת שֶׁלְּךָ בְּלִי שׁוּם תְּבִיעָה וְאֵין אֲנִי יָכוֹל לְהָשִׁיב לְךָ כִּי אִם מַה שֶּׁקִּבַּלְנוּ מֵאֲבוֹתֵינוּ שֶׁטּוֹב הַשֵּׁם לַכֹּל לְכָל מַה שֶּׁצְּרִיכִין הֵן בְּגַשְׁמִיּוּת וְהֵן בְּרוּחָנִיּוּת הֲגַם שֶׁאַתָּה גַּם כֵּן יוֹדֵעַ זֶה וַאֲנִי גַּם כֵּן יוֹדֵעַ זֶה אַךְ אַף עַל פִּי כֵן אָנוּ צְרִיכִין אֶחָד לְעוֹרֵר אֶת חֲבֵרוֹ בְּכָל עֵת לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּזֶה בְּכָל עֵת בְּחֵשֶׁק חָדָשׁ כְּאִלּוּ הַיּוֹם שָׁמַעְנוּ אֵלּוּ הַדְּבָרִים מֵרַבֵּנוּ ז"ל וְתַלְמִידוֹ הַקָּדוֹשׁ כִּי אֵין עֵצָה אַחֶרֶת חוּץ מִזֶּה וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁלַח לְךָ חִישׁ מַהֵר רְפוּאָה שְׁלֵמָה עַל כְּאֵב עֵינֶיךָ וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִתֵּן לְךָ עֵצָה שְׁלֵמָה הַטּוֹבָה בְּאֹפֶן שֶׁצִּלְחָתְךָ בָּזֶה וּבַבָּא וּמַעֲתִּיר בַּעַדְכֶם בְּכָל יוֹם בֶּאֱמֶת

נָתָן מִבְּרֶסְלֶב

וּפוֹרֵס בְּשָׁלוֹם לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְכֻלָּם בְּאַהֲבָה עַזָּה לְמַעַן הַשֵּׁם פַּאר גָּעס נִיט אַז סָע דָּא נָאךְ אַוועקְט וּלְמַעַן הַשֵּׁם בַּאגָּער צוּ לֶעְרְנִין אִין זָאג אַיין אַסַח תְּהִלִּים וּתְפִלּוֹת אִין בַּייט זִיךְ בַּייא הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ אַז עֶר זָאל דִּיר שְׁטַארְקִין דָּאס הַארְץ אַז דִּיא זָאלְסְט גֵיין בְּדֶרֶךְ הַיָּשָׁר וְהָאֱמֶת

אוֹהַבְךָ

נָתָן מִבְּרֶסְלֶב

חוֹנֶה טְבֶרְיָא

יט

בָּרוּךְ הַשֵּׁם יוֹם ב' תְּבֹא תרל"ח פֹּה עִיר הַקֹּדֶשׁ טְבֶרְיָא תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן

לְכְבוֹד יְדִידִי עוֹז אָהוּב נַפְשִׁי הָרַב הַוָתִיק וְחָסִיד הַמֻּפְלָא וּמֻפְלָג וְכוּ וְכוּ' מוֹרֵנוּ הָרַב ר' צְבִי נֵרוֹ יָאִיר

הִנֵּה בְּבוֹא הָאַבְרֵךְ ר' נָתָן לְמַחֲנֵנוּ קָדוֹשׁ בְּיוֹם הַשֵּׁם בַּלַּיְלָה אוֹר לַיּוֹם ו עֶרֶב שַׁבַּת קֹדֶשׁ וְאָמַר לִי שֶׁכַּלָּתְכֶם הַיְקָרָה הַצְּנוּעָה מָרַת לֵאָה תִּחְיֶה הִיא בְּחֻלְשָׁה מְאֹד וְאַחַר כָּךְ בַּבֹּקֶר הָלַכְתִּי לְר' יוֹסֵף אַיילִיר וְאָמַר לִי שֶׁחַס וְשָׁלוֹם יֵשׁ לָהּ חֹלִי וַחֲמִימוּת וּפָחַד וְנִרְעַד לִבִּי מְאֹד מִכָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עֲלֵיכֶם וְעַל בְּנֵיכֶם וְכָל הַלַּיְלָה לֹא יָכֹלְתִּי לִישׁוֹן אֲפִילוּ רֶגַע אֶחָד וְהִצַּעְתִּי טַעֲנוֹתַי לִזְכוּת לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאַחַר כָּךְ בַּבֹּקֶר הָלַכְתִּי עִם הָאַבְרֵךְ מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר עַל צִיּוּן הַצַּדִּיק מוֹרֵנוּ הָרַב ר' נַחְמָן הָאוּרֶיעֶנְקִיר זְר' מָעְנְדִיל פְּרִימִיסְלַאנֶר וְר' מָעְנְדִיל מִוּוטֶיפְסְק וְר' אַבְרָהָם קָאלִיסְקֶיר וּשְׁאָר צַדִּיקִים וְקִבַּלְתִּי אֵצֶל הָאַבְרֵךְ הַנַּ"ל חֻצִי בָּאסְלִיק וְנָתַתִּי עַל פִּדְיוֹן עַל צִיּוּן ר' נַחְמָן הַנַּ"ל עֲבוּרָהּ וְאָמְרְתִּי הַתְּפִלָּה אֲשֶׁר תִּקֵּן אַדְמוֹ"ר מָהוֹרַנ"ת לוֹמַר בִּשְׁבִיל פִּדְיוֹן עַל כֵּן לְהַחְזִיר לִי הַחֻצִי בִּיסְלִיק וַאֲנִי שׁוֹלֵחַ הַחֻצִי בִּיסְלִיק לְצִפַּת תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן לְתֵת שְׁלֹשָׁה 20 לְר' דּוֹב נֵרוֹ יָאִיר וּשְׁנֵי 20 לְר' קַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר וְיַעֲלֶה לַפִּדְיוֹן וּלְהַמְתָּקָה מֵעַל כָּל צָרוֹתֵיכֶם וּמִי שֶׁאָמַר לְעוֹלְמוֹ דַּי יֹאמַר לְצָרוֹתֵיכֶם גַּם כֵּן דַּי וּבַקָּשָׁתִי מְאֹד לְהוֹדִיעַ לִי עַל יְדֵי הָאַבְרֵךְ מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן מַה הִיא עוֹשָׂה כַּלָּתְכֶם תִּחְיֶה כִּי אֵין אֲנִי וְזוּגָתִי וַאֲחוֹתִי חַיִּים מֵחֲמַת הַצַּעַר הַגָּדוֹל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִיטַב לָכֶם הַכְּתִיבָה וְהַחֲתִימָה בְּכָל מִילֵי דְּמֵיטַב וְיעוֹרֵר עֲלֵיכֶם וְעַל בְּנֵי בֵיתְכֶם רַחֲמִים גְּדוֹלִים שֶׁאֵין בָּהֶם שׁוּם תַּעֲרוֹבוֹת דִּין כְּלָל רַק כֻּלּוֹ טוֹב

דִּבְרֵי אוֹהֲבְכֶם בֶּאֱמֶת

נָתָן מִבְּרֶסְלֶב

וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְר' נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר וּלְר' דּוֹב נֵרוֹ יָאִיר וּלְר' קַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר וּלְר' חַיִּים נֵרוֹ יָאִיר

כ

בְּרוּךְ הַשֵּׁם יוֹם ג' דְּסִלִּיחוֹת פֹּה עִיר הַקֹּדֶשׁ טְבֶרְיָא

הִנּוֹטָה כַּדֵּק שָׁמַיִם הוּא יִתֵּן בְּרָכָה וְחַיִּים וּלְשָׁנָה טוֹבָה תִּכְתְּבוּ וְתֵחָתְמוּ לְאַלְתַּר לְחַיִּים וּלְטוֹבָה וּלְכָל טוּב לִכְבוֹד יְדִידִי עוֹז אָהוּב נַפְשִׁי בֶּאֱמֶת הֲלֹא הוּא הַוָתִיק וְחָסִיד בְּנֵי מַמָּשׁ כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר עִם שָׁלוֹם זוּגָתוֹ תִּחְיֶה וּבָנוֹ סָעְנְדִיר נֵרוֹ יָאִיר מִכְתָּבֵכֶם מִבְּשׂוֹרָה טוֹבָה מִכָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עִם עוֹד שְׁלֹשָׁה מִכְתָּבִים מִבָּנַי שֶׁיִּחְיוּ קִבַּלְתִּי לְנָכוֹן וְהֶחֱיֵיתֶ אֶת נַפְשִׁי וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְחַיֶּה אֶתְכֶם וּבְנֵי בֵיתְכֶם וּבְנֵיכֶם וּבְנוֹתֵיכֶם כְּמוֹ שֶׁהֶחֱיִיתֶם אוֹתִי וַאֲנִי תֵּכֶף כָּתַבְתִּי לָכֶם תֵּכֶף מִכְתָּב וְגַם כָּתַבְתִּי קַבָּלָה לִשְׁלֹחַ לִידִידֵנוּ

אָהוּב נַפְשִׁי ר' אַבָּאלָע נֵרוֹ יָאִיר וְהַשֶּׁמֶשׁ צָדָקָה יִזְרַח לוֹ וִירַפֵּא אוֹתוֹ וְאֵין לִי שׁוּם יְדִיעָה אִם קִבַּלְתֶּם אוֹתוֹ כִּי שָׁלַחְתִּי אוֹתוֹ עַל יְדֵי ר' דּוֹב נֵרוֹ יָאִיר נֶאֱמָן מֹר' חַיִּים יְהוֹשֻׁעַ נֵרוֹ יָאִיר וְגַם פְּלִיאָה לִי אֵיךְ שֶׁכָּתַבְתֶּם שֶׁבְּשָׁבוּעַ הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה תִּשְׁלְחוּ לִי הַמָּעוֹת הַנִּצְרָךְ לִי מְאֹד כִּי מַמָּשׁ אֵין לִי שׁוּם פְּרוּטָה בְּבֵיתִי וְהִלְוֵיתִי לִי שְׁנֵי בָּאסְלִיקִיס עַל זֶה הַמָּעוֹת וְאֵין זֶה לְפֶלֶא עָלַי שְׁלִיחוּת הַמָּעוֹת רַק אֲנִי חוֹשֵׁב שֶׁחַס וְשָׁלוֹם מֵחֲמַת אֵיזֶה סִבָּה אֵין אַתֶּם שׁוֹלְחִים לִי כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁאַתֶּם לֹא תְּעַכְּבוּ מָעוֹת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כִּי אַתֶּם שְׂמֵחִים עוֹד בְּהַגִּיעַ מָעוֹת לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה מֵחֲמַת זֶה אֲנִי חוֹשֵׁב חַס וְשָׁלוֹם חַס וְשָׁלוֹם וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁאָמַר לְעוֹלְמוֹ דַּי יֹאמַר לְצָרוֹתַיכֶם דַּי וְדַי וְיִשַּׁמַּח אֶתְכֶם מֵעַתָּה בְּכָל מִינֵי שִׂמְחָה וְגַם מֵחֲמַת שֶׁאֵין לִי שׁוּם יְדִיעָה מִבְּנֵכֶם נֵרוֹ יָאִיר וּמִנֶּכְדֵיכֶם נֵרוֹ יָאִיר שֶׁיַּדְּעוּ שֶׁהָיָה לִי מִכְתָּב מִבָּרָאד מִיּוֹם ג' תָּבוֹא שֶׁעֲדַיִן הָיוּ בִּבְרָאד וְיֵשׁ לִי יְסוּרִים גְּדוֹלִים עַל כֵּן לָקַחְתִּי לִי מְעַט פְּנַאי לִכְתֹּב לָכֶם וּבַקָּשָׁתִי מִכֶּם לְהָשִׁיב לִי וְגַם עוֹד מֵאֵיזֶה דָּבָר הֶכְרַחְתִּי לִכְתֹּב לָכֶם הֲגַם שֶׁאֵין רְצוֹנִי הָיָה עַד עַתָּה לִכְתֹּב לָכֶם אַךְ מֵחֲמַת אֵין בְּרֵירָה לְמַעַן הַשֵּׁם אֵיךְ שֶׁשְּׁאֵר בְּשָׂרִי מָרַת סַאסִי תִּחְיֶה הִיא עַתָּה חוֹלַנִית עַל דָּם מְאֹד וְאֵין לָהּ בַּמֶּה לְהַחֲיוֹת נַפְשָׁהּ וְאֵין לָהּ בַּמֶּה לְהָנִיק בְּנָהּ נֵרוֹ יָאִיר וּבְנָהּ נַעֲשָׂה דַּק כְּמוֹ אֶצְבַּע כִּי כָּל בְּנֵי בֵיתָהּ חַסְרֵי לֶחֶם צַר מַמָּשׁ אַף עַל פִּי שֶׁצַּר לִי לִכְתֹּב לָכֶם אַךְ אוֹי לִי אִם אֹמַר אוֹי לִי אִם לֹא אֹמַר וַאֲחוֹתִי וְזוּגָתִי הִכְרִיחוּ אוֹתִי לִכְתֹּב לָכֶם אוּלַי תּוּכְלוּ לַעְזוֹר לָהּ מַה שֶּׁתּוּכְלוּ כִּי אִי אֶפְשָׁר לְסַבֵּל הָרַחְמָנוּת שֶׁעָלֶיהָ וְחָמִיהָ יוֹשֵׁב בְּחוּץ לָאָרֶץ וְאוֹכֵל וְשׁוֹתֶה וְהִשְׁלִיךְ בְּנֵי בֵיתוֹ מִנֶּגֶד עַל כֵּן לֹא תִּתְרַעֲמוּ עָלַי שֶׁאֲנִי כּוֹתֵב לָכֶם כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ מְעַט מַעֲמַדְכֶם אַךְ מֵחֲמַת צַעֲרָה הַגָּדוֹל אֲנִי כּוֹתֵב אוּלַי תּוּכְלוּ לָתֵת לָכֶם אֵיזֶה עֵצָה לְהַחֲיוֹת נַפְשָׁהּ הַנִּדְכֵּאת מִיּוֹם בּוֹאָהּ לְכָאן לְבֵית חֲמוֹתָהּ הַטּוֹבָה וּבִפְרָט לַעֲנִיּוּת כָּזֶה וְהִיא סוֹבֶלֶת הַכֹּל וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁלַח לָהּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה חִישׁ מַהֵר בְּתוֹךְ שְׁאָר חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּזְכוּת כָּל הַצַּדִּיקִים הַקְּדוֹשִׁים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ הַמָּה וּבִזְכוּת רַבֵּנוּ זַ"ל שֶׁיְּכוֹל לְהַמְתִּיק כָּל הַדִּין מִכָּל הָעֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה בְּתֵי דִּינִים

דְּבֵרֵי אוֹהֲבְכֶם בֶּאֱמֶת וְחֶפְץ לִשְׁמֹעַ מִכֶּם וּמִבְּנֵי בֵיתְכֶם

וּמִכָּל אוֹהֲבֵנוּ בֶּאֱמֶת בְּכָל עֵת בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת

נָתָן מִבְּרֶסְלֶב

וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְהֶחָסִיד הַמֻּפְלָא מוֹרֵנוּ הָרַב נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְהֶחָסִיד הַמֻּפְלָא מוֹרֵנוּ הָרַב דּוֹב נֵרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לִידִידֵנוּ אָהוּב נַפְשִׁי ר' קַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּאַהֲבָה עַזָּה וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לִכְבוֹד הַנָּגִיד מוֹרֵנוּ הָרַב ר' חַיִּים קְרָאסִין שְׁטֵין נֵרוֹ יָאִיר בְּאַהֲבָה עַזָּה וְגַם לְהוֹדִיעַ לִי אֵיךְ שֶׁשָּׁלַחְתִּי לְךָ עַל יְדֵי ר'

יַעֲקֹב מִנַּאמְץ מְחֻתָּן שֶׁל הַבִּיצָעִיר הַזִּיבְּנָעֶר אֲשֶׁר לֹא רָצוּ בְּכָאן לְקַבֵּל אוֹתוֹ אִם קִבַּלְתֶּם אוֹתוֹ וְלִשְׁלֹחַ לִי זִיבִּינָעֶר אַחֵר עִם הַמָּעוֹת שֵׁנִי
נָתָן הַנַּ"ל
מֵעִיר הַקֹּדֶשׁ טְבֶרְיָא

כא

[חסר תאריך]
מֻחָמַת שֶׁלֹּא הָיְתָה שַׁיָּרָה לֹא שְׁלַחְתִּי הַמִּכְתָּב הַלָּז וְעַתָּה אֲנִי כּוֹתֵב לָכֶם שֶׁקִּבַּלְתִּי הַמִּכְתָּבִים עִם הָאוֹ"ז וַאֲנִי אֲקַבֵּל אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם הַמָּעוֹת אֶצְלוֹ וַאֲזַי אֶשְׁלַח לָכֶם קַבָּלָה עַל יְדֵי אַחֵר וְאַתָּה יְדִידִי אוֹהֵב נַפְשִׁי מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר אַל תִּדְאַג מַה שֶּׁחָזַר בְּהַחְזָרָה כִּי גַּם זֶה נֶחְשָׁב כְּאִלּוּ עָשִׂיתוֹ וּבִפְרָט שֶׁהָיָה לְךָ הוֹצָאוֹת עַל כֹּחַ רַבֵּנוּ זַ"ל וְנִתְתַּקֵּן אֶצְלְךָ חוּשׁ הַמְּשׁוּשׁ וּבְכָל חוּשׁ כָּלוּל כָּל הַחוּשִׁים וְעַתָּה תַּתְחִיל מֵעַתָּה לְכַסֵּף וּלְהִשְׁתּוֹקֵק עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וּבְכָל הַשָּׁנָה יֶגְמְרוּ הַכַּסּוּפִין לְהוֹצִיא מִכֹּחַ אֶל הַפּוֹעַל וְאֵין לִי פְּנַאי לִכְתֹּב לְךָ יוֹתֵר דִּבּוּרִים הַנּוֹבְעִים מִמְּקוֹר מַיִם חַיִּים הַנִּגָּחָל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה כִּי צַעֲרֵי גְּדוֹל מְאֹד מִיְּדִידִי הַגְּבִיר יְדִיד הַשֵּׁם אוֹהֵב צְדָקָה וְחֶסֶד ר' אַבָּאלֶע נֵרוֹ יָאִיר שֶׁאֲנִי רוֹצֶה לֵילֵךְ עַל קִבְרֵי הַצַּדִּיקִים לִצְעֹק וְלִזְעֹק בִּתְפִלָּה וּבְתַחֲנוּנִים עֲבוּר רְפוּאָתָן בִּשְׁלֵמוּת וַעֲבוּר כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְדַעְתִּי נוֹטָה שֶׁיִּתְאַסְּפוּ מִנְיָן מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְיִקְחוּ הַסֵּפֶר הַנַּ"ל שֶׁיִּשַּׁלֵּם לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וַיַּעֲשׂוּ מִזֶּה הַמָּעוֹת פִּדְיוֹן עַל צִיּוּן הָאֲר"י וְיֹאמְרוּ תְּהִלִּים מִן קַפִּיטֶל צַדִּי"ק עַד ק"ז וְאַחַר כָּךְ לוֹמַר קַפִּיטֶל ל"ט וס"ב וּשְׁמוֹ וְשֵׁם אִמּוֹ בְּתַמָּנְיָא אַפֵּיהּ וִיהִי רָצוֹן אַחַר תְּהִלִּים וְאַחַר כָּךְ כֻּלָּם לוֹמַר הַתְּפִלָּה מִפִּדְיוֹן סִימָן קכ"ז כִּי אֵין אָנוּ צְרִיכִין לְיַדֵּם וְלִשְׁתֹּק בָּזֶה רַק לִצְעֹק וְלִזְעֹק וּלְעוֹרֵר רַחֲמִים עָלָיו וּלְהוֹדִיעַ לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְרֵאִים שׁוֹכְנֵי עָפָר לְעוֹרֵר אוֹתָם שֶׁיַּמְלִיצוּ טוֹב בַּעֲדוֹ כִּי הוּא פֶּאֱרֵנוּ וְהַדְרָתֵנוּ וְהוּא מְמַחֲזִיקֵי הַבִּנְיָן שֶׁל רַבֵּנוּ זַ"ל וּמְתוֹמְכֵי אוֹרַיְתָא
דִּבְרֵי הַמְצַפֶּה לִישׁוּעָה וּלְרִפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יֵטִיב לָכֶם הַכְּתִיבָה וְהַחֲתִימָה טוֹבָה בְּתוֹךְ כְּלַל יִשְׂרָאֵל
יְדִידְכֶם נָתָן מִבְּרֶסְלֶב
בְּעִיר הַקֹּדֶשׁ טְבֶרְיָא

כב

[חסר תאריך]

הַתּוֹלָה אֶרֶץ עַל בְּלִימָה הוּא יֵטִיב לָנוּ וְלָכֶם הַכְּתִיבָה וְהַחֲתִימָה טוֹבָה לִכְבוֹד יְדִידֵנוּ הָאַבְרֵךְ מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר עִם שָׁלוֹם זוּגָתוֹ תִּחְיֶה וּבְנוֹ נֵרוֹ יָאִיר
תְּהִלָּה לְאֵל חַי בָּרוּךְ הַשֵּׁם פֹּה כֻּלָּנוּ בְּחַיִּים וְשָׁלוֹם וְגַם זוּגָתִי תִּחְיֶה בָּרוּךְ הַשֵּׁם זֶה עֲשָׂרָה יָמִים שֶׁלֹּא הָיָה לָהּ עוֹד הַפַּעַם הַפִּיבּוֹר וְטוֹב לְהוֹדוֹת לְהַשֵּׁם עַל זֶה וְגַם עַל לְהַבָּא יְרַחֵם עָלֶיהָ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כֵּן אֶזְכֶּה לִשְׁמֹעַ מִכֶּם רַק הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם תָּמִיד וּבִפְרָט שֶׁיִּהְיֶה שָׁלוֹם בַּעֲצָמֵינוּ וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַמְשִׁיךְ שָׁלוֹם גָּדוֹל בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כִּי 'אֲנַן בַּחֲבִיבוּתָא תַּלְיָא מִילְּתָא' וְעַל יְדֵי זֶה יַמְשִׁיךְ עָלֵינוּ שֵׂכֶל הַכּוֹלֵל וְיַמְתִּיק מֵעָלֵינוּ כָּל הַדִּינִים וְעַל יְדֵי אַהֲבָה שֶׁיִּהְיֶה בֵּינֵינוּ אָנוּ יְכוֹלִין לְקַשֵּׁר עַצְמֵנוּ לְהַקִּבּוּץ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ"ל וְתַלְמִידוֹ הַקָּדוֹשׁ וְכָל אֶחָד מֵאִתָּנוּ צָרִיךְ לְרְאוֹת שֶׁלֹּא יִהְיֶה הוּא הַגּוֹרֵם לְהַפְרִיד אַהֲבָה שֶׁבֵּינֵינוּ שֶׁלֹּא יִהְיוּ חַס וְשָׁלוֹם נִרְגָּן מַפְרִיד אַלּוּף שֶׁלֹּא יִהְיֶה חַס וְשָׁלוֹם הַשָּׂטָן מְרַגֵּד בֵּינֵינוּ וּצְרִיכִין אָנוּ לְהַרְבּוֹת בִּתְפִלָּה מְאֹד עַל הַשָּׁלוֹם וְאַהֲבָה כִּי לֹא דָּבָר רֵיק הוּא הַשָּׁלוֹם וְאַהֲבָה שֶׁלָּנוּ כִּי אָנוּ יְכוֹלִין לְהִתְוַעֵד יָחַד לְהִזָּכִיר אֵיזֶה דִּבּוּרִים מֵרַבֵּנוּ זַ"ל וְתַלְמִידוֹ הַקָּדוֹשׁ כִּי לְפִי שֶׁאֲנִי לָמַדְתִּי הַיּוֹם בַּלַּיְלָה הִלְכוֹת קְרִיאַת הַתּוֹרָה הֲלָכָה ב' עַל פִּי הַתּוֹרָה "תִּקְעוּ תּוֹכָחָה" אֵין אֲנִי יוֹדֵעַ אֵיךְ יֵשׁ לָנוּ פָּנַאי לַחְשֹׁב בָּזֶה הָעוֹלָם וּבִפְרָט חַס וְשָׁלוֹם מַחְלֶקֶת וְתַדְּעוּ שֶׁקִּבַּלְתִּי שְׁנֵי מִכְתָּבִים אֶחָד מֵאִשָּׁה שֶׁיִּנְדִּיל אֵשֶׁת ר' חַיִּים יְהוֹשָׁעַ וְהַשֵּׁבְתִּי עָלָיו וְהַשֵּׁנִי מֵר' אֶלְיֶעֶזֶר נֵרוֹ יָאִיר וְלֹא הֵשַׁבְתִּי כְּלָל כִּי רָצוּ לִגְבּוֹת עֲדוּת מִזּוּגָתִי תִּחְיֶה אֲשֶׁר אֵינָהּ יוֹדַעַת כְּלָל וְהִיא הָיְתָה בְּחֶלְשָׁתָהּ מְאֹד וְהֵם רָצוּ לְעָרֵב אוֹתָהּ גַּם כֵּן בְּאֵיזֶה פִּילּוּטִיקָע וְחוּץ מִזֶּה מִמִּכְתָּב הָאִשָּׁה הַנַּ"ל עַד מִכְתָּב ר' אֶלְיֶעֶזֶר נֵרוֹ יָאִיר הָיָה עֵרֶךְ שָׁבוּעַ אֶחָד וְהָיָה לִי תְּמִיהָ שֶׁבְּחֻדָּשׁ אֱלוּל אֲשֶׁר דִּבְּרוּ שָׁבִים רוֹעֲדִין אֵיךְ יֵשׁ פָּנַאי לַחְשֹׁב בְּדִבְרֵי שְׁטוּתִים כָּאֵלּוּ וּלְהַחֲזִיק בְּמַחֲלֹקֶת עַל כֵּן לֹא הֵשַׁבְתִּי כִּי רוֹצִים לְתְפֹּס אוֹתָנוּ גַּם כֵּן חַס וְשָׁלוֹם בְּמַחֲלֹקֶת וּכְבָר בִּקַּשְׁתִּי 'בְּסֹדָם אַל תָּבֹא וְכוּ' וּבִקְהָלָם' וְכוּ' וַאֲנִי מְבַקֵּשׁ מֵאִתְּכֶם שֶׁלֹּא תַּרְאוּ הַמִּכְתָּב הַזֶּה לְר' אֶלְיֶעֶזֶר נֵרוֹ יָאִיר וְגַם שֶׁלֹּא לְדַבֵּר מִזֶּה כְּלָל רַק בַּקַּשְׁתִּי לִכְתֹּב לִי מֵהַדִּירָה שֶׁלְּךָ אִם שָׂכַרְתָּ אוֹתָהּ וְגַם יְדִידִי ר' אַיזִיק נֵרוֹ יָאִיר לִכְתֹּב לִי מִכֹּחַ זוּגָתוֹ תִּחְיֶה וּבְנָם נֵרוֹ יָאִיר מַה הֵם עוֹשִׂים זוּלַת זֶה מֻחֲמַת נְחִיצַת הַמּוֹסֵר כָּתַב זֶה קִצַּרְתִּי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְזַכֵּנוּ לְקַבֵּל רֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקָּדוֹשׁ כִּרְצוֹן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְכִרְצוֹן רַבֵּנוּ זַ"ל וּלְקַיֵּם 'וְהוּא נַעַר בֹּכֶה מִיַּד וַתַּחְמֹל עָלָיו'
דִּבְרֵי אוֹהֲבְךָ בֶּאֱמֶת
נָתָן מִבְּרֶסְלֶב

גַּם מְחוּתָנַי ר' אֵלְיָהוּ שׁוֹחֵט וּבוֹדֵק בְּקֵשׁ אוֹתִי לְהוֹדִיעַ לוֹ מֵהַיְאָר צַייט שֶׁל שְׁאֵר בְּשָׂרִי סַאסִי בְּאֵיזֶה יוֹם בְּנָהּ הַנִּשְׁאָר מֵאִתָּהּ שֶׁהוּא נֶכְדּוֹ יָכוֹל לוֹמַר קַדִּישׁ עַל כֵּן הוּא רוֹצֶה לֵידַע הַיְאָר צַייט אַף אַחַר כָּךְ נִזְכַּרְתִּי שֶׁבַּשָּׁנָה שֶׁנִּפְטְרָה הָיָה כְּמוֹ בְּשָׁנָה זוֹ וְהִיא נִפְטְרָה בְּעֵת

שָׁלוֹשׁ סְעוּדוֹת וְאָמַרְתִּי שֶׁהַיָּאר צַייט הוּא בְּשַׁבָּת שׁוּבָה וְגַם לִכְתֹּב לוֹ מַה עוֹשֶׂה יְדִידִי ר' נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר וְלִפְרֹס בְּשָׁלוֹם עֲבוּרֵנוּ וְגַם לִפְרֹס בְּשָׁלוֹם לִידִידֵנוּ ר' אַבָּא נֵרוֹ יָאִיר וּלְזוּגָתוֹ תִּחְיֶה וַאֲנִי מְבֻרָךְ אוֹתוֹ בִּכְתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה וַאֲנִי מְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ לְהוֹדִיעַ לִי אִם הָיְתָה יְדִיעָה טוֹבָה מִקֶּעשְׁנִיב מִכֹּחַ הַמַּעוֹת שֶׁלָּהֶם וְגַם לְהוֹדִיעַ לִי אִם הָיָה אֵיזֶה מִכְתָּב מִידִידֵנוּ הֶחָסִיד ר' דֹּב נֵרוֹ יָאִיר וְגַם מֵר' יוֹסֵף נֵרוֹ יָאִיר וְלִפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְלִידִידִי מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן בֶּן ר' יְהוּדָה זַ"ל וּבַשָּׁבוּעַ הֶעָבָר כָּתַבְתִּי לָכֶם מִכְתָּב וְאֵינִי יוֹדֵעַ אִם קִבַּלְתֶּם אוֹתוֹ וְשָׁם כָּתַבְתִּי לָכֶם אֵיךְ שֶׁאָנוּ צְרִיכִין לְהִתְחִיל מֵחָדָשׁ לַעֲסֹק בְּהִתְבּוֹדְדוּת כִּי לְמַדְתִּי הִלְכוֹת נְשִׁיאַת כַּפַּיִם הֲלָכָה ה' וְשָׁם מְבֹאָר כֹּחַ הַדִּבּוּר וּבִפְרָט בְּאוֹת ט"ז שֶׁצְּרִיכִין לְדַבֵּר אֶל הַסֶּלַע הַיְנוּ לֵב הָאֶבֶן וְנִתְעוֹרַרְתִּי לִכְתֹּב לָכֶם לְדַבֵּר רַק עַל לֵב הָאֶבֶן וְלֹא בְּמַחֲלֹקֶת חַס וְשָׁלוֹם

יְדִידְכֶם נָתָן הַנַּ"ל

כג

בָּרוּךְ הַשֵּׁם יוֹם ג' ב' דַּעֲשֶׂרֶת יְמֵי תְּשׁוּבָה שְׁנַת תרל"ט פֹּה טְבֶרְיָא תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן

לִכְבוֹד יְדִידִי עוֹז הַמַּפְלָא אִישׁ חָסִיד נוֹצֵר חֶסֶד כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מוֹרֵנוּ הָרַב צְבִי נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם בְּנֵיהֶם אוֹהֵב נַפְשִׁי מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם בְּנוֹ מוֹרֵנוּ הָרַב סָענְדִיר חַיִּים נֵרוֹ יָאִיר

מִכְּתָבָם מֵאֶתְמוֹל קִבַּלְתִּי הַיּוֹם לְנָכוֹן עַל יְדֵי הַמַּעְקִיר וְכוּ' וְכוּ' וּתְמִיהַ לִי כַּמָּה דְּבָרִים שֶׁאַתֶּם כּוֹתְבִים לִי שֶׁר' יַעֲקֹב נֵרוֹ יָאִיר כָּתַב שֶׁתִּשְׁלְחוּ לִי לְחַלֵּק תִּשְׁעָה רוּבֶּל חָדָשׁ פָּזִיט לַעֲנֵיֵי טְבֶרְיָא תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן עֲבוּר פִּדְיוֹן "וְרִפֹּא יִרְפֵּא" (עַיֵּן לִקּוּטֵי תִּנְיָנָא ג') לִידִידֵנוּ הַגְּבִיר אִישׁ חָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב ר' אַבָּאלָע נֵרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח כַּשֶּׁמֶשׁ בַּצָּהֳרַיִם וַאֲנִי אֶכְתֹּב לְךָ תֵּכֶף קַבָּלָה עַל הַמַּעוֹת וְכוּ' וְעַל כֵּן בַּקָּשָׁתִי תֵּכֶף לְהָשִׁיב לִי תְּשׁוּבָה עַל כָּל מִכְתָּבִי

כֹּה דִּבְרֵי הַמְבֻרָךְ אֶתְכֶם בִּגְמַר חֲתִימָה טוֹבָה

נָתָן מִבְּרֶסְלֶב

כד

[חסר תאריך]

לִכְבוֹד יְדִידִי אוֹהֵב נַפְשִׁי בֶּאֱמֶת יְדִידִי עוֹז מֵאָז וּמִקֶּדֶם וְגַם עַתָּה הַנָּגִיד ר' שְׁמוּאֵל נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ הַצְּנוּעָה מָרַת זְלָאטִי רָחֵל תִּחְיֶה עִם שְׁלוֹם בָּנָם הָאַבְרֵךְ מוֹרֵנוּ הָרַב נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר הַשֵּׁם יִשְׁמְרוֹ וִיחַיֵּהוּ

הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִתֵּן לָכֶם וְלִבְנֵיכֶם וְלִבְנֵי בְנֵיכֶם כְּתִיבָה וַחֲתִימָה טוֹבָה דֶּרֶךְ שֵׁעַר הַשָּׁמַיִם הוּא עַל יְדֵי הַקְּדֻשָּׁה וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַעֲזֹר לָכֶם שֶׁיִּהְיֶה בּוֹאֲכֶם לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם וְתַאֲרִיכוּ יָמִים וְשָׁנִים הַרְבֵּה בַּטּוֹב וּבַנְּעִימִים וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַמְשִׁיךְ עֲלֵיכֶם קְדֻשַּׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְלֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם וְתִזְכּוּ לַעֲשׂוֹת מִצְוֹת רַבּוֹת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְשֶׁיִּהְיֶה לָכֶם נַחַת בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְתִזְכּוּ לִשְׁמֹעַ בְּכָל עֵת בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת מִבְּנֵיכֶם שֶׁבְּחוּץ לָאָרֶץ וּמִבִּתְּכֶם וַחֲתָנֵיכֶם וְכֶנֶדֵיכֶם שֶׁבְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הַכֹּל יִהְיֶה לְטוֹב בִּיאַתְכֶם וּבְמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ וּבִימֵיכֶם יָבוֹא הַגּאֵל צֶדֶק וְיִקַּבֵּץ אֶתְכֶם מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ וְיִגְאָלֵנוּ גְּאֻלָּה שְׁלֵמָה וְעִקַּר הַכֹּל שֶׁתִּהְיוּ בְּשִׂמְחָה וְלֹא תֵּעָצְבוּ כְּלָל וְלֹא תִּדְאֲגוּ כְּלָל כִּי לֹא עָזַב אֶתְכֶם עַד אַתָּה וְגַם לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם רַק בְּשִׂמְחָה תִּהְיוּ וְיִהְיֶה הַכֹּל עַל נָכוֹן וְאִם יִרְצֶה הַשֵּׁם אָבוֹא אֲלֵיכֶם עַל כָּל הֶחָג וְלֹא יֵאָחֵר מֵחוֹל הַמּוֹעֵד סֻכּוֹת לִשְׂמֹחַ עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּיִחַד בְּשִׂמְחַת הַשֵּׁם וּבְשִׂמְחַת חֲבָרָתֵינוּ הָאֲהוּבִים וְהַנְּעִימִים יְהִי חֶלְקִי עִמָּהֶם

אוֹהֲבְכֶם בֶּאֱמֶת וְדוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם תָּמִיד וְחָפֵץ הַצְלָחַתְכֶם בָּזֶה וּבַבָּא

נָתָן מִבְּרֶסְלֶב

כה

[חסר תאריך]

הָאֵל הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב הוּא יֵטִיב גְּמַר חֲתִימָה טוֹבָה לִכְבוֹד אוֹהֲבִים וְנֶאֱמָנִים אַחִים וְרֵעִים נֶאֱמָנֵי אָהוּב נַפְשִׁי הַנָּגִיד הַמְּרוֹמָם מוֹרֵנוּ הָרַב שְׁמוּאֵל נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ הַצְּנוּעָה מָרַת זְלָאטִי רָחֵל תִּחְיֶה לְאֹרֶךְ יָמִים וְשָׁנִים טוֹבוֹת בַּטּוֹב וּבַנְּעִימִים אָמֵן נֶצַח סֶלָה וָעֶד אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן עִם שְׁלוֹם בְּנָם מוֹרֵנוּ הָרַב נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר

תֵּדְעוּ שֶׁטּוֹב וְיָפֶה עֲשִׂיתֶם שֶׁלֹּא נָסַע מַעֲלַתְכֶם עַתָּה אֲלֵי אַחַר שֶׁאֵין הַיֹּשֶׁר כָּךְ שֶׁאַתֶּם בָּאתֶם לְפֶה וְתִסְעוּ אֲלֵי רַק אֲנִי צָרִיךְ לִיסַּע אֲצֵלֵיכֶם לִרְאוֹת עִמָּכֶם כִּי אַהֲבָתֵיכֶם תְּקוּעָה בְּלִבִּי בְּיִתֵּד חָזָק בַּל יִמּוֹט לְעוֹלָם רַק אֵין הַפְּנַאי לִסַּע וְאִם לֹא הָיוּ יָמִים כָּאֵלּוּ בְּוַדַּאי כְּבָר נָסַעְתִּי אֲצֵלֵיכֶם לִרְאוֹת עִמָּכֶם כִּי אַהֲבָתֵיכֶם תְּקוּעָה בְּלִבִּי בְּיִתֵּד חָזָק בַּל יִמּוֹט לְעוֹלָם אַךְ אֵין הַפְּנַאי עַתָּה גּוֹרֵם וּבְדַעְתִּי הָיָה אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם לִנְסֹעַ אַחַר שְׁנֵי יָמִים רִאשׁוֹנִים שֶׁל חַג הַסֻּכּוֹת הַקָּדוֹשׁ אַךְ עַתָּה שֶׁאַתֶּם מִתְנַעְנְעִים כָּךְ לִרְאוֹת עִמִּי אֲנִי מְבַטֵּל דַּעְתִּי אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם אַחַר יוֹם כִּפּוּר הַקָּטָן תֵּכֶף כְּשֶׁיִּהְיֶה שַׁיָּרָה אֶסַּע לְמַחֲנֵיכֶם קָדוֹשׁ לִרְאוֹת עִמָּכֶם וְעִם כָּל חֲבָרְתֵינוּ הָאֲהוּבִים וְהַנְּעִימִים וְלִשְׂמֹחַ עִמָּכֶם בְּשִׂמְחַת יוֹם טוֹב קֹדֶשׁ כְּמֵאָז וּמִקֶּדֶם דִּבְרֵי אוֹהֲבְךָ בֶּאֱמֶת הַמְבָרֵךְ אֶתְכֶם בְּחַיִּים וְשָׁלוֹם וְכָל טוֹב

נָתָן מִבְּרֶסְלֶב

כו

[חסר תאריך]

וְלִפְרֹס בְּשָׁלוֹם עֲבוּרִי לִידִידֵנוּ עוֹז חָבֵר א"נ אֲשֶׁר יְרָאוּךְ מְשַׁמֵּשׁ בְּקֹדֶשׁ הַקְּדֻשִׁים הֲלֹא הוּא אִישׁ חָסִיד נוֹצֵר חֶסֶד וּכְמוֹרֵנוּ הָרַב ר' נַחְמָן מִטּוּלְטְשִׁין נֵרוֹ יָאִיר וְיוֹפִיעַ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יְחַיֶּה אוֹתוֹ כְּמוֹ שֶׁהֶחֱיָה נַפְשִׁי בְּמִכְתָּבוֹ הָרִאשׁוֹן וְהַשֵּׁנִי בִּדְבָרָיו הַמְּעֻלִּים הַמַּחְזִיקִים הָרְבֵּה וּבְלֹא מִכְתָּבוֹ גַּם כֵּן אֲנִי מִתְפַּלֵּל עֲבוּרוֹ וּבְנֵי בֵיתוֹ וּבִפְרָט בְּנוֹ נֵרוֹ יָאִיר וּבִפְרָט שֶׁשָּׁלַח לִי מַתָּנָה כָּזוֹ דִּבּוּרִים מְרַבְּנוּ ז"ל וְתַלְמִידָיו הַקָּדוֹשׁ אֲשֶׁר הֵם מְחַיִּין אֶת נֶפֶשׁ הָאָדָם מֵרֵישׁ כָּל דַּרְגִּין עַד סוֹף כָּל דַּרְגִּין וּבַקָּשָׁתִי שְׁטוּחָה מוּל כְּבוֹדוֹ לְהַזְכִּיר אוֹתִי בְּכָל עֵת לִפְנֵי רַבֵּנוּ ז"ל שֶׁאֶזְכֶּה לִהְיוֹת נֶאֱכָל לְהַצַּדִּיק הַקָּדוֹשׁ וְלֶאֱמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל הַקְּדוֹשָׁה וְלִפְרֹס בְּשָׁלוֹם לִבְנוֹ אַבְרָהָם נֵרוֹ יָאִיר וּלְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֲשֶׁר נִמְצְאִים בְּשָׁם

נָתָן מִבְּרֶסְלֶב

וְלִפְרֹס לִידִידִי ר' אַיְזִיק נֵרוֹ יָאִיר

מִכְתָּבְךָ קִבַּלְתִּי זֶה פַּעַם שֵׁנִי וְתֵדַע שֶׁבָּרוּךְ הַשֵּׁם זוּנָתְךָ תִּחְיֶה וַחֲמוֹתְךָ תִּחְיֶה הֵם בְּחַיִּים וְשָׁלוֹם וְכָל חַפֵּיצָךְ הֵם עַל נָכוֹן וְלֹא תִדְאֲגוּ כְּלָל כִּי מִן הַשָּׁמַיִם מְעַכְּבִים אוֹתְךָ לְהַרְבּוֹת בְּעֶתֶר וּתְפִלָּה לִפְנֵי רַבֵּנוּ ז"ל וּמַה שֶּׁאַתָּה בְּצַעַר גַּם כֵּן שָׁאתָה סָמוּךְ אֵצֶל רַבֵּנוּ ז"ל הֲלֹא חֲסִידִים קַדְמוֹנִים בְּכָאן יָשְׁבוּ אֵצֶל הַצַּדִּיקִים שְׁנַיִם שְׁלֹשָׁה שָׁנִים וְהַצַּדִּיקִים הַקְּדְמוֹנִים הָיוּ עֲנִיִּים וּבְוַדַּאי לֹא אָכְלוּ חֲסִידִים כַּסֵּדֶר עַל שֻׁלְחָנָם רַק לִפְעָמִים אֵצֶל זֶה וּלְפַעֲמִים אֵצֶל זֶה וְהָיוּ בְּשִׂמְחָה שֶׁמָּצְאוּ רוֹפֵא מַמְחֶה כָּזֶה שֶׁיָּכוֹל לְרַפְּאוֹת חֹלִי נַפְשָׁם וְהֵסִיחוּ דַּעְתָּם מִבֵּיתָם עַד כִּי יָבוֹא עֵת שֶׁרְצָם שֶׁלְּחוּ אוֹתָם לְבֵיתָם וְאַתָּה רוֹאֶה בְּעֵינֶיךָ שֶׁמִּן הַשָּׁמַיִם עִכְּבוּךָ וְאֵין שׁוּם בְּרִירָה עַתָּה לִנְסֹעַ לְבֵיתְךָ עַל כֵּן הֱיֵה בְּשִׂמְחָה וְתִצְעַק לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּצַעֲקָה וְזַעֲקָה וְהַטְלְטוּל הוּא תִּקּוּן לֶאֱמוּנָה וֶאֱמוּנָה הוּא תְּפִלָּה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְתִצְעַק כָּל כָּךְ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עַד שֶׁיֹּאמְרוּ לְךָ לְסַע וְאָז תִּסַּע לְשָׁלוֹם לְבֵיתְךָ וּכְשֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַסְכִּים לִנְסִיעָתְךָ בְּוַדַּאי יַזְמִין לְךָ עַל הוֹצָאוֹת גַּם כֵּן וּתְבַקֵּשׁ מֵהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ שֶׁיַּזְמִין לְךָ הוֹצָאוֹת לְעֵת עַתָּה אַתָּה יָכוֹל לִהְיוֹת מְעַט בְּאוּמַן וּמְעַט בְּטוּרְהוֹיְצָע וּמְעַט בְּטֶעפְּלִיק אִם אֵין בְּכֹחַ יְדִידֵנוּ ר' נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר לֶאֱחֹז אוֹתְךָ כַּסֵּדֶר וְאִם יֹאחֵז אוֹתְךָ בְּוַדַּאי מַה טּוֹב הַכְּלָל אֵיךְ שֶׁתִּהְיֶה תִּזָּהֵר מֵעַצְבוּת וּמָרָה שְׁחוֹרָה רַק 'בְּשִׂמְחָה יְגִילוּן כָּל הַיּוֹם' וְגַם אֲנִי מְבַקֵּשׁ מֵאִתְּךָ שֶׁתַּרְאֶה שֶׁחָתַנִי מוֹרֵנוּ הָרַב יִשְׂרָאֵל נֵרוֹ יָאִיר יִכְתֹּב לִי מִכְתָּב מֵאִתּוֹ וּבְנֵי דָּוִד נֵרוֹ יָאִיר הַכֹּל בִּפְרוֹטְרוֹט

דִּבְרֵי אוֹהַבְךָ

נָתָן מִבְּרֶסְלֶב

חוֹנָה פֹּה עִיר הַקֹּדֶשׁ טְבֶרְיָא תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן

כז

בָּרוּךְ הַשֵּׁם יוֹם הַשֵּׁם לְסַדֵּר חַיֵּי שָׂרָה תרט"ל טְבֶרְיָא תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֶן
לְכְבוֹד אוֹהֵב נַפְשִׁי מַמָּשׁ כְּבוֹד חֲבִיבִי הַיָּקָר אִישׁ חָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם
אָבִיךְ הַיָּקָר אִישׁ חָסִיד נוֹצֵר חֶסֶד הַמֻּפְלָא מוֹרֵנוּ הָרַב צְבִי נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם חָמִיךְ הַיָּקָר
יְדִידִי עוֹז מוֹרֵנוּ הָרַב שְׁמוּאֵל נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם בְּנֵי בֵיתוֹ
תְּהִלָּה לָאֵל בָּרוּךְ הַשֵּׁם כֻּלָּנוּ פֹּה בְּחַיִּים וְשָׁלוֹם רַק זוּנְתִי תִּחְיֶה מְאֹד אֵינָהּ בְּקֶו הַבְּרִיאוּת
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁלַח לָהּ רְפוּאָה שְׁלֵמָה כֵּן חִישׁ מַהֵר יְזַכֶּה אוֹתִי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לִשְׁמֹעַ
מִכֶּם הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם וּמִבְּרִיאוּתָם הַטּוֹב בִּשְׁלֵמוּת וְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בִּכְלַל כָּל יִשְׂרָאֵל כִּי
קִבַּלְתִּי מִקֹּדֶם הַמִּכְתָּב שֶׁאַתָּה הָיָה לְךָ הַפִּיבּוֹר וְגַם חָמִיךְ אֵינוֹ בְּקֶו הַבְּרִיאָה וְגַם אָבִיךְ
נֵרוֹ יָאִיר גַּם כֵּן כָּתַבְתָּ לִי שֶׁהָיָה לוֹ מֵחוּשׁ עַל הַקֶּרֶעזִיס וְגַם מֹר' אַיְזִיקִיל גַּם כֵּן כָּתְבוּ לִי
שֶׁאֵינוֹ בְּקֶו הַבְּרִיאוּת וּמֵאָז לֹא שָׁמַעְתִּי עוֹד שׁוּם יְדִיעָה וְעַיְנַי כָּלוֹת לִשְׁמֹעַ אֵיזֶה יְדִיעָה
מִכֶּם לְטוֹבָה וּתְחַיּוּ נַפְשִׁי וְאֶפְשָׁר יֵשׁ לָכֶם יְדִיעָה מִידִידֵנוּ ר' אַבָּאלֶע נֵרוֹ יָאִיר כִּי כָּלוּ עֵינַי
לִשְׁמֹעַ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כִּי אֲנָשִׁים אַחִים אֲנַחְנוּ מִשֹּׂרֶשׁ אֶחָד בְּמַחְשָׁבָה
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְכָל אֶחָד מְקֻשָּׁר לֶחֱבִית כַּעֲנָפִים בָּאִילָן וְאֵין לָנוּ פְּנַאי כִּי אִם לְתוֹרָה
וְלִתְפִלָּה וְהַיּוֹם אִם בְּקוֹלִי תִּשְׁמְעוּ וְעַל כֵּן אֲנִי מְבַקֵּשׁ מִכֶּם בְּכָל עֵת לְהוֹדִיעֵנִי מִשְּׁלוֹמְכֶם
לְהַחֲיוֹתֵנוּ וַאֲנִי אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם בְּוַדַּאי אֶכְתֹּב לָכֶם גַּם כֵּן וּמֵחֲמַת נְחִיצַת הַשַּׁיָּרָה קְצָרְתִּי
וְאוֹמֵר שָׁלוֹם
מְנָאֵי אֲחִיכֶם וְאוֹהֲבְכֶם
נָתָן בֶּן מוֹרֵנוּ יְהוּדָא
בְּשָׁבוּעַ הֶעָבָר שָׁלַחְתִּי לְךָ מִכְתָּב עַל יְדֵי ר' גְּדַלְיָה הֶעסְלִיר מִבְּרֶסְלֶב וְאָמַר לִי שֶׁנָּתַן הַמִּכְתָּב
לְר' בָּרוּךְ דִּיבְּנֶער

כח

בָּרוּךְ הַשֵּׁם יוֹם ב' חֲצִי חֹדֶשׁ וַיֵּרָא הַשֵּׁם כִּי סָר לִרְאוֹת תרל"ט פֹּה עִיר הַקֹּדֶשׁ טְבֶרְיָא תִּבָּנֶה
וְתִכּוֹנֶן בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן אָמֵן נֶצַח סֶלָה וָעֶד
לִכְבוֹד יְדִידִי עוֹז אוֹהֵב נַפְשִׁי הֲלֹא הוּא הַמֻּפְלָא אִישׁ חָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר עִם
שְׁלוֹם אָבִיךְ הַיָּקָר נֵרוֹ יָאִיר וְעִם שְׁלוֹם כְּבוֹד חָמִיךְ הַיָּקָר אִישׁ חָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב שְׁמוּאֵל
נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם בְּנֵי בֵיתוֹ
תְּהִלָּה לָאֵל פֹּה כֻּלָּנוּ בָּרוּךְ הַשֵּׁם בְּחַיִּים וְשָׁלוֹם כֹּה אֲזֻכֶּה לִשְׁמֹעַ מִכֶּם הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם הֵן
הַדְּרִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְהֵן הַדְּרִים בְּחוּץ לָאָרֶץ אָמֵן נֶצַח סֶלָה וָעֶד

מִכְתָּבְךָ הַקָּטָן קִבַּלְתִּי בְּשָׁבוּעַ הֶעָבָר וּלְפֶלֶא בְּעֵינַי מַה שֶּׁלֹּא הָיָה לִי שׁוּם תְּשׁוּבָה מֵר' קַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר וְגַם מֵר' בָּרוּךְ דִּיבְנֶער נֵרוֹ יָאִיר מַה אֹמַר שֶׁאֵין לִי שׁוּם מְנוּחָה מֵהַבַּעַל בַּיִת שֶׁלּוֹ וְעַתָּה בָּאתִי לְבַקֵּשׁ מֵאִתְּךָ אוּלַי יֵשׁ לָכֶם אֵיזֶה יְדִיעָה מִידִידֵנוּ ר' אַבָּאלֶע נֵרוֹ יָאִיר וְאֵין אַתֶּם רוֹצִים לְכְתֹּב לִי וְאִי אֶפְשָׁר לָכֶם לְשַׁעֵר הַצַּעַר שֶׁלִּי מִבְּלִי הוֹדָעָה וְאֶפְשָׁר בָּא יְדִידֵנוּ ר' אִיצֶילִי וְהֵבִיא אֵיזֶה יְדִיעָה וְגַם לְפִי הַנִּרְאֶה בְּוַדַּאי מֻכְרָח הוּא יְדִידֵנוּ הָאִישׁ חָסִיד ר' אֶפְרַיִם גַּם כֵּן לִהְיוֹת בְּבֵיתוֹ מַה זֶּה שֶׁאֵין לָנוּ שׁוּם יְדִיעָה עַל כֵּן אֲבַקֵּשׁ מֵאִתְּךָ תֵּכֶף שֶׁיִּהְיֶה לְךָ אֵיזֶה יְדִיעָה תֵּכֶף תִּשְׁלְחוּ לִי וְאִם אוּלַי יָבוֹא ר' אִיצֶילִי נֵרוֹ יָאִיר וְיִהְיֶה לוֹ מִכְתָּבִים מִבָּנַי וּמִבְּנוֹתַי מִחוּץ לָאָרֶץ תִּשְׁלְחוּ לִי תֵּכֶף עַל יְדֵי אִישׁ בָּטֻחַ וְגַם אִם יִהְיֶה לָכֶם אֵיזֶה יְדִיעָה מִחוּץ לָאָרֶץ עַל הַפָּאסְט גַּם כֵּן תּוֹדִיעוּ לִי אוֹדוֹת אָחִיךָ נֵרוֹ יָאִיר וְגַם תִּכְתֹּב לִי אִם יֵשׁ אֵיזֶה יְדִיעָה מִחוּץ לָאָרֶץ עֲבוּר הַגֶּט מֵר' קַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר גַּם כֵּן תּוֹדִיעֵנוּ וְאִם כְּבָר קָנָה חָמִיךָ נֵרוֹ יָאִיר כָּל הָעוֹרוֹת וְאֵיךְ עַתָּה עוֹמֵד הַמַּקָּח מֵעוֹרוֹת אֵיךְ נִתְעַלָּה הַמַּקָּח וּמִבְּרִיאוּתְכֶם גַּם כֵּן תִּכְתֹּב לִי כִּי בְּכָאן אֲנִי יֵשׁ לִי זֶה שְׁלֹשָׁה שָׁבוּעוֹת חֹלִי הַקֶּרֶעזִיס אַךְ בָּרוּךְ הַשֵּׁם בְּחֶסֶד שֶׁלֹּא כַּסֵּדֶר וְזוֹגְתִי וַאֲחוֹתִי תִּחְיֶה יֵשׁ לָהֶם זֶה שְׁלֹשָׁה יָמִים רַחֲמָנָא לִצְלָן פִּיבּוֹר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַצִּיל אוֹתָם מֵעַתָּה בְּתוֹךְ כְּלָל יִשְׂרָאֵל וְכוּ' הַכֹּל אֵין רָעַ בְּלִי פֶּגַע, אֵין עֵצָה כִּי אִם לִבְרֹחַ לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וּלְהַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה וּלְהַצַּדִּיק הַמַּמְתִּיק כָּל מִינֵי מְרִירוּת שֶׁבָּעוֹלָם בְּכֹחַ תּוֹרַת חֶסֶד שֶׁמַּשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ גַּם כֵּן אֵין לָנוּ כִּי אִם לְהִתְמִיד בְּסִפָּרָיו הַקְּדוֹשִׁים וּלְהַאֲמִין בְּכֻלָּם שֶׁכָּל סְפָרָיו הַקְּדוֹשִׁים נִצְרָכִים לָנוּ לְהַחֲיוֹת נַפְשֵׁנוּ וּלְהַמְתִּיק כָּל הַדִּינִים מֵעָלֵינוּ כַּמְבֹאָר בְּהַתּוֹרָה חַדִּי רַבִּי שִׁמְעוֹן בְּסִימָן ס"א וְעַל זֶה נִבְנָה הַדִּרּוּשׁ הַגָּדוֹל בְּהִלְכוֹת פִּקָּדוֹן הֲלָכָה ה' וְשָׁם יְכוֹלִין אָנוּ לִמְצוֹא מַרְגּוֹעַ לְנַפְשׁוֹתֵינוּ בְּכָל עֵת וְהַתּוֹרָה הַבְּנוּיָה עַל הַתּוֹרָה הֵם בְּעַצְמָם הַשֵּׂכֶל הַכּוֹלֵל אֲשֶׁר עַל יָדָם נִמְתְּקוּ כָּל הַדִּינִים מֵעָלֵינוּ וּמִכָּל אַחֵינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַק אָנוּ צְרִיכִין לְהַאֲמִין אֱמוּנַת חֲכָמִים בֶּאֱמֶת וַאֲפִילּוּ אָנוּ צְרִיכִין לְהַאֲמִין בָּנוּ שֶׁעַל יְדֵי שֶׁאָנוּ עוֹסְקִים בְּחִדּוּשִׁים אֵלּוּ יִהְיֶה נַעֲשִׂים דְּבָרִים יְקָרִים מְאֹד בְּלִי נִסָּיוֹן רַק בֶּאֱמוּנָה כִּי אֵין לִי עֵצָה אַחֶרֶת לְיַעֵץ אֶתְכֶם כִּי בְּכָל הָעֵצוֹת שֶׁבָּעוֹלָם הֵם מְעֹרָבִים בַּעֲשָׁנִים סְרוּחִים וַעֲצַת הַשֵּׁם לְעוֹלָם תַּעֲמֹד וְצִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת וְהֵם הַסְּפָרִים הַקְּדוֹשִׁים כֻּלָּם הֵם עֲצַת הַשֵּׁם עַל כֵּן יְדִידַי אַחַי אֲהוּבִים חִמְלוּ עֲלֵיכֶם וְחִזְקוּ בְּחֹשֶׁק חָדָשׁ בְּרָצוֹן חָדָשׁ וְעִסְקוּ בְּסִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל וְתַלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים כִּי חַיִּים הֵם לְמוֹצִיאֵיהֶם בַּפֶּה וְאַתֶּם עֲדַיִן בִּנְעוּרֵיכֶם וְתִקְבְּעוּ בִּלְבַבְכֶם כְּדִיּוֹ כְּתוּבָה עַל נְיָר חָדָשׁ א"ח חֲדָשׁוֹת אֵין רַק חַיִּים וְשָׁלוֹם וְשִׂמְחָה נָאר פְּרִילִיךְ זַיין כִּי בִּדְאָגוֹת אֵין פּוֹעֲלִין כְּלָל

יְדִידְכֶם אוֹהֲבְכֶם בֶּאֱמֶת

נָתָן מִבְּרֶסְלֶב

כט

בָּרוּךְ הַשֵּׁם יוֹם ג' וַיֵּשֶׁב שְׁנַת תרל"ט לִפְרָט קָטָן פֹּה טְבֶרְיָא תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן
לִכְבוֹד אוֹהֵב נַפְשִׁי אִישׁ חָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם אָבִיךְ הַיָּקָר מוֹרֵנוּ הָרַב
צְבִי נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם חְמִיךְ הַיָּקָר אוֹהֵב נַפְשִׁי מוֹרֵנוּ הָרַב שְׁמוּאֵל נֵרוֹ יָאִיר וּלְכָל בְּנֵי בֵּיתוֹ
תְּהִלָּה לָאֵל בָּרוּךְ הַשֵּׁם כֻּלָּנוּ פֹּה בְּחַיִּים וְשָׁלוֹם... וְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יַטֵּה עֵינַי לִשְׁמֹעַ קוֹל
תְּפִלָּתֵינוּ וְתַחֲנוּנֵינוּ שֶׁאָנוּ מִתְפַּלְּלִים אֵלָיו עַל כָּל פְּרָט וּפְרָט וְיִתֵּן בְּלִבֵּנוּ לְהוֹדוֹת עַל הֶעָבָר
וְלִצְעֹק עַל לְהַבָּא וְלֶאֱחֹז עַצְמֵנוּ בְּשַׁעֲשׁוּעַ עוֹלָם הַבָּא שֶׁהֵם יְמֵי חֲנֻכָּה יְמֵי הוֹדָאָה
וְתַדַּע שֶׁקִּבַּלְתִּי כָּל הַמִּכְתָּבִים וּבְוַדַּאי אֶעֱשֶׂה כְּבַקָּשָׁתְכֶם אֲלֵי וְזֶה לִי לִדְבַר חִדּוּשׁ שֶׁכָּתַבְתִּי
לְךָ לְהוֹדִיעַ לִי מַר' אַבָּאלֶע נֵרוֹ יָאִיר מַה נִּשְׁמַע מִמֶּנּוּ וְאֵין אַתֶּם רוֹצִים לִכְתֹּב לִי הֲלֹא
הַיְסוּרִים שֶׁלִּי גָּדְלוּ עַד לְמְאֹד, הֲלֹא ר' אִיצִילִי נֵרוֹ יָאִיר הוּא מֵחוּץ לָאָרֶץ עֵרֶךְ יוֹתֵר מֵחֹדֶשׁ,
וְאֵיךְ לֹא שָׁמַע מִמֶּנּוּ? עַל כֵּן בַּקָּשָׁתִי מִמְּךָ מְאֹד שֶׁלֹּא תְּכַחֵשׁ מֵאִתִּי כִּי אֵין לְשַׁעֵר הַיְסוּרִים
שֶׁלִּי, וְגַם אֶכְתֹּב לְךָ חֲדָשׁוֹת. כִּי אֵינִי יוֹדֵעַ אִם קָרָאתָ הַמִּכְתָּב מִבְּנֵי מֹשֶׁה אֶפְרַיִם נֵרוֹ יָאִיר
וְכָתַב לִי שֶׁבְּנֵי אַיְזִיק נֵרוֹ יָאִיר וְאַחַי הָיוּ בְּאוּמַאן עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְכוּ'. יוֹתֵר חֲדָשׁוֹת אַיִן
רַק חַיִּים וְשָׁלוֹם, וְיִזְכֶּה אוֹתָנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְהָאִיר עָלֵינוּ אוֹר הַחָכְמָה לְמַטָּה מֵעֲשָׂרָה:

דִּבְרֵי אוֹהֲבְךָ
נָתָן מִבְּרֶסְלֶב
וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּאַהֲבָה עַזָּה
...וְיוֹתֵר מִזֶּה צְרִיכִין לְהִתְפַּלֵּל שֶׁיְּזַמִּין הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ זִוּוּגוֹ הֶהָגוּן לוֹ מְשֻׁמָּמִים וּכְבָר יֵשׁ אֶצְלֵנוּ
תְּפִלּוֹת עַל שִׁדּוּךְ גַּם כֵּן וְחוּץ מִזֶּה הִזְהִיר אוֹתָנוּ רַבֵּנוּ זַ"ל לְבַקֵּשׁ כָּל דָּבָר מֵאֵת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ
עַל דַּיְיטְשׁ (בִּלְשׁוֹן שֶׁמְּדַבְּרִים בּוֹ) וּבִפְרָט שִׁדּוּךְ אֵינוֹ דָּבָר קָטָן כִּי הוּא בִּנְיָן עֲדֵי עַד וְאִם
מֵהַשֵּׁם יֵצֵא הַדָּבָר יִגְמַר בֶּכִי טוֹב
יְדִידְכֶם אוֹהֲבְכֶם בֶּאֱמֶת הֶחָפֵץ לִרְאוֹת בָּכֶם וּבִבְנֵיכֶם וּבְנֵי בְּנֵיכֶם כָּל טוֹב סֶלָה הֶחָפֵץ
הַצְלָחַתְכֶם כְּאַוַּת נַפְשֵׁיכֶם
נָתָן מִבְּרֶסְלֶב
וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּאַהֲבָה עַזָּה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בִּפְרוּטְרוּט

ל

בָּרוּךְ הַשֵּׁם יוֹם ד' וַיִּגַּשׁ שְׁנַת תרל"ט לִפְרָט קָטָן טְבֶרְיָא
לִכְבוֹד יְדִידִי אוֹהֵב נַפְשִׁי בְּנִי מַמָּשׁ הָאִישׁ חָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם כְּבוֹד
אָבִיךְ הַיָּקָר הַמַּפְלָא אִישׁ חָסִיד נוֹצַר חֶסֶד וְכוּ' וְכוּ' מוֹרֵנוּ הָרַב צְבִי נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם

חָמִיד הַיָּקָר אוֹהֵב נַפְשִׁי יְדִידִי עוֹז הַנָּגִיד מוֹרֵנוּ הָרַב שְׁמוּאֵל נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ וּבְנוֹ נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר

תְּהִלָּה לָאֵל בָּרוּךְ הַשֵּׁם פֹּה כֻּלָּנוּ בְּחַיִּים וְשָׁלוֹם, כֵּן אֶזְכֶּה לִשְׁמֹעַ מִכֶּם וּמִכָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַדָּרִים בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְהַדָּרִים בְּחוּץ לָאָרֶץ בְּתוֹךְ כְּלַל יִשְׂרָאֵל, הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם וְכָל טוּב סֶלָה אָמֵן נֶצַח סֶלָה וָעֶד.

מִכְתָּבְךָ מִיּוֹם א' וַיִּגַּשׁ קִבַּלְתִּי לְנָכוֹן עַל יְדֵי הַנָּגִיד ר' חַיִּים יְהוֹשֻׁעַ נֵרוֹ יָאִיר עִם הַסַּךְ אַרְבָּעָה עָשָׂר בָּאסְלִיקִיס וְהֶחֱיֵיתִי אֶת נַפְשִׁי בְּמִכְתָּבְךָ מְאֹד כִּי מְאֹד כָּלוּ עֵינֵינוּ בְּמִכְתָּב מִכֶּם כִּי עַתָּה נִתְוַסֵּף לִי חָמִיךְ נֵרוֹ יָאִיר שֶׁאֲנִי רוֹצֶה לֵידַע מִמֶּנּוּ וּמִבְּנוֹ מַה הֵם עוֹשִׂים, אַף אֵינִי יוֹדֵעַ מַה זֶּה שֶׁאַתָּה מִתְרַשֵּׁל מְאֹד בְּמִכְתָּבִים אֵלַי, הֲלֹא אַחִים אֲנַחְנוּ אָב אֶחָד לְכֻלָּנוּ וְאָנוּ יֵשׁ לָנוּ שֶׁתְּפוּת בְּיַחַד בְּעֶסֶק עוֹלָם הַנִּצְחִי עַל יְדֵי עַמּוּד עוֹלָם הוּא רַבֵּנוּ זַ"ל וְתַלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים אֲשֶׁר הוּא וְתַלְמִידוֹ הַקָּדוֹשׁ הִשְׁאִיר לָנוּ יְרוּשָׁה גְּדוֹלָה וְאוֹצְרֵי אוֹצָרוֹת לַאֲלָפִים וְלִרְבָבוֹת לִסְחֹר בָּהֶם וְלִמְכֹּר לַאֲחֵרִים, וּמֵאוֹצָרוֹת לֹא נֶחְסַר כְּלָל אַדְרַבָּא בְּכָל עֵת יְהִיֶה רֶוַח עֲלֵיהֶם, וּמִכָּל מִינֵי סְחוֹרוֹת הַנִּמְצְאִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת נִמְצָא בַּחֲנוּת שֶׁל רַבֵּנוּ זַ"ל וְתַלְמִידוֹ הַקָּדוֹשׁ, אֲבָל אָנוּ צְרִיכִין לְעוֹרֵר אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ שֶׁלֹּא יִהְיוּ עֲצֵלִים בְּהַמִּסְחָר כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְפִי כֹּחוֹ וּלְפִי מֹחוֹ צָרִיךְ לַעֲסֹק לְטוֹבַת הַשֻּׁתָּפוּת וְכָל אֶחָד צָרִיךְ לַעֲזֹר לַחֲבֵרוֹ וּלְעוֹרֵר אוֹתוֹ בְּאַהֲבָה וּבְלִמּוּד זְכוּת מְאֹד מְאֹד בִּכְדֵי שֶׁלֹּא תִּתְקַלְקֵל אַהֲבָה שֶׁבֵּינֵינוּ בְּשׁוּם אֹפֶן, כִּי 'אֲנַן בַּחֲבִיבוּתָא תַּלְיָא מִלְּתָא' וּצְרִיכִין אָנוּ לְשָׁלוֹם שֶׁיֵּשׁ לוֹ פֶּה בִּכְדֵי שֶׁכָּל אֶחָד יוּכַל לְדַבֵּר עִם חֲבֵרוֹ בְּאַהֲבָה וּלְעוֹרֵר אוֹתוֹ.

אָחִי יְדִידִי אֵיךְ שֶׁאָנוּ נִקְרָאִים עַל שֵׁם רַבֵּנוּ, עַל כֵּן אָנוּ צְרִיכִין לְחַנֵּךְ אוֹתָנוּ בְּכָל עֵת בְּהַתְחָלָה חֲדָשָׁה לֵילֵךְ בִּדְרָכָיו הָאֲמִתִּיִּים אֲשֶׁר יָגַע וְטָרַח כָּל יָמָיו הַקְּדוֹשִׁים וְהַקִּיא חֶלֶב אִם עֲבוּרֵנוּ לְהַדְרִיכֵנוּ בְּדַרְכְּךָ הַיָּשָׁר וְהָאֱמֶת הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר דְּרָכוּ בּוֹ אֲבוֹתֵינוּ מֵעוֹלָם, אַף שְׁכָחוּם וְחָזַר רַבֵּנוּ וְיִסְדָּם בְּתוֹסְפוֹת עֲצוֹת עֲמֻקוֹת לְהַחֲיוֹתֵנוּ אֲפִילוּ בְּעֹצֶם יְרִידָתֵנוּ אֵלֶּה בְּעִיקָּבָא דִּמְשִׁיחָא, וְהִזְהִיר אוֹתָנוּ שֶׁלֹּא נִהְיֶה עֲצֵלִים שֶׁקּוֹרִין שְׁלִים זָאלְנִיקִיס וְאָנוּ יְכוֹלִין גַּם כֵּן לָבוֹא לְהֶאָרַת הָרָצוֹן הָעֶלְיוֹן, וְהַפֵּרוּשׁ כְּפִי דִּבְרֵי אַדְמוֹ"ר מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן שֶׁלֹּא נִהְיֶה עֲצֵלִים לוֹמַר מִי אָנֹכִי שֶׁאָזְכֶּה לְהֶאָרַת הָרָצוֹן, זֶהוּ נִקְרָא עֲצָלוּת, רַק כָּל אֶחָד מֵאִתָּנוּ קָאן זִיךְ אַזוֹי פַּאר בֵּייְנְקִין צִים אַייבִּירְשְׁטֵין אִין זָאל אַלֶע מָאל שְׁרַיִּיעֶן רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אִיךְ וויל פָּארְט זַיין בֶּאֱמֶת אַיין יוּד, אִין וויל פָּארְט מִי?ין רָצוֹן זָאל נִכְלָל וָוערִין בִּרְצוֹנְךָ הָאֵין סוֹף. עַל כֵּן אָנוּ צְרִיכִין לְבַלּוֹת יָמֵינוּ וּשְׁנוֹתֵינוּ עַל סִפְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל וְתַלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים כִּי הֵם מְאִירִים אֲפִילוּ בְּתוֹךְ חֹשֶׁךְ בְּתוֹךְ הַחֹשֶׁךְ שֶׁלָּנוּ לְעוֹרֵר אוֹתָנוּ, כִּי הֵם מְעוֹרְרִים יְשֵׁנִים מִתַּרְדֵּמָתָם, וְהֵם לֹא יָנִיחוּ שֶׁיַּעֲבֹר לָנוּ אֲפִילוּ יוֹם אֶחָד בְּלֹא תְּשׁוּבָה וְאִם נַעֲסֹק בָּהֶם יוֹתֵר

לֹא יַנִּיחוּ לָנוּ אֶפִילוּ שָׁעָה בִּלְי הִרְהוּר תְּשׁוּבָה. מַה אֹמַר לָכֶם, הֲגַם שֶׁאֲנִי עֵץ קָטָן שֶׁבִּקְטַנִּים נֶגְדֵּיכֶם, אַךְ כְּבָר אָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל שֶׁבְּעֵץ קָטָן יְכוֹלִין לְהַבְעִיר עֵץ גָּדוֹל, עַל כֵּן לָאמִיר נִיט פַּאר שְׁלָאפִין אִינְזֶרֵי יָארִין אִין טָעג בְּעֶסֶק רַבֵּנוּ זַ"ל וְתַלְמִידוֹ הַקָּדוֹשׁ, בְּוַדַּאי כְּשֶׁהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ רַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹדִיעַ לָנוּ מֵאוֹר הַגָּנוּז הַזֶּה מִכָּל הָעוֹלָם כְּמַעַט, וַאֲפִילוּ אֲנָשִׁים יְרֵאִים אֵינָם יוֹדְעִים בָּזֶה, וְעָלֵינוּ רְחֵם הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִצַּד הַסְּגֻלָּה, עַל כֵּן לָאמִיר נִיט שְׁלָאפִין, לָאמִיר גְּרָאבִּין אִין דִּיא אוֹצְרוֹת.

וְאוֹתוֹ הַלַּיְלָה לָמַדְתִּי תּוֹרָה 'וַיְהִי נָא פִּי שְׁנַיִם בְּרוּחֲךָ אֵלָי', וְאַחַר כָּךְ לָמַדְתִּי בְּ"לִקּוּטֵי הִלְכוֹת" הִלְכוֹת גְּזֵלָה עַל הַתּוֹרָה 'תִּשְׁעָה תִּקּוּנִין' נִתְעוֹרַרְתִּי כָּל כָּךְ, כִּי אֵלּוּ הָיוּ לִי כְּנָפַיִם לָעוּף אֲלֵיכֶם לִצְעֹק בְּקוֹל גָּדוֹל וְואס שְׁוַוגִין מִיר הָיִיתִי מוּעָף אֲלֵיכֶם, הֲגַם שֶׁהַבַּעַל דָּבָר אֵינוֹ מַסְכִּים לָזֶה שֶׁאֶכְתֹּב לָכֶם, כִּי אָמַר לִי מִי אַתָּה שֶׁתִּכְתֹּב לַאֲנָשִׁים כְּשֵׁרִים הָאֵלּוּ הֲלֹא הֵם בְּעַצְמָם יוֹדְעִים מִזֶּה, אַךְ בָּרוּךְ הַשֵּׁם כְּבָר לִמֵּד אוֹתָנוּ רַבֵּנוּ זַ"ל עֲזוּת דִּקְדֻשָּׁה, וּבְפָרָט שֶׁרַבֵּנוּ זַ"ל הִזְהִיר אוֹתָנוּ כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה תּוֹרוֹת וּבְשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁיְדַבֵּר כָּל אֶחָד עִם חֲבֵרוֹ בְּיִרְאַת שָׁמַיִם, וְרַבֵּנוּ זַ"ל וְתַלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים הֵם אוֹצָר שֶׁל יִרְאַת שָׁמַיִם וְאֵין לָנוּ עִם מִי לְדַבֵּר, עַל כֵּן אֲנִי מְדַבֵּר עִמָּכֶם מִפִּי הַכְּתָב, וְאַתֶּם גַּם אַתֶּם תְּקַיְּמוּ לְדַבֵּר עִמִּי בְּכָל עֵת עַל הַכְּתָב, וְגַם אַתֶּם בָּרוּךְ הַשֵּׁם תּוּכְלוּ לְקַיֵּם בְּפֹעַל לְדַבֵּר אֶחָד עִם חֲבֵרוֹ, כִּי בָּרוּךְ הַשֵּׁם יֵשׁ לָכֶם חֲבֵרִים בְּשֵׁם שֶׁיִּחְיוּ לְאֹרֶךְ יָמִים וְשָׁנִים, וְגַם אֲנִי אֶכְתֹּב לָכֶם שֶׁבָּרוּךְ הַשֵּׁם זֶה עֶרֶךְ אַרְבָּעָה שָׁבוּעוֹת שֶׁבָּרוּךְ הַשֵּׁם ר' יִשְׂרָאֵל אַבְרָהָם סוֹפֵר הִתְחִיל לֵילֵךְ אֶצְלִי בְּכָל מוֹצָאֵי שַׁבָּת וַאֲנִי מְדַבֵּר עִמּוֹ הַרְבֵּה מֵרַבֵּנוּ זַ"ל, וְגַם לָמַדְתִּי עִמּוֹ כַּמָּה תּוֹרוֹת מֵרַבֵּנוּ זַ"ל, וּבָרוּךְ הַשֵּׁם שֶׁיֵּשׁ לִי עִם מִי לְדַבֵּר מֵרַבֵּנוּ זַ"ל. וּבְוַדַּאי אִם נִהְיֶה אָנוּ עוֹסְקִים בְּעֶסֶק רַבֵּנוּ זַ"ל וְתַלְמִידוֹ הַקָּדוֹשׁ, בְּוַדַּאי לֹא נִהְיֶה לָרִיק וְלֵית רְעוּתָא טָבָא דְּיִתְאֲבִיד רַק יִהְיֶה הַכֹּל לְטוֹבָה, יוֹתֵר חֲדָשׁוֹת וּבְטוּחִים מְחֻדָּשׁ בְּכָל יוֹם תָּמִיד מַעֲשֶׂה בְרֵאשִׁית

יְדִידְכֶם אוֹהֲבְכֶם בֶּאֱמֶת הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם תָּמִיד הֶחָפֵץ הַצְלָחָתְכֶם

נָתָן מִבְּרֶסְלֶב

וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְמַעֲנִי לַאֲהוּבִי בֶּאֱמֶת הָרַב הֶחָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב ר' נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר, וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְאוֹהֵב נַפְשִׁי אֲהוּבִי מִנֹּעַר הֶחָסִיד ר' אִיצִילִי נֵרוֹ יָאִיר, וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְאוֹהֵב נַפְשִׁי הַוָּתִיק וְחָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב ר' דּוּבְּעֶרִיץ שׁוֹחֵט וּבוֹדֵק עִם שָׁלוֹם בְּנוֹ מוֹרֵנוּ הָרַב הֶעָנִיף נֵרוֹ יָאִיר, וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְהַנָּגִיד הֶחָסִיד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מוֹרֵנוּ הָרַב ר' חַיִּים קְרָאסִין שִׁטֵּין נֵרוֹ יָאִיר, וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְאוֹהֵב נַפְשִׁי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מוֹרֵנוּ הָרַב יוֹאֵל צְבִי נֵרוֹ יָאִיר עִם שָׁלוֹם בְּנוֹ מוֹרֵנוּ הָרַב אַבְרָהָם נֵרוֹ יָאִיר, וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְמַעֲנִי לְגִיסְךָ מוֹרֵנוּ הָרַב נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר, וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְבִנְךָ הֶחָכָם מוֹרֵנוּ הָרַב סָעְנְדִיר חַיִּים נֵרוֹ יָאִיר, וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לְכִבּוּד

יְדִידִי אוֹהֵב נַפְשִׁי בֶּן אָחִי הָאַבְרֵךְ מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן בֶּן ר' יִצְחָק, וּפְרֹס בְּשָׁלוֹם לִידִידֵנוּ מוֹרֵנוּ הָרַב קַלְמָן נֵרוֹ יָאִיר, וְלִכְתֹּב לִי אִם הָיְתָה לוֹ אֵיזֶה יְדִיעָה מֵהַגֵּט שֶׁלּוֹ, וּלְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּאַהֲבָה עַזָּה, וּבִפְרָט לְאָהוּב נַפְשִׁי הַיָּקָר הֶחָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב אַיְזִיקִילֶע נֵרוֹ יָאִיר, וְגַם מַה זֶּה שֶׁאֵינְכֶם רוֹצִים לִכְתֹּב לִי מַה עוֹשֶׂה ר' אַבָּאלֶע, וְאֵינִי יוֹדֵעַ מַה לַחְשֹׁב מִזֶּה שֶׁאֵין לִי שׁוּם יְדִיעָה, וַאֲנִי מִתְפַּלֵּל עֲבוּרוֹ שֶׁיִּתְרַפֵּא, וְאִם חַס וְשָׁלוֹם שֶׁנִּפְטַר אֶתְפַּלֵּל עֲבוּר נִשְׁמָתוֹ, לָמָּה תְכַחֲשׁוּ מֵאִתִּי. וְגַם מֵר' אֶפְרַיִם לִכְתֹּב לִי אִם בָּא לְבֵיתוֹ, כִּי הֵם אַחֵינוּ בֶּאֱמֶת.

דִּבְרֵי אוֹהֲבְכֶם

נָתָן בְּרֶסְלֶבֶר חָסִיד

לא

לְאוֹהֵב נַפְשִׁי יְדִידִי עוֹז הָרַב הֶחָסִיד ר' נַחְמָן נֵרוֹ יָאִיר וּבְשָׁלוֹם יְדִידִי מְנֹעַר הָאִישׁ חָסִיד ר' אִיצֶ'ילִי נֵרוֹ יָאִיר

איך ששמעתי שר' קלמן נרו יאיר היה לו עזות נגד הכלל ונגד הפרט ואתם מרחיקים אותו הרחקה גדולה עבור זה הגם שלפי האמת ראוי להרחיקו אך זה האמת הוא מהכת שאמרו אל יברא אבל רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש הם דנים דין אמת לאמיתו ולפי דעתי אין צריכין להרחיקו כי רבינו ז"ל אמר בפירוש אין זה מלאכה להרחיק אדם זוהי מלאכה לקרב ולרומם האדם וזה אמר רבינו ז"ל על הצדיק מבארדיטשוב שהשפיל איש אחד ובפרט שבזה הלילה למדתי התורה אזמרה והזהיר מאוד רבינו ז"ל לילך עם זה התורה מרבינו ז"ל וסיים ספרו עם זה התורה ואדמו"ר מורנו הרב נתן זכר צדיק וקדוש לברכה התחיל ספריו הקדושים בזה התורה על כן אנו מוכרחין בכל כוחינו לילך בדרך זה ואני אספר לכם מעשה שראיתי בעיני אצל אדמו"ר מורנו הרב נתן זכר צדיק וקדוש לברכה איך לפני כמה וכמה שנים דיברו בעולם שבני דן הולכים ומשיח יבוא ורבינו ז"ל אמר ששקר הוא והיה איש אחד מאנשי שלומנו שהיה אדוק בשטות זה וכששמע שרבינו הקדוש אינו מסכים לזה ואומר ששקר כעס האיש על רבינו ז"ל וקילל אותו ורצו מאנשי שלומנו לדחוק אותו ונודע לרבינו ז"ל וכעס על אנשי שלומנו שרצו לדחקו והוא עשה עצמו כלא ידע וקירב אותו והיה האיש הזה אחר כך איש כשר מאוד ועשה תשובה על הדבר הרע הזה שפגם בכבוד רבו כי היו לו נקודות טובות ובפרט שהוא בתוקף הדינים כי הוא עני גדול ורבינו ז"ל אמר שהיצר הרע הוא מתוקף הדינים על כן אין דעתי נוטה לזה הגם שאתם ברוך השם אנשים כשרים ויראים ומופלגים בתורה יותר ממני רק אני הייתי משרת ועומד אצל רבינו ז"ל וקיבלתי מאתו הלכה למעשה ועוד יש

מעשיות הרבה שראיתי בעיני ואי אפשר לספר לכם עפ"י הכתב ופרוס בשלום לאוהב נפשי ידידי עוז מורנו הרב אייזיקיל נרו יאיר ולכל אנשי שלומנו ולכבוד אוהב נפשי החסיד מורנו הרב דובערין שוחט ובודק נרו יאיר
נתן מברסלב

לב

ברוך השם יום א' וארא תרט"ל פה טבריא תבנה ותכונן
לכבוד ידידי אוהב נפשי וותיק וחסיד המופלא מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו ובנו נרו יאיר ולכבוד אביך איש חסד נבון וחכם המופלא ומופלג וכו וכו' מורנו הרב צבי נרו יאיר ולכבוד חמיך היקר אוהב נפשי באמת ובתמים מורנו הרב שמואל נרו יאיר עם שלום זוגתו ובנו נרו יאיר
תהילה לאל ברוך השם כלנו פה בחיים ושלום כן אזכה לשמוע מכם בכל עת החיים והשלום והצלחה בכל עסקיכם אשר אתם עושים ויהיו מעשיכם נכללים בעשרה מאמרות אשר בהם נכללים עשרת הדברות וכשתהיה נפשיכם קשורה בהתורה בכל עשיה ועשיה אין זה נקרא טרדות כלל רק בירורים ולא תעסוק בטרדה רק במתינות והשם יתברך יצליח לכם בסיבה קלה אמן סלה ועתה אחי ידידי נודע לי משברינו הגדול שעבר עלינו בעת הזאת אשר נלקח מאתנו פאר ראשינו מחמד עינינו ר' אבאלע זצ"ל אשר אור תורתו וצדקתו יצרור בצרור החיים בתוך נשמת הצדיקים והחסידים של רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש אך עלינו לספוד מספד רב שנחסר לנו מתוך הקיבוץ הקדוש אדם גדול כזה על כן בני ואחי מאוד בקשתי ממך לכתוב לי מתי היה הסתלקותו ואם כתב צוואה ואיך ובאיזה אופן ואם דיבר קודם הסתלקותו וגם לכתוב לי אם הבנים שנולדו לו עתה הם ברוך השם חיים וקיימים ועל מי השאיר הוא ורכושו דקדושה כי בוודאי אתם יודעים דעתו שאנשי שלומנו היינו ר' נחמן נרו יאיר ור' איצילי נרו יאיר ור' דוב נרו יאיר יאמרו עבורו בכל יום איזה קדיש בארץ ישראל וגם אני תיכף שנודע לי אני אומר בכל יום קדיש כי אין לו בן לומר קדיש עבורו ובפרט בארץ ישראל כי אנו צריכין להחזיק לו טובה שהחזיק בני רבינו ז"ל עד עתה וגם היה מתומכי אורייתא ממחזיקי ישיבת ארץ ישראל גַּם כֵּן אשרי לו אשרי חלקו הלא למשמע אוזן דאבה נפשי שנלקח מאתנו קודם הזמן אך הַצּוּר תָּמִים פָּעֳלוֹ וְכָל דְּרָכָיו מִשְׁפָּט להגיד כי ישר השם צורי ולא עולתה בו צדיק וישר הוא ומאד בקשתי ממך לכתוב לי מה שאני מבקש אותך כי לבי דוי עלי על כן אני רוצה לידע איך ומה כי צערי גדול עד למאוד ודמעתי על לחיי בזכרי אותו כי אני

ידעתי עיקר ערכו כי אני עמדתי אצלו ד' שבועות כסדר ורוויתי היראת שמים שלו אוי לנו על שכרינו המר והמרור המקום ינחם אותנו בתוך אבילי ציון וירושלים
דברי אוהבכם באמת
נתן מברסלב

לג

ברוך השם יום ג' בשלח תרט"ל לפ"ק פה טבריא תבנה ותכונן
לכבוד ידידי עוז אוהב נפשי הרבני הנגיד מורנו הרב שמואל נרו יאיר עם שלום זוגתו הצנועה מרת זלאטי רחל תחיה עם שלום בניכם מורנו הרב נחמן נרו יאיר
הנה בשבוע העבר ביום הגיעני מכתב מחתני ישראל נרו יאיר מאומאן והיה רצוף בהמכתב לידכם גַם כֵּן מכתב קטן ואני שולח לכם להחיות נפשיכם ושמעתי מאיש אחד שאמר לי שאתם במרה שחורה מאוד אמרתי לכתוב לכם למען השם אל תעצבו כלל כי השם יהיה בעזריכם ולא יעזוב אתכם כי הלא אתם ידעתם מקודם כי כתבתי לכם כמה פעמים שבכאן הוצאה מרובה והכנסה מועטת מאוד ואף-על-פי-כן עזר השם יתברך ומפרנס לכל בריותיו והדאגות אינם מועילים כלל בכאן אין מועיל כלל כי אם תפלות ותהלים ותחנונים ושמחה הרבה הרבה ושלא לדאוג כלל דאגות מחר ברוך השם יום יום כי מרה שחורה אינו מועיל כלל בכאן כי קדושת ארץ ישראל אינם יכולין לקבל בעצבות ומרה שחורה ובכל יום צריכין על כל פנים לרקד רקוד אחד ולבטוח בהשם יתברך הרועה אותנו מעודינו ואנחנו עם מרעיתו וצאן ידו שבוודאי ישגיח עלינו בהשגחתו הפרטית ויחיה אותנו בכל טוב גאט האט אייך גיהאלפין אין ער וועט אייך וואטיר העלפין אין בפרט איר זענט זיך ניט גיפארין בלי ישוב הדעת סעהאט זיך גידאוורט ד' שנים מעת שהיה רצונכם לנסוע וכמה מכתבים כתבנו לכם שבכאן צריכין לנסוע במסירות נפש ולהיות בשמחה והביסליק שצריך לילך ילך בשמחה בלא עצבות ובלא כעס כי אינו מועיל כלל והעצבות היא העצב יצר הרע בכדי להטריד אתכם מתורה ומתפלה ומשמחת קדושת ארץ ישראל ואתם צריכים להתגבר עליו רק בשמחה כי בשמחה תצאו ובשלום תובלון והשם יתברך עמכם ולא יעזב אתכם כל ימי חייכם לאורך ימים ושנים טובות
דברי אוהבך באמת
נתן מברסלב
החונה פה טבריא תבנה ותכונן

לד

[חסר תאריך]

שלום וישע רב לאוהב נפשי בן אחי יקירי המופלא מורנו הרב נתן נרו יאיר ושלום אביך היקר המופלא איש חסד נוֹצֵר חֶסֶד וכו' ידידי עוז מורנו הרב צבי נרו יאיר ולפרוס בשלום ידידינו האיש חסד מורנו הרב נחמן נרו יאיר והאיש חסד ר' איצילי נרו יאיר והאיש חסד ר' דוב נרו יאיר וכל אנשי שלומינו שיחיו איך שקבלתי מכתב מידידינו הר' הוותיק והחסיד המפורסם מורנו הרב ר' אפרים נרו יאיר איך שאינו בקו הבריאה כלל ואינו יכול לילך אפילו לבית הכנסת על כן צווה עלי לכתוב אליכם שכולנו נתפלל עליו וגם כתב לי שתאמרו לנכדו מורנו הרב נפתלי נרו יאיר שאין לו שום סמיכה עליו על כן למען השם להשליך מעשה נערות ולילך בדרך הישר בדרך שדרכו בו אבותיו ובוודאי יהיה טוב וגם מכתב קטן מִמְּשָׁאֵר בְּשָׂרִי ר' נתן בן ר' יוסף אני שולח לכם ששלח אליכם רצוף פה וגם ר' דוב נרו יאיר אמר לי שר' חיים יהושע נרו יאיר כתב לו שיתן לי המעות עבור שארת בשרי מרת סאסיו תחיה והיום נתתי לה ב' באסליקיס כי היא שותה שומן דגים ואמרה לזוגתי שמעט הוקל לה ההוסט ודאקטיר אין רצונה כלל לקרוא רק אומרת שהשם יתברך הוא הדאקטיר השם יתברך ישלח לה רפואה עם כל חולי עמו ישראל ולבניכם מורנו הרב ישראל אריה נרו יאיר חיש מהר ויזכה אותנו השם יתברך בהבשורה טובה הזו חיש מהר והמרחם על הבריות ירחם עליו על ישראל אריה בן דוואסי רבקה

בדעת מיושב וברפואה שלמה

אוהבך באמת כאחים אהובים

נתן בן מורנו יהודא זללה"ה

ופרוס בשלום לידידינו אוהב נפשי הנגיד ר' חיים קראסין שטיין נרו יאיר ולכל אנשי שלומנו זוגתי תחיה ואחותי תחיה פורסים בשלום חמותך תחיה ובשלום זוגתך תחיה ובשלום בנך היקר כמר סענדיר חיים נרו יאיר כל המכתבים משבוע העבר קבלתי לנכון אך אין לי פנאי לכתוב לכם מחמת שהגיע לי מכתב מפאסט אמשטרדם מכח המעות שלי שיש בטחון לד' ואתה ר' קלמן נרו יאיר תלמדו אתה ואהוב נפשי בני חביבי מורנו הרב אייזיקילע נרו יאיר ב"לקוטי הלכות" אבן העזר הלכות פריה ורביה הלכה ה' למדו כל ההלכה או על כל פנים אות יו"ד י"א י"ב י"ג ותדעו איך להתנהג את עצמיכם ואפילו עם ר' נפתלי נרו יאיר נכד ר' אפרים נרו יאיר כי מה שזכה ר' יהושע בן לוי שיכנס לגן עדן חי הוא מה שלמד עם בעלי ראתן רחמנא לצלן בפרט עסק רבינו ז"ל אינו דברי ריק אוהבכם באמת לנצח

נתן מברסלב
פה טבריא

לה

ברוך השם יום השם ד' אדר תרט"ל לפ"ק טבריא
לכבוד אוהב נפשי ידידי עוז הרב איש חסד נוֹצֵר חֶסֶד המופלא מורנו הרב ר' צבי נֵרוֹ יָאִיר שליט"א אכי"ר
מכתבכם ומכתב בנכם היקר מורנו הרב נתן נרו יאיר קיבלתי בזה הרגע והחייתנו במכתבכם כי כלו עינינו על מכתבכם ומתחלה תתנו מזל טוב ליד אהוב נפשי באמת מורנו הרב שמואל נרו יאיר עם זוגתו תחיה ובתו תחיה וחתנם נרו יאיר ולהחתן השם יתברך יתן שיהיה בשעה מוצלחת ובאריכות ימים ושנים טובים ואחר זה איך שבנכם היקר כותב לי לכתוב לו כמה נתן לי הצדיק ר' אבאלע זצוק"ל לחיי עולם הבא אין אני יכול לכתוב בבירור כי לא היה בשוה אך בסך הכל עולה בשנה ערך עשרים וזה המעות היה שולח לי לפעמים על ב' פעמים ולפעמים על ג' פעמים וחוץ מאתי היה שולח לאמי הזקנה שלושה רוּבָּל חָדָשׁ בכל שנה ולאשר חנה נכדת הצדיק הרב הקדוש ר' אברהם בער מחמעלניק ב' רוּבָּל חָדָשׁ לשנה ולשני בניה גַם כֵּן ב' רוּבָּל חָדָשׁ לשנה ולר' יוסף אייזליר לפעמים ב' רוּבָּל חָדָשׁ לשנה ולפעמים א' רוּבָּל חָדָשׁ לשנה כך היה שולח בכל שנה מיום בואי לארץ ישראל רק בשנה זו היה לי מאת הצדיק הנ"ל סך שלושים רוּבָּל חָדָשׁ על כן תכתבו כפי חוות דעתכם ותדעו שאני ברוך השם מחזיק טובה להצדיק הנ"ל ואני אומר קדיש עבורו ערב ובוקר בכל יום ואודות מה שידידינו בניכם כותב לי שחמיך רוצה שאהיה על פורים אצלכם יש לי כמה טעמים שאין אני יכול לנסוע כי זוגתי אינה בקו הבריאות וגם מחמת הכאב שלי אין אני יכול לישב על החמור ערך שבעה שעות רק השם יתברך יעזור לנו בזכות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש שאתם תקבלו בשם ימי הפורים בשמחה רבה ואני בכאן וש"ב מ' סאסי תחיה ברוך השם מעט הוקל חליה השם יתברך ישלח לה רפואה שלימה חיש מהר וגם לידידינו ר' איצלי נרו יאיר ישלח לו השם יתברך רפואה שלמה כי אנו מתי מעט וזכות נסיעתו על ראש השנה יעמוד לו שיאריך ימים ושנים וגם בקשתי לפרוס עבורי למחותנכם ר' צבי נרו יאיר שיבטח בהשם שבוודאי אם ירצה השם יגמור עמו השם יתברך לטובה כי אנו בוודאי מתפללים עבורו בכל עת ובעד כל אנשי שלומנו ולמה לא כתבתם לי מה נשמע מבנכם מורנו הרב ישראל אריה כי יותר חדשו"ת אין רק חיים ושלום וכל טוב סלה

ידידכם אוהבכם באמת כאחים ורעים אהובים
נתן מברסלב
ופרוס בשלום לכל אנשי שלומנו ופרט למחותנכם אוהב נפשי מורנו הרב שמואל נרו יאיר עם שלום זוגתו ובנו ותאמר להם עוד הפעם מזל טוב מזל טוב ותאמר לר' איצילי נֵרוֹ יָאִיר שיהיה חזק בבטחון שיעמוד מחולי זה כי כך ראיתי בספר "תולדות יעקב יוסף" ששמע ממורו שכשאדם חזק כבטחון אין מענישין אותו ומרבינו ז"ל גַּם כֵּן שמעתי מאדמו"ר ר' נתן כעין זה ומאוד בקשתי מאתכם כשתכתבו צעטיל לר' אברהם גיסו של הצדיק ר' אבאלע זצוק"ל תרשמו לר' קלמן גַּם כֵּן כי היא מצוה גדולה ואל תסתכלו על הרע רק על הטוב
נתן מברסלב
חונה פה טבריא תבנה ותכונן

לו

ברוך השם יום ד' ר'אש ד'ברך א'מת משנת תרט"ל טבריא
לכבוד ידידי בן אחי חביבי כלבבי וכנפשי איש חסד מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום בני ביתו עם שלום אביך אחי היקר המופלא ומופלג בתורה ובחסידות וכו' כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב צבי נרו יאיר עם שלום חמיך היקר אהוב נפשי באהבה עזה חביבי הנגיד מורנו הרב שמואל נרו יאיר עם שלום כל בני ביתו
לפלא בעיני שזה יותר מב' שבועות שאין לי מכם שום מכתב ובפרט שאני שלחתי לכם כמה מכתבים חתום בתכריך אחד ואין לי שום תשובה אם קבלתם המכתבים ובוודאי יש לי בזה יסורים גדולים ובפרט שאתה כתבת לי שידידינו ר' איצילע נרו יאיר מוטל על ערש דוי רחמנא לצלן מה גדלו היסורים מזה מאוד אשר עיני תוכלנה לשמוע מאתו החיים והשלום ואני כמעט בכל יום אני הולך לר' בער נרו יאיר לשאול אותו על מכתבים מאתכם כי תאמינו לי שחיות נפשי תלוי באהבתכם והמכתב החתום שלחתי לכם על ידי הנגיד ר' חיים יהושע נרו יאיר ואין אני יודע מה לחשוב ועוד לפלא בעיני איך שר' איתמר נרו יאיר הממונה מכולל וויזנצע התנצל לפני איך הוא כמו שנגמר עם חמיך נרו יאיר מכח השידוך עם בנו נרו יאיר רק צריך לבא לכאן לראות בתו ולגמור ולבסוף כתב לו אחד ממכיריו שכבר עשה חמיך נרו יאיר למזל טוב שידוך עם בנו בשעה מוצלחת עם איש אחר וקוראין אותו זיבין בערגער וזה לי לפלא בעיני שלא כתב לי חמיך נרו יאיר בכדי לברך אותו בברכת מזל טוב כי אנו כאחים אהובים לנצח נצחים וחס ושלום

צערכם הוא צערי רחמנא לצלן ושמחתכם היא שמחתי על כן בקשתי מכם לכתוב לי אם קבלתם המכתבים שלי וגם מכח בריאותכם מכל אחד ואחד מאנשי שלומנו ומכח השידוך ומאוד בקשתי מכם להתפלל עבור זוגתי בריינא לאה בת פייגא איך שזה כמה יש לה כאב עינים אשר אי אפשר לסבול קול צעקתה ואנקתה ביום יש מעט הרחבה וגם אני איני בשלימות בקו הבריאות וכו'

ועתה נתחיל לדבר מעסק הגדול והשותפות שיש בינינו בחודש זה אנו צריכין להמשיך עלינו קדושת מרדכי ואסתר בכדי שיהיה לנו כח למחות זכר עמלק והמן הרשע והעסק הזה עשה רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש עבורינו אך אנו צריכין על כל פנים לקשר עצמינו ברצונות טובים ובתפלה ותחנונים הרבה ושלא לשכוח שבכל דור ודור עומדים עלינו לכלותינו והקדושברוך הוא מצילנו מידם בזכות הצדיק יסוד העולם וימי הפורים הקדושים משמשין ובאין השם יתברך יזכה אותנו לקיים כל המצוות פורים בשמחה גדולה ולזכות לקבל חג הפסח בכשרות בקדושה ובטהרה ולהיות נזהרים ממשהו חמץ והיה מעשה הצדקה שלום

דברי אוהבך באמת ורצוני מקושר אליכם בכל עת

נתן מברסלב

ופרוס בשלום כל אנשי שלומנו ובפרט לכבוד החסיד המופלא ר' נחמן נרו יאיר ולר' איצילע נרו יאיר ולר' דוב נרו יאיר עם בנו ולהנגיד ר' חיים קראסין שטיין נרו יאיר ובקשתי לכתוב לי מה נשמע מנכדו ר' ניסן נרו יאיר ולר' אייזיקיל נרו יאיר ולר' נתן בן ר' יצחק נרו יאיר ולאחיו מורנו הרב יואל צבי נרו יאיר ולכל אוהבינו באמת ובפרט להחתן ר' נחמן בן ר' שמואל נרו יאיר ולהחתן החכם המושלם מורנו הרב סענדיר חיים נרו יאיר ואפשר יש לכם איזה ידיעות מֵחוּץ לָאָרֶץ תכתבו לי

לז

ברוך השם יום ה' אסתר תענית פה טבריא תבנה ותכונן

לכבוד ידידי עוז אוהב נפשי חביבי בן אחי המופלא איש חסד מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום בני ביתו עם שלום אביך היקר נרו יאיר ועם שלום חמיך נרו יאיר ועם שלום כל בני ביתו ועם שלום כל אוהבינו אנשי שלומנו שיחיו

ראשית אודיעכם שברוך השם בעוד ג' ימים יבוא עלינו ועל כל ישראל הארת הנס שנעשה לנו בזמן הזה על ידי הארת קדושת מרדכי ואסתר הנקרא בשמו הקדוש פורים אין לאנד אשר כל הצדיקים שבכל דור ודור הפליגו מאוד בעוצם קדושת עצומו של יום

ובפרט רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש הפליגו מאוד מאוד והרבו לדבר וגילו סודות קדושים מכל דבר ודבר הנעשה בפורים ובפרט משמחת פורים על כן אני מבקש מאת אוהבינו להתפלל עלי גַם כֵּן שאזכה לשמוח בשמחת פורים כי יש לי מיחוש גדול זה יותר משני חדשים שכשיושב אין אני יכול לעמוד ואם אני עומד אין אני יכול לישב אך יש לי בזה הרבה הרחבות כי יש לפעמים כך וכך ימים שאין אני מרגיש הכאב כל כך ברוך הטוב והמטיב וזוגתי תחיה זה שלושה שבועות שיש לה רחמנא לצלן כאב עיניים וכאב ראש אשר אין להעלות על הכתב צעקתה וכאבה וזה יותר משבוע שעין אחד הוא סתום וחתום וכמעט כל השבוע לא טעמה טעם מאכל רק מאכלינו טייע ולחם מחמת כאבה הגדול השם יתברך ירחם עליה בתוך שאר חולי עמו ישראל והיא ביקשה מאתי לכתוב לכם להתפלל עליה ואף-על-פי-כן עצבות ומרה שחורה הוא איסור גמור וצריכין להתגבר להיות בשמחה ובפרט אנו שיש לנו לשמוח במה שריחם עלינו השם יתברך וגילה לנו מעט מאור הגנוז הצפון מעין כל חי ואורו גנוז וצפון בספריו הקדושים אשר דבריהם כגחלי אש הבוערים כלפידי אש בלב הלומדים וההוגים בהם ובפרט שאנו מקושרים לצדיק כזה שברוך השם משפיע ולא מקבל כמבואר בהלכות העושה שליח לגבות חוב על פי התורה בחצוצרות ושם תראו גדולות רבינו ז"ל וכל התורה בנויה על עשיית המצוה בשמחה על כן אנו צריכין לשמוח מאד אם ירצה השם בשמחת הפורים כי השמחה בעצמה היא מצוה על כן אנו צריכין לשמוח בשמחה של מצוה על כן אני מבקש מאת כל אוהבינו באמת אם ירצה השם כשתזכו לשמוח תקשרו אותי גַם כֵּן לשמחתכם ואני גַם כֵּן אקשר שמחתי לשמחתכם בכדי שתהיה שמחה שלי בציבור של אנשי שלומנו הכלל חאטשי דער רבי מסיטרא דילן איז ניט דא אובער זייני ספרים זענין דא מייגין מיר פרייליך זיין אין מיר בעדארפין זייעהר פרייליך זיין וידידי אהובי באמת ר' נחמן נרו יאיר ור' צבי נֶרוֹ יָאִיר ור' שמואל נרו יאיר ור' איצילע נרו יאיר ור' דוב נרו יאיר ור' אייזיקילע נרו יאיר ור' יואל צבי נרו יאיר ואחיו מורנו הרב נתן נרו יאיר ובנו נרו יאיר וכל אהובינו באמת נתחיל מעתה לקרב עצמינו לאור האורות ולתלמידיו הקדושים כי זה יהיה תקוותינו לעד ולנצח נצחים ידידי ר' נתן בן ר' צבי נרו יאיר ביום ה' העבר שלחתי לכם מכתב מכח שכתב לי אביך נרו יאיר מכוח המעות שרוצה הגביר ר' יונה זייציב לשלוח לס' יי"ג רמאבעה"נ ובתוכו היה רצוף מכתב גַם כֵּן במזל טוב לחמיך ושכחתי לכתוב לו שקבלתי המכתבים מאשת ר' נפתלי נרו יאיר וקיבלתי מאתה סך שלשה באסליקיס ששלח לי חמיך נרו יאיר ותיכף לנטילה ברכתי אותו ואת בני ביתו וכל בניו ובנותיו וגם עתה בקשתי ממך שתלוה עבורי א זיבעניר ועבור אחותי תחיה

א זיביניר ותעשה עם המעות כך ליתן לר' נחמן נרו יאיר חצי ביסליק ולר' איצילע נרו יאיר חצי באסליק ולר' דוב נרו יאיר חצי באסליק ולר' אייזיקילע נרו יאיר חצי באסליק והמותר אם ר' קלמן הולך אצליכם תתן לו ואם לאו תתן מחצה לר' מאיר נרו יאיר ומחצה לר' יוסף נרו יאיר והמעות תתן להם אם ירצה השם בפורים עבורי ועבור אחותי תהיה ואני אם ירצה השם אשלח לך בתורת חוב ואפשר יבוא לי מעות מאיזה מקום על שם אביך נרו יאיר תקבל משם ומאוד בקשתי ממך למען השם אחר פורים תכתוב לי מכתב איך היה הפורים שלכם וגם תכתבו לי מה עושה ידידי אהובי באמת אשר הציל את אדמו"ר מוה"ר נתן מחרפות ומבזיונות באומאן מורנו הרב ר' איצילע נרו יאיר למען השם לכתוב לי גם איך שכתבת לי שעשית לך חנות בביתך תכתוב לי אם יש לך איזה יניקה ואיך גמרת עם החוב מאבא שיינקיר ועם שאר חובות וגם בקשתי מאתך ומאת ידידי ר' אייזיקילע נרו יאיר איך שידידינו ר' אפרים נרו יאיר כותב לי שאבקש אתכם לקרב נכדו נרו יאיר ולא תביטו על הרע שלו כי איך רבינו הקדוש קירב בן ר' אלעזר בן רבי שמעון שהלך למקום שהלך כמבואר במסכת בבא מציעא וגם בר ברתיא דרבי טרפון ואחר כך עשו מהם צדיקים גמורים כי אני יודע שאם היתה לו אשה כשרה כבר היה איש כשר וגם זה שני שבועות שהיה לי מכתב מר' קלמן נרו יאיר וכתב לי שר' אייזיק נרו יאיר כתב לי שקר וכתב לי שאשאל אותך וכפי זה נראה שיש לו חרטה ולא תשכח מה שמספר רבינו ז"ל בהמעשה של הבעל תפלה כשהשומר אמר לו ויותר מזה מה אני יכול לעשו"ת הלא אני יחיד בעלמא היו אלו הדברים נחשבים אצל הבעל תפלה לתשובה וגם תדעו שרבינו ז"ל ותלמידו הקדוש רצו שאנו נבנה בתים ולא להחריב בתים וזכאה מאן דרדיף בתר חייבא וגם תדעו שזה המוסר כתב זה נוסע אצליכם להשיא אשה הוא יש לו ספרים מספרי רבינו ז"ל והוא רוצה לקרב אלינו אני למדתי עמו במוצאי שבת קודש התורה אנכי ד' אלקיך על כן תקרבו אותו יותר חדשו"ת אין רק חיים ושלום אין פריליך זיין אין שיכרון אין פורים אין פיליאען אין ספרי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש זיע"א
אוהבכם באמת
נתן מברסלב
ופרוס בשלום להנגיד ר' חיים מברסלב ופרוס בשלום בנך החכם סענדיר חיים נרו יאיר גם לגיסך החתן מורנו הרב נחמן נרו יאיר

לח

ברוך השם יום זיין ניסן תרט"ל פה טבריא תבנה ותכונן

לכבוד אוהב נפשי חביבי כלבבי וכנפשי האיש חסד מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום בני ביתו ועם שלום אביך היקר נרו יאיר וחמיך אוהב נפשי נרו יאיר עם שלום כל בני ביתו ועם שלום בנך נרו יאיר

ביום ה' קבלתי מכתבך מיום ה' ויקהל וגם מידידינו ר' חיים קראסין שטיין נרו יאיר ואתמול לעת ערב גַם כֵּן קבלתי מכתבך מיום ה' ויקרא והחייתי את נפשי ממש במכתבך כראותי פניכם כשאני רואה מכם איזה מכתב החיות שלי ממש כראות מבניי כי אוהב אתכם באמת ותאמרו עוד הפעם מזל טוב מזל טוב לחמיך נרו יאיר ולחמותך ולזוגתך תחיה ולהחתן נרו יאיר שיהיה בשעה מוצלחת ולאריכות ימים ושנים טובות ואודות מה שכתבת שיש לר חולשת הדעת במה ששברת השאב [זגוגית של חלון] בפורים הקדוש עד שאתה רוצה לנדור זהו שטות גדול כי תדע כל מה שאמר רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש הם רק לחיים ולא לעשו"ת מזה חס ושלום מרה שחורה כזה רק להודות להשם שקיימת שמחת פורים ורבינו ז"ל יעשה משמחתינו מה שיעשה ואודות הפחדים שלכם מהעורות השם יתברך ירחם עליכם רק זה רמז שאנו צריכין להתחיל מחדש לעסוק בהתבודדות כי רבינו ז"ל אומר שעל ידי משפט שאנו שופטין עצמינו ניצולין מיראות נפולות ובוודאי אם ירצה השם אבקש מאת השם יתברך שיציל אתכם מכל רע וְיֵטִיב עמכם בכל מילי דמיטיב כי צערכם גַם כֵּן צערי כי אני אוהב אתכם מאוד באהבת נפש והשם יתברך יציל אתכם מכל כאב ומכאוב וגם על זוגתי ירחם השם יתברך וישלח לה השם יתברך רפואה שלמה חיש מהר כי כאבה גדול עד למאוד מעיניה ועתה קודם יום טוב כזה רק אנו צריכין לבקש מהרופא נאמן רופא חנם ולהמשיך עלינו קדושת המצה הקדושה שהיא אסוותא והחייתנו במה שכתבתי לי שידידינו ר' איצלע נרו יאיר הוקל חליו השם יתברך ישלח לו רפואה שלימה ויזכה אותנו השם יתברך כולם בכלל לקבל חג הפסח הקדוש כל המצוות הנהוגות בהם בקדושה ושמחה ולהיות נזהרים ממשהו חמץ בגשמיות וברוחניות למען השם להיות רק בשמחה כי הנמשך אחר הצער חס ושלום וכר רק הכל להפוך לשמחה ושלא לדאוג כלל רק להחיות עם הפסוק היום אם בקולו תשמעו ובוודאי לא יעזוב אותנו השם יתברך כי אנו מקושרין לצדיק כזה ששוור על תרי גישרא דדונג עבורינו להמשיך לנו שפע בגשמיות גַם כֵּן והוא באתכסיא מושל על כל העולם וכשתרצה תעיין ב"לקוטי הלכות" הלכות תלמוד תורה הלכה א' ושם תראה השגה גדולה מאדמו"ר מורנו הרב נתן זצוק"ל ותחיה נפשך כי זה בושה גדולה לפנינו שנחיה אנחנו במרה שחורה כשאנו מקושרים לצדיק כזה שממנו נמשך רוח חיים ושלום להשלים כל החסרונות בגשמיות וברוחניות יותר חדשו"ת אין רק חיים ושלום מחו"ל

יכתוב חמיך נרו יאיר מכתב לבני משה נרו יאיר ולחתני נרו יאיר יכתוב עבורי פרישת שלום להם ולבקש מאתם שיקבלו מכתב מבני זוגתי תחיה להחיות נפשה
דברי אוהבכם באמת ופרישת שלום לכל אנשי שלומנו ולהנגיד ר' חיים נרו יאיר שהחיה אותי במכתב נכדו הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹם תּוֹרָתוֹ
נתן בן ר' יצחק מברסלב

לט

ברוך השם יום ו' ערב שבת קדש פרשת יתרו תר"ם טבריא
לכבוד אוהב נפשי האברך מורנו הרב נתן בן ר' יצחק ז"ל
תהילה לאל ברוך השם פה כולנו בחיים ושלום כה יזכה השם יתברך לשמוע מכל אנשי שלומנו מהם ומנשיהם ובניהם ובנותיהם החיים והשלום בכל עת מכתבך קבלתי לנכון ותיכף עשיתי פדיון עבורו ונתתי המעות לצדקה כן יעזור השם שיהיה הפדיון שלו מאת כתיבת המכתב מאומן והשם יתברך יעזור לנו שנשמע חיש מהר רפואתו בשלימות כי הוא אוהבינו באמת ואוהב רבינו ז"ל וכל אנשי שלומנו באמת ולמה לא כתבת לי מה החולי שלו ותדע שבזה השבוע שלחתי מכתב לאוהב נפשי ר' נתן בן ר' צבי נרו יאיר ושם כתבתי לך פרישת שלום באהבה עזה כי אני אוהב אותך באמת וכל אנשי שלומנו אהובינו באמת ודן אותם לכף זכות ובוודאי אפרוס בגינך לר' יוסף אזליר ולבנו נרו יאיר ומחמת ערב שבת קדש מוכרח אני לקצר ואולי היה בזה המכתב איזה מכתב מחתני ישראל נרו יאיר שיושב בבית ר' נתן לירס מאן או על כל פנים פרישת שלום
דברי אוהבך באמת וחפץ הצלחתך בזה ובבא
נתן בן מורנו יהודא זלה"ה
פורס בשלום לר' נתן בן ר' צבי עבורי ולר' אייזיק נרו יאיר ולר' העניך נרו יאיר ולר' אברהם נרו יאיר ולכל אנשי שלומנו באהבה עזה ולהגדולים מאנשי שלומנו להחסיד ר' צבי נרו יאיר ולר' נחמן נרו יאיר ולר' דוב נרו יאיר להם ביחוד אני פורס בשלום הטוב ולהנגיד ר' חיים קראסין שטיין נרו יאיר ולומר לו שמכתבו מר' משה בן ר' פ' שלחתי לו תיכף על ידי המיקער זיידיל נרו יאיר וכתבתי עליו ליתן לו עשרה פאריס שכר טרחה

מ

ברוך השם יום ד' חמשה עשר בשבט תר"ם לפרט קטן טבריא תבנה ותכונן
לכבוד אוהב נפשי ידידי עוז המופלא וכו' כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום אביך איש חסד המופלא ומופלג וכו כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב צבי נרו יאיר

בוודאי קבלתם הפרישת שלום שכתבתי לכם על המכתב של ר' חיים ברסלבר ועתה באתי לחדש אהבתינו ולפרוס לכם בשלום לכל אנשי שלומנו ובקשתי ממך להודיע לי אם היה איזה מכתב מחמיך נרו יאיר או איזה ידיעה אחרת ותחיו נפשי גם תתן על חשבון אחותי א וחצי זיביניר לחלק לאנשי שלומינו היינו לר' נחמן 4 20 לר' בער 3 20 לבנו של ר' יואל הירש 5 20 ולא' ר' איצילע 2 20 ולר' יוסף 2 20 ותציג המעות לחשבוני וגם אם תוכל לשלוח לי 4 ראטיל פאסאליס אך באופן שלא יעלה הראטיל מחמשה גראש שלכם כי אני צריך לשלם עוד שכר עגלה בעד כל ראטיל וגם אפשר אין בנמצא אצלך הפאסוליס תפרוס בשלום עבורי לר' נתן בן ר' יצחק ז"ל אהובי באמת שהוא ישלח לי ועם המוסר כתב זה אשר יבוא הפאסוליס אשלח לו המעות וגם איך שהיו אצלי בביתי וסברה זוגתי שהוא גַם כֵּן יסע לאמאן ושלחה עמו 2 נאפלין ווארשוויר וגם 2 לעמפליך קטנים על כן בקשתי לשלוח לי בחזרה זולת זה חדשו"ת אין רק חיים ושלום והשם יתברך יעזור לנו שתתעורר בנו הנקודה אשר המשכנו עלינו בעת הקיבוץ הקדוש של רבינו ז"ל על ראש השנה ויפעלו בנו לזכות לתשובה שלימה אני וכל חברתינו ופרוס בשלום לאוהב נפשי האיש חסד מאנשי שלומנו מורנו הרב נחמן נרו יאיר ור' בער נֵרוֹ יָאִיר עם בנו נרו יאיר ור' יואל צבי נרו יאיר עם בנו אברהם נרו יאיר ולידידינו הנגיד ר' חיים קראסין שטיין נרו יאיר

דברי אוהבכם באמת וחפץ הצלחתכם

נתן מברסלב

ופרוס בשלום לבנך החכם המושלם מורנו הרב סענדיר חיים נרו יאיר

מא

ברוך השם יום ה' ויקהל פקודי תר"ם לפ"ק פה טבריא תבנה ותכונן

לכבוד אוהב נפשי ידידי עוז אוהבי באמת איש חסד מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום ידידי עוז מורנו הרב אייזיקיל נרו יאיר

תהילה לאל ברוך השם פה כלנו בקו החיים והשלום כה אזכה לשמוע מכם החיים והשלום ובשורות טובות מכם ומחו"ל כאוות נפשי אין סוף הנה אחר פורים הקדוש ציפיתי למכתבכם איך עלה אצליכם השמחה של פורים אשר היא המתקת כל הדינים ולבסוף אין לי זכיה להחיות נפשי בשמחת אחיי היקרים אשר אהבתכם קשור ודבוק בלבי כי אני ברוך השם הייתי בשמחה וקשרתי שמחתי לשמחתכם ולשמחות כל אנשי שלומנו וחוץ מזה יש לי יסורים מחמת שכתבת לי מזוגתך שאינה בקו הבריאות וגם

אני רוצה לידע אולי יש לכם איזה מכתב מחמיך אוהב נפשי היקר אולי יש על ידו איזה ידיעה מידידינו מחותנכם ר' צבי נֵרוֹ יָאִיר כי כלתה נפשי לשמוע איזה ידיעה ממנו וגם מאתכם אין לי ידיעה איזה ימים ויש לי צער כי נחקקים אתם בלבי כבנים ממש ובפרט שיש לנו עסק גדול בינינו בשותפות הנעשה בינינו על ידי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש על כן אנו צריכין לידע בכל עת איך אני עוסק בהשותפות ואיך אתם עוסקים בהשותפות שכל אחד לפי כוחו לא יהיה עצל חס ושלום בהעסק שלנו במה שיוכל והעיקר מזה העסק הוא תפלה ותחנונים ושמחה כי כך שמעתי מאדמו"ר מורנו הרב נתן זצ"ל קודם הסתלקותו הקדוש והטהור וכך אמר בלשונו הקדוש שברוך השם יש לנו עתה ג' הלכות מבוררות: על ראש השנה צריכין לנסוע וְשֻׁלְחָן עָרוּךְ צריכין ללמוד והתבודדות צריכין בכל יום ודווקא מכל הטרדות ומכל הבלבולים ומכל הערבובים צריכין לעשו"ת מזה תפלה כי על שם זה נקרא תפלה תחלה ונתיישבתי בדעתי לעורר אותי ואתכם להתחיל בזה מחדש לציית את רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש לקבוע בכל יום איזה שעה על התבודדות חוק ולא יעבור ואפילו לומר רק רבונו של עולם רחם עלי שעה רצופים ובוודאי יעזור לנו השם יתברך ויהיה רוח ד' דיבר בנו כי לא דבר ריק הוא דברי רבינו ז"ל ואדמו"ר מורנו הרב נתן זצוק"ל שזכה למה שזכה וגילה חידושים כאלה ועשה תפלות כאלה היה רק מחמת שסילק וביטל דעתו הקדושה לרבינו ז"ל ועשה בתמימות כל מה שציוה רבינו ז"ל ועסק בהתבודדות בין בדיבורים מעטים בין בדיבורים הרבה ולא הניח יום אחד בלי התבודדות ואמונה ותפלה הוא דבר אחד היינו על ידי שאנו נהיה מאמינים בדברי רבינו בוודאי נהיה אנו עוסקים בתפלה בכל יום כי זה עיקר של רבינו ז"ל כי עיקר כלי זיינו של משיח הוא תפלה ועל ידי זה יכולין לכבוש כל המלחמות הן בגשמיות והן ברוחניות ואם ירצה השם בוודאי יהיה הכל על נכון כי טוב השם לכל ולפרוס בשלום לאוהב נפשי ידידי עוז אביך היקר נרו יאיר ולאוהב נפשי החסיד המופלא מורנו הרב נחמן נרו יאיר ולאוהב נפשי החסיד ר' דוב נרו יאיר עם בנו נרו יאיר ולר' יואל צבי נרו יאיר עם בנו נרו יאיר ולאחיו אוהב נפשי ר' נתן נרו יאיר ואיני יודע מה זה שכתבתי לו מכתב מכח השני גאפאלין ושני לעמפליך וגם לא כתב לי מכתב מעת שנולד לו בנו למזל טוב ובוודאי כשיכתוב לי בוודאי אני אכתוב לו גַּם כֵּן כי אני רוצה לקרב אותו והוא מרחק אותו ואני יודע שהתרחקות שלו מחמת חלישו"ת דעתו אבל כבר צעק רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש זייט זיך ניט מייאש קיין יאוש אין גאר ניט פאר האנדין גאט איז מיט דיר גאט איז בא דיר גאט איז לייבין דיר אין שרעק דיך נישט

וכשרבינו לא ייאש אותנו אנו בעצמנו אין אנו צריכין לייאש עצמנו ז"ז חדשו"ת אין רק חיים ושלום וכל טוב סלה
ידידכם אוהבכם באמת
נתן מברסלב
ופרוס בשלום לידידינו הנגיד המפורסם מורנו הרב ר' חיים קראסין שטיין נרו יאיר ולכל אנשי שלומנו ופרוס בשלום לר' נחמן בן ר' שמואל נרו יאיר ולבנך מורנו הרב סענדיר חיים נרו יאיר

מב

ברוך השם יום ד' י"א למספר בני ישראל תר"ם טבריא
לכבוד אוהב נפשי כלבבי וכנפשי הנחקק בקירות לבבי המפורסם מורנו הרב נתן נֵרוֹ יָאִיר עם שלום זוגתו ובנו שיחיה
אבשר לך גַּם כֵּן בשורה טובה מול טובה שזוגתי תחיה היתה ביום שבת ויום א' מסוכנת ואין מאמין שתחיה וברוך השם ביום ב' הוקל חליה ועתה ברוך השם הולכת בבית וכו' אך טוב להודות לה' על כל החסד אשר גמל עמנו והשם יתברך יחיה אותך ואת בני ביתך בכל טוב סלה הן בגשמיות והן ברוחניות כמו שאתה החייתנו במכתבך וזוגתי תחיה רקדה מחמת שמחה שידידינו אוהב נפשנו ר' צבי נרו יאיר הוא בחיים ושלום כן חיש מהר תבשרנו בבשורות טובות מאחיך נרו יאיר אשר בכל יום אינו זז מדעתי כי חשבתי מחשבות חוץ חס ושלום מחמת שזה זמן כביר שכתב לנו שהוא חולה ולא היה מאתו מכתב מבריאותו על כן נתלבש בך אליהו ובישרת לנו בשורה טובה כן בכל עת יתלבש בך אליהו ותבשר לנו בשורות טובות ואודות מה שכתבת לי ליתן לך עצה צריכין מקודם להתפלל ותקנינו בעצה טובה כי אין אני יודע אם הוא יודע בטיב משא ומתן ומחמת נחיצות השיירה אין לי פנאי ליישב עצמי רק אתה תכתוב לי באיזה אופן אתה רוצה לעשו"ת עמו ואיזה חנות אתה רוצה לעשו"ת עמו אתיישב ואתפלל אולי ישלח השם יתברך לנו איזה עצה טובה וגם מזה שכתבת לי מחמיך נרו יאיר החיה אותי עד מאוד כי בכאן בא איש אחד ונתן לי פרישת שלום מחמותך תחיה והיו לי יסורים גדולים עד למאוד רק איש טוב מבשר טוב והיושר היה לכתוב לכם איזה דיבורים הנובעים מהנחל נובע מקור חכמה כי יש לי דיבורים הרבה אך מחמת נחיצות השיירה אין לי פנאי להוציא מכח אל הפועל ומכח המעות המיזידע שנשלח לי על ידי ר' ישראל אברהם נרו יאיר קבלתי והחייתנו וגם מותר המעות תשלחו לי על ידי הנגיד ר' חיים יהושע נרו

יאיר לר' דוב נרו יאיר ותשלחו לי כל המעות ההם שאני חייב לך אם ירצה השם כשיגיע לי מעות מבניי נרו יאיר אז אסלק לך בתורת חוב ואם ירצה השם אכתוב לכם מכתב בעת ביאת המעות לידי ותפרוס בשלום עבורי לאביך נרו יאיר ותכתוב לי אם בדעתו לנסוע לחוץ לארץ ולכל אנשי שלומנו האהובים עלי כנפשי

דברי אוהבכם באמת

נתן מברסלב

החונה בטבריה

מג

ברוך השם יום ג' טוב לספירה לטהרת בני ישראל טבריא

לכבוד ידידי אוהב נפשי כבני ממש וכבן אחי המופלא וכו וכו' כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב נתן נרו יאיר ובנו הנחמד החכם מורנו הרב סענדיר חיים נֵרוֹ יָאִיר לאורך ימים ושנים טובות אָמֵן כֵּן יְהִי רָצוֹן

תהילה לאל ברוך השם פה כלנו בחיים אך לא יתנוני השב רוחי עם זוגתי תחיה כי ברוך השם עזר לנו השם יתברך והחזיר לה החיים אך אין אני יודע אם מכח עין הרע נעשה לה מכה בכאב גדול עד למאוד עד שצועקת בקול מר ביום ובלילה זה ששה ימים ועדיין אין רואים כי אם סימן אדום והכל רמזים להתקרב לעבודתו יתברך כי אין מקום לברוח מפגעי הזמן כי אם להשם יתברך ולתורתו הקדושה ולהרבות בתפלה ותחנונים לפני השם יתברך עד ישקיף השם וימתיק כל הדינים הן למעלה והן למטה ועל פרנסה אין צריכין לדאוג כלל כי אין אנו יודעים כלל אם לפעמים הפרנסה בצמצום גדול אין אנו יודעים מה מחליפין בזה ואין עצה לשום דבר כי אם תורה ותפלה ולא לעצל פה לפני השם יתברך בתפלה ותחנונים להתגבר בבטחון ולתלות עינינו למרום ולהאמין בהשגחות השם יתברך על כל פרט ופרט איך משגיח עלינו וְעַל יְדֵי זֶה משגיח עלינו בראיה שלימה והכלל אחיי ידידיי אם אתם רוצים לחיות איזה חיות בזה העולם העובר ושב אין אני יודע איך יכולין לחיות בלא ספרי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ותלמיד תלמידו כי אם תרצו לבקש איזה מרגוע לנפשיכם הן בעבודת השם יתברך תלמדו בהלכות קריאת התורה הלכה ו' והן איך יכולין לעשו"ת משא ומתן תלמדו בהלכות משא ומתן הלכה ד' ואם תעיינו באמת ובאמונה שלימה ובהתקשרות אמתי לרבינו ז"ל ותלמידו הקדוש בוודאי תמצאו מרגוע לנפשותיכם כי אין אני מבין כלל איך מי שנקרא על שם רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש איך אינו מתמיד לחפש בגנזיא דמלכא באוצרות היקרים אשר

גילה השם יתברך לרבינו ז"ל ותלמידו הקדוש כי הלא הם משיבין הנפש בזה ובבא וכל יום ויום שילמוד בהם יתנו חיות לזה היום כפי מה שעובר על האדם בזה ומבלעדם איני יודע איך מקבלין חיות כי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש חיו חיים טובים וחיים ארוכים ויכולים לומר שירות וחידות ולעשו"ת זמן שיהיה הזמן יקר ולהמשיך אותנו בקולם אל השם יתברך ובדבריהם הם מועטים המחזיקים הרבה ויכולין לרפאות את נפשותינו מכל תחלואינו המוכים בעשרה חיצים רק אנו צריכין להטות שכמינו בתמימות ובפשיטות לילך בדרכי השם יתברך ובדרכי רבינו ז"ל ותלמידו הק וברצונות חזקים יומם ולילה ולא נניח הרצון כלל ורבינו ז"ל ותלמידו הקדוש יגעו ביגיעות ברפואות כאלה בשביל להמשיך עלינו ועל כל הרוצים להסתופף בצלם הקדוש ברפואות רפואות יקרים לרפאות נפשותינו בזה ובבא וללבוש אותנו בלבושים שלמים שלא יחסר לנו גופים (לבושים) בעת שהוא בבית הכנסת בירושלים לפי המלבושים כי כל תורה והלכה היא לבוש לנשמתינו ועל כולם הזהיר אותנו רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש על השמחה כי אפילו התבודדות שהיה עיקר אצל רבינו ז"ל אף על פי כן ציווה עלינו רק שעה או ב' שעות ועל כל היום הזהיר אותנו בשמחה מדאגות ועצבות צריכין אנו להשמר מאוד כי רבינו ז"ל ציווה עלינו אפילו לשמוח במילי דשטותא כי רבינו צפה והביט איך בעיתים הללו יתגבר הבעל דבר על השמחה מאוד ויתגבר בעצבות ודאגות כי זה סטרא דליואי על כן אמר לשמוח אפילו במילי דשטותא כי משמחה זו עדיין אינו יודע הבעל דבר ובפרט ר' אייזיקיל מה יש לך לדאוג הלא כן כתוב מרבה נכסים מרבה דאגה וגם זה אינו חיוב חס ושלום כי צריכין להיות שמח בחלקו ומי שדואג מה יאכל למחר הוא מקטני אמונה אבל אתה מה יש לך לדאוג הלא אין לך כלל נכסים רק יש לך ספר שלחן ערוך וספרי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ותהלים ותפלות סיב ובלה בהם ובטח בהשם שבוודאי לא יעזוב אותך ולא תמות חס ושלום ברעב ותלה עיניך למרום ותקיים עיני כל אליך ישברו ואתה נותן להם את אכלם בעתו כפי הבטחון וכן אני מדבר מידידינו ר' העניך נרו יאיר ולר' אברהם נרו יאיר ולאוהב נפשי ר' נתן בן ר' יצחק נרו יאיר הגם שהוא מנע אותי ואינו כותב לי שום מכתב אף על פי כן אני אוהב אותו ומרחם עליו כי הוא בן אחי ז"ל ובקשתי מאתכם כשתכתבו לו מכתב תכתבו לי מקבלת מכתבי מאיזה יום בכדי לידע אם קבלתם המכתב שלי וגם אני קיבלתי המכתב שלך עם או"ז על סך 41\2 מזידיס היום בבוקר אחר תפלת שחרית והחייתנו ותדעו שמיום בואי לא קבלתי שום מכתב מִחוּץ לָאָרֶץ משום מקום רק בשבוע העבר קבלתי מכתב מבתי גיטיל תחיה ממברינץ איך הקרובים מחתני ז"ל נוקמין בה ובבניה והיא מבקשת אותי אצלי לקבל בנה להיות

אצלי כי הוא בן עשר שנים ואין לה במה לשלם עבורו שכר לימוד ואין לה מי שישגיח עליו חוץ מה שאין לה במה לפרנס ששה בנים שלה המקום ירחם עליה ועל בניה יתום ואלמנה יעודד ימלוך ד' לעולם זולת זה חדשו"ת אין רק חיים ושלום לכל ולכל בני ביתך ובשורות טובות ורפואה שלימה ופרוס בשלום לאוהב נפשי אביך האיש חסד נבון וחכם וכו' וכו' כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב הירש נרו יאיר ולאוהב נפשי וותיק וחסיד ידידי עוז מורנו הרב נחמן נרו יאיר ולאוהב נפשי החסיד מורנו הרב ר' דובער נרו יאיר השם יתברך יברך אותו ואת בני ביתו בחיים ובשלום ובשיבה טובה בביתו על התורה ועל העבודה ויתן לבתו עם חתנו בזה השנה זרע של קיימא לחיים ולשלום ופרוס בשלום לאוהב נפשי הנגיד ר' חיים קראסין שטיין נרו יאיר ולאוהב נפשי ר' יואל הירש נרו יאיר ולאחיו ר' נתן נרו יאיר ור' נחמן בן ר' שמואל נרו יאיר ולכל אנשי שלומנו לכולם באהבה עזה

ידידכם ואוהבכם באמת ובתמים כאחים וריעים אהובים ודורש שלום תורתכם וחפץ הצלחתכם בזה ובבא

נתן מברסלב

וקבלתי הסך 24 מזידיס מר' דוב נרו יאיר

מד

ברוך השם יום א' משפטים תר"ם פה טבריא תבנה ותכונן

לכבוד אוהב נפשי ידידי עוז המופלא איש חסד וכו' מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו ובנו כמר סענדיר חיים נרו יאיר ולידידי אוהב נפשי ר' אייזיק נרו יאיר

תהילה לאל ברוך השם ברוך השם פה כלנו בקו החיים והשלום כה אזכה לשמוע מכם החיים והשלום וכמו כן ישמיענו חיש מהר מחוץ לָאָרֶץ מאנשי שלומינו החיים והשלום ובפרט מידידינו אהובינו באמת ר' הירש בן סלאווע החיים והצלחה והשלום אמן סלה מכתבך מיום ו' בשלח ומג' יתרו היום בזו הרגע קבלתי והיה לפלא בעיני שאתה כותב שלא קבלת ממני שום מכתב מביאתי לפה הלא שלחתי לר' חיים קראסין שטיין נרו יאיר מכתבו על ידי ר' זיידיל מאקיר תיכף בבואי ביום ד' בשלח על המכתב הזה כתבתי עליו משלום בואי לפה ומשלום כל בני ביתי רק אין אני יודע אם ר' זיידיל נתן המכתב לר' חיים נרו יאיר על כן תשאלו לר' חיים נרו יאיר וגם ביום ד' שבוע העבר שלחתי לך מכתב על ידי ר' דוב נרו יאיר שותפו של הנגיד ר' חיים יהושע נרו יאיר וגם קבלתי ביום ו' מכתב מידידי אוהב נפשי ר' נתן בן ר' יצחק שכתב לי מידידינו ר' צבי נרו יאיר

שנחלה באומאן ועת צרה היא ליעקב וממנה יושע ויש לנו יסורים גדולים מה שאין לנו שום מכתב מחמיך נרו יאיר על כן אם יתן השם יתברך איזה ידיעה ממנו תיכף תודיעו לי ואודות מה שכתבתם לי אודות הספרים אין בכאן שום קונים כי אשה אחת גַם כֵּן הביאה עמה ספרים בעד שלוש רוּבָּל חָדָשׁ ואין לה קונים כלל ואודות הצוקר כי בכאן עיר קטנה ורוב עניים והקיימת בך שאתה רוצה כך פרנסה שאינה פרנסה ועדיין אין אתה יודע שאין אנו יכולין לעשו"ת שותפות עם אנשי שלומינו רק מסתמא יעזור לך השם יתברך ותעבור גם על זה רק אתה צריך להתפלל להשם יתברך שיעשה עמך לטובה ולהתחרט מאד על המעשה זה שהלכת בעצת העולם הבאי כי זה אין עצת רבינו ז"ל ועל הכל מועיל תפלה וחרטה ובוודאי ירחם עליך השם יתברך ויברך לך בכי טוב ותדע אחי נאמני שאני למדתי הרבה ביקרא דשבתא ואי אפשר לך להאריך גודל החידושים שיש שם ובפרט על המעשיות ומשם רואין שמי שמדבק עצמו לספרי רבינו ז"ל בהתמדה ובאמונה גדולה איך יכול לזכך מוחו ולראות נפלאות בכל התורה הקדושה על ידי אור המאיר של רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש על כן אנו צריכין להאמין שהשם יתברך מפרנס אותנו בסיבה קלה ולא לקבל על עצמו טירדא יתירה על כן אחי ידידי חזקו ואמצו בתורה ותפלה ובטח בהשם שוודאי יפרנסך השם יתברך ולא תדאג כלל רק היה בשמחה שזכית להיות על ראש השנה הגדול והנורא בתוך הקיבוץ הקדוש ותקרב עצמך לרבינו ז"ל בין במחשבה בין בדיבור בין במעשה ובוודאי אם ירצה השם יהיה הכל על נכון ותפרוס בשלום לידידינו אוהב נפשי אביך היקר נרו יאיר באהבה עזה ולידידינו איש חסד ר' נחמן נרו יאיר אוהב נפשי באמת ולידידינו איש חסד ר' דובער נרו יאיר עם שלום בנו ובשלום הנגיד ר' חיים קראסין שטיין נרו יאיר ולידידינו אוהב נפשי ר' נתן בן ר' יצחק ז"ל ולכל אנשי שלומנו

דברי החפץ הצלחתך באמת רק מתוך שמחה ואהבתך באמת

נתן מברסלב

מה

ברוך השם יום ב' יום המיוחס תר"ם פה טבריא

לכבוד אוהב נפשי ידידי עוז חביבי כבני ממש איש חסד מורנו הרב נתן נרו יאיר ועם שלום כל אוהבינו באמת שיחיו לאורך ימים ושנים טובות אמן סלה מכם וּמִחוּץ לָאָרֶץ מכל בניי ובנותיי ומאחיי ומאחיותיי חיים ושלום וכל טוב סלה

אך עתה נתעוררתי שימי חג השבועות הקדוש ממשמשין ובאין ומחמת שאני למדתי ב"לקוטי הלכות" חלק ב' הלכות ברכת הפירות הלכה ה' כל ההלכה ומחמת זה נתעוררתי לכתוב לכם מה אנו מחשים ואין אנו צועקים אחד לחבירו בקול גדול ובהתעוררות חדשה שיש אור גדול כזה בעולם אור הולכים חשכים ואין אנו אפילו כסומא שהולך על כל פנים אחר מקלו ואנו שיש לנו אור גדול כזה אשר הוא יכול להנהיג אותנו בכל העולמות כולם בדרך טובה וישרה ואנו יכולין לחיות אפילו בעולם הזה המר והנמהר יכול לשמוח מאורו יכול לחיות אותנו בכל מיני חיות ושמחה אם היינו מתמידים בספרו של רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש וספריהם אשר הם חיים ללומדים בהם וכדאי ללמוד מדבריהם אפילו תנועה אחת ולא נשתמש בשבלינו כלל ומה היה שהוא עם נבל ולא חכם ועתה מה אומר לכם אחיי ידידיי עתה בזה השטף מים רבים של כל אחד ואחד אין לנו עצה כי אם לקבל רפואות הנפש והגוף מרופא בעל הספרים הקדושים אשר מה שנתמיד בהם יותר ונקבל נרותם יהיו לנו רפואה לחיים שיהיו נקראין חיים ואין לנו לברוח כי אם אל התורה ואל התפלה ומצוה גוררת מצוה ובוודאי יזכה אותנו השם יתברך להשתמש באוצרות הקדושים והכתבים שהכתירו אותנו בהר סיני היה שמחה ובפרט עצבות הזהיר אדמו"ר ז"ל ותלמידו הקדוש מאוד כי אין מועיל כלל ויש לנו לשמוח על כל פנים מה שאין אנו מתנגדים על אורות כאלו ואם אנו שמחים ומצוה גוררת מצוה בוודאי יזכה אותנו להשתמש באוצרות הקדושים ויימשך עלינו שמחה יותר משמחה שלנו וכח רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש הוא מהכתבים שהכתירו אותנו בהר סיני שהיה שמחה בפרט עצבות הזהיר מאוד רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש מאוד כי אין מועיל כלל ואין המוח בחרות כי נקטן על ידי זה ומי שנמשך אחר הצער חס ושלום וכו' וכל מה שעובר על האדם צריכין לספר לפני השם יתברך כל דבר בפרט ולשמוח בהרחבות וידיד נפשי ר' אייזיקילע נרו יאיר החכם רוצה הבעל דבר להתגבר עליו בעצבורת ומרה שחורה (חסר) על שאין לו בנים עדיין כי עד עתה היתה לו טובה גדולה שלא היו לו בנים עם הצרות האלו כי אם היו לו בנים עמה לא היה יכול לפטור אותה וצריכין להאמין שכל מה דעביד רחמנא לטב עביד ועתה צריכין להתפלל לפני השם יתברך בחן ובתחנונים בשמחה ולא במרה שחורה וכן כל דבר ולא חס ושלום במרה שחורה כי מרה שחורה ועצבות היא כמו תרעומות על השם יתברך ואין זה רצון הבורא יתברך רק תתפלל להשם יתברך ותאמין בהשם יתברך ששומע תפלתכם ואמונה בגימטריה בנים ובזכות זה תזכו לכל טוב סלה ואקוה שאם ירצה השם בשבת קדש תלמדו הלכה זו ותחיו נפשיכם ואם ירצה השם בשבועות תקבלו חג השבועות הקדוש

בשמחה גדולה בהמחאת כן ורקודין כי זה שייך לקבלת התורה הקדושה ואני אם ירצה השם בכאן אשמח גַם כֵּן ואקשר שמחתי לשמחתכם כי אנו כולנו נפש אחד בשבעים נפש של בית יעקב ובפרט שאני אוהב אתכם בלי שום פירוד לבב ומבקש אני מאתכם שתכתבו לי אם קבלתם המכתב הלז וגם להודיעיני תיכף מביאת חמיך היקר נרו יאיר ואם יהיו אצלו מכתבים אלי מיד לשלוח לי תיכף ומיד ותהיה למצוה גדולה זולת זה חדשו"ת אין רק חיים ושלום ושמחה כי רבינו ז"ל אמר מה שהעולם רחוקים מהשם יתברך הוא מחמת שאין להם ישוב הדעת והעצה לישוב הדעת היא שמחה וגמר התיקון שרוצה רבינו ז"ל לתקן אותנו הוא על ידי עשרה מיני נגינה וזהו כלליות השמחה

אוהבכם באמת

נתן מברסלב

ופרוס בשלום לאהובי באמת ידידי עוז אביך היקר המופלא איש חסד וכו' וכו' מורנו הרב ר' הירש נרו יאיר וידידינו עוז אוהב נפשי איש חסד ירא אלוקים וכו' ר' נחמן נרו יאיר ואוהב נפשי האיש חסד ר' דוב נרו יאיר עם שלום בנו נרו יאיר ולכבוד הנגיד ר' חיים קראסין שטיין נרו יאיר ולחמיך היקר אוהב נפשי באמת מורנו הרב שמואל נרו יאיר ולר' יואל צבי נרו יאיר עם שלום בנו נרו יאיר ולר' יוסף נרו יאיר ובקשתי מאוד מאת ר' אייזיקל נרו יאיר לפרוס עבורי לר' נתן נרו יאיר בן ר' יצחק ז"ל ולומר לו שאני שמעתי שעשה חלאקע לבנו יצחק מאיר נרו יאיר השם יתברך יברך אותו ואת זוגתו תחיה שיזכו לגדלו לתורה ולחופה ולמעשים טובים אמן סלה ופרוס בשלום לבנך החכם סענדירלע נרו יאיר השם יתברך יזכה אותו שיהיה מוחו הולך וגדל בתורה ובחכמה וביראת שמים באריכות ימים ושנים טובות ואביו ואמו הזקנים והזקנות יזכו כולם לגדלו לתורה ולחופה ולמעשים טובים ופרוס בשלום לר' נחמן בן ר' שמואל נרו יאיר ולר' מאיר נרו יאיר

מו

ברוך השם יום ה' נשא תר"ם לְפָרָט קָטָן פה טבריא תבנה ותכונן

לכבוד אחי ידידי אוהב נפשי ידידי עוז כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב שמואל נֵרוֹ יָאִיר עם שלום זוגתו הצנועה מרת זלאטי רחל תחיה עם שלום חתנו היקר אוהב נפשי בני ממש כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו מרת ידאסי לאה תחיה עם שלום בנה היקר החכם מורנו הרב סענדיר חיים שיחיו לאורך ימים ושנים טובות

מכתבך מיום ג' הנ"ל קבלתי ביום אתמול בבוקר תיכף אחר תפלת שחרית ובתחילה כשראיתי המכתב שמחתי במכתבך מחמת שדמיתי שאתה כותב לי איזה ידיעה מבניי שיחיו ומשלום בוא חמיר היקר נרו יאיר לביתו לשלום הגם שהיה לי פרישת שלום מאחיך נרו יאיר על ידי ר' פנחם חזן שנסע עמו בצוותא חדא מאדעסי לְצָפַת תִּבָּנֶה ותכונן אך מכתבך היה אצלי כמו ראיית פניו אך כשקראתי המכתב שפכו דמעות על פני וכשראתה זוגתי שאני בוכה מוכרח הייתי לספר לה הבשורה לא טובה הזאת ונשארה כמעט חלשו"ת ואחזה כאב ראש ועדיין לא הניח אותה ואני כל היום לא למדתי והייתי כמו שיכור ומבולבל וכל הלילה כמעט לא ישנתי מחמת הצער והמקרה לא טובה שקרה לאח טוב כזה אך בלילה למדתי התורה עתיקא טמיר וסתים ושם בסופו מדבר רבינו ז"ל מחיים נצחיים ושם מבואר שכל חיסורים הם מחסרון הדעת דעת קנית מה חסרת על כן נתיישבתי בדעתי שעיקר היסורים מכל היסורים הוא חסרון הדעת על כן מיין ליבער ברידיר מיין הארציגור ברידיר עם זוגתם תחיה ועם כל המשתתפים בצרתם למען השם זייט מקבל באהבה אין היט דעם שכל וועה ווייסט ארוס סע האט איבער גיביטין וועה ווייסט וואס פאר איין צרה איהר האט גיפאטירט דער מיט כי מפי העליון לא תצא הרעות אפשר חס ושלום האט איהר בדעדארפט אין ים דער טראנגין ווערין עם המעות געלובט איז השם יתברך וואס מע האט אייך אפ גילאזט אין אז איינער איז חס ושלום מחוסר דעת וואלט ער ניט אוועק גיגיבין הונו ורכושו אבי השם יתברך זאל אים אפ גיבין דעם דעת על כן מיין ליביר ברידר גידענק וויא אזוי עס האט זיך בייא אייך גילאזט דער מוח בסמנאסימא אין איך האב אייך גישטארקט וגם בהפידראט מאיסנוועצקע אין איך האב אייך גישטארקט אין היינט בייט איך אויך מיין ליבער ברודער האט רחמנות אף גאט אין נעמט זיין מעשה באהבה אין שטארקט אייך וויפיל מענטשין האבן אוועק גיגיבין כל הונם ורכושם בקאנצילאטין נאך מעות אחרים אוך אין גילובט איז השם יתברך זייא לייבין אוך אין זענין ברוך השם ביים דעת אין דער צער וועט גאר ניט העלפין השם יתברך האט אויס אייך גיטאהין אין ער קאן ממלא זיין וויא אזוי ווייסין מיר ניט נאר מיר גלייבין אז ער איז איין משפיל אויך מרומם וזן ומפרנס לכל אחד ואחד בהשגחה אחרת אין איהר זענט גיוואנט ציא זאגין תמיד גילובט איז גאט זאלט איהר היינט אויך זאגין אלע מאהל גילובט איז גאט אין דער האלט זיך באמונת השם יתברך לאז זיך אייך דאכטין מע האט גיוואלט בייא אייך נעמין בנך משה נרו יאיר פאר איין נעקריט נאר אז איהר זאלט אוועק גיבין דאם געלט וואט מען אים גלאזט וואט איהר אוודאי אוועק גיגיבין דאס געלט ציהט זיך ניט נאך קאן צער זייט ניט מתרעם על מדותיו של השם

יתברך אפילו אויף זיו זאלט איהר אויך ניט ברוגז זיין למען השם היט דעם מוח השם יתברך וועט אייך בוודאי ניט פאר לאזין גאט איז מיט אייך אין לעבין אייך אין שרעקט אייך ניט השם יתברך וויל אזוי טאר מען ניט מהרר זיין אחר מידותיו יתברך למען השם לאזט אייך ניט ציא צים הארצין ניט איר ניט זוגתכם תחיה וגם בתכם וחתניכם שיחיו כי ברוך השם לא נגנב אלקינו אבינו שבשמים ותקיים השלך על ד' יהבך והוא יכלכלך אין שטייט אויך בא גאט אין רעסטיר והנה קרובה ישועתי לבוא וצדקתי להגלות זייט מהפך דעם יגון ואנחה לשמחה וועט איר זעהין וויא השם יתברך וועט אויף אייך רחמנות האבין אין וועט אייך פריילין מאכין כי אצלינו כלו כל הקיצין ואצל השם יתברך עדיין לא כלו כל הקיצין וישועת השם כהרף עין אם אמרתי מטה רגלי חסדיך השם יסעדינו אין מיט דער מרה שחורה וועט איהר גאר ניט פועלין שטארקט זיך מיט גאט וכך שמעתי מרבינו ז"ל שאמר כשאחד יש לו צער ומקבל אותו ואומר שהוא טוב אומר לו השם יתברך אט דאס איז גיט איך וועל דיר וויזין ואס גיט איז על כן מיין טאיערר ברידער האט רחמנות אף זיך לאז זיך אייך דאכטין אז איין גזלן ורוצח איז אן גיפאלין אוף אייך בדרך אין האט אייך גיוואלט הארגינען אין זאל נאך דעם ציא נעמין בא אייך אלדונג אין איהר האט זיך בא אים קאם אויס גיבייטין ער זאל אייך לאזין דאס לייבין וואלט איהר נאך אווען גיגאנגין מיט שמחה וואס איהר זענט חאטשי גיבליבין לייבין וחוץ מזה מה מועיל העצבות ומרה שחורה עתה אין שום עצה כי אם לשפוך שיחו לפני האל אשר הוציא אתכם ערום מבטן אמכם וזן ומפרנס וכלכל אתכם בהוצאה מרובה כזו ועד הנה בחסדו לבד וברחמיו המרובין וחסדי השם לא תמנו ולא כלו רהמיו וברוב חסדיו ורחמיו המרובין יכול לפרנס אתכם גם עתה ביתר שאת ויתר עוז ואל תאמרו מאין יבוא עזרי עזרי מעם השם עושה שמים וארץ ובטחו בהשם ושמחו בו יתברך וזה יהיה תשובת המשקל כי בעת שהיה לכם הון כזה דאגתם מהיכן תהיה פרנסתי והיתה דאגת חנם ועתה תעשו רצון בורא יתברך ולא תדאגו כלל והוא יעשה עמכם נפלאות ומוראות ויפרנס אתכם במן מן השמים למען השם ברידיר הארציגיר ווארפט אוועק דיין צער פין דיים הארץ דער מאנט זיך אזוי וויא דער בן מלך האט זין בארטראכט אז גאט קאן מיר יוא אזוי טיהן דארף איך מיך אים קערין ציא אים איז ער דער נאך צו גיקימין ציא זיין גדולה כן השם יתברך יברך אתכם ויגדל אתכם חיש מהר וישמח אתכם ואת בני ביתכם ואנן נהיה שמחים בשמחתכם

אוהבכם

נתן מברסלב

ידידי אוהב נפשי מורנו הרב נתן נרו יאיר מאוד ביקשתי לכתוב לי הפירוש מה שאתה כותב לי שאודיע לאנשי שלומנו איני יודע להיכן וגם לכתוב לי המעשה איך היה והיכן היה המעשה והיכן נודע לו וגם אם קיבלת המכתב שכתבתי לך בשבוע העבר ושלחתי לך על ידי ר' חיים יהושע נֵרוֹ יָאִיר וגם אם אפשר יש לך על ידי חמיך נרו יאיר איזה ידיעה מבניי מטורוהייצע וגם מבתי פייגא תחיה אשר היא באומאן עם שלום בעלה ובניו נרו יאיר וכו' וגם מכה הפראשפארטין מוואלחייו מה נשמע מהם במדינתינו ברוסיא כי חתני מורנו הרב ישראל נֵרוֹ יָאִיר ובני יצחק נרו יאיר יש להם אלו הבילעטין וגם לכתוב לי הקבלה מזה המכתב גם כן כי יש לי כאב עיניים ואני מכריח עצמי לכתוב לכם ועל כל פנים איני רוצה שתאבד המכתב חס ושלום וגם אתה תעשה המצווה הזאת לשמח חמיך וחמותך שיחיו ולא תתן המרה שחורה שלך בשותפות אליהם ותראה להם פנים שוחקות כי כך אמר רבינו ז"ל כשמראין לאדם פנים שוחקות מחיין אותו ולהחיות איש הישראלי אינו דבר ריק רק דבר גדול מאוד מאוד אשר אין לשער ומבקש אני מאת כל אוהבינו באמת שכולם יחזקו את אוהבינו באמת ר' שמואל נרו יאיר ובני ביתו כי הרבה דברי מצוה נגמרו על שולחנו ואסור לנו להיות כפוי טובה חס ושלום וכל המחזיק אותו וישמח אותו יהיה שכרו כפול מן השמים ואין עצה לדון אותו לכף חוב חס ושלום אך רק לכף זכות וגם זוגתך תחיה תחיה אותה בדיבורים המשמחים את הלב כי אין בכוחה לסבול צער כזה ומה תועיל בצערה כי פועלים אין פועלין כלל רק מפסיד החיות ובריאות גופה וגודל המצוה שתעשה בזה אין לשער ולהעריך כי כל המקיים נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא ולא תשמע לעצת הבעל דבר שרוצה להעציב אותך רק תתגבר עליו בשמחה כי אתה רואה בעיניך שאין פועל כלל בהמרה שחורה והעצבות שלך חוץ מזה שהוא מסיטרא אחרא ואתה רוצה להיות איש כשר הזהר מעצבות רק אכול בשמחה לחמך ואל תדאג דאגות עולם רק היום אם בקולו תשמעו והשם יתברך בטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית ופרוס בשלום למעני לכל אנשי שלומנו באהבה עזה ובנפש חפיצה

דברי אוהבכם באמת ומצפה לישועתכם וחפץ הצלחתכם בזה ובבא

נתן מברסלב

מז

ברוך השם יום א' שלח תר"ם לִפְרָט קָטָן פֹּה טבריא

לכבוד ידידי עוז אוהב נפשי בן אחי וחתן אחי כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב נתן נרו יאיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ וּבָנוֹ שיחיו לאורך ימים ושנים טובים אמן נצח סלה ועד תהילה לאל ברוך השם ברוך השם פה כולנו בקו החיים ושלום יזכה אותי השם יתברך לשמוע מכם החיים והשלום והצלחה וברכה והשם יתברך ישמח אתכם ויהפך לכם מיגון ואנחה לשמחה מכתבך קבלתי ביום ה' העבר אך לא היה הפנאי להשיב לך על ידי השיירה וגודל היסורים שלי מחמיך נרו יאיר שהוא אחי ממש אין לשער ולהעריך אך תדע שרבינו ז"ל אמר שזה העולם הוא עולם הנסיון ובכל עת מנסה השם יתברך את האדם באופן אחר לפעמים מנסה בעשירות ולפעמים בדחקות איך יחזק את עצמו לעמוד על עמדו ולקבל הכל לעשו"ת בזה איזה נחת רוח להשם יתברך ולא להתרעם על השם יתברך חס ושלום והכל להפוך מיגון ואנחה לשמחה כי הבעל שם טוב זְכוּתוֹ תָּגֵן עָלֵינוּ אמר שהשם צלך כמו שעושה האדם כן כביכול עושה השם יתברך נגדו על כן אם תהפכו היגון ואנחה לשמחה כן יעשה השם עמכם ויהפוך לכם היגון ואנחה לשמחה ואין עצה בזה העולם כי אם לברוח להשם יתברך כי בכל עת צרה וצוקה אין לנו עוזר וסומך אלא אתה ובפרט שרבינו ז"ל לימד אותנו דרך ישר שכל מה שעובר על האדם ישפוך שיחו לפני השם יתברך איזה שעה ביום ואחר כך להיות בשמחה ולא למשוך אחר מרה שחורה ועצבות כי הלא אתה יכול לקבל ראיה מחמיך נרו יאיר כי קודם שהיה לו זה ההיזק גַּם כֵּן היו לו דאגות ועתה נראה אם לא היה לו זה ההיזק היה בשמחה ואני שמעתי מאדמו"ר מורנו הרב נתן ז"ל שדיבר פעם אחת מהפסוק מי יודע עוז אפיך ודחק מאוד התיבות האלו מפסוק זה מי יודע עוז אפך על כן יכול להיות שניצול מזה מעוז אפו של השם יתברך וכן כולנו צריכין לקבל כל דבר בשמחה בכדי להציל אותנו מעוז אפו חס ושלום חס ושלום ואין עצה לבר אוריין כי אם תורה ותפלה ושוועה וצעקה וזעקה להשם יתברך ואיש פשוט תפלה ותחנונים הרבה להשם יתברך ולהנצל מזה העולם הנסיון אין עצה עתה בדורות האלו כי אם לעסוק בספרי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש כי הם חיינו ואורך ימינו עתה כי מי שאינו עוסק בהם בתמידות אין אני יודע איך הוא חי כי כל התורה וכל הלכה הוא רצעפט אחר להחיות הנפש והגוף בזה ובבא ואנו נפשו"ת חלושו"ת מאד שהס"ם לועס אותנו בכל יום בשיניו ורבינו ז"ל ותלמידו הקדוש הם דוקטורים כאלו שיכולין להחיות נפשו"ת הלעוסים מבין שיניהם ולעשו"ת אדם לשבת על הכסא רק אם יקבלו הריצעפטין שלהם ולהיות בקיאים בהלכה ושלא ליפול משום דבר רק נתחיל בכל עת לקרב עצמינו מחדש לרבינו ז"ל בחשק חדש ולעיין היטב בדברי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש איך הם רוצים להחיות אותנו ולא חס ושלום

להיפך ובוודאי יהיה לנו אחרית טוב ואודות המעות אשר כתבת לי הסך שלושה רוּבָּל חָדָשׁ היושר היה שאתן לך על החוב שאני חייב לך אך המעות נצרך לי מאד ותהיה כמו גמילות חסד ממש חדש תעשו עמי ותשלח לי על ידי ר' חיים יהושע נרו יאיר לרב דוב שותפו בכאן ואולי יסע אביך נרו יאיר בשלום לחו"ל אני מבקש מאתו מאוד כאח לאח שיראה את עצמו עם חתני מורנו הרב ישראל נרו יאיר ולדבר עמו על מניעת מכתבים אלי וגם מבני זוגתי תחיה חתני מורנו הרב שמואל נרו יאיר עם זוגתו ובנה יצחק נרו יאיר אשר הוא חתני ממריאנווקע והוא יושב עתה בהאקרעצמי מנרייביקע בהדרך שנוסעים לאומאן יראה עמהם וידבר עמהם שישלחו מכתבים לאמם תחיה להחיות נפשה ולפרוס בשלום עבורי לכל אנשי שלומנו בחו"ל ובפרט לידידינו עוז מורנו הרב נחמן טולשינר ולפרוס בשלום עבורי לחתני מורנו הרב ישראל עם שלום זוגתו היא בתי עם נכדי נרו יאיר ובשלום בני זוגתי עבורי ואתה תרשום לאביך נרו יאיר שמותם ומכתבים שלחתי להם זה ב' שבועות ותפרוס בשלום עבורי לאביך נרו יאיר ולחמיך נרו יאיר ברידיר הארציקיר זארג ניט גאט איז מיט אייך אין לייבין אייך אין בא אייך אין טוהט תשובה אויף דעם איהר האט פריער גיזארגט אין היינט זאלט איחר ניט זארגין התיצבו וראו את ישועת השם אשר יעשה עמכם ואין עצה לכם כי אם לומר תהילים ושערי ציון ותפלות הרבה בכל יום ולהיות בשמחה כי דאגות אין מועיל כלל רק מפסידין מאד

דברי אוהבכם באמת

נתן מברסלב

ופרוס בשלום לאחי אוהבי באמת האיש חסד המופלא ר' נחמן נרו יאיר וידידי החסיד ר' דוב שׂוֹחֵט וּבוֹדֵק נרו יאיר עם שלום בנו ולהנגיד ר' חיים קראסין שטיין נרו יאיר ולר' אייזיק נֵרוֹ יָאִיר ולר' יואל הירש נרו יאיר ולר' נתן בן ר' יצחק ז"ל ולכל אנשי שלומנו באהבה עזה ואני שולח בכאן מכתב רצוף פה לעיר טייטרע לחתני מורנו הרב ברוך נרו יאיר ואני מבקש מאתך איך שהאשה שהיתה אשת מחותני ר' נטע טייטרער ז"ל נוסעת לעיר טייטרע למסור לה המכתב ולבקש מאתה שתטמין היטב המכתב ולמסור אותו לחתני מורנו הרב ברוך נרו יאיר מוכר נרות או לבתי מרת שיינדיל וואס זיא פאר קופט לעכט והיא מכרת אותה ולכתוב לי קבלה על מכתב זה עם המעות שתשלח לי ולכתוב לי מי שלח המעות ואני אכתוב לטשעהרין כמו שכתבת לי ואולי לא תהיה האשה הזאת שנוסעת לטייטרע אולי נוסע איש ותבקש עבורי לר' יוסל דיים רוטין וועט ער פאר זארגין המכתב לחתני בטח כי אין לי שום מכתב מטייטרא מיום בואי ומכח

זוגתך תחיה תדע שמכאן נסעו אנשים ונשים ומצפת תבנה ותכונן גַם כֵּן נוסעים אנשים ונשים אין מספר והם אומרים הם טובים לכל אך אין אני יודע
נתן הנ"ל

מח

ברוך השם יום א' לסדר בלק תר"ם פה טבריא
לכבוד ידידי עוז אוהב נפשי הדבוק בקירות לבי ואינו נשכח מאתי מורנו הרב נתן נֵרוֹ יָאִיר עם שלום זוגתו מרת לאה תחיה שירפא אותה השם יתברך ועם שלום בנה מורנו הרב סענדיר חיים נרו יאיר לאורך ימים ושנים טובות לתורה ולחופה ולמעשים טובים מכתבך מיום ד' קבלתי לנכון ביום ו' והנה כבר כתבתי קבלה על המעות ונתתי הקבלה לר' דוב נרו יאיר אך מכתב לך לכתוב בתחילה דמיתי שאשלח לך עם חמותך תחיה שאמרה שתסע לביתה לשלום אך אחר כך לא רציתי להניח אותה לנסוע לביתה רק שתשב בכאן על כל פנים עד יום מחר והלכה לחמי טבריא ג' פעמים וברוך השם זוגתי תחיה אינה עדיין בקו הבריאה אך ברוך השם כפי שהיתה ברוך השם הוקל חליה מכאב ראשה וקבלתי מכתבך שזוגתך מקבלת רפואות מהדאקטיר השם יתברך יעזור לה שההלוואה שהלוית לי המעות יהיה במקום פדיון נפש ויהיו מקויימים בה ורפא ירפא אך אין אני מבין אותך שאתה עושה שלא כרצון רבינו ז"ל שרבינו ז"ל הזהיר על הדאקטיר שלא לקבל מאתו רפואות והזהיר מאוד לשמור את הגוף מאוד ומה מועיל לה רפואות כשאינה שומרת עצמה מלעשו"ת דברים קשים הלא אתה בעצמך צריך לעכב אותה והלא כתבתי לך כמה מכתבים שאל תבגוד באשת נעוריך ובפרט אשה כשירה על כן מה מועיל הרפואות כשאחר כך עושה דברים קשים הלא אתה בעצמך צריך לעכב אותה מלעשו"ת דברים שאינה כפי כוחה אך כל זה מחמת שאתה מחוסר בטחון ותמיד בעצבות ומרה שחורה וכל הדאגות נפלו עליך והיא בוודאי תיכף יגון ואנחה אך אתה צריך להפוך יגון ואנחה שלה לשמחה וששון הוא רפואה ומי שהוא שמח הוא מצליח ולך אכול בשמחה לחמך ותקיים מכל מלמדי השכלתי לא לרעה חס ושלום רק לטובה ותאמין ותבטח בהשם יתברך שבוודאי לא יעזוב אותך השם יתברך ותקבל מהשם יתברך הפרנסה שלך בתפלה ובשמחה ורבינו ז"ל לא רצה שאנשי שלומנו יהיו להם חס ושלום אנפין חשוכין רק אנפין נהורין ותלמוד ב"לקוטי הלכות" הלכות שבת הלכה ג' ושם תחיה נפשך ותדע שאני אוהב אותך באמת כי אני רוצה שתחיו חיים טובים וארוכים עם זוגתך ובנים ואמונה היא תפלה אמונה בגימטריא בנים חיים וקיימים ותמיה לי

עליך שבא איש אברך מצפת תבנה ותכונן אשר הביא לי מכתב מר' אייזיקל נרו יאיר מבוקרעסט ואמר לי שידידינו איש חסד ר' נחמן נרו יאיר עם זוגתו תחיה מונחים חולים על משכבם רחמנא לצלן ויש לי צער גדול מאוד ואתה ור' אייזיקל נרו יאיר קבלתי משניכם מכתבים ולא הזכרת לי כלל מהם על כן למען השם תיכף להודיע לי משלומם כי אני בטוח בהשם יתברך שבוודאי אם ירצה השם יחזיר אותם לאיתנם ויתן אריכות ימים ושנים טובות ותאמרו עבורי לר' נחמן נרו יאיר שיחזק עצמו בבטחון בהשם יתברך שבודאי ירפא אותו השם יתברך ואת זוגתו כי רבינו ז"ל אמר שתועלת גדולה לחולה שמחזקין אותו ועבורו הוא גַם כֵּן תועלת גדולה למען השם תיכף לכתוב לי על ידי איש בטח ולא על ידי מיקער כי אצלינו אינו בנמצא א 20 פאריס ליתן לו כאשר תספר לך

חמותך תחיה

דברי אוהבכם באמת

נתן מברסלב

ופרוס בשלום לכל אנשי שלומנו

מט

ברוך השם יום ג' פנחס בקנאי את קנאתי תר"ם טבריא

לכבוד ידידי עוז אוהב נפשי באמת וכבני ממש איש חסד מורנו הרב נתן נרו יאיר תהילה לאל ברוך השם פה כלנו בחיים ושלום כן יזכה אותי השם יתברך לשמוע מכם ומכולכם החיים והשלום והשם יתברך יזכה אותך לבשר לי מבריאות ידידינו איש חסד אוהב נפשי ר' נחמן נרו יאיר ותחיה נפשי כי נפשי קשורה בנפשו ומכתבך מיום ד' בלק קבלתי לנכון והחייתני בבריאות זוגתך תחיה כי אין לנו להשען כי אם על אבינו שבשמים ועל כח רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ועל אהבת חברים כי אנן בחביבותא תליא מלתא ואם נהיה אוהבים באמת כאשר היה רצון רבינו ז"ל כמבואר ב"חיי מוהר"ן" לא היה שולט בנו שום דבר ועיקר אהבה צריך להיות שעל כל פשעים תכסה אהבה ולדון את כל אחד לכף זכות ואפילו את עצמנו ורבינו ז"ל הזהיר מאוד מאוד על זה כי כל יהדותינו תלויה בזה ועל זה אנו צריכין לבקש יומם ולילה כי בזה אנו מעכבין בנין בית המקדש ורבינו ז"ל אמר בפירוש שעל ידי שדנין לכף זכות נעשה משכן ומשכן איקרי מקדש ואל תשכחו שאנו נקראין על שם רבינו ז"ל על כן אנו צריכין בכל עת לעיין בנו ולחשוב דרכינו איך לדבק בדרכיו הקדושים כי דיבורים של רבינו ז"ל הם נצחיים ושייכים בכל אדם ובכל זמן ובכל מקום ובפרט כמבואר ב"לקוטי הלכות" שתחום

הקדושה הם שני אלפין היינו אזמרה וכו' ובהתורה של איה מבואר שאפילו כשמונחים במקומות המטונפים כשמחפשין משם איה עַל יְדֵי זֶה נגלה מאמר הסתום על כן התירוץ לזה אזמרה ובכל יום ובכל עת אנו מוכרחין לעיין היטב בדברי רבינו ז"ל ובדברי תלמידו הקדוש ולהמשיך עצמינו אל הדברים האלה לקיים אותם על כל פנים כמחט סידקית והשם יתברך יסייע אותנו כפתחו של אולם גיוואלד נאמיר ניט פאר שלאפין אינזרי יארין אין אויף וועקין פין אים שלאף איז נאר דברי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ולחם עצלות לא תאכל אין מיר דארפין זיך חאטצי שנוצין איין רוגז אין מיר זאלן זעהין על כל פנים אז בא אינז זאלין דיא חובלים ניט קאלו מאכין דיא נעימים ועַל יְדֵי זֶה זוכין להולדה ובפרט מיר זענין עטליחי מענשין אין ארץ ישראל ורבינו ז"ל בוודאי לא מסכים שיהיה בינינו חס ושלום מחלוקת כי רבינו ז"ל אמר שאם אתם תהיו שמחים תהיה טובה לכל העולם ואם אנו היינו אוהבים זה לזה באמת גַם כֵּן היה טובה לכל העולם כי כל העולם לא נברא כי אם לצוות לזה וכפי הצדיק עם אנשיו כן מתנהג לטובת העולם ועתה הוא בין המצרים שנחרב בית המקדש מחמת שלא היתה אהבה ביניהם ואנו צריכין לתקן זה על כן אנו צריכין לחשב דרכינו בכל עת שלא יהיה עיכוב מצדינו ואנו צריכין לבכות ולהתחנן לפני השם יתברך הרבה שלא יהיה עיכוב מצדינו שלא נצטרך חס ושלום עוד להתגלגל עבור זה על כן כל אחד ואחד צריכה להיות אהבה תקועה בלבו לכל אנשי שלומנו ולדון את כל אחד ואחד לכף זכות כי אין אנו יודעין מקומו ומחמת עת תפלת שחרית קצרתי רק מה זה שכתבתי במכתב לחמיך להשיב לי כמה דברים ולא השבת לי וגם לאמור לידידי ר' אייזיקיל נרו יאיר שהמכתב הגדול ששלח לי מבוקרעסט שלחתי לו בחזרה על ידי חמותך תחיה ובתוכו היה רצוף מכתב שאני כתבתי לר' פנחס יוסף נרו יאיר על כן לבקש את המכתב וגם קבלתי מכתב מר' נתן בן ר' יצחק ז"ל ולאמר לו שאכתוב לו מכתב ועתה לא היה לי פנאי כי ביום ובלילה איני יכול לכתוב מחמת שאני יושב כל היום וכל הלילה באמבטיה של זיעה

דברי אוהבכם באמת ובתמים

נתן מברסלב

ופרוס בשלום לאביך נרו יאיר ולר' נחמן נרו יאיר ולחמיך נרו יאיר ולר' דוב נרו יאיר ולכל אנשי שלומנו

נ

ברוך השם יום ד' מטות-מסעי תר"ם לִפְרָט קָטָן פה טבריא

לכבוד אוהב נפשי ידידי עוז מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו תחיה ובניכם נרם יאיר
הנה היום קבלתי מכתבך עם שני מזידעס ורבע מזידע ועשיתי בהם כאשר כתבת לי וגם המזידע אמסור לאצאקיר רעבצין אך איני יודע אם המזידע הוא על החוב ב' רוּבֶּל חָדָשׁ פזיט שתובעת מכבר או ששלח בנה עתה עם חמיך נרו יאיר מאדעסי על כן תכתוב לי וגם תדע שממכתבך נשארתי כמעט חלשו"ת שכתבת לי אלי ג' תיבות מהג"ל שבק לן חיה וקראתי המכתב כמה פעמים עד שנתיישבתי בדעתי שהשלושה תיבות הולכים על הגראניע ואין אני יודע פירוש וגודל הצער שלי אפילו מפירוש שלי אין לשער ולעריך ובפרט מהיסורים אשר נתעורר עליכם עתה השם יתברך ימתיק הדינים מהר בזכות רבינו ז"ל אשר יכול להמתיק כל הכ"ד בתי דינים אנו צריכים עתה לבכות מאד על חורבן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ כי מי שאין בו דעת כאילו נחרב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּיָמָיו והדבורים שלנו כשאין נתקבלים הוא סימן שאין הדעת שלנו בשלימות על כן אנו צריכין לבכות הרבה ואף-על-פי-כן אנו צריכין למצוא איזה הרחבה מחמת איזה חולף ולידע שבוודאי הכל לטובה כי מי שיש לו אמונה חייו חיים כמבואר בסימן ק"ב ב"שבחי הר"ן" ויש לי הרבה לכתוב לכם אך מחמת שמוחי מבולבל מהצרות שאירעו לכם רַחֲמָנָא לִצְלָן השם יתברך יהפך לכם ולנו הכל לשמחה ומאד בקשתי לכתוב לי המעשה מהגראניע ומכל היסורים צריכים לבטל עצמינו אל התכלית
דברי אוהבכם באמת
נתן מברסלב
ופרוס בשלום לכל אנשי שלומנו וגם לכתוב לי אם קיבלתם איזה מכתב מר' צבי נרו יאיר מקאליבבלאד ומה שכתוב בו

נא

ברוך השם יום ג' דברים ה' מנחם תר"ם פה טבריא
לכבוד אהובי באמת ידידי עוז אִישׁ חָסִיד מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו תחיה ועם שלום בנך היקר והנעים כמר סענדיר חיים נרו יאיר שיחיה לאורך ימים ושנים טוכות אמן סלה ולחמיך היקר מורנו הרב שמואל נרו יאיר עם שלום חמותך תחיה
מכתבך מיום ה' קבלתי אתמול לעת ערב מר' דוב נרו יאיר ואודות מה שכתבת לי בסוף מבנך נרו יאיר שבא לביתו בכאב ראש וחמימות נתבלבל מוחי מאוד ובוודאי אני מתפלל עליו בכל עת אתה עתה צריך להרבות בתפילה כי אין לנו להשען כִּי אִם על תפלה

ותחנונים ולומר תחלים כמבואר ב'שבחי הר"ן' בסיה צ"ח שתהלים היא משענת ותיכף תתן פדיון כמנין שמו פאריס כי רבינו ז"ל ציוה להרבות בפדיונות ובטח בהשם שבוודאי יאריך ימיו ושנותיו ואני אשוב להשם ואבקש מאתו שימחול לי שלא אהיה אני מסך המבדיל כמבואר ב'שיחות הר"ן' שב'חיי מהור"ן' אות ד' המשל שאמר רבינו ז"ל לר' יודל זצוק"ל ובטח בהשם ושמח בו כי אפילו בבין המצרים אסור להיות בעצבות רק לב נשבר ומאוד בקשתי ממך איך ששמעתי בכאן על ידי מכתב שבאו אנשים מטייטרא אנשים חדשים לִצְפַּת תִּבְנֶה ותכונן לשאול מאתם על אחי מיכל נרו יאיר ועל בני אייזיק נרו יאיר ועל בתי שיינדיל אשת ר' ברוך מוכר נרות ועל שאר אחיי כי זה קרוב לשנה שאין שום מכתב מהם וכלו חיי ואם יהיה לך איזה ידיעה תכתוב לי תיכף וגם תיכף לכתוב לי מבנך נרו יאיר להחיות נפשי ונפש זוגתי ור' אייזיק נרו יאיר אין לו להתרעם עלי כי אני עשיתי כהוגן היינו שאני לקחתי המכתב הגדול ובתוכו הנחתי מכתב שלי שכתבתי לר' פנחס יוסף נרו יאיר על נייר בלאין וכרכתי אותם ביחד ולמעלה על המכתב הגדול כתבתי למסור האיגרת לר' אייזיק מבוקרעסט נרו יאיר ועוד אמרתי לה שאני כותב ג' מכתבים: אחד לר' שמואל נרו יאיר ואחד לידך ואחד לר' אייזיק נרו יאיר וציוויתי עליה שהיא בעצמה תמסור כל מכתב ליד כל אחד ואחד ולא על ידי בנה נרו יאיר ואיני יודע איך נאבד אצלה ואודות הקבלות בוודאי יכתבו כמו שצריך לכתוב או שאשלח אותם או שאביא אני בעצמי אם ירצה השם כשאסע למחניכם על היאר צייט אם ירצה השם ופרוס בשלום לידידינו לר' נחמן נרו יאיר ולר' דוב נרו יאיר ולר' חיים נרו יאיר ולר' נתן בן חנה נרו יאיר ולכל אנשי שלומנו באהבה עזה וגם תכתוב לי אם ר' יוסף נרו יאיר יהיה גם כן במלדווע

דברי אוהבכם באמת

נתן מברסלב

ופרוס בשלום לר' אייזיק נרו יאיר ולר' העניך נרו יאיר ולר' אברהם נרו יאיר ולר' יואל הירש נרו יאיר ולכל אנשי שלומנו באהבה עזה זוגתי תחיה ואחותי תחיה פורסים בשלום חמותך וזוגתך תחיה אחותי תחיה היה לה ביום ו' גניבה ונגנב מאתה מעות מזומן מביתה סך חמשה עשר מזידעס וא' לירא פראנצוס באמצע יום מן השאפע וגודל הצער שלנו אין לשער השם יתברך ירחם עליה ויחזיר לה הגניבה אמן כן יהי רצון

נב

ברוך השם יום ב' ב' אלול תר"ם קרניכם פה טבריא תבנה ותכונן

לכבוד אוהב נפשי ידידי עוז בני ממש אִישׁ חָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב נתן נֵרוֹ יָאִיר שיחיה לימים טובים אמן עִם שְׁלוֹם חמיך היקר אוהב נפשי באמת מוֹרֵנוּ הָרַב שמואל עם זוגתכם שיחיו עם שלום בנך מורנו הרב סענדיר חיים נֵרוֹ יָאִיר כן יחיו לחיים ארוכים ושנים טובות אמן כן יהי רצון

להודיע שבאתי לביתי ברוך השם לשלום וכל בני ביתי בחיים ושלום ברוך השם כן אזכה לשמוע מכם בכל עת החיים והשלום ושובו וחיו מתוך הרחבה גדולה אמן סלה ואני מודה להשם האל הטוב והמטיב שעשה לי נס בדרך הזה כי באנו עם כל הפרידות למקום צר מאוד והיה שם אלומות וקוצים והפרידה שלי מהרה לרוץ שם ועבר תחת קוץ אחד והשליך מאתי הקאפליס והיארמילקע והאוגין בריל ונעץ קוץ בידי עד שזב מאת ידי ערך בוודאי רביעית דם וזה היה אצלי נס שלא נעץ בעיני חס ושלום וזה היה בדרך נס ותליתי בזכות שליוו אותי אנשי שלומנו הנקראים על שם רבינו ז"ל ואם עוד הייתי זוכה שידידינו החסיד ר' נחמן נרו יאיר וידידינו החסיד ר' דוב היו מבני לויה שלי הייתי ניצל מכל ובעת מעשה קבלתי עלי לאהוב אתכם באהבה חדשה כאב לבן יקיר וכאחים אהובים ואני מעורר אותי ואתכם בהתעוררות חדשה למנות כל ימי אלול כל יום וזה המנין של תשובה הוא למעלה מהזמן על כן לא היה זמן עד עתה כלל ומעכשיו מתחיל ימינו ושנותינו וצריכין אנו לשוב להשם יתברך ולכסוף ולהשתוקק לו ברצונות חזקים לעשו"ת רצונו יתברך ברצון אחר רצון ורצון היא מחשבה וממחשבה נעשה דיבור ומעשה כי כפי רצון האדם כן הדיבור והמעשה ובפרט אתם בני הנעורים אתם יכולים בכל יום או בבוקר השכם או לעת ערב שתלכו על ציון האר"י הקדוש ולהרהר שם בתשובה ולשוח את כל אשר עם לבבכם לפני השם יתברך ושם יכולין לפעול כל המדות טובות הן בני חיי ומזונא והן בטחון והן שמחה והן אהבת חברים בלי שום סיכסוכים רק אהבה שלימה ולחפש ולבקש בכל אחד ואחד רק טוב כי על זה ציוה לנו רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש והזהיר אותנו על זה מאד מאד לילך בדרך זה וזה תחום הקדושה מהאהבה ועל כל פשעים תכסה אהבה ואפילו כל אחד על עצמו כל היום יכסה פשעיו באהבה בנקודתו הטובה ויחפש בנקודות רק שעה אחת ביום יהיה מודה על חטאיו לפני השם יתברך ויסיים בנקודות טובות ויהיה רצון שירבה זכותינו עד שיתהפך הכל לטובה זולת זה חדשו"ת אין למען השם אם ירצה השם כשישלח השם יתברך רפואה שלימה לידידינו ר' נחמן נרו יאיר או אפשר כשיהיה איזה ידיעה טובה מחו"ל להודיעינו ידידכם אוהבכם באמת

נתן מברסלב

החונה בטבריא
ולפרוס בשלום לאוהב נפשי מורנו הרב אייזיק נרו יאיר ידידי ר' נתן בן מורנו הירש נרו יאיר אבשר לך בשורה טובה שאתמול ביום ד' בא מכתב מבני אייזיק נרו יאיר ומאחיי נרו יאיר עם מעות ואני רציתי לשלוח לך 6 מזידיס על החוב שלך ולעת עתה אני מבקש מאתך להודיע לי מר' נחמן נרו יאיר ומבנך נרו יאיר ופרוס בשלום לאהובי באמת ידידי עוז הוותיק והחסיד מורנו הרב נחמן נרו יאיר ופרוס בשלום לכבוד הוותיק והחסיד ר' דוב בער שוחט ובודק נרו יאיר ופרוס בשלום לבנו האברך מורנו הרב העניך נרו יאיר ופרוס בשלום לאהוב נפשי הנגיד המפורסם מורנו הרב חיים קראסין שטיין נרו יאיר ופרוס בשלום לאהוב נפשי ידידי עוז מורנו הרב נתן נרו יאיר בן ר' יצחק ז"ל ופרוס בשלום לאחיו מורנו הרב יואל הירש נרו יאיר ופרוס בשלום לבנו האברך מורנו הרב אברהם ופרוס בשלום לכל אנשי שלומינו לכולם באהבה עזה לכל אחד ואחד

נג

ברוך השם יום ה' ה' אלול תר"ם קרניכם פה טבריא
ייטב השם הכתיבה והחתימה לכבוד ידידי עוז אוהב נפשי איש חסד כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב נתן נֵרוֹ יָאִיר
הנה כבר כתבתי לר מכתב והיום ראיתי המכתב אצל ר' דוב נרו יאיר וכתבתי עליו בשורה טובה ברוך השם שבא לי מכתב מבני אייזיק נרו יאיר ומאחיי מכולם ברוך השם שהם בחיים ושלום אך מכל אחד ואחד יש לי יסורים גדולים אך ברוך השם הם ברסלבר חסידים ומוצאים הרחבות גדולות ומבוקשם מאת אנשי שלומנו שבארץ ישראל לבקש רחמים עליהם שימלא השם לכל אחד משאלות לבו לטובה ובפרט לבת אחי מורנו הרב זאב נרו יאיר מרת מרים פייגא בת אסתר רחל שזה ערך ב' חדשים שיש לה כאב הראש והחוטם ואינה אוכלת ואינה ישנה מכאבה והיא אשת שְׁאֵר בְּשָׂרִי יצחק בער נרו יאיר על כן בקשתי מכם להתפלל עליה ועל כל אשר ארשום בכאן בכל עת שתלכו על ציונים הקדושים כי הם אחיי וא"ח גַּם כֵּן כי אנו משורש אחר וגם שלחו לי מעות ערך תשע אדומים והחיו אותי במאוד מאוד השם יתברך יחיה אותם בכל טוב סלה ואני שולח לך סך 6 מזידעס ותכתוב על הקוויטיל שלי סך 150 גראש שקבלתי והמותר וב' גראש תחלק לאנשי שלומנו היינו לר' נחמן ג' גראש ולר' דוב ב' גראש ולר' אייזיק ב' גראש ולר' העניך ב' גראש ולר' יואל הירש עם בנו ג' גראש והמותר מעות שאני חייב לך אם ירצה השם או קודם יום טוב או אחר יום טוב אם ירצה השם בת"ח ואתמול למדתי ב'לקוטי

הלכות' הלכות פסח הלכה ט' ואני חפץ שאתה וידידינו אייזיק נרו יאיר תלמדו אותה ותחיה נפשיכם כמים קרים ממעיין הנובע מהנחל הנובע מקור חכמה אשר הוא מטהר מכל הטומאות כי אתמול אחר הלימוד חייתי חיות חדשה ועצתי שלימה שבחודש אלול ועשרת ימי תשובה תעסקו ללמוד בספר 'לקוטי עצות' החדש אות אלול וראש השנה ומשם תדעו אם ירצה השם לקבל אלול וראש השנה ויום הכפורים

ידידכם אוהבכם באמת

נתן מברסלב

מיכל בן ביילא לאה עם בני ביתו משה בן ביילא לאה עם בני ביתו זאב בן ביילא לאה עם בני ביתו מרים פייגא בת אסתר רחל אייזיק בן יכט שרה עם בני ביתם אדל בת יכט שרה עם בעלה ובני ביתם ולכתוב לי קבלה על המכתבים מעם המעות וגם מה עושה ידידינו ר' נחמן נרו יאיר ובנך נרו יאיר וגם אם היה לך מכתב מאביך נרו יאיר ומה הוא כותב מחו"ל ופרוס בשלום לחמיך אוהב נפשי נרו יאיר עם שלום זוגתו

נד

ברוך השם יום וא"ו עֶרֶב שַׁבָּת קֹדֶשׁ כ"ג אלול תר"ם טבריא תבנה ותכונן

לכבוד אהוב נפשי ידידי עוז וותיק וחסיד מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו ייטב הכתיבה והחתימה לכל בני ביתך ולכל אנשי שלומינו בתוך כל ישראל

בקשתי שטוחה מול כבודך איך ששלחתי לך מכתב על ידי ערל מיקער כי מתחלה רציתי לשלוח לך על ידי ר' בער נרו יאיר עם שלום הנגיד ר' חיים יהושע נרו יאיר ולא רצה ר' בער לקבל מאתי ומוכרח הייתי ליתן להערל וכתבתי ליתן לו 20 פאריס שכר טרחה ובתוך המכתב היה רצוף מכתב מברסלב לאשה דאבריש אשת ר' טעביל נרו יאיר ויש לי יסורים שאין לי קבלה על מכתבי כי מכתב שלי כשנאבד חס ושלום הוא גַם כֵּן הפסד כי בשם נמצאים כמה דיבורים טובים מאֲדוֹנֵנוּ מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ ז"ל ובפרט שעתה הוא קודם ראש השנה אנו צריכין להכלל ביחד באהבה ואחדות על כל פנים על ידי מכתבים כמבואר בהתורה חדי רבי שמעון ועל ידי זה יהיה נמתקין כל הדיינם ולבסוף אין לי שום מכתב מכם ויש לי יסורים גדולים מזה השם יתברך ימתיק לנו כל היסורים ויהפך אותם לטובה ולברכה

ידידכם נתן מברסלב

היושב כעת בעיר הקדש טבריא תבנה ותכונן

ופרוס בשלום לכל אנשי שלומינו באהבה עזה ובאחדות גמורה כאב לבנו

נה

ברוך השם יום א' וירא תרמ"א לִפְרָט קָטָן פה טבריא
לכבוד אחיי ורעיי מורנו הרב נתן נרו יאיר ור' אייזיק נרו יאיר ור' נתן בן חנה ור' אברהם נרו יאיר ור' העניך נרו יאיר
אחד אני מבקש מאתכם שתלכו עבורי על ציון הקדוש של האר''י ז"ל ועל ציון אבי ז"ל ועל ציון של אנשי שלומנו להתפלל עבורי כי אני זה ששה ימים חולה מאוד ושני פעמים האב איך גישוויצט כל הלילה ואין כוחי לסבול חולשתי רק הנותן ליעף כח נותן לי כוח וגם אני מבקש מר' נחמן נרו יאיר ור' דוב נרו יאיר ור' יואל הירש נרו יאיר ור' שמואל נרו יאיר ור' חיים נרו יאיר ור' יעקב נרו יאיר גַם כֵּן להתפלל עבורי וגם אני מבקש מאת ידידי אהובי ליתן עבורי על פדיון 2 באסליקיס על ציון האר"י ז"ל ותחלק לאנשי שלומנו ולהציג לחשבוני ולומר התפלה מהפדיון גם תדעו שאין לי שום מכתב לא מקאליבלאד ולא מטוروהייצע והכל תבקשו עלי בזכות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש שאזכה להאריך ימים עוד לבלות בספריהם הקדושים כל ימינו ושנותינו אוהבכם
נתן מברסלב

נו

ברוך השם יום ג' חיי שרה תרמ"א לִפְרָט קָטָן פה טבריא
למען אחיי וריעי אהובים הקשורים בלבבי בעבותות האהבה ולפניכם אתן תודה מרחוק תהילה לאל חי תהילה לאל חי תהילה לאל חי תהילה לאל חי תהילה לאל חי תהילה לאל חי תהילה לאל חי תהילה לאל חי תהילה לאל חי תהילה לאל חי תהילה לאל חי תהילה לאל חי כנגד י"ג מכילין דרחמי שהופיע עלי השם יתברך בזכות תפלתכם עלי ובפרט בזכות בחיריא צדיקיא ואהבתינו החזקה והחיו אותי ממות לחיים כי לפי חומי היו חום גהינום י"ד פעמים הזעתי עשר שעות כסדר והוציא אותי כמו מן המים ממש ואף-על-פי-כן לא נתקרר החום וכל העולם צעקו לקבל חינה עד שבני ביתי לא היתה להם ברירה ולקחו חינא ונתנו לי ומחמת זה נשאר עוד כמה חולאת לא יכולתי ב' ימים וכו' וג' ימים היה וכו' והוסט גדול עד למאד ומוחי מעט מבולבל אך כל אוהביי האמתים אני מקשר עמכם ליתן תודה הודאה אמתית על שהחיו אותי ובוודאי אם ירצה השם השם יתברך יגמור ישועתי בשלימות ואתן בשמחה תודה לאל ההודאות וגם אם ירצה השם אשמח אתכם במכתבים טובים ואל תניחו מתפלה עד עולם
ידידכם הכותב

נתן מברסלב
המסתופף בצל שרשם הוא רבינו ז"ל
ותלמידו הקדוש זְכוּתוֹ תָּגֵן עָלֵינוּ אמן נצח סלה ועד

נז

ברוך השם יום ד' וישלח תרמ"א לְפָרָט קָטָן פה עיר הקודש טבריא
לכבוד אוהב נפשי היקר מורנו הרב נתן נרו יאיר עם כל אנשי שלומנו שיחיו
איך ששמעתי שאתם רוצים לשמוע מבריאותי הטובה תדעו שבוודאי תהילה לאל חי כמו שהיה חולאתי קשה ומסוכן בוודאי תהילה לאל חי וברוך השם הטוב והמטיב בזכות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ובזכות כל הצדיקים ובזכות תפלות אנשי שלומנו הוקל חליי אך עדיין אני חולה מאוד כי אי אפשר לי לעמוד על רגלי אפילו תפלות שמונה עשרה וגם לישב חצי שעה כסדר אי אפשר לי לישב ואני יושב כסדר בזיעה והשינה רחוקה מאתי וכשהשם יתברך עוזר לי שאני ישן אין בפי שיר ושבח להודות להשם יתברך וכשאני לומד יותר מרבע שעה אין אני יכול לאחוז ראשי ומוכרח אני לשכב על משכבי ואני ג' ד' ימים בעצירות ואין אני טועם שום טעם בבשר רק עיקר מאכלי הוא ענבים ובכל עת ערב יש לי חום בראש גדול מאוד ואף-על-פי-כן אני מודה על העבר וצועק על להבא ואני מבקש מכל מאהביי נפשי להרבות בתפלה עבורי ואני גַם כֵּן בתוך חוליי אני מבקש מאוד על כל אנשי שלומנו כי עתה אין כוחי אלא בפה לבקש רחמים עלי ועל כל מאהביי נפשי ואל תתרעמו עלי שאיני כותב לכם כי תאמינו לי שזה מכתב קטן לא היה בכוחי לכתוב לכם כי אין בי כוח בידים אך אהבה מקלקלת השורה ומאתכם אני מבקש בכל עת מכתבים ובפרט מבנך מורנו הרב סענדיר חיים נרו יאיר לאריכות ימים ושנים טובות ואם ירצה השם כשיחזירני השם יתברך לבריאותי בשלימות אכתוב לכם בכפלים
אוהבכם
נתן מברסלב

נח

ברוך השם יום א' וישב תרמ"א פה עיר הקודש טבריא תבנה ותכונן
לכבוד ידידי אהוב נפשי באמת וותיק וחסיד וכו' מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום כל מאהבי נפשי הקשורים בלבי בחבלי העבותות האהבה בל ינתק לעולם

מכתבך מיום ג' וישלח קבלתי ביום וא"ו עֶרֶב שַׁבַּת קֹדֶשׁ על ידי המחותן והשם יתברך יחיה אותך ובני ביתך כמו שהחייתני במכתבך ממש מעט היה רפואה לחליי כי זה ג' שבועות אשר כתבת לי שגנבו הבהמות ועוד איזה דברים מחמיך נרו יאיר כמעט נשארתי חלשו"ת כי היה בעוצם חליי ועתה אני אכתוב לכם שברוך השם בשבת קודש ברכתי ברכת הגומל בְּבֵית הַכְּנֶסֶת הסמוך והלכתי לשם במקל וכשקראו אותי לתורה לא יכולתי לעמוד על רגלי ותפלת שמונה עשרה אין אני יכול לעמוד כי מחמת החולאת כמעט נשברו רגלי כל אבר וגם יש לי עוד כאב הראש מאוד כשאני לומד איזה חצי שעה אין ביכולתי לאחוז הראש ולילך אל הבית ערך חצי רבע שעה אי אפשר לי אך להשם הבטחון מי שהתחיל לעזור בזכות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ובזכות אהבתכם ותפילתכם הוא בוודאי אם ירצה השם יגמור בזכותם אלי וירפא אותי כשלימות בכדי שאוכל לעסוק בתורה ותפלה ומאוד בקשתי שאתם אל תמתינו על מכתבי ותכתוב לי בכל עת אולי יש איזה ישועה מחמיך נרו יאיר וגם מאתכם ומתי יבוא אביך לביתו ועל מכתבי לא תמתינו כי תאמינו שבכל כוחי כתבתי
נתן מברסלב

נט

ברוך השם יום ג' ויחי תרמ"א לִפְרָט קָטָן פה עיר הקודש טבריא
לכבוד ידידי אוהב נפשי בקירות הלב איש חסד מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום כל בני ביתו ולחמיו היקר אוהב נפשי מורנו הרב שמואל נרו יאיר עם שלום כל בני ביתו
תהילה לאל חי שאני ברוך השם בחיים אבל איני בחיים שלימים תשעה שבועות מתחילת חוליי הגדול אשר אין בפי שיר והודאה לשבח האל הטוב והמטיב על החסד הגדול אשר עשה עמדי כזכות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ובזכות שמחתינו ששמחנו ביחד בשמחת תורה ובשבתות הקדושים וזכות תפילתכם שאתם מתפללים עלי אך זה אומר לכם אחיי האהובים מיום שעמדתי מחולייי הגדול אין לי יום שאין לי חולאת אחר ואני תולה הכל מחמת החינא שנתנו לי ובכל לילה אני מזיע אשר מוציא כל כוחי והיו לי כמה פעמים עצירות מד' ימים ואין לי כח ברגלי אפילו לעמוד שעה אחת ואיני יכול להלך בבית אפילו חצי רבע שעה ואין לי שום אפטיט לאכילה וכל מה שאני אוכל בדוחק ירא אנוכי שלא יהיה אכילה יתירה לנגדי רק על הכל יש לי בטחון שהשם יתברך יתקן כל דבר אך מיום ג' העבר תפס אותי הפיבור בכל יום רַחֲמָנָא לִצְלָן לעת ערב ואני מחריד ערך ב' שעות בוודאי ואחר כך נולד לי חום כזה שאין להעריך ומחמת זה אין אני

יכול לישון ומוחי מבולבל וכמעט יומם ולילה אני מצמצם מוחי בתפילה ובתחנונים ואני יודע ומאמין שבצר הרחבת לי שעל כל פנים ביום אני לומד ברוך השם מעט מעט ואני מבקש מאתך ומידידינו אוהבי באמת מורנו הרב אייזיק נֵרוֹ יָאִיר וגם ר' העניך נרו יאיר שתלכו עבורי על ציון האר"י הקדוש ועל ציון אבי ז"ל וכל אנשי שלומנו להתפלל עבורי ולעורר רחמים עבורי בתפלה ובתחנונים שיהיה קץ וסוף לכל צרותינו כי יש לי דיבורים הרבה לכתוב לכם להחיות נפשיכם כי בעת חולייי עיקר לימודי הוא ספרי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש כי אני לומד שעה אחת מעט גמרא וחומש עם רש"י ויותר כמה שיש לי כח אני לומד ספרי רבינו ז"ל ותהילים ותפלות וזה עיקר החיות שלי אך מה אעשה אחיי ידידיי שאין לי כח להוציא מכח אל הפועל ואם ירצה השם כשהשם יתברך יעזור לי שאהיה בכל כוחי בוודאי נדברה בינינו אם ירצה השם ואודות המעות אם ירצה השם כשיבוא לידך תטול לך חצי מעות על חובך ומותר תשלח לי הגם שאני עתה בעת דוחק אך אף על פי כן חוב שלך מוטל על ראשי מאוד וגם המעות של ר' שמואל העניך תשלח גם כן מיד ולא תמתין על קבלה ותדעו שר' שמואל העניך גומל עמי חסד תמיד והולך בכל יום לבקר אותי וגם אולי יהיו מכתבים לר' שמואל העניך תשלחו לידו תיכף כי למצוה גדולה יחשב וגם לכתוב מידידי אהובי באמת מורנו הרב ר' שמואל נֵרוֹ יָאִיר מהיכן הוא חי להחיות נפשו כי הוא מונח על ראשי בכל עת וכו' יותר אין לי לכתוב רק חיים לכם ולנו

דברי אוהבכם באמת

נתן מברסלב

ופרוס בשלום לידידינו ר' נחמן נרו יאיר ולר' דוב נרו יאיר ולר' חיים נרו יאיר ולכל אנשי שלומינו באהבה עזה וכולם יתפללו עבורי שיהיה לי רפואה

ס

[חסר תאריך]

בזכות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש אשר גמלנו כל טוב והציל אותי מכמה מחלות מסוכנות אשר היו לי אשר כמעט כל העיר אשר ראו אותי מברכין מחיה מתים עלי והשם יתברך עזר לי ברחמיו המרובין כן יעזור לכל חולי עמו ישראל חיש מהר ואף-על-פי-כן עדיין אין לי שום כוח בשום אבר וכל האברים נשברים אצלי ואיני יכול לעמוד על הרגלים אפילו רבע שעה כסדר ולילך גַם כֵּן אין אני יכול אפילו לבית אמי תחיה שהיא מונחת גַם כֵּן חולה ואיני יכול לילך אצלה לבקרה רק אני בטוח בהשם יתברך שהתחיל בהתחלה

טובה בוודאי אם ירצה השם הכל יגמור אם ירצה השם בטוב ואני אבקש להשם יתברך וגם אתכם אני מבקש להתחנן ולצעוק עבורי על גמר הישועה כי השם יתברך יודע האמת שאפילו בתוך חולשתי הגדולה לא שכחתי אתכם מלהתפלל בעדכם כי אתם חקוקים במוחי ובדעתי ובקירות לבבי והדחקות של ידידינו ר' אייזיקילע נרו יאיר אינו זז ממחשבתי כי ידעתי שמוחו קטן לבטוח בהשם יתברך בבטחון גדול ועתה החיה אותי במכתבו ומרומז אפילו בהתורה כי מרחמם ינהגם כשלומדים החידושים מהצדיק האמת אזי חוזרת המלכות לים החכמה ומקבלת פרנסה והיום למדתי הלכות דם הלכה א' תעיינו שם ותמצאו מרגוע לנפשיכם וכו'

דברי אוהבכם באמת לאמתו

נתן מברסלב

ופרוס בשלום להאיש חסד אוהב נפשי ר' נחמן נרו יאיר והאיש חסד ר' דוב נרו יאיר והנגיד ר' חיים נרו יאיר והנגיד ר' יעקב נרו יאיר וידידינו אוהב נפשי ר' נתן בן ר' יצחק ז"ל ואחיו ר' יואל הירש נרו יאיר עם בנו נרו יאיר ור' העניך נרו יאיר וכל אנשי שלומנו ובפרט לידידי אוהב נפשי ר' אייזיקיל נרו יאיר ובשלום אוהב נפשי באמת חמיך היקר מורנו הרב ר' שמואל נרו יאיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ חמותך מרת זלאטי רחל תחיה

סא

ברוך השם יום ד' שמות תדמ"א פה טבריא תבנה ותכונן

לכבוד אוֹהֵב נַפְשִׁי ידידי היקר המופלא וכו' וכו' מוֹרֵנוּ הָרַב נתן נרו יאיר

הנה איך שבכאן בא אחד מעירינו מברסלב ושמו ר' אבא כ"ץ מאן ואשת ר' חיים קראסין שטיין מכירה אותו והוא איש כשר ואוהב אותי כאח והיה שולח לי בכל שנה מעות לכאן והוא בתחלה ישב בירושלים אך דווקא רצה לישב עמי ביחד ולבסוף מה עשה השם יתברך היושב במרומים ומשגיח התחתונים ונחלה בעיר יפו תבנה ותכונן על הפיבור ונתעכב בשם ג' שבועות ונתן לו דאקטיר רפואות והבריא ונסע עד הים לחיפה ומחיפה נסע על החמור לכאן והוא איש אשר יש לו שבר גדול ומחמת רכיבתו על החמור הזיז כל האברים וגם השבר מאד ונחלה כל גופו ובא לכאן מסוכן וזה ששה שבועות אשר הוא מוטל למשכב ונפחו רגליו מאד וביקש מאתי איך שיש לו ריצעפט על מאסטין למשוח רגליו וביפו משח בהם רגליו ונחו מנפיחתם ובכאן אינו בנמצא לבקש מאת מכירו בצפת תבנה ותכונן למצור גדולה על כן אני מבקש ממך ידידי אהובי שתעשו למען המצוה ולמעני לילך עם הריצעפט לר' אהרן יוסף נרו יאיר ולבקש מאתו גַּם כֵּן

למען המצוה שיתן לי המאסטין האלו ואם אפשר יש לו עוד איזה מאסט אשר טוב לנפיחה יתן גַם כֵּן ותשלם לו כמה שיעלה ותציג לחשבוני ותשלח חיש מהר כי זה פקוח נפש כי אי אפשר לו להיות בלא זה ומתיירא שלא יעלה חס ושלום למעלה לבטן וכו [ותשלח] על ידי שיירא ותתן להמקער ובכאן ישלם לו שכר טרחא כמה שתכתוב ליתן לו ותכתוב מכתב כמה שעולה המאסטין עם ש"ט מהמכתב שאני שולח לך עתה ואגבה בכאן וגם הריצעפט תשלח לי בחזרה רצוף בהמכתב ותקיים בזה מה שאמר רבינו ז"ל בהתורה חב"ח שהגוף צריך לשמש להנשמה במצוות מעשיות ותכתוב לי גַם כֵּן אם קבלת המכתב ששלחתי לכם על ידי מחותנכם ר' חיים יהושע נרו יאיר והמכתב עם הרצעפט תחתום אותם עם בלעסל ומבריאותי ברוך השם מעט מעט נתחזקו האברים שלי ואם ירצה השם כשנתוועד יחד אספר לך מה שעשה לי זה האיש ר' אבא הנ"ל עתה ותהיה עצמך גַם כֵּן ועל פני השדה אי אפשר לכתוב על כן תעשה בזה כמו למעני רק השם יתברך ישמור אותנו מכל החלאות ובפרט מחולי זה ר"ל ופרום בשלום למעני הא"ח או"נ ר' נחמן נרו יאיר ור' דוב נרו יאיר עם בנו ולר' חיים נרו יאיר עבורי ועבור ר' אבא ולד יעקב ולר' נתן בן ר' יצחק ז"ל ולאחיו עם בנו ולר' אייזיק נרו יאיר ולבנך מורנו הרב סענדיר חיים שיחיו לאריכות ימים ושנים טובות אמן סלה ופרוס בשלום לחמיך היקר אוהב נפשי ר' שמואל נֵרוֹ יָאִיר ולאחיך היקר אוהב נפשי המופלא ומופלג איש חסד כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב סענדיר עם שלום בנו החתן החכם המושלם כמר אברהם אליעזר נרו יאיר באהבה עזה אשר מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה כי אנו נקשרים בהאילן אשר יש לו שלושה שרשים
דברי אוהבך באמת ובתמים
נתן מברסלב

סב

ברוך השם יום ב' וארא שנת תרמ"א פה טבריא
לכבוד אוהב נפשי המופלא וכו' מורנו הרב נתן נֵרוֹ יָאִיר עם שלום כל בני ביתו ובפרט לבנו סענדיר חיים נרו יאיר
ידידי אהובי באמת איך שאני שלחתי לך מכתב והיה רצוף בו ריצעפט ובקשתי ממר לזרז עצמך במצוה גדולה שהוא פקוח נפש ולבסוף היה עתה שיירא ולא שלחתם עמם על כן אבקש ממך עוד הפעם לזרז עצמך לשלוח חיש מהר כל הדברים שכתבתי לך בהמכתב וגם הרצעפט לשלוח לי בחזרה ואל תהיה מצוה קלה בעיניך כי רבינו ז"ל

ותלמידו הקדוש רצו שאנו נעסוק במצוות מעשיות בגופינו דייקא ובאתי לעורר עצמי וגם אתכם למען השם תעסקו בספרי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש כי בכל לימוד ולימוד אנו רואין גדולת רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ואיך הם עוסקים בטובתינו לנצח נצחים כי מי שלומד אותם אי אפשר שלא ידבק בו איזה מדה טובה ועל כל פנים איזה נקודה טובה כי לא דבר ריק הוא דברי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ואנו צריכין להאמין בהם בכל דיבור ודיבור שהוא עושה לנו איזה טובה בגשמיות וברוחניות למען השם אל תעצלו לכתוב לי מכתבים ופרוס בשלום לידידי אוהב נפשי באמת איש חסד מורנו הרב נחמן נרו יאיר עם שלום אוהב נפשי ר' דוב נרו יאיר וחמיך אוהב נפשי באמת מורנו הרב שמואל נֵרוֹ יָאִיר ואחיך היקר המופלא מורנו הרב סענדיר עם שלום בנו אברהם אליעזר נרו יאיר ובשלום הנגיד ר' חיים קראסין שטיין נרו יאיר ור' יעקב נרו יאיר ור' אייזיקילע נרו יאיר ובשלום כל בני הנעורים ובשלום כל אנשי שלומנו

ידידך

נתן מברסלב

סג

ברוך השם יום ה' בא תרמ"א לִפְרָט קָטָן פה טבריא

לכבוד אוהב נפשי הֲלֹא הוּא המופלא מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו ובנו שיחיו הנה אחותי תחיה שולחת זיין גראש מעות צפת תבנה ותכונן לחלק עם המוסר כתב זה כי היא אינה בקו הבריאות ותתן מזה המעות ב' גראש לר' אייזיק נרו יאיר וב' גראש לר' יואל הירש נרו יאיר ובנו וא' גראש לר' מאיר נרו יאיר וא' גראש לאשת ר' יוסף נרו יאיר וא' גראש לאשת ר' יצחק ז"ל ובקשתי להתפלל עליה כי היא אשה כשרה וגם היא מאנשי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש כמו חסיד ממש וחוץ מזה שאמי תחיה היא חולה זה ששה שבועות והיא צריכה לילך אצלה כמו אצל החולה על כן תעוררו עליהם רחמים גדולים וגם אני ברוך השם בכל יום נתחזקו האברים רק השם יתברך יעזור שיתחזקו הרגלים חיש מהר בכדי שאוכל לילך למקוה ולבית-המדרש להתפלל בציבור הגם שאני שומע בכל יום קדושה וברכו אני מקיים עושה ואינו הולך ואני רוצה לקיים הולך ועושה ורבינו ז"ל רצה שנעשה בגופינו מצוות מעשיות זולת זה חדשו"ת אין רק חיים ושלום

ידידך אוהבך באמת

נתן מברסלב

ופרוס בשלום לכל אנשי שלומנו וגם לידידי אוהב נפשי ר' נתן נרו יאיר בן ר' יצחק ז"ל

סד

ברוך השם יום ב' יתרו סופי תבות מישינ'י אדמ'ת עפ'ר יקיצ'ו שנת תרמ"א
פה טבריא תבנה ותכונן
לכבוד אוהב שליח מצוה להחיות הֲלֹא הוּא אִישׁ חָסִיד המופלא מורנו הרב נתן נרו יאיר הנה מודיע לך שקבלתי המעות הנשלח לי מירושלים סך ד' רוּבֶּל חָדָשׁ פזיט הנעשה מאלו המעות סך ב' מזידעס עם הזיבנער מעות צפת תבנה ותכונן על ידי הרב איש חסד מורנו הרב ר' זאב בער באביס נרו יאיר אשר הוא הביאו לי בעצמו לביתי וגם המעות אשר שלחת לי על ידי ר' יוחנן נרו יאיר קבלתי כשלימות כפי מכתבך ות"ח לך ששלחת לי תיכף כי עתה אני צריך בכל עת להחיות נפשי להחזיק בריאותי הטוב בכדי שאוכל לעסוק בתורה ובתפלה ועדיין אין אני יכול לילך לבית-המדרש ולעמוד תפלת שמונה עשרה רק בטוח אני בהשם יתברך שבוודאי יעזור לי שיהיה הכל על נכון רק שצריכין עוד להמתין ולבקש אותו יתברך ואז אם ירצה השם יהיה הישועה בשלימות וזוגתי ברוך השם הפיבור אין לה יתברך שמו בלי שום רפואות אך זה ג' שבועות שנפלה על הקריזיס ויש לה כאב גדול עד למאוד על כן להתפלל עליה כי היא עקרת הבית ומוכרחת לשרת אותי כי אין כוחי עדיין בשלימות ועוד יש לי בקשה ממך איך שקבלתי מכתב מבני משה אפרים נרו יאיר וכותב שם שנתן לאביך נרו יאיר עבורי ג' רוּבֶּל חָדָשׁ על כן אם תכתוב מכתב לאביך תכתוב לו שיצוה לך שתתן לי עבורו המעות הנ"ל וגם בקשתי ממך לכתוב לי אם קבלת המכתב שלי ששלחתי לך על ידי ר' דוב נרו יאיר ועל ידי ר' חיים יהושע נרו יאיר ושם היו שני מכתבים לחו"ל וגם לכתוב לי אם נוסע אוהב נפשי חמיך לחו"ל עם בנו נרו יאיר ומתי נוסע ואם נוסע אם ירצה השם תאמר לו שיקיים דברי אשר דיברתי עמו שלא יהיה שלימזאלניק בכל מקום שיהיה כי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש שנאו מאוד וגנו מאוד מי שהוא שלימזאלניק ואם לא יהיה שלימזאלניק בטוח אני בהשם יתברך שבוודאי השם יתברך יצליח דרכו וירחם על לב נשבר ונדכא כמו שהוא עתה ויקיים בו כי היית משגב לי ומנוס ביום צר לי עזי אליך אזמרה כי אלהים משגבי אלהי חסדי ופרוס בשלום לכל אוהבינו באמת ואני בגודל אהבתי אתכם אני מסית אתכם שתעסקו בהתמדה בספרים הקדושים ושם תמצאו מרגוע לנפשיכם בכל מה שיעבור עליכם ועל ידם ימתיקו כמה דברים על ידי השכל הכולל ויש לי הרבה לכתוב לכם אך לא על פני השדה
דברי אוהבך באמת
נתן מברסלב

ופרוס בשלום לאוהב נפשי איש חסד מורנו הרב נחמן נרו יאיר ור' דוב נרו יאיר וחמיך היקר אוהב נפשי נרו יאיר ולאחיך היקר מורנו הרב סענדיר נרו יאיר עם שלום בנו נרו יאיר והוא גַם כֵּן אין לו עתה שום עצה בארץ ישראל כי אם ליקח פנאי לעסוק בהספרים הקדושים ולידידינו מורנו הרב נתן בן ר' יצחק ז"ל ולר' אייזיק נרו יאיר ולר' יואל הירש עם בנו ולר' העניך נרו יאיר ולכל אנשי שלומנו ולבנך סענדיר חיים נרו יאיר ולהנגיד ר' חיים נרו יאיר ור' יעקב נרו יאיר באהבה עזה כי אני אוהב את כל אנשי שלומנו באהבה עזה

סה

ברוך השם אור ליום ב' משפטים אמונה תפלה ניסים ארץ ישראל והמחאת כף ורקודין להמתיק כל הדינים שנת תרמ"א פה טבריא תבנה ותכונן

לכבוד אוהב נפשי ידידי עוז כבני ממש איש חסד וכו' מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום בני ביתו

באתי לבשר לכם מזל טוב מול מזל טוב מזל טוב לכם על הגט פטורין ברוך השם שנגמר על אופן זה ועתה אנו רואין איך השם יתברך יכול לעזור ברצונו יתברך כן יעזור השם יתברך לחמיך נרו יאיר וגם לכם בכל מיני הצלחות וברכות שיתחילו מעתה עיתים לטובה בזכות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש אשר עתה גם כן עוסקים להמתיק כל הדינים מעלינו ולעשו"ת ניסים עמנו ולהכניס אמונה בקרבינו שעיקר אמונה היא תפלה ותחנונים ובפרט בארץ ישראל אשר בכאן הוא שער התפלה ושערי שמים ואין שום דבר שלא יכול לפעול האדם על ידי תפלה ואפילו לשנות הטבע רק צריכין שלא להתעצל בזה רק בייטין אין בייטין כי השם יתברך מתאוה לתפלת ישראל ולתפלת השפל ובפרט התפלה שהיא מקושרת בכח הצדיק האמת צדיק יסוד העולם ולפי שלמדתי בזה הלילה הלכות כיבוד אב ואם על-פי התורה חבלים נפלו לי בנעימים אין אני יודע מה אנו מחשים שהשם יתברך גמל עמנו חסד כזה ומאיר בנו מעט מאורות כאלו אשר כל תורה ותורה וכל הלכה והלכה וכל תפלה ותפלה הוא חידוש אחר ואוצרות כאלו אנו מתרשלים להשתמש בהם אשר היו צריכים לבלות בהם יומם ולילה למסור נפשו וגופו עליהם והם יכולין להוציא אותנו מן השאול תחתיות ולהביא אותנו לגן עדן העליון כי לא דבר ריק הוא רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש כי הם יגמרו תיקון כל העולמות ותיקון כל הנפשו"ת המתים והחיים ורבינו ז"ל מלמד אותנו בדרך כזה שאפילו בעלי משא ומתן יכולין להיות צדיקים גמורים היינו על ידי בטחון ואמונה בהשגחת הבורא יתברך ושלא

לדאוג אפילו על יום מחר ובפרט על שנה ובפרט על כמה שנים ולהיות שמח בחלקו ולשמור עצמו מאוד מכעס כי הוא מפסיד השפע ושלא ללמוד מדה רעה אפילו מאיש כשר שיש לו איזה מדד רעה רק הטוב נקבל והרע נשליך ולהיות בשמחה תמיד ולכוון בכל עסק התכלית ולקיים בכל דרכיך דעהו והוא יישר אורחותיך ולהאמין בהשם יתברך שבסיבה קלה יכול לפרנס והדאגות והעצבות והמרה שחורה והכעס אין מועיל כלל רק הם ממררין חיי האדם ומקצרין ימי חייו של האדם ומי שיש לו אמונה ושמחה חי חיים ובפרט משנכנס אם ירצה השם אדר מרבין בשמחה בכל יום יותר עד שאם ירצה השם בפורים הקדוש יהיה השמחה בכל האברים וכו'

זולת זה חדשו"ת אין רק חיים ושלום

מנאי אוהביכם באמת ובתמים הדורש שלומכם תמיד

נתן מברסלב

ובגיני תפרוס בשלום לאחיך היקר והמופלא איש חסד מורנו הרב סענדיר נרו יאיר עם שלום בנו החתן מורנו הרב אברהם אליעזר נרו יאיר ולידידינו הוותיק וחסיד ר' דוב נרו יאיר עם שלום בנו נרו יאיר ולהנגיד ר' חיים נרו יאיר ולהנגיד ר' יעקב נרו יאיר ולידידינו אהוב נפשי מורנו הרב נתן נרו יאיר בן ר' יצחק ז"ל ולאחיו ר' יואל צבי נרו יאיר עם שלום בנו נרו יאיר ולכל אנשי שלומנו כולם יעמדו על הברכה ואפשר עוד חמיך בביתו תפרוס לו בשלום עבורי והשם יתברך יצליח דרכו בכל מיני הצלחות ויבוא בהצלחה לביתו לשלום ולפרוס בשלום לאוהב נפשי בנך היקר מורנו הרב סענדיר חיים נרו יאיר שיחיה באריכות ימים ושנים טובות בבריאות גופו תמיד ולכבוד ידידי אוהב נפשי באמת אשר אני דורש טובתו תמיד מורנו הרב אייזיקיל נרו יאיר

סו

ברוך השם יום עֶרֶב שַׁבַּת קֹדֶשׁ תשא תרמ"א לִפְרָט קָטָן פה טבריא

גם אני הכותב פורס בשלומך ובוודאי כבר נודע לך מפטירת אמי הצנועה הריני כפרת משכבה ששבקה לן חיי לעלמין אור ליום ו' תצוה ואתמול עמדתי מן השבעה והיה מנוחתה שלום והשם יתברך יעזור לי בכח וזכות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש להעלות אור נפשה לאתר דאתנטלת מתמן וכו'

אוהבכם באמת ובתמים

נתן מברסלב

ופרוס בשלום לכל אנשי שלומנו באהבה עזה

סז

ברוך השם יום ה' ויקרא תרמ"א לִפְרָט קָטָן פה טבריא
לכבוד אוהב נפשי ידידי עוז איש חסד כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו תחיה ובנו הנחמד מורנו הרב סענדיר חיים נרו יאיר
מכתבך קבלתי לנכון עם היין שרף על משלוח מנות ובכל עת שמחה אברך השם ואותך ובני ביתך ובפרט בימי חג הפורים הקדוש והשם יתברך יזכה אותך שתהיה שליח טוב לשמח אותי עם היין שרף שלך בפורים הקדוש ויהיה נמשך עלינו יראה עילאה דעילאה כפי רצון רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש וְעַל יְדֵי זֶה יזכינו השם יתברך לתפלה בכוונה שהיא אצל רבינו ז"ל פרה אדומה לטהר אותנו מטומאת מת ולקבל חג הפסח בקדושה ובטהרה ובכשרות כי פורים הוא הכנה לפסח ויזכינו השם יתברך לקיים כל מצוות השייכים לפורים באמת ובתמים ובשמחה גדולה ולא יהיו לנו שום יראות נפולות ויראה הוא פחד יצחק ויפקדיהו השם יתברך בזרע של קיימא בזה השנה חיל כיולדה וכו'
וגם קראתי המכתב מר' אייזיק נרו יאיר משבוע העבר וכותב לי למה אין אני רוצה לקרב אותו ולקבל אותו באהבה כמו שקרבתי אותך ור' נתן בן ר' יצחק ז"ל הלא גם להם לא כתבתי שיבואו רק אם באו בוודאי אקבל אותם באהבה וגם אם אתה תבוא בוודאי אקבל אותך באהבה ובחיבה ואין אני רבי כלל רק גיטיר ברידיר בכדי לקבל אחד מחבירו הנקודה טובה ובזה אנו יכולין לקבל הנקודה יותר חדשו"ת אין רק חיים ושלום
דברי אוהבך באמת ובתמים
נתן מברסלב

סח

ברוך השם יום ב' שמיני תרמ"א פה עיר הקודש טבריא תבנה ותכונן
לכבוד ידידי עוז אוהב נפשי איש חסד וכו' מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו ובנו נרו יאיר
מאוד בקשתי ממך לכתוב לי מבריאות בנך מורנו הרב סענדיר חיים נרו יאיר ואם יש לכם איזה מכתב מחמיך נרו יאיר ואם קיבלת המכתב שלי שכתבתי לך כמה ימים קודם פורים ואני נתתי אותו לבן אחיך נרו יאיר ונתעכב עד אחר פורים שהזאליט נתתי למי ששייך לה ואודות הראזינקיס האבין מיר פאר טיהר על כן כמה שהיה נתן בחזרה וכמה שעלה תציג לחשבוני וגם תכתוב לי איך עלה הפורים שלכם אם הייתם ביחד שמחים וגם אם החסיד ר' נחמן נרו יאיר היה גַם כֵּן עמכם ומי מכם היה פורים בעצמו

ונעשה מאתו פרה כמבואר בדברי רבינו ז"ל (עיין בליקוטי תנינא ע"ד) ותלמידו הקדוש וגם תדע שאני הכנתי עצמי על ר' אייזיק נרו יאיר על פרשת פרה כפי אשר אמרתי לך וגם אם קבלתם המכתב שכתבתי לר' צבי מקאליבלאד נרו יאיר ואם כתבתי טוב וגם אבקש ממך בלי שום תירוץ לכתוב לי מה מעשה אשר אירע עם אחיו של ר' מאיר מקעשניב אשר ג' או ד' אנשים נ"י? ממחניכם ואחד ממחנינו נתנו לו סם המות והמיתו אותו ולקחו מאתו כמה מאות לירס וכל החפיצים וכפי הנראה הוא אביו של זה האברך ההולך אצליכם על כן לכתוב לי מה שנשמע בזה אם תפסו אותם בתפיסה אם לאו כי אני צריך לידע מזה בבירור מחמת שיש לי טעם כמוס בזה ואם ירצה השם כשאהיה ביחד אספר לך הטעם על כן בקשתי מאוד לכתוב לי תיכף ולהשיב לי כל דבר ודבר בפרוטרוט וזוגתי תחיה אינה בקו הבריאות מאוד על היד ימין השם יתברך ישלח לה רפואה שלימה וגם כל הצריכין רפואה יותר חדשו"ת אין רק חיים ושלום ויתן לך פרנסה ברווח ויזכנו השם יתברך לקבל חג הפסח בקדושה ובטהרה ולהיות נזהרים ממשהו חמץ בפסח בגשמיות וברוחניות

דברי אוהבך

נתן מברסלב

ולפרוס בשלום עבורי לכל אנשי שלומנו לכל אֶחָד וְאֶחָד באהבה עזה ואם ר' אייזיק נרו יאיר רוצה לנסוע לכאן יכול אם ירצה השם לבוא על שבת זו וגם לחלק עבור אחותי א זיבניר לר' יואל הירש עם בנו ב' גראש ולר' דוב נֶרוֹ יָאִיר עם בנו נרו יאיר ב' גראש ולאשת ר' יוסף א' גראש ולר' אייזיקילע א ב' גראש ולהציג לחשבוני

נתן מברסלב

סט

ברוך השם יום ג' שמיני תרמ"א לִפְרָט קָטָן פה טבריא תבנה ותכונן

לכבוד ידידינו עוז הרב המופלא ומופלג בתורה וביראת שמים וכו' איש חסד נבון וחכם וכו' כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב ר' הירש נרו יאיר עם שלום בני ביתו

הנה מכתבכם היקר קבלנו לנכון ורווינו צערכם אתם בוודאי כבר שמעתם איך שאני הייתי חולה מסוכן ערך ד' חדשים עד שכל העיר לא האמינה בחיי וברוך השם האל הטוב והמטיב אשר לו נאה להודות החזיר לי החיות בכל האברים ברוך השם ועתה כשראיתי מכתבכם תיכף אזרתי כגבור חלצי לכתוב למחותנכם ר' צבי נרו יאיר מכתב שיניח אתכם מלרדוף אתכם ולא לערב אותנו חס ושלום ובקהלם אל תחד כבודינו

וכתבנו לו מכתבים כאלה שבטוחים אנו שבוודאי ישמע לקול צעקתינו כי גם הוא באמת איש כשר רק אין אדם נתפס על צערו אך זה אין עצה לבזות אחד את חבירו ובפרט חייו לרדוף את חבירו בין אוהבים נאמנים כאשר הייתם ביניכם מאז ומקדם הלא יש דין בישראל ומעלתכם אל תדונו אותנו לכף חוב רק לכף זכות ואל תקבלו לשון הרע חס ושלום כי אהבתכם לא נפרדו מאתנו כמאז ובמקדם לא תפרדו אהבתכם מאתנו כי השם יתברך יודע האמת שאני רוצה לראות בכם ובבניכם כמו שאני רוצה לראות בבניי ובנותיי כי אהבתנו אינה תלויה בדבר רק מחמת שאנו מקושרים בשורש שרשי נשמות ישראל הוא רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ואני מעתיר בעדכם תמיד בכל יום ובמקומות הקדושים ובעד כל בני ביתכם ובפרט על בניכם מורנו הרב ישראל אריה נרו יאיר והשם יתברך יעזור לכם לבוא לביתכם לארץ הקדש בישועה שלימה חיש מהר ויעביר אתכם בין בים ובין ביבשה לחיים ושלום יותר אין לחדש רק חיים ושלום והשם יתברך יזכה אותי ואתכם לקבל חג הפסח בקדושה וטהרה ולהיות נזהרים ממשהו חמץ בפסח בגשמיות וברוחניות

ידידכם אוהבכם באמת ובתמים

נתן מברסלב

ובקשתי מאתכם אם ירצה השם כשתסעו לשלום תקבלו מאת בני זוגתי מחנראד מכתבים מאתם ותחיו נפשי והסך ב' רו"ה קבלתי מבניכם נתן נרו יאיר פרישת שלום לכל אנשי שלומנו באהבה

ע

ברוך השם יום ב' י"ב ניסן תרמ"א לִפְרָט קָטָן טבריא

לכבוד ידידי עוז אוהב נפשי המופלא וכו' כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו ובנו נרם יאיר שיחיו לאורך ימים ושנים טובים אמן סלה

מכתבך מיום ד' ו' ניסן קבלתי לנכון היום בבוקר על ידי בן אחיך מורנו הרב אברהם אלִיעזר נרו יאיר והחייתי במכתבכם א' שבא ר' יוסף נרו יאיר לביתו לשלום וראה כל בניי ואחיי בחו"ל וגם מה שאתם ברוך השם בחיים ושלום וגם מה שחמיך בא לשטאנקוויץ לחיים ושלום וגם מבשורות אוהבי ר' אייזיק נֵרוֹ יָאִיר שבאו הקאמביאלין שלהם קודם פסח ויהיה לו איזה הרחבה מהרחבה מעט שמוצאים יכול להיות הרחבות גדולות כפי מאמר רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ואפשר זה יהיה הפירוש על פי דברי רבינו ז"ל פתחו לי כמחט סידקית ואני אפתה לכם וכו' זה הדבר הוא בגשמיות וברוחניות ואל

יתפלא בעיניכם שלא כתבתי לכם עד עתה מכתב אחד שבעת קבלת הקאליח כתבתי לכם תיכף מכתב עם המקיר נחמן ויש לי יסורים מזה המכתב שלא קבלתו כי בתוכו היה רצוף מכתב מברסלב להאשה דאבריס אשת ר' טעביל מבתה מברסלב והנחתי המכתב שלה בתוך המכתב שלך וחתמתי אותם אך כתבתי על המכתב על שם ר' נתן בן חנה על תחקרו אצל ידידי ר' נתן נרו יאיר או אצל נחמן המעקיר כי שם במכתב שלה היתה בשורה טובה אליה כי נכדה עמד על הזערוב וברוך השם שניצל ועוד מחמת שזה ב' שבועות שאני נע ונד בביתי ולא היה לי כלי כתיבה ולא היה לי מקום לכתוב ומחמת זה לא השבתי תשובה על מכתב אחיך נרו יאיר גַם כֵּן כי מוחי מבולבל כי אין לי שלחן ואוכלים על הקרקע כי קודם פסח כן יהיה לאורך ימים ושנים טובות ועתה בימים האלו אין שום עצה רק כסופין ורצונות והשתוקקות להשם יתברך דער וואל קלאמירשט לערינט מען קלאמירשט דאווינט מען רק רצוננו יהיה חזק ואמיץ ולקשר עצמנו בשורש הרצון ושם יהיה נמתק הכל ואם ירצה השם ימי הפסח ממשמשין ובאין ויתגלה הרצון על כן אם ירצה השם כשיבואו ימי הפסח תקבלו אותו בשמחה גדולה וגם אני רוצה לקבל אותו בשמחה ויזכה אותנו השם יתברך לומר ההגדה בקול רם באמת ולספור ספירת העומר בכוונה ולהכין עצמנו לקבלת התורה בחשק חדש ברצונות חדשים לשמור ולעשו"ת ולאכול מצה אסוותא בשמחה גדולה ולהיות נזהרים ממשהו חמץ בגשמיות וברוחניות והרענדיל ששלחו לי בני אייזיק נרו יאיר תקבל לידך על החוב שלך רק המעשר מהרענדיל תחלק מעות חיטים לאנשי שלומינו למי שנצרך יותר כפי דעתך וכתוב לי אם אני חייב לך עוד ואם לאו ואם אין אני חייב לך תקרע הקוויטיל שלי וגם מה שר' יוסף נרו יאיר לא הביא לי מכתב מבני אייזיק נרו יאיר וגם אפשר יש ידיעה מבתי אדיל תחיה יכתוב לי וגם לכתוב לי מחמיך נרו יאיר אם היה בטורוהייצע וגם בוודאי היו בקאליבלאנד איך גמר שם עם היורשים ואם מסר המכתבים שלי לבניי נרו יאיר כי נתתי לו מכתבים וגם לאמר לאחיך נרו יאיר שזוגתו בעצמה תעשה לו יסורים אם יבוא קודם החתונה לביתו כי שהה זמן כזה לביתו בלא גמר כך נראה לי לפי עניות דעתי ואיני יודע איך דעת ידידינו האיש חסד ר' נחמן נרו יאיר זולת זה חדשו"ת אין רק בכל יום צריכין אנו לחדש התקרבותינו לאור הגנוז והנעלם אשר הוא מגלה טפח ומכסה טפח ובכל תורה ותורה הוא משיב הנפש בשבעה משיבי הנפש

דברי אוהבכם באמת לאמתו אהבת אמת אהבת נפש אהבת נצחיות בקשר אמיץ וחזק

ידידכם

נתן מברסלב

ופרוס בשלום להאיש חסד ר' נחמן נרו יאיר ולאחיך סענדיר נֵרוֹ יָאִיר ולר' דוב נרו יאיר ולר' חיים נרו יאיר ולר' אייזיק נרו יאיר ולידידינו ר' נתן נרו יאיר בן ר' יצחק ז"ל ולאחיו נרו יאיר ולבני הנעורים ר' העניך נרו יאיר ולר' יוסף נרו יאיר ור' אברהם נרו יאיר ולכל אנשי שלומנו

עא

ברוך השם יום א' קדושים תהיו תרמ"א פה טבריא תבנה ותכונן

לכבוד אוהב נפשי ידידי עוז אשר אני אוהב אותך כאלו רואין זה את זה המופלא מורנו הרב נתן נרו יאיר כמבואר בסימן קפ"ג ב'ליקוטי מוהרן' ולכבוד ידידי עוז מורנו הרב אייזיקיל נרו יאיר

הנה קודם פסח כתבתי לכם מכתב ושלחתי אותו עם הערל מאקיר הסומא והיה נכתב שם כמה ענינים הצריכים לכם וגם בקשתי שם להשיב לי על המכתב זה שצריך לי ולבסוף אין לי שום מכתב מכם ויש לי יסורים שמא לא נתן לכם המכתב ושם כתבתי אודות הרענדיל שהביא לי ר' יוסף נרו יאיר שתקבלו על החוב שלך רק המעשר מהרענדיל תחלק למי שצריך יותר ותכתוב לי אם מגיע לך עוד ממני אם לאו וגם לכתוב לי מתי היה ר' יוסף אצל בניי ואחיי ומתי נסע מטייטרא כי זה חידוש אצלי מה שלא הביא לי מכתב משם וגם אפשר הוא יודע אם אחיי כבר יודעים מפטירת אמנו הריני כפרת משכבה עליה השלום וגם כתבתי לך להודיע אם חמיך נרו יאיר היה בקאליבאלד ואיך גמר עם היורשים בשם וגם כתבתי לך קבלה על הקאליח ושם במכתב קבלה שלחתי רצוף מכתב לאשה דאבריש אשר ר' טעביל אשר יש לה בת בברסלב והקבלה עם המכתב שלחתי על ידי המיקער ר' נחמן וכתבתי על המכתב לר' נתן נרו יאיר בן אשה חנה וְגַם כֵּן איני יודע אם נתן לו המכתב אם לאו ויש לי יסורים גדולים אולי נאבד המכתב מאשה דאבריש ושם היה לה בשורה טובה שנכדה עמד על הזעריב וברוך השם שניצול ועתה אני מתחיל לדבר אחיי ורעיי מעסקינו הנצחי מה אומר לכם אחיי היקרים מה אנו דוממים בעסק רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ולמה אנו עושים בשטותים שלנו צל נגד אור גדול כזה המאיר בכל העולמות כולם ואפילו בעולם הגשמי הזה יכול להאיר ואפילו לפי עוצם גשמיותינו יכול להאיר לנו רק אם נטה שכמינו ולתקוע עינינו בעין האמת באורות האלו אשר השאיר לנו רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש בספריהם הקדושים אשר הם יכולין להוציא אותנו מכל חשכה ואפילה אשר מתגבר עלינו עוד יותר מאבן טובה כי בשבת הקדוש למדתי הלכות גזילה הלכה ה' והיום למדתי הלכות נזיקין הלכה ג' ואין אני יודע

איך לשבח להשם יתברך על חלקינו וגורלינו ומבקש אני מאתכם שתעיינו באלו הלכות ותמצאו מרגוע לנפש רוח ונשמה שלכם ותדעו איך אנו צריכין לשמוח בכל יום ולומר אשרינו מאה פעמים בכל יום בשמחה גדולה ואין לנו מה לעצוב כלל כשזכינו להיות בחלק הקיבוץ הקדוש הזה ואם נהיה אנו בשמחה אזי כל הדינים יהיר נמתקין מאתנו כמו שאמר רבינו ז"ל אם תהיו בשמחה הוא טובה לכל העולם ובפרט אלינו בוודאי היה לטובה ובדעתי אם ירצה השם על שבת פסח שני אם ירצה השם אהיה במחניכם הקדוש ובקשתי מאתכם להתפלל עבור זוגתי כי אינה בקו הבריאות מאוד זה חמשה ימים שלא יהיה לי חס ושלום מניעה לרצון נסיעתי

דברי אוהבכם

נתן מברסלב

ופרוס בשלום לכל אנשי שלומנו ובפרט לידידינו עוז אוהב נפשי איש חסד ר' נחמן נרו יאיר באהבה עזה ולאחיך סענדיר נרו יאיר גַם כֵּן באהבה עזה ולר' דוב נרו יאיר ולר' חיים נרו יאיר ולכל אנשי שלומנו

עב

ברוך השם יום ה' קדושים תרמ"א פה עיר הקודש טבריא

לכבוד ידידי עוז אוהב נפשי המופלא מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו ובנו החכם מורנו הרב סענדיר חיים נרו יאיר ולכבוד ר' אייזיקל נרו יאיר

הנה מכתבכם קבלתי על ידי ר' חיים יהושע נרו יאיר והיה לי למשיבת נפש שאחיי ורעיי קיבלו חג המצות בשמחה כן יהיו לכם ולנו למועדים ולרגלים אחרים ושמחתינו יהיה נמשך עלינו על כל השנה ויזכה אותנו השם יתברך שתלך ותעבור השמחה בכל קומת השמחה ונזכה עַל יְדֵי זֶה שנוכל להתוודות ולשפוך לבנו כמים לפני השם יתברך על כל פרט ופרט ויאיר עלינו אור הפנים המאיר בשלוש רגלים וְעַל יְדֵי זֶה נזכה לאנפין נהירין ולהנצל חס ושלום מאנפין חשוכין שהיא עצבות ומרה שחורה שהיא מסטרא אחרא ובכל יום תקבלו עליכם לשמוח בכל פעם בכח וזכות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש שהזהיר אותנו מאד על השמחה ושמחה היא כלי לקבלת התורה ועתה הוא עת שאנו מכינין עצמנו לקבלת התורה ואנו צריכין לעורר לבבנו ולומר ספירה בשמחה ובהתעוררות חדשה כי עתה רוצה השם יתברך לגמור על ידינו קבלת התורה וקיום התורה בכח הצדיק שהוא עוסק עתה בעיקר בקיום התורה והמצות בכל עת בחשק חדש ובהתחלה חדשה והכל בשמחה ולבטוח בהשם שבוודאי לא יעזוב אתכם ויפרנס אתכם וימלא

כל משאלותיכם לטובה בכח זה הצדיק אשר ממנו הולכין כל ההשפעות לכל העולמות ובפרט להנלווים אליו
יותר חדשו"ת השם יתברך מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית לטובה
ידידכם אוהבכם באמת מעתיר בעדכם ועד בני ביתכם
נתן בן מורנו יהודא זללה"ה מברסלב
ופרוס בשלום לכל אנשי שלומנו באהבה עזה ולידידינו ר' נחמן נרו יאיר ולר' דוב נרו יאיר ולר' חיים נרו יאיר ולר' יעקב נרו יאיר ולר' נתן נרו יאיר בן ר' יצחק ז"ל ולאחיו ר' יואל צבי נרו יאיר ובנו נרו יאיר ור' העניך נרו יאיר ובפרט לאחיך היקר המופלא מורנו הרב סענדיר נרו יאיר ידידי ר' נתן נרו יאיר מאוד בקשתי ממך לתבוע מאוד הרענדיל שלי מאת ר' יוסף נרו יאיר כי נחוץ לי מאוד מאוד ויחיו נפשי כי השעה דחוקה לי מאד ובפרט קודם נסיעתי אם ירצה השם שאני צריך לשלם החובות ואם ירצה השם כשתקבל מאתו תעשה כאשר כתבתי לך מקודם במכתבי

עג

ברוך השם יום ד' אמור תרמ"א פה עיר הקודש טבריא תבנה ותכונן
לכבוד ידידי עוז אוהב נפשי כאהבת אב לבן יקירי כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו ובנו שיחיו ולאוהב נפשי באמת ובתמים מורנו הרב ר' אייזיקיל נרו יאיר
הנה בלילה קבלתי מכתב מבני אייזיק נרו יאיר ובתוכו רצוף וועקסיל מר' יוסף אדום איך שקיבל אצלו ממעות שרצה ושלח לי ולוה לו גמילות חסד א רענדיל בכדי שיגיע לידי קודם פסח בכדי שיהיה לי על פסח ועתה עבר יותר מחודש ימים ועדיין לא נתן לי והוא עשה לו טובה כי לא היו לו על הוצאות לארץ הקדש והוא רוצה לשלם חס ושלום רעה תחת טובה ובהקוויטיל נכתב שאם לא ישלם לי תיכף אזי יש כח בידי לילך להבית-דין דשם והם יתנו לי עיקול להממונים שיתנו לי ממעות חודש שלו ולמה לו בזיון כזה כי תורא בתורא לא פגע ואיניש באיניש פגע ואפשר יזדמן עוד הפעם ויהיה נעילת דלת בפני לווין על כן אני מזהיר אותו ומזרז אותו תיכף לסלק לי כי אין אני יכול לכתוב לבני קבלה ומחמת זה אין אני כותב לו שום מכתב לבני נרו יאיר והם מצפים על מכתבי ומאוד בקשתי מכם עבור זוגתי תחיה כי אינה בקו הבריאות מאוד והיא רוצה ללוות אותי לְצֶפַת תְּפָנֶה ותכונן ותהיה עמנו יחד על הילולא דרבי שמעון בר יוחאי ולא יהיה חס ושלום חולשתה מניעה לנסיעתי לרבינו ז"ל על ראש השנה כי זה עיקר נסיעתי

שאהיה על ראש השנה אצל בעל השדה אשר הוא מתקן נשמת המתים והחיים ואמר שאפילו מי שאינו יכול לתקן אותו כל השנה בראש השנה יכול לתקן מי שיבוא אליו זולת זה מחמת קוצר הפנאי מהשיירה קצרתי ואומר שלום לכם ולכל אנשי שלומנו באהבה עזה
ידידכם
נתן מברסלב

עד

ברוך השם יום... במדבר תרמ"א בארעט
לכבוד אוהב נפשי מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו תחיה ובנו נרו יאיר לאורך ימים ושנים טובות אמן כן יהי רצון
הנה באתי ברוך השם לפה בשלום והיו לי ניסים גדולים אך אין לי פנאי לכתוב מחמת טרדות הספינה מחמת שאין אני יכול לתת עצות בנפשי מחמת שיש שתי ספינות אחד מרוסיא ואחד מאוסטרייך הספינה מרוסיא עולה שני לירוס פראנצוס והשניה עולה יותר משני לירוס טערקוס אך הספינה מרוסיא הולכת אל אלקסנדריה ויהיה אפשר ביום שבת ב' שבועות בסטאמביל רק עצתי קרובה לנסוע על הספינה מאוסטרייך הגם שאין לי הוצאות כל כר על הוצאות רק בזכות רבינו ז"ל בוודאי יעזור לי השם יתברך ואני מבקש מאתכם ומאת כל מאהבי נפשי מאנשי שלומנו להתפלל עלי שיעביר אותי בשלום למחוז חפצינו אשר אנו משתוקקים בכל עת על זה ויותר מזה אם ירצה השם אכתוב לכם באריכות בבואי למקומי לבני נרו יאיר לשלום
דברי אוהבך
נתן מברסלב
ולפרוס בשלום לכל אהובי באמת לר' נחמן נרו יאיר ולהנגיד ר' חיים יהושע נרו יאיר המכתב שלו עם האוו"ז מסרתי לר' יעקב העפשטיין נרו יאיר ולמחותני היקר ר' סענדיר עם בנו היקר אהובי החתן מורנו הרב אברהם אלייעזר נרו יאיר ולהחסיד ר' דוב נרו יאיר ולהנגיד ר' חיים קראסין שטיין נרו יאיר ור' יעקב נרו יאיר ור' נתן נרו יאיר בן ר' יצחק ז"ל ולאחיו ר' יואל צבי נרו יאיר עם בנו ולר' הענך נרו יאיר ולר' יוסף נרו יאיר ולר' מאיר נרו יאיר ולכל אוהבינו באמת ובתמים אנשי שלומנו

עה

ברוך השם יום וא"ו עֶרֶב שַׁבַּת קֹדֶשׁ במדבר תרמ"א לִפְרָט קָטָן בארעט

לכבוד ידידי אוהב נפשי חביבי כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום אביך נֵרוֹ יָאִיר וחמיך נֵרוֹ יָאִיר עם שלום בני ביתם וזוגתך תחיה ובנך נרו יאיר מהודענא שבאתי לפה לשלום בזה הרגע והיה לי נס גדול בדרך שבזה המים שהושלך ר' שמואל בענדיריר עמדתי בשם והפרדה שלי רצתה לשתות והלך עמו בתוך המים ושם זימפ גדול עד שלא היה באפשר לזוז משם רק השם יתברך הזמין מאקיר אחד והלך לתוך המים וצעק על הפרדה ועשה השם יתברך נס ונתן כוח בפרדה והלכה בנס גדול חוץ למים וכולם אמרו שנס גדול הוא ואני תולה בזכות רבינו ז"ל וזכות אנשי שלומנו שליוו אותי באהבה גדולה כן תעמוד זכות זו לי בהליכה להתם ובחזרה לארץ ישראל ואני על ראש השנה אתפלל בעד כולכם ר' פעסי נרו יאיר ור' משה נרו יאיר ור' לייזיר נרו יאיר נסעו לירושלים כי איחרו זמן מירון ומאוד בקשתי להודיע לאמי תחיה ולזוגתי תחיה ולאחותי תחיה שבאתי בשלום לבארט ואם ירצה השם ביום ב' אם ירצה השם אנהוג נסיעתי על הספינה ולפרוס בשלום לכל אנשי שלומנו לידידינו אוהבי באמת ר' נחמן נרו יאיר ור' איצילע נרו יאיר ור' דוב נרו יאיר ור' נתן בן ר' יצחק נרו יאיר ואחיו נרו יאיר ובנו נרו יאיר ולהגביר ר' חיים קראסין שטיין נרו יאיר ולכל אנשי שלומנו באהבה עזה

דברי אוהבבם באמת

נתן מברסלב

ומאוד בקשתי לשלוח תיכף מכתב לטבריא תבנה ותכונן ואם ירצה השם כשאהיה על הספינה אשלח לכם מכתב על ידי ר' יעקב קאניאר נרו יאיר ומאוד בקשתי אם ירצה השם אחר עשרה ימים תחקור מבני ביתי מה הם עושים ותכתוב לי לטייטרא ופאסט געלט ע"ח

עו

ברוך השם יום ה' בהעלותך תרמ"א פה טייטרא

לכבוד ידידי אוהב נפשי איש חסד וכו' מורנו הרב ר' נתן נרו יאיר ועם שלום בנו הנחמד מורנו הרב סענדיר חיים נרו יאיר ולאוהב נפשי מורנו הרב יצחק אייזיק נרו יאיר

הנה באתי לכאן ביום ו' עֶרֶב שַׁבַּת קֹדֶשׁ פרשת נשא ואספר לכם כל נסיעתי והכל היה בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִּי ובניסים גדולים עברתי על הים ועל היבשה ואני מודה להשם בכל עת בתודה הודאה ועבר כמעט עלי כל הד' הצריכין להודות היינו בתחלת נסיעתי למחניכם הקדוש היו לי יסורים כי היו בשיירא המיעקיר הנקרא חיים הידוע ואמר לי בעבור שלא

רציתי לנסוע עמו רק עם הערל כי שמואל בן חנה סיפר לו שאני איני רוצה לנסוע עמו ועם שום מיקער יהודי רק עם הערל בעבור זה ינקום בי וביזה אותי בכל מיני בזיונות הגם שבאלו הבזיונות עשה לי כמה טובות כפי המבואר בדברי רבינו ז"ל שעל ידי בזיונות ושפיכת דמים זוכין לתשובה וגם בהשם שקרא לי ברסלבר כלב ובתוך כך הזכיר אותי שאני ברסלבר ונכללתי בשם רבינו ז"ל זוהי אחת והב' איך שהיה איזה הר הן בעליה והן בירידה הוכרחתי לילך רגלי והלכתי ביום ראשון ערך חמש שעות רגלי עד שבאתי לטערזינבה עד שנתחמם כל גופי ותיכף כשבאתי על לינת לילה באתי לחמימות כזו עד שנתעלפתי מחמת חמימות וכל גופי הבעיר כיקד יקוד אש ולא הרגשתי שום אבר וכל הלילה יקדתי כיקוד אש ולא אכלתי ולא שתיתי רק הייתי כמו מי שנתעלף והיה כך עד ג' שעות ביום עד שהיה במחשבתי לחזור למחניכם הקדוש וגם אנשי השיירה חקרו בזה להחזיר אותי כי אחזו אותי למסוכן ואחר כך סיפר לי שעדיין עד צידון הוא ארץ ישראל רק השם יתברך ברחמיו המרובין ביום זה החזיר לי כוחי ונסעתי על החמור הגם שלא היה לי שום כח עד בליל שַׁבָּת קֹדֶשׁ אחר התפלה כששתיתי יין מקידוש תיכף נתתי הקאות גדולות עד אין לשער וזה היה גמר הרפואה וְאַחַר כָּךְ באתי לבאראט ועמדתי על אכסניא ר' יעקב כאשר ידידינו הנגיד ר' חיים יהושע נרו יאיר כתב לו מכתב לקרב אותי וקירב אותי שכל האנשים שעומדים אצל ר' בצלאל נתנו בעד הספינה ב' נאפאלין והוא לקח אצלי ב' טערקישע לירוס וכל אנשים אשר עמדו אצל ר' בצלאל הנ"ל לא שלמו בעד הדירה ואני עמדתי אצלו ערך חמשה שעות ולקח אצלי שכר דירה ב' גראש וגם זוגתו נתנה לי מעט בארסט ולא טעמתי כי אם כף אחת כי לא יכולתי לאכול אותו כי לא היה בו שום טעם ואחר כך חשב לי בעד הבארסט 70 פאריס ואחר כך הוסיף חטא על פשע ונתן לי איזדעציע מן המזידע פאריס אשר הולכים בבאראט 2 בעד ד' גראש ולא רציתי לקבלם כי אולי אינם הולכים ואמר לי שהם הולכים בכל טורקייע ולבסוף לא היה לי פ"א על הוצאות ואני מוכרח להלוות עמהם כך קירב אותי ... ואין אני מתרעם חס ושלום על ר' חיים יהושע נרו יאיר כי הוא בוודאי דימה לעשו"ת עמי טובה וברוך השם שעברתי על הים בשלום ואחר כך באתי לגאלאץ ערב יום טוב שבועות בבוקר ותיכף עומד הקפיטאן לראות הפראשפארט והיינו שני אנשים ואמר הנ"ל שלא יניח אותנו לעיר עם החפיצים כי הפראשפארט כבר עבר זמנו והוא ישלח לנו בחזרה על הספינה לסטאמביל רק זה היה לי נס שהיה לנו פראשפארט מוואלחיוו כי ג' אנשים שהיו להם פראשפארטין טערקישע החזיר אותם בחזרה לסטאמביל בפני עינינו והיינו אני והשני שנסע עמי תפוסים ערך שמונה שעות והוליך אותנו לחירות ושבתנו חג

שבועות בגאלאץ וביום א' רציתי לנסוע על הבאן ואינו הולך הבאן מחמת שבשם שטפו המים כל הגשרים ואפילו הגשרים מברזל כי מאחר פסח לא עבר בשם יום אחד בלא גשמים גדולים והוכרחנו לשכור עגלה ועלה לסך רב ואחר כך הוכרחנו לעבור המים עם ספינה קטנה ועלה גַם כֵּן זיין פראנק ולא הספיק לי על הוצאות וברוך השם שהזמין לי השם יתברך בגאלאץ איש אחד ששלח עמי לזוגתו לטייטרע חמשה עשר פראנק וזה לי לטובה גדולה בדרך אין מכיר אותי עד שבאתי לפה וברוך השם שבאתי לפה בלילה אור ליום ונזדמן שהיה ברית מילה והיה וואך נאכט אצל בן אחי מורנו הרב זאב נרו יאיר והיו שם אחי מיכל נרו יאיר ואחי זאב נרו יאיר ובני אייזיק נרו יאיר ודיברנו הרבה על הסעודה מרבינו ז"ל ותלמידו הקדוש וישבנו כל הלילה עד אור הבוקר אשר כדאי היו כל הטילטולים שלי להתוועד יחד לדבר מרבי כזה ותלמיד כזה והחיות אשר היה לנו מהדיבורים היקרים והנחמדים מזהב ומפז ומפנינים ואין שום שם לכנות בו עוצם יקר הערך גדולת רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש הם מחיין הנפש ועל ידי עצות של רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש עברתי (חסר) העסק מצליח תמיד

דברי אוהבכם

נתן מברסלב

ובקשתי מכם לכתוב לי בכל ב' שבועות מכתב לכאן עד עברי אם ירצה השם ואני אכתוב לכם כמעט בכל שבוע ושבוע ולכתוב לי מהחתונה של בן אחיך מורנו הרב אברהם אליעזר נרו יאיר וגם לפרוס בשלום לר' נחמן נרו יאיר ולר' דוב נרו יאיר ולר' חיים נרו יאיר ולר' נתן בן ר' יצחק ז"ל נרו יאיר ולאחיו יואל הירש נרו יאיר עם בנו נרו יאיר ולר' העניך נרו יאיר ולר' יוסף נרו יאיר ולר' מאיר נרו יאיר ולר' יעקב נרו יאיר ולכל אוהבינו ובפרט לאחיך היקר מורנו הרב סענדיר נרו יאיר עם בנו היקר החתן כמר אברהם אליעזר נרו יאיר ואם אביך בביתו תפרוס עבורי לאביך נרו יאיר באהבה עזה

עז

ברוך השם יום א' קרח תרמ"א פה כפר דרימנעסט

לכבוד אוהב נפשי בני ממש המופלא איש חסד מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו ובנו מורנו הרב סענדיר חיים נרו יאיר וידידי אוהב נפשי באמת כבן לאב המופלא מורנו הרב אייזיק נרו יאיר

אספר לכם חסדי השם שעשה עמי ועם בתי אדיל תחיה עם שלום בעלה מורנו הרב זיידיל שברוך השם זכיתי ברוך השם שהייתי אני ואחיי ובני ונכדי נרו יאיר על הפדיון

הבן ביחד עֶרֶב שַׁבַּת קֹדֶשׁ העבר פרשת שלח וברוך השם קיימנו המצוה בשמחה גדולה וחתני ובתי הביאו את בנם בשמחה גדולה ונתנו להכהן סך עשרים פראנק ובאלו הג' שעות שהיינו שם אצל בתי תחיה על הפדיון הבן דיברנו הרבה דברים יקרים ונעימים ונחמדים מרבינו ז"ל ותלמידו הקדוש והיו שם אנשים הרבה שלא מאנשי שלומינו ומחמת השמחה הגדולה נתחזקתי בלבי ולא בושתי לדבר בפניהם מהדרת קדושת רבינו ז"ל ותלמידו וכמה תורות דברתי עמהם ונכנסו דברי רבינו ז"ל בלבם וגם נכנסו בלבנו גַּם כֵּן היטב והיה אור הישר ואור החוזר ואני כותב לכם שלא תשכחו אהבת רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש אפילו רגע אחד ותשמחו בכל עת שהיו לנו רבי כזה אשר הוא עוסק בכל עת לתקן נפשותינו ואנו צריכין להאמין בכוחו הגדול ולהתחזק בכל עת בזכותו ולהתחיל בכל עת מחדש להתקרב אליו ולספריו הקדושים ולדבר כל אחד עם חבירו בכל עת מהמטעמים הקדושים והנעימים אשר הם מחיין נפשותינו בשבעה משיבי טעם והם אמרות השם אמרות טהורות אשר בהם בהמים הקדושים היוצאים מהנחל נובע מקור חכמה יכולין לטהר כל הטמאים מטומאה ממש מטומאה לטהרה באמת וברוך השם שאני בכל יום אני מדבר מהאוצרות הנחמדים של רבינו ז"ל וכאשר זיכה אותי השם יתברך להיות על שמחת להתיר פה אלמים ולהתיר פה עקרות כן יזכה אותי השם יתברך להיות על שמחות וכו' לטובה חיש מהר ומאד בקשתי מאת מעלתכם לכתוב לי לעיר טייטרא בכל שני שבועות מכתבים עד ראש חודש אלול ולכתוב לי מבריאותכם ומבריאות בני ביתכם ומאביך ומחמיך ומנישואי בן אחיך מורנו הרב אברהם אליעזר נרו יאיר וגם לכתוב לי מזוגתי תחיה ומאחותי תחיה כל שלומם להחיות נפשי ואם ירצה השם שיהיה לי מכתב מכם ויהיה אתרעותא דלתתא אזי אם ירצה השם ארחיב הדיבור בהעסק שיש לנו מהשותפות שיש בינינו מהעסק הנצחי שהשאיר לנו רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש

דברי אוהבכם באמת ובתמים

נתן בן מורנו יהודא ליב זללה"ה

ולהתפלל עבורי כל אנשי שלומנו שאזכה לראות פניכם ופרוס בשלום לידידי אוהבי באמת איש חסד כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב ר' נחמן נרו יאיר ואם אביך נרו יאיר בא לביתו תפרוס בשלום עבורי ותכתוב לי איך בואו לשלום מחו"ל ותפרוס בשלום לאחיך מורנו הרב סענדיר נרו יאיר עם בנו החכם החתן מורנו הרב אברהם אליעזר נרו יאיר ותפרוס בשלום החסיד ר' דובער שוחט ובודק נרו יאיר עם שלום בנו מורנו הרב העניך נרו יאיר ותפרוס בשלום לאוהב נפשי מורנו הרב נתן נרו יאיר בן ר' יצחק ז"ל

ותפרוס בשלום לאחיו מורנו הרב יואל צבי נרו יאיר עם בנו נרו יאיר ותפרוס בשלום להנגיד מורנו הרב ר' חיים קראסטין שטיין נרו יאיר ותפרוס בשלום לר' יעקב נרו יאיר ותפרוס בשלום לר' יוסף נרו יאיר ותפרוס בשלום לר' מאיר נרו יאיר ותפרוס בשלום הנגיד מורנו הרב ר' חיים יהושע נרו יאיר ואם ירצה השם כשיעשה החתונה תאמר לו עבורי מזל טוב מזל טוב ותכתוב לי אם חלף הקוויטיל מהאלף גראש וגם מתי נסעה זוגתו לביתה לשלום ואני מבקש מאת מעלתכם לכתוב לי כמעט בכל שבוע מכתבים עד ראש חודש אלול לטייטרא ואחר כך תכתבו לי לאומאן בכדי שיגיע לידי קודם ראש השנה לאומאן ובוודאי אם ירצה השם כשאקבל מכם מכתב בוודאי אכתוב לכם גַּם כֵּן ותקיימו כהבטחתכם לי ולכתוב לי בכל עת מזוגתי תחיה ומאחותי תחיה כי מאד אני מתגעגע לשמוע משלומכם ומשלומם בחיים ושלום ועדיין לא כתבתי מכתב לבוקערסט כי עדיין לא ישבתי במקום מיושב כי נוסע אני ממקום למקום ובוודאי אם ירצה השם אכתוב להם

ידידכם אוהבכם באמת

נתן מברסלב

עח

ברוך השם יום ג' מטות-מסעי תרמ"א לִפְרָט קָטָן פה נקיט

לכבוד ידידי אוהב נפשי כבני ממש איש חסד המופלא מורנו הרב נתן נרו יאיר ובנו היקר והנעים מורנו הרב סענדיר חיים נרו יאיר כן יחיו לאורך ימים ושנים טובות ולכבוד אחיו ידידי אוהב נפשי איש חסד מורנו הרב אייזיק נרו יאיר בדורי דורות אמן סלה

מכתבכם ובתוכם היתה הידיעה מזוגתי תחיה ומאחותי תחיה קבלתי לנכון על ידי בני אייזיק נרו יאיר זה ב' שבועות אך לא הייתי בכאן בעת קבלת המכתב כי הייתי אצל בתי אדיל תחיה על כן לא השבתי לכם תיכף ותיכף כשבאתי לכאן וראיתי מכתבכם אזרתי כגיבור פרי עטי לכתוב לכם קבלה על המכתב לשלם לכם גמול המצוה שעשיתם אתי ואתנו להחיות נפשינו כי ראיית מכתבם נחשבו אצלי כראיית פניכם פנים אל פנים כי כל אנשי שלומינו חקוקים בלבי ובדעתי באהבת הלב והנפש ובפרט אהבתכם אשר אנו קשורים זה בזה בחבלי עבותות האהבה משרשי שורש האילן הקדוש אשר אפילו העלין מזה האילן יקרים מאוד מאוד כמו שנאמר ועליהו לתרופה להתיר פה אלמים ולהתיר פה עקרות על כן אנו צריכין לחדש פינו בהתחלה חדשה לפתוח פינו לבקש מאת השם יתברך הרבה ולא לדמות שכבר עסקנו בתפלה הרבה ואין אנו רואין שום

תועלת הן בגשמיות והן ברוחניות כי עדיין לא התחלנו כלל כפי שצריכין להתחיל כי כל התחלות קשו"ת רק רבינו ז"ל עושה מכל דיבור ודיבור שלנו איזה התחלה ורבינו ז"ל בעצמו בהשיחות היקרות והקדושו"ת שלו שהוא צעק כמה וכמה שנים ונדמה לו עוד שמרחיקין אותו ואף-על-פי-כן לא הניח מקומו וצעק עוד בתמימות הרבה עד שזכה למה שזכה ואף-על-פי-כן צעק עוד ועוד עד יום הסתלקותו הקדוש והוא ציווה עלינו לעסוק בתפלה וצעקה וזעקה ושוועה יומם לא ננוח ולילה לא נשקוט ובוודאי ישקיף עלינו השם יתברך ברחמיו המרובין ויושיענו בגשמיות וברוחניות וכפי הנראה ממכתב ר' אייזיק נרו יאיר שנדמה לו שהוא צעק הרבה להשם יתברך ועדיין אינו רואה שום ישועה לא בגשמיות ולא ברוחניות ועל זה לימד אותנו רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש שאין אנו יודעים כלל מה שנעשה מתפלתינו ואל תשכחו מה שאמר רבינו ז"ל מהצדיק שיכול להמתיק כל הכ"ד בתי דינין לפעמים נעשה מזה ענין אחר ואדמו"ר מורנו הרב נתן זצ"ל מבאר בספריו הקדושים שגם זה ההמתקה שרצה הצדיק להמתיק גם זה נעשה ואנו שרוצים על-כל-פנים לילך בדרכי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש גם מעט תפלתינו שהוא קלאמירסט עושה רבינו ז"ל מהם ענינים אחרים ועל-כן צריכין אנו להיות חזקים ברצונות חזקים ובתפילות הרבה הרבה ולהיות חזקים בדעתינו שבוודאי אנו פועליו רק אין אנו יודעים מה שפועלין ורבינו ז"ל יודע מה שעושה מהם ובוודאי אם ירצה השם אם נהיה חזקים בתפלה בלי חכמות בוודאי אל שדי יתן לנו רחמים ויושיענו בגשמיות וברוחניות כי הגשמיות שלנו הוא גַם כֵּן רוחניות כי אין אנו רוצין למלאות כרסינו רק מה שאנו רוצים הכל בשביל התכלית הן בני חיי ומזונא על כן אנו צריכין להיות חזקים בדרכי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ולהיות עקשנים בתפלה ותחנונים כמו שמבואר ב"לקוטי הלכות" על הפסוק נפתולי אלקים נפתלתי וכשנהיה חזקים בזה אזי אנו צריכין להיות עסוקים תמיד בתכלית עד שיפתח השם יתברך פינו ויהיה להתיר פה אלמים ולהתיר פה עקרות ולמען השם אחיי היקרים זארגט ניט זייט אייך מתגבר בכל עת בשמחה כאשר הזהיר אותנו רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש על השמחה אפילו נעריש מאכין אביא זיין פריילעך השם יתברך וועט אייך בוודאי ניט פאר לאזין מיט אלדינג מיט בני חיי ומזונא אין אז מיר וועלין פאלגין ביינקין וועלין מיר נאך אם ירצה השם ערליכי יודין אויך זיין כי אנו צריכין רק להביא סיד ולבנים ורבינו ז"ל עושה מהם בנינים נפלאים ונוראים מאד מאד יותר אין לחדש רק חיים ושלום ולבקש בעדי ובעד זוגתי ובעד כל בניי ובנותיי ולכתוב לי מאביך נרו יאיר כי אין אני יודע היכן הוא כי-אם הייתי יודע היכן הוא בוודאי כתבתי לו מכתבים ולפרוס בשלום למעני לאחיך היקר מורנו הרב סענדיר נרו יאיר ולומר לו

נוגע המכתב אחר החתונה לומר לו מזל טוב מזל טוב השם יתברך יתן שיהיו לאורך ימים ושנים עדי עד ולפרוס בשלום לאהוב נפשי באמת ובתמים החסיד ר' נחמן נרו יאיר והחסיד ר' דוב נרו יאיר והנגיד ר' חיים יהושע נרו יאיר ולומר להם גם-כן מזל טוב מזל טוב על ב' החתונות שיהיו בשעה מוצלחת ופרוס בשלום לידידי אוהב נפשי באמת ובתמים מורנו הרב נחמן נרו יאיר הוא בן אחי למען השם בן אחי פאר געס ניט אז סע דא איין סוף אין איין תכלית אויף דער וועלט טראחסטי כל התחבולות וויא אזוי ציא פאר דינין איין פרוטא מיר דארפין זיך איביר ציא טראכטין אויף דער אייביגער וועלט מיא זאל עפיס טיהן אתחבולה כדי מיא זאל דארט לייבין על-כן ברידיר הארציגיר היט אפ יעדין טאג וויא וויט דיא קאנסט אסעיף שלחן ערוך אין תהילים ותפילות אין כמה קרעכץ אין טולע זיך איין אין אינזורי לייט טמיר וועסטי הערכין עפיס איין וואסור פין דיא קוועלינדיקי וואסיר פין הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה וואס זייא זענין מטהר מכל הכתמים אין האב זיך ליב באמת מיט דיא מענטשין אינזרי לייט אין לייג אוועק דיינע חכמות גייא מיט דיים תמימות פין אביך הצדיק זייא זיך ניט מייאש די קאנסט נאך זיין זייער איין ערליכיר יוד וויא מען גייט זאלסטי מיטין מול רעדין רבונו של עולם האב אויף מיר רחמנות ניט אפ ציא לאזין דאס מול וועט השם יתברך אויף דיר רחמנות האבין אז דיא וועסט אמאל האבן איין אמתין ישוב הדעת בהאיך אנפין איעול קדם מלכא

אוהבך באמת

נתן מברסלב

וגם אולי יהיו אצליכם גאס בזול לשלוח לי ואני אם ירצה השם כשאבוא לביתי אשלם לך בתשואות חן ופרוס בשלום לאחיך יואל צבי נרו יאיר עם שלום בנו מורנו הרב אברהם נרו יאיר ולאחיך שמואל נרו יאיר ופרוס בשלום לר' העניך נרו יאיר גם אליך נאמרו הדברים האלה ופרוס בשלום לר' יוסף נרו יאיר ולר' מאיר נרו יאיר כל אחיי ובניי וחתני זיידיל נרו יאיר פורסים בשלום אנשי שלומנו באהבה עזה

עט

ברוך השם יום כ"ד מנחם אב תרמ"א פה כפר נקיט

לכבוד ידידי עוז אוהב נפשי הרב המופלא וכו' וכו' מורנו הרב נתן נֵרוֹ יָאִיר עם שלום זוגתו ובנו סענדיר חיים שיחיו

תהילה לאל ברוך השם פה כלנו וכל אנשי שלומנו בחיים ושלום ועוסקים בשמחות קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה ואנו הולכים מחיל אל חיל כן יעזור לנו

השם יתברך לשמוע מכם רק ששון ושמחה ויראו שונאינו ורודפינו חנם ויבושו לעולם והשומר האמת ישמור אותנו מכל שונאי חנם וינקום לעינינו נקמת דם השפוך בחנם ויצילנו מכל רודפינו המוציאים שם רע על אנשי שלומנו המאמינים בני מאמינים בחידוש מעשה בראשית ובתורה שבכתב ושבעל פה וביאת משיח ובתחיית המתים ומאמינים בכל הצדיקים אמתיים אשר זכותם יגן עלינו ויצילינו מהרה מהם ומהמונם אמן סלה מכתבכם מפרשת חקת קבלנו לנכון ביום ה' עקב בטאזלאקי וקראנו כולנו המכתב מהמחלוקת שעמד עלינו ועליכם וראינו בעינינו איך שנתקיים דברי רבינו ז"ל ואנכי אפדם והמה דברי עלי כזבים רק אחיי וריעי אל תעצבו מהמחלוקת כי רבינו ז"ל אמר כי המחלוקת מרים ומגביה את האדם ובוודאי מרים ומגביה את כל אחד לפי מדרגתו וגם אמר שהמחלוקת היא סימן שאתם רוצים להיות אנשים כשרים כמו שאמר רבינו ז"ל לאנשי לאדיזין בעת ששאל אותם רבינו ז"ל מה נשמע במחניכם והשיבו לו לרבינו ז"ל שברוך השם אצלינו שטיל ואמר להם שבוודאי אתם גַם כֵּן שותקים מעבודת השם ולא עוד אלא שבכל דור ודור עומדים עלינו וכו' וכו' על-כן אל תפחדו כלל כי כבר עבר עלינו כמה בהלות מהמחלוקת הגדולה הידועה והידועה ואף-על-פי-כן האמת קיים לעולם ויאבדו הם ואלף כיוצא בהם ודבר אחד מדברי תורה לא יתבטל וכל זה הוא רק לנסיון כי זה העולם הוא עולם הנסיון וכבר אמר רבינו ז"ל שזה העולם הוא עתה עולם הבחירה על כן אחיי האהובים והנעימים תקיימו דום להשם וכו' ולא תעשו שום דבר רק תלכו על קברי הצדיקים ותצעקו על גלות השכינה שאור כזה יהיה נעלם ולמען מסירת נפש הוא שמו של רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש יעזור לכם ולנו ויכניע כל שונאינו תחת האמת כי האמת לעולם עומדת והאמת קיימת לעד ובזה מרמזין לנו שהקיבוץ שלנו אינו דבר ריק ועל ידי הקיבוץ שלנו יהיו נבנים הבתים עד אין שיעור וערך ואל תפחדו כלל כי השם עמנו ואצלנו וקרוב אלינו וסמוך אלינו ותחזקו עצמיכם בשמחה גדולה על שחולקים עליכם ועלינו על שאנו רוצים לקרב עצמנו לאור גדול כזה אור האורות אשר הוא מאיר בכל העולמות וגם אפילו עלינו ופוק חזי גבורתא דמרך ותדעו שרבינו ז"ל לוחם בעדנו והוא יכול להתפלל תפילה בבחינת דין אשר הַסִּטְרָא אָחֳרָא מוכרח להקיא עצמות חיותא ובכל עת תקבצו יחד לחזור ביניכם דברי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש והיו בשמחה מאוד כי בהמחלוקת שעברה עלינו בנעורינו עיקר החיזוק שלנו היה שמחה ושמחה היא המתקת כל הדינים והשם יתברך יעזור לנו בזכות זה שיהיה לנו כתיבה וחתימה טובה ויפקוד השם אתכם בבני חיי ומזונא רוויחא יותר חדשו"ת אין רק חיים ושלום וכבר כתבתי מכתב על הפאסט לבוקרעסט ואין לי עוד שום תשובה

ומבקש אני מאתכם לכתוב לי כמעט בכל שבוע מכתבים לאומאן ולברסלב על אדרעס דוד שטה ולאומאן אם ירצה השם על אדרעסי נתן ליריס מאן נרו יאיר ואין אני שוכח אתכם אפילו רגע אחד כי נפשיכם קשורה בנפשי בחבלי עבותות האהבה ובוודאי בכל עת אשיב לכם על מכתבכם ופרוס בשלום עבורי לכבוד ידידי אחי היקר איש חסד ירא אלוקים וכו' החסיד ר' נחמן נרו יאיר ולהחסיד ר' דוב נרו יאיר ולאחיך המופלא איש חסד ר' סענדיר נרו יאיר עם שלום בנו הנחמד החכם מורנו הרב אברהם אליעזר נרו יאיר ומזל טוב להם עד עולם ועתה הוא צריך להתחיל מחדש לשקוד על דלתות ספרי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ולילך בדרכי רבינו ז"ל בתורה ותפילה ושיחה בינו לבין קונו הרבה ולאהובי באמת אוהב נפשי מורנו הרב אייזיק נרו יאיר ולידידי אהובי באמת נתן נרו יאיר בן ר' יצחק ז"ל ולאחיו ר' יואל צבי נֵרוֹ יָאִיר עם בנו נרו יאיר ולר' העניך נרו יאיר ולר' יוסף אדום נרו יאיר ולר' מאיר נרו יאיר ולפרוס בשלום לכבוד הנגיד אוהב נפשי ר' חיים קראסין שטיין נֵרוֹ יָאִיר ולהנגיד ר' יעקב נרו יאיר נכד ר' שמעון נרו יאיר ולכבוד הנגיד המפורסם מורנו הרב ר' חיים יהושע עם שלום זוגתו וּמַזָּל טוֹב להם שיהיה בשעה מוצלחת שיהיה לאורך ימים ושנים טובות ושיזכו לראות מבניהם בנים ובני בנים עוסקים בתורה ומצוות מרוב עושר וכבוד אמן סלה גם אחי מיכל נרו יאיר ובנו קאפיל נרו יאיר וחתני מורנו הרב יחיאל נרו יאיר ואחי זאב נרו יאיר עם חתני שְׁאֵר בְּשָׂרִי מורנו הרב יצחק בער נרו יאיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ בנו אייזיק נרו יאיר וחתני מורנו הרב זיידיל נרו יאיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ מרת אדיל תחיה ובנם מורנו הרב אהרן ליב נרו יאיר לעולמים פורסים בשלומכם הטוב ומבקשינו אותנו על החתונה שתהיה אם ירצה השם ביום ג' תצא למזל טוב וכולם פורסים בשלום כל אנשי שלומנו באהבה עזה ואני מבקש מאת ידידי מורנו הרב נתן לכתוב לי איך אוחזת התבואה אצלינו בארץ ישראל וברוך השם שהיום קבלתי הפאשטפארט מטייטרא והוא נס גדול כי בכאן גברו גזירות רעות הרבה השם יתברך ימתיק אותם וכן בכל מקומות הקדושים של ישראל
נתן הנ"ל
בלשון דייץ העררין משה דוד אין ביראד פלאסטינע טרציע בלשון הקודש לר' הירש מטורהייצע בצפת תבנה ותכונן או לבנו נתן בצפת תבנה ותכונן כי נחוץ

פ

ברוך השם יום ד' ערב ראש חודש אלול תרמ"א פה טייטרא

האל הטוב והמטיב הוא ייטיב הכתיבה והחתימה לכבוד אוהב נפשי ידידי עוז המופלא וכו' מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו ובנו כמר סענדיר חיים נֵרוֹ יָאִיר ולכבוד ידידי אוהב נפשי מורנו הרב אייזיק נרו יאיר וכבוד כל אנשי שלומנו באהבה עזה

הנה נוסעת לְאֶרֶץ הַקֹּדֶשׁ אשה אחת וישבתי בדעתי לכתוב לכם כל מה שיעלה על דעתי ועל מחשבתי התקשרות המחשבה דיבור ומעשה לרבינו ז"ל ותלמידו הקדוש אולי נתעורר אנו מעתה להתחיל מחדש להזכיר את עצמו שהחודש הזה הוא הזמן למול את לבבי ולבב זרעי ולשוב בתשובה שלימה שאשוב כך בתשובה עד שאוכל לקיים ותאמר שובו בני אדם כי ימים יוצרו ולו אחד בהם להתעורר הרבה להשם יתברך כי כל עסקו של רבינו ז"ל ותלמידו הוא ראש השנה וחודש זה הוא הכנה גדולה לראש השנה והם ימי רצון דייקא וצריכין אנו לכסוף ולהשתוקק ולהתגעגע מתי יזכה אותנו השם יתברך לכל התיקונים הנעשים מראש חודש אלול עד שמיני עצרת כמבואר בספרי "לקוטי הלכות" הרבה בכל פעם באופן אחר המבואר בקיצור ב"ליקוטי עצות חדש" והעיקר הוא הרצון ובתוך כך אנו צריכין לצעוק ולזעוק ולהתגבר ברצונות חדשים ולהתחיל מעתה מחדש לקרב עצמנו להשם יתברך על ידי דרכי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ולמען השם שיתעוררו רחמים גדולים על כל דברי הצדיקים כי כל ישראל עומדים עתה במצוקה גדולה עד למאד הן בריסין לאנד והן בכאן כי בכאן גזירות קשו"ת מתחדשו"ת בכל יום וגזירה אחת קשה מחברתה היינו שלא ישבו ישראלים בכפרים כלל חס ושלום וגם אין מניחים שום אדם חוץ למדינת וואלחיי לבוא לשם ואפילו איש אחד מוואלחיי כשנוסע למדינה אחרת אחר כך אינם מניחים אותו בחזרה לבוא למדינתו הכלל אין שנאה על ישראל כמו בכאן וגם מרוסין לאנד שומעים בכאן חורבנות גדולים השם יתברך ירחם על כל ישראל כי אין לשער הרחמנות הגדולה אשר על אחינו בני ישראל ועלינו מוטל לצעוק להשם יתברך כמבואר בדברי רבינו ז"ל בהא"ב שכל אדם צריך לתלות בחטאו

דברי אוהבך

נתן מברסלב

גם אני פורס בשלומו הטוב ידידי ואהובי וייטב לו הכתיבה והחתימה הלא הוא מורנו הרב נתן נרו יאיר ולכל אנשי שלומנו בכלל ובפרט הנה אני עושה נשואין לבני הבחור החשוב המופלג כמר ליבלע נרו יאיר והאוף ריפינס היא בשבת הבא עלנו לטובה פרשת שופטים והחופה תהיה אם ירצה השם יום ה' אלול פרשת תצא ויעזור השם יתברך שיהיה לזנדלן סבא והזיווג יהיה עולה יפה ומי יתן שיעזור השם יתברך אותי שאהיה על ראש השנה הבא עלנו לטובה באומאן וכפי ששמענו וראינו שנתעורר המחלוקת עלינו

על לא חנם ואקווה שיקויים בנו ויראו שונאינו ויבושו ובפרט דבר כזה אשר בכל עת ועל כל דף ודף זוכר את משיח צדקינו והאמת שבוודאי חיללו ברוחן על-כן אל תראו ואל תפחדו כלל הבנים קמים עלינו והשם מגן בעדנו

דברי ידידו

יחיאל

פרישת שלום לכולם באהבה עזה ופרוס בשלום להחסיד ידידי עוז ר' נחמן נרו יאיר ור' דוב נרו יאיר עם בנו העניך ולהנגיד ר' חיים קראסין שטיין ור' יעקב נרו יאיר ולאוהב נפשי מורנו הרב נתן בן ר' יצחק ז"ל נרו יאיר ולאחיו ר' יואל צבי נרו יאיר עם בנו נרו יאיר ולכבוד הנגיד המפורסם מורנו הרב ר' חיים יהושע נרו יאיר ולחתנו היקר האברך המופלא המושלם מורנו הרב אברהם אליעזר נרו יאיר ואם אביו המופלא ומופלג וכו' מורנו הרב סענדיר נרו יאיר גם בשם תפרסו בשלום עבורי והמכתב של ר' יוסף אדום ששלח לחמיו נרו יאיר שלחתי לידו ממש ליתן

פא

ברוך השם יום ה' שופטים ב' אלול תרמ"א פה טייטרא

לכבוד אהוב נפשי היקר המופלא אִישׁ חָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב צבי נרו יאיר עם שלום בנכם היקר מורנו הרב נתן עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ ובנו שיחיו ולכבוד אהוב נפשי היקר מורנו הרב שמואל עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ ובנו נרו יאיר

ברוך השם אני בחיים ושלום וכל משפחתי בכאן ברוך השם בחיים ושלום כה אזכה לשמוע מכם החיים ושלום וכתיבה וחתימה טובה בְּתוֹךְ כְּלַל יִשְׂרָאֵל ולזכות לראות פניכם בחיים ושלום מתוך שמחה ומתוך הרחבת הדעת ולעת עתה יזכינו השם יתברך לקבל ימים הנוראים הקדושים בקדושה וטהרה ובכיה מתוך שמחה ולהכלל תפלתינו בתוך קיבוץ הקדוש ואודיעכם שהיה לי בכאן יסורים מתוך הפאספארט כי היום בכאן קשה מאוד מאוד לקבל הפאספארט וג' שבועות ישבתי בכאן עד שקיבלתי בכאן פאשטפארט בניסים גדולים ומתוך תפלות הרבה שגילה לנו רבינו ז"ל ומשה נגש אל הערפל אשר שם אלהים אשר בתוך המניעות שם השם יתברך ופניתי בכל לבי להשם יתברך עד שעזר לי השם יתברך בחסדו הגדול כי התפלות אינם לריק ואף-על-פי-כן צריכין לחסדי השם בכל עת וכל יום היה אצלי גדול כמה ימים כי בוודאי הייתי צריך כבר להיות ברוסין-לאנד אך מן השמים נתעכבתי עד עתה ואם ירצה השם אחר שבת

הבא עלנו לטובה אסע על-פי השם לדרכי בקודש יותר חדשו"ת אין רק חיים ושלום וכל טוב סלה
ידידכם החפץ בטובכם הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹם תּוֹרָתוֹ
נתן בן אדוני אבי מורנו הרב יהודא זללה"ה

פב

ברוך השם יום ג' בין כסה לעשור תרמ"ב פה אומאן
האל הטוב והמשיב הוא ייטיב לנו הגמר חתימה טובה לכבוד ידידי אוהב נפשי ידידי עוז המופלא וכו' מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום בנו היקר מורנו הרב סענדיר נרו יאיר ברוך השם היה לנו ראש השנה טוב מאד וברוך השם היה קיבוץ גדול עד מאד וצעקות ושוועות ואנחות והרהורי תשובה היו על ציון רבינו ז"ל הרבה ובוודאי עלו השמימה ורבינו ז"ל יבנה מהם בנינים בנינים נפלאים ונוראים וקשרתי אתכם בתוך הקיבוץ הקדוש כי יודע אני רצונכם גַם כֵּן להיות שם ובקשתי הרבה בעדכם וקבלתי ממך מכתב שר' אייזיק נרו יאיר אשתו רוצה לגרש אותו ובקשתי הרבה מרבינו ז"ל שהשם יתברך יעזור לו שיפטור אותה ויזמין לו זיווגו עם בנים חיים וקיימים כי אינו ניחה לי אך תדעו שהיה לי היזק בכאן שגנבו מאתי קלימק קטן ועולה ההיזק על סך עשרה רוּבֶּל חָדָשׁ וכשאבוא לביתי אספר לכם איך היה ואם ירצה השם מעתה תבקשו על ראש השנה וגם אני מבקש מהשם יתברך מצום גדליה על ראש השנה להבא כי זה עיקר תקוותנו וחיותינו לנצח וכו'
גַם-כֵּן קבלתי מכתב מכל בני ידידינו ר' נחמן נרו יאיר וכולם היו על ראש השנה ברוך השם והמכתב רצוף פה יותר אין לי פנאי לכתוב מחמת שאני רוצה לילך על ציון הקדוש של רבינו ובשם בוודאי תלמידו הקדוש גַם-כֵּן
דברי אוהבך באמת המזכיר בכל פעם לטובה ומברך אתכם בגמר חתימה טובה
נתן מברסלב
ותפרוס בשלום לאוהב נפשי ידידי עוז המופלא החסיד מורנו הרב ר' צבי נרו יאיר ותפרוס בשלום לאוהב נפשי באמת ובתמים מורנו הרב סענדיר נרו יאיר ותפרוס בשלום להנגיד המפורסם מורנו הרב ר' חיים יהושע נרו יאיר ותפרוס בשלום לחתנו האברך היקר המושלם וותיק וחסיד מורנו הרב אברהם אליעזר ותפרוס בשלום לידידי עוז המופלא ומופלג מורנו הרב ר' נחמן נרו יאיר ותפרוס בשלום להחסיד ר' דוב נרו יאיר ותפרוס בשלום לבנו היקר מורנו הרב העניך ובנו שלום היה גַם כֵּן על האסיפה על ראש

השנה ותפרוס בשלום להנגיד ר' חיים קראסין שטיין נֵרוֹ יָאִיר ותפרוס בשלום עבורי לידידי אהובי ר' אבא כץ מאן נרו יאיר עם שלום זוגתו תחיה ולר' יעקב נרו יאיר ולר' אייזיק נרו יאיר ולר' נתן בן ר' יצחק ז"ל ולאחיו ר' יואל צבי עם בנו ור' יוסף ור' מאיר נרם יאיר

פג

ברוך השם יום ג' לסדר שמות תרמ"ב פה טבריא
שָׁלוֹם וְיֵשַׁע רַב לכבוד ידידי עוז מורנו הרב נתן נרו יאיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ ובנו נרו יאיר לעולמים
מכתבכם קבלתי לנכון א' לר' שמחה נרו יאיר ולר' שמואל העניך נרו יאיר וגם שלך ומר' אייזיק נרו יאיר לידו כולם קבלתי ולמען השם אחיי וריעי חזקו ונתחזק בלימודי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש כי הם חיים נצחיים וחיי עולם הבא וגן עדן ועין לא ראתה כי כל מה שאני לומד יותר ספריהם הקדושים והנוראים אני טועם טעם אחר ואלמלא לא אתינא לעלמא אלא שיהיו שם רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש נקרא עלינו די כי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש רוצים להוציא כל באי עולם משבעה מדורי גהינם ומכל הבושו"ת שהם גרועים מהגיהינום ולהנחיל אותנו ש"י עולמות על-ידי דיבוריהם הקדושים רק אנו צריכין להפקיר אותנו הכבוד המדומה מזה העולם ואפילו לסבול בזיונות ושפיכות-דמים כי כך אמר רבינו ז"ל שכל צדיק הדור האמת לאמיתו יש לו כח להנהיג העולם כמו שהוא יודע והצדיקים הקדמונים היה עיקר תשובתם סיגופים ותעניתים ורבינו ז"ל אצלו עיקר התשובה לברוח מן הכבוד ולסבול שפיכות-דמים ובזיונות כמו שאצל אנשי הבעל-תפילה היה חשוב אצלם תענית וסיגוף יותר מכל התענוגים כך צריך להיות אצלנו חשוב בזיון ושפיכות-דמים ובפרט כשבאים אלינו ממילא הבזיונות ואין אנו רודפים אחריהם כמו אנשי דעת שהיו רודפים אחרי תעניתים וסיגופים ואנו צריכים לקבל אותם באהבה ובשמחה כי עַל-יְדֵי-זֶה נשלם תמונת אלף ולמעלה נעשה מזה אדם לשבת על הכסא על-כן אחיי וריעי חזקו ואמצו נא בשמחה ששם חלקינו מישיבה של רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ואוצר המנוצר של רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש מונחים בביתינו והשם יתברך יזכה אותנו להשתמש בהם בכל עת ועת בהתמדה בוודאי אם ירצה השם יהיה אחריתינו לטובה וגם השונאי חנם יתבטלו בפנינו רק למען השם זייט פרייליך אין גאט איז מיט אינז אין לייבין אינז אין שרעקט זיך ניט התיצבו וראו את ישועת השם והמאמין לא יחוש

דברי אוהבך באמת
נתן מברסלב
ואני מבקש מאתך לחפש המכתב מחמיך נרו יאיר שבא לידך בראש-חדש אלול או קודם מעט שם כתב שקיבל מבת זוגתי חייקע תחיה סך שלושה רוּבָּל חָדָשׁ ולפי הזכרון שלי נדמה בדעתי שכתב שנתן לר' דוב נרו יאיר ור' דוב כותב שלא קיבל מאתו ובוודאי כך הוא האמת על כן אני רוצה שתכתוב לי הלשון מהמכתב של חמיך נרו יאיר ואני אכתוב לחמיך נרו יאיר גם תדע שאני שולח לך שני מזידיס ורבע מזידע א מזידע תתן לידידי ר' נתן בן ר' יצחק ז"ל כי אני חייב לו 50 גראש וא מזידע תקבל על החוב שאני חייב לך ורבע תחלק שני גראש לר' אייזיק נרו יאיר ושני גראש לר' דוב נרו יאיר וא' גראש לר' אברהם הירש נרו יאיר והמותר לר' יוסף נרו יאיר וזה המעות של פדיון אחותי חנה תחיה לחלוק כי היא אינה בקו הבריאות להתפלל עליה כי בני משה אפרים שלח 7 רוּבָּל חָדָשׁ על כן אני שולח לכם על החוב עם ר' שמחה והמותר אחזיר לך בתשואות חן
דברי הנ"ל
אפרוס בשלום לכל אנשי שלומנו

פד

ברוך השם יום ג' וארא תרמ"ב פה טבריא
לכבוד ידידי אוהב נפשי המופלא וכו' מורנו הרב נתן נֶרוֹ יָאִיר מכתבך מיום ה' שמות קבלתי לנכון ומחמת בילבול מוחי שזוגתי תחיה חולשתה גברה עליה מאד בכמה מיני מחלות כאשר כתבתי לך השם יתברך ירחם עליה חיש מהר בזכות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש שאנו חוסים בהם ובזכות כל הצדיקים הגנוזים בכל ערי יהודא והגנוזים בְּחוּץ לָאָרֶץ על כן לא עיינתי היטב ורואה אני מזלך שלא יארע לצדיק כל רע כי אם לא היה כותב לי לא שמתי לבי לחשבון ולבקש כל אנשי שלומנו שיעתירו ויתפללו עבור זוגתי הכשרה רפואה ואני פורס בשלום לכל אנשי שלומנו וגם לר' יואל צבי נרו יאיר וקבלתי על ידי חתני ר' יוסף הפרישת שלום שלו ולכתוב לי מר' נחמן נרו יאיר מה הוא עושה יותר חדשו"ת אין רק השם יתברך מחדש בכל יום תמיד בטובו מעשה בראשית בכל יום
ידידכם אוהבכם באמת המתגעגע לראות עמכם
נתן מברסלב
ולקרב ידידינו ר' הירש נרו יאיר כי הוא איש כשר באמת ובתמים לקרב אותו

פה

ברוך השם יום אור ליום ד' פרשת בשלח תרמ"ב טבריא
לכבוד אוהב נפשי ידידי עוז המופלא וכו' וכו' מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו ובנו נֵרוֹ יָאִיר
מכתבך בצירוף מכתב ר' הירש נרו יאיר ובצירוף מכתב אוהב נפשי ידידי עוז ר' נתן נרו יאיר בן ר' יצחק ז"ל ובצירוף מכתב אוהב נפשי ר' אייזיק קבלתי לנכון ומכח זוגתי תחיה מעט הרחבה שברוך השם הניח לה ההוסט ושטעחין ומודה להשם על זה אך מי יתן השם יתברך שיניח לה החמימות שלה אשר אין לשער ועתה אצלינו החסיד ר' דוב נרו יאיר הוא רואה צערה הגדול שהחמימות שלה מתארך יותר מעת לעת השם יתברך ירחם עליה חיש מהר ואני מבקש מאד מאתכם להתפלל עבורה שירחם השם יתברך עליה כי אין כחה מספיק לסבול ואינה טועמת כלל כי-אם מים מבושלים ועלי גַם-כֵּן הרחמנות גדולה עד למאד כ"א יכול לעסוק בתורה ותפלה כי אם מה שאני גוזל איזה עת ועיקר נחמתי הוא רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש שגילה לנו שאפילו רבונו של עולם בעצמו הוא טוב ואפילו הכנה הוא טוב מאד ומה אומר לכם אחיי וריעי למה אנו ישינים מטוב כזה שהנחיל לנו השם יתברך על ידי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ואנו למדנו במוצאי שבת קודש התורה ויכן השם את הצלע ועליו יש הלכה הלכות חובל בחבירו הלכה ג' ותעיינו בה ושם תראו גדולת רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש וגדולת קברי הצדיקים ושם מבואר התירוץ על מה שכתב לי ר' אייזיק נרו יאיר שיש לכם יסורים חדשים כי שם מבואר שבהכבוד הוא מתפחד שלא יהיה הסתלקות הנפש אבל על בזיונות אין לפחד כלל אדרבה היא סגולה לתשובה ומה שהם רוצים לעקור דברי רבינו ז"ל ותלמידו יאבדו הם וכו' וכבר אמר אדמו"ר מורנו הרב נתן זצוק"ל כשגבר עלינו המחלוקת מאד החיו עצמם בזה הפסוק השומר אמת לעולם שהשם יתברך בעצמו שומר האמת לעולם ומכל החירופין והגידופין תפנו עצמיכם ללמוד "לקוטי הלכות" כי רבינו ז"ל אמר שהצדיק מכל החרופין והגדופין הוא עושה הלכות ומאדמו"ר מורנו הרב נתן זצוק"ל ראינו בעינינו שזכה לזה ואנו צריכין בפשיטות לקיים שמכל הבזיונות נפנה עצמינו אל ספרי רבינו ז"ל ותלמידו ובמקום אחר מבואר שעל ידי המחלוקת נעשה ספר ואמר רבינו ז"ל בשם שיהיה נחשב בכל פעם איזה ספר על כן אחיי ובניי אהובייי נפשי נתן אליעזר אייזיק נתן בן ר' יצחק העניך אברהם וגם כל החפיצים באמת של רבינו ז"ל נחוס ונחמול עלינו ועל ימינו ושנותינו ונחדש כוחינו להתחיל מעתה לקרב עצמנו להשם יתברך על-פי דרכי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש בוודאי יציל אותנו השם יתברך מכל המחלוקת ויהיה הכל

על נכון ודבר אלוקינו יקום לעולם ופרעה הקריב למי שיחוס ויחמול על נפשו ורוחו ונשמתו זולת זה אין לי פנים לדבר עמכם מחמת שאני עוסק בביקור חולה שבבית
דברי אוהבכם באמת ובתמים העושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל
ידידכם
נתן מברסלב
ופרוס בשלום לאוהב נפשי ידידי עוז אביך היקר נרו יאיר ולידידינו האיש חסד אוהב נפשי ר' נחמן נרו יאיר וידידי עוז ר' הירש נרו יאיר ואני שולח לך רצוף פה הבילעט ליפו וגם המכתב ששלחתי לידך לברסלב למען השם תשמור אותו כי נחוץ הוא מאד ולכתוב לי אם קבלת אותו לידך כי ידידי ר' נתן נרו יאיר ור' אייזיק נרו יאיר אינם משיבים על ראשון ראשון ועל אחרון אחרון כי כמה פעמים כתבתי להם להודיע לי מידידינו ר' נחמן נרו יאיר מה הוא עושה ולא השיבו לי והיה לי יסורים גדולים ותדעו שהזיבע והבעריקיס קבלתי לנכון ולמה לא כתב לי המקח ופרוס בשלום להנגיד ר' חיים קראסין שטיין ולר' אבא נרו יאיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ תחיה ולר' יעקב נרו יאיר ולר' סענדיר נרו יאיר ולר' יואל הירש נרו יאיר ולר' יוסף נרו יאיר ולר' מאיר נרו יאיר ולר' אברהם הירש אשריכם ברסלבר חסידים אשרינו מה טוב חלקינו

19

[חסר תאריך]
לכבוד אוהב נפשי בני ממש מורנו הרב נתן נרו יאיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ ובנו נרו יאיר הנה תמיהה לי גדולה עליך אחי ידידי מה שאין לי ממך שום ידיעה וגם מה עושה ידידי עוז האיש חסד ר' נחמן נרו יאיר
וגם מהחשבון שלנו וגם מהמלבוש שלי ועלי אין לך להתרעם כלל על המכתב כי מוחי מבולבל מחולשת זוגתי מאד בכמה מחלות ויש לה חום ביותר ואינה טועמת כלל רק רוטי חינא ומתאווה שיבשל לה בארטט מבעריקיס ובכאן אינה בנמצא על כן אני מבקש לך וגם ידידי אוהב נפשי ר' נתן בן ר' יצחק ז"ל שתתאמצו לשלוח לי הבעריקיס ערך ראטיל ואפשר שיהיו אתם שלוחי מצוה להחיות בזכות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ובזכות כל הצדיקים אשר אנו חוסים רק בם ולא ברפואות דאקטורים וכל העולם מבלבלים את מוחי בדאקטורים אבל זוגתי בעצמה אינה רוצה בשום אופן דאקטיר שלא להזכיר לה ואני מבקש מאת כל אנשי שלומנו לעורר רחמים עליה בלב ונפש וגם מר'

אייזיק נרו יאיר אני מבקש שילך על קברי הצדיקים וגם על קבר אבי ז"ל וכל אנשי שלומנו לעורר רחמים עלי גם לכתוב לי מתי אם ירצה השם יסע כי אני צריך לשלוח עמו מכתבים
ידידכם
נתן מברסלב
ומוחי כך מבולבל שהקבלה מר' נתן בן ר' יצחק ז"ל נשאר אצלי והקבלה ששייך לברסלב שלחתי לטשהערין ויש לי עמכם הרבה לדבר מעסק שלנו שראיתי בספרים הקדושים של רבינו ז"ל אך אין לי פנאי מחמת ביקור הולים שלי ופרוס בשלום לכל אנשי שלומנו ולאחיך סענדיר נרו יאיר ולבנו אליעזר נרו יאיר ולר' הירש נרו יאיר ולבנך מורנו הרב סענדיר חיים נרו יאיר

פז

ברוך השם יום א' משפטים תרמ"ב פה טבריא
לכבוד ידידי עוז אוהב נפשי המופלא וכו' וכו' מורנו הרב נתן נרו יאיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ ובנו סענדיר חיים נרו יאיר
אודות זוגתי תחיה יש לי הרבה להודות להשם ומודה על העבר וצועק על להבא להשם יתברך ותדעו שמכמה מחלות עזר לה השם יתברך אשר מכל אחד היתה מסוכנת וגם הפיבור לא היה לה מיום ב' העבר עד שבת קודש אך ביום שבת קודש לאחר חצות היום אחז אותה עוד רעדה ואחר כך החום אך היה ברחמים כפי הזמנים הקודמים השם יתברך ירחם עליה מעתה כי נשארה בלי שום כח ובפרט על רגליה אי אפשר לה לילך כלל וגודל הצרות וההרחבות שהיה לנו באלו הד' שבועות אין לשער ולהעריך כי עין בעין ראיתי דברי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש אך זאת נחמתי שהזמין לי השם יתברך את ידידינו החסיד המופלא ר' דוב נרו יאיר והיה בא אצלי בכל יום ודיברנו הרבה מגדולת רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש והחיה אותי והאמנתי שעל ידי אלו הדיבורים יהיה לה רפואה כי מגדיל ישועות מלכו וכו' וכו' ותדע שכתבתי לכם שני מכתבים ועוד מכתב ששלחתי לר' הירש נרו יאיר למסור לברסלב לחתני והמכתב האחרון שלחתי לכם מכתב טוב דיבורים חמים כגחלי אש ושם היה מונח הבילעט לר' הירש נרו יאיר גם אני מבקש מכם לכתוב לי אם קיבלתם כל השלושה מכתבים ואני נתתי אותם לר' שבתיל שְׁאֵר בְּשָׂרוֹ של מחותנכם ר' חיים יהושע נרו יאיר ואמר לי ששלח אותם והמכתב האחרון של ר' נתן בן האשה חנה כי היה לי טעם בזה וגם לכתוב לי מבנך נרו יאיר כי כתבת לי שהוא

חס ושלום אינו בקו הבריאה והיו לי יסורים ובוודאי אני מתפלל בעדו על כן אני מבקש ממך לכתוב לי מה הוא עושה וגם לכתוב לי מכל אנשי שלומנו איך עבר עליהם וגם לכתוב לי מידידי ר' אייזיק נרו יאיר אם הבית שלו עומד ומעתה נתחיל להכין עצמנו על שמחת פורים בכל יום ויום בכדי שבפורים יתהפך החושך לאור ונזכה ליראה עילאה דעילאה על ידי השמחה כי יש לנו במה לשמוח שיש לנו רבי כזה ותלמיד כזה וכפי שמבואר ב'לקוטי הלכות' הלכות פריה ורביה הלכה ג' על התורה שמחה וששון ישיגו וכו' ושם מבואר שעיקר כל התיקונים שלנו הוא רק על ידי שמחה ותעיינו שם ותמצאו מרגוע לנפשיכם ותראו גודל מעלת השמחה ובפרט שבפורים אמר רבינו ז"ל בפירוש שהוא תיקון גדול וכל מצוה צריך הכנה בעובדא ובמלולא ואל תעצבו כי העצבות היא מסיטרא אחרא והקדוש ברוך הוא שונא אותה ומאד בקשתי מאתכם לכתוב לי מכתבים ולהשיב לי על מכתב זה על ראשון ראשון ועל אחרון אחרון וגם לכתוב לי אם ידידינו ר' הירש נרו יאיר נסע ממחניכם הקדוש או עדיין הוא במחניכם וגם אם היה לך מכתב מחמיך נרו יאיר ומה הוא כותב וגם תדע שכתבתי עבורך מכתב למחותנכם ר' הירש מקאליבלאד וגם אולי שמעתם במחניכם איזה דבר טוב מוואלחייו וגם ממדינות רוסיא איזה דבר טוב כי אין לי שום מכתב משום מקום ותשאל במכוון מר' דוב נרו יאיר שבא עמי כי אצלו בוודאי יש ידיעה משם זולת זה חדשו"ת אין רק חיים ושלום ושמחה

ידידכם אוהבכם באמת

נתן מברסלב

ופרוס בשלום לאביך היקר אוהב נפשי האיש חסד מורנו הרב ר' הירש נרו יאיר עם שלום בנו אחיך המופלא מורנו הרב סענדיר נרו יאיר עם שלום נכדו היקר אוהב נפשי חָכָם וְנָבוֹן מורנו הרב אליעזר נרו יאיר ובשלום ידידי עוז אוהב נפשי האיש חסד המופלא ומופלג וכו' וכו' מורנו הרב ר' נחמן נרו יאיר ובשלום אוהב נפשי ר' נתן בן ר' יצחק ז"ל נרו יאיר ואחיו ר' יואל הירש נרו יאיר עם שלום בנו נרו יאיר ובשלום ר' העניך נרו יאיר ובשלום ר' יוסף נרו יאיר ובשלום ר' מאיר נרו יאיר ובשלום ר' אברהם הירש נרו יאיר ופרוס בשלום לכבוד הנגיד ר' יעקב נרו יאיר ואם ידידי ר' הירש עדיין במחניכם אני פורס בשלומו ואני מבקש אותו לשמור האגרת לחתני ששלחתי על ידו כי נחוץ הוא ופרוס בשלום לידידי אוהב נפשי הנגיד והקציו מורנו הרב ר' אברהם אבא כץ מאן נרו יאיר עם שלום זוגתו מרת חוה תחיה לכתוב לי אם קיבל מעות חדוש מר"ב ראובן נרו יאיר

פח

ברוך השם יום ד' תצוה תרמ"ב לִפְרָט קָטָן פה טבריא
לכבוד ידידי אוהב נפשי באמת הֶלֹא הוּא המופלא וכו' מורנו הרב נתן נרו יאיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ ובנו סענדיר חיים נֵרוֹ יָאִיר
הנה מודיעכם שזוגתי תהיה עדיין אינה בקו הבריאות בשלימות מהפיבור נפטרה ברוך השם אך ההוסט הקשה עדיין לא נפטרה כלל ומחמת זה כל אבריה נתפרקין ואי אפשר לה לבוא לכוחה ועוד גברה עליה מיום ו' העבר כאב עיניים היה גַם-כֵּן מתחלה בכבידות מאד אך עתה ברוך השם הוקל מעט ברוך השם אחיי וידידיי אי אפשר לספר לכם צערי הקשה רק ברוך השם שאנו יודעין מרבינו ז"ל ותלמידו הקדוש הם מחיין אותי בכל הצרות שעוברין עלי עתה וחוץ מזה אין אני יודע מהיכן מקבלין חיות רק שיש מלכות באתכסייא שמחיה העולם על כן אני מבקש מאת אוהבינו באמת להתפלל עבור זוגתי תחיה בכדי שאוכל לקיים מצוות הנוהגות בפורים אם ירצה השם בשמחה גדולה וביראה עילאה וכן יעזור לכם השם יתברך להיות גַם כֵּן שמחים בפורים הקדוש כרצון השם יתברך וברצון רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ואני מבקש מאתך שאם ירצה השם ביום ו' עֶרֶב שַׁבַּת קֹדֶשׁ הוא יאהרצייט של אמי עליה השלום תחלק עבור אחותי על היאהרצייט עשרה גראש שלנו היינו לר' דוב נרו יאיר ובנו נרו יאיר 4 גראש ולר' אייזיק 2 גראש ולר' יואל הירש ובנו 4 גראש מעות צפת ותאמרו להם שהוא לעילוי נשמת עבור אמי ביילא לאה בת ראובן על כל פנים כל אחד ילמוד פרק אחד ואפשר ישאר איזה פאריע תתן לר' יוסף ולמען השם לשלוח המעות הסך 4 מזידעס כי היא בושה לי עבור ר' שמואל העניך נרו יאיר וכמה פעמים בקשתי מאתכם לכתוב לי אם קיבל ר' הירש נרו יאיר המכתב ששלחתי לו שימסור המכתב לברסלב לחתני נרו יאיר ואין אתם רוצים להשיב לי ואתם מנעתם מאד פרי עטכם ממני ואין אתם יודעים שהחיות שלי קשורה בנפשיכם יותר אין לחדש רק חיים ושלום ושמחה וששון כי ימי הפורים הקדושים ממשמשין ובאין ועל ידי שמחת פורים יזכה אותנו השם יתברך להתחיל מחדש כי ועכשיו וכו' ולזכות לפסח כשר ולבער החמץ מקרבינו היינו העצבות ומרה שחורה כי העצבות ומרה שחורה היא מסטרא אחרא
ידידכם אוהבכם באמת
נתן מברסלב
ופרוס בשלום לאוהב נפשי אביך היקר אִישׁ חָסִיד אָהוּב נַפְשִׁי מורנו הרב ר' צבי נרו יאיר ובשלום אחיך היקר מורנו הרב סענדיר ובשלום בנו ידיד נפשי מורנו הרב אברהם

אליעזר נרו יאיר ובשלום ידידי עוז האִישׁ חָסִיד ר' נחמן נרו יאיר ולכתוב לי מבריאת גופו ולהחסיד ר' דוב נרו יאיר עם שלום בנו מורנו הרב העניך נרו יאיר ולידידי אוהב נפשי מורנו הרב נתן בן ר' יצחק ז"ל נרו יאיר ולאוהב נפשי ר' אייזיק נרו יאיר ולר' יואל הירש נרו יאיר עם שלום בנו מורנו הרב אברהם נרו יאיר ולר' יוסף נרו יאיר ולר' מאיר נרו יאיר ולר' אברהם הירש נרו יאיר מזל טוב לו שיחיה לתורה ולחופה ולמעשים טובים ופרוס בשלום לכבוד הנגיד חיים קראסין שטיין נרו יאיר ופרוס בשלום לכבוד הנגיד ר' יעקב נרו יאיר ופרוס בשלום לאוהב נפשי ידידי עוז ר' אברהם אבא כץ מאן נרו יאיר

פט

ברוך השם יום ג' תשא תרמ"ב פה עיר הקודש טבריא
לכבוד ידידי עוז כלבבי וכנפשי כבני ממש מורנו הרב נתן נרו יאיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ תחיה ובנו היקר החכם מורנו הרב סנדיר חיים נרו יאיר לאורך ימים ושנים טובות אמן סלה
הנה מכתבכם מקודם פורים עם הד' מזידעס על ידי ר' טאדריס נרו יאיר קבלתי לנכון וגם המכתב אחר פורים משמחתכם הגדולה אשר ברוך השם עזר לכם לשמוח כרצון רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש קבלתי גַם כֵּן לנכון על ידי הערל ושמחתי במכתבכם ומהשלום שהיה ביניכם ובפרט הישועה הגדולה אשר עשה עמכם שידידינו ר' נחמן נרו יאיר גם-כן עזר לכם השם יתברך שהיה עמכם בשמחת פורים וזה לי ישועה גדולה ואני ברוך השם גַם-כֵּן שמחתי בשמחת פורים אך ביחידות וכמעט רקדתי במחאת כף ורקודין לקיים דברי רבינו ז"ל שאמר שעל ידי המחאת כף ורקודין ממתיקין הדינים ורבינו ז"ל אמר בפירוש על פורים ובזכות השמחה של פורים יזכה אותנו השם יתברך לתפלה בשלימות היא פרה אדומה לטהר אותנו מטומאת מת שהיה לנו ולזכות לאור הפנים המאיר בשלוש רגלים ופסח הוא ראשון לשלוש רגלים ויזכה אותנו השם יתברך שיהיה שמחה ואהבה בינינו ויהיה שלום שיש לו פה שנוכל כל אחד לדבר לחבירו מה הוא התכלית מזה העולם וכל אחד יעזור לחבירו לשבר המדה הרעה שיש בו כי אין אדם דומה לחבירו ועל כל פשעים תכסה אהבה ואהבה שתהיה בינינו אינה דבר ריק כי רבינו ז"ל אמר שהעולם מקנאין על אהבה שבינינו על-כן אנו מחוייבים להכריח עצמנו כל אחד ואחד שמצידו לא יהיה עיכוב אהבה כי כל העבודות שלנו תלויים באהבה שלא יהיה פירוד בין הקיבוץ חס ושלום כי אנו צריכין לבנות הבתים ומה שנתוסף אחד להקיבוץ נתוספו הבתים אפילו רגע אחת אין אנו רשאין להפריד מחשבותינו מהקיבוץ הקדוש של רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ובפרט אהבת בני הנעורים כי זה עיקר אצל רבינו

ז"ל ותלמידו הקדוש כי בהם יכולין לבנות בנינים נפלאים ועליהם מניח הבעל דבר מאד
על כן אנו צריכין להתחזק נגדו ולהרבות השלום ביתר שאת ויתר עוז
דברי המברך אתכם בשלום ידידכם אוהבכם באמת ובתמים
נתן מברסלב

ואודות זוגתי תחיה ברוך השם כמה מחלות נפטרה אך אינה בקו הבריאה בשלימות כי רגליה נפוחים מאד ועכשיו קודם פסח והיא עקרת הבית על כן אני מבקש מאת כל אנשי שלומנו להתפלל עבורה בלכתך לביתך ובלכתך על כל ציונים הקדושים שישלח לה השם יתברך רפואה שלמה חיש מהר ופרוס בשלום לאוהב נפשי ידידי עוז איש חסד וכו' וכו' מורנו הרב ר' הירש נרו יאיר ובנו המופלא וכו' וכו' מורנו הרב סענדיר נרו יאיר ונכדו היקר המופלא היקר האברך מורנו הרב אברהם אליעזר נרו יאיר בני ידידי אוהב נפשי באמת תדע שאני אוהב אותך כבני ממש על כן אני מייעצך עצה טובה שתתמיד בלימוד ספרי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ובכל יום תפרש שיחתך לפני השם יתברך ותרבה בתפילה ותחנונים ועקב ענווה היא יראת השם ובתפלה יכולין הכל לפעול מאת השם יתברך ופרוס בשלום לאוהב נפשי באמת הר' איש חסד וכו' וכו' ר' נחמן נרו יאיר ותפרוס בשלום להחמיד ר' דוב נרו יאיר ותפרוס בשלום לבנו הענין נרו יאיר ותפרוס בשלום לידידינו אוהב נפשי ר' נתן נרו יאיר בן ר' יצחק ז"ל ואני שולח לו רצוף פה מכתב לידו מבברינץ ותפרוס בשלום לאחיך היקר מורנו הרב סענדיר נרו יאיר ותפרוס בשלום לבנו היקר מורנו הרב אברהם אליעזר נרו יאיר ותפרוס בשלום להנגיד ר' חיים קראסין שטיין נרו יאיר ותפרוס בשלום להנגיד ר' יעקב נרו יאיר ותפרוס בשלום לאוהב נפשי ר' אבא נרו יאיר עם שלום זוגתו תחיה ובשלום כל אנשי שלומנו ותפרוס בשלום עבורי לר' יוסף נרו יאיר ותפרוס בשלום לר' מאיר נרו יאיר ותפרוס בשלום לר' אברהם הירש נרו יאיר וממכתב ר' אייזיק אין אני יודע מה הוא כותב כי הכל ברמז אם אתה רוצה כתוב לי בפירוש ואזי אכתוב לך תשובה

צ

ברוך השם יום ב' עֶרֶב רֹאשׁ חֹדֶשׁ ניסן תרמ"ב לִפְרָט קָטָן פה טבריא
לכבוד כל אנשי שלומנו ידידינו אוהבי נפשי כולם בכלל

אבשר לכם בשורה טובה איך שבא לכאן מכתב מהרב ר' דוד מסטריא מג' אדר להשבעה טובי עיר איך שהיו בקיאוו והתענו כל העיר בה"ב אפילו הדייטשין והאסטידענטין והדאקטורים וקיבלו כל היהודים אפילו הדייטשין כל הדת מהדת להניח תפילין וציצית

והיה תפילין במקח י"ב רוּבָּל חָדָשׁ זוז וציצית 40 קאפיקיס בינטיל וקיבלו שלא לדבר ביניהם כי-אם לשון יהודית ודאקטיר מענדיל סאן פריוועסיר מכאב עיניים נדר הון רב על עניי הסטידעטין על תפילין וציצית וכמו כן היו כן בפעטיר בארג וכולם קיבלו עליהם כל זה וכן בכמה וכמה עיירות והמניסטיר איגאטיף קרא לגינזבורג ולפאליקאב שיחתמו עצמם שלא עשו שום דבר רע ליהודים ולא רצו לחתום עצמם כי אמרו אנו מחריבים לעשו"ת טובה לאחינו בני ישראל ולא רעה רַחֲמָנָא לִצְלָן ומסרו נפשם ממש על קידוש השם וגם כותב ר' דוד הנ"ל שבסמילא היו קאנסליר מאיינגלאנד ושאל הרבנים והן הקאזינע רב מה שהיו בסמילא מהקאנסליר אמר שיש לי פרוקאם שיסע בכל המקומות וישאל על הזיקות שעשו הרוצחים בכל המקומות ור' שמואל העניך נרו יאיר בא אלי במכוון לבשר לי הבשורה הזאת כי המכתב מר' דוד הנ"ל היה לכמה אנשים ור' שמואל העניך גַּם כֵּן בתוכם השם יתברך יעשה עמנו ניסים כמו צאתך מארץ מצרים ויראנו נפלאות ויתן לנו פסח כשר וישועות ונחמות ויעזור לנו גַּם כֵּן שיחדש לבנו לעשו"ת תשובה אמתית כרצון רבינו ז"ל וברצון תלמידו הקדוש וברצון כל הצדיקים אשר צועקים על התשובה שובה אלי ואשובה אליכם

דברי אוהבכם באמת

נתן מברסלב

ומאד מבקש מאת כל אנשי שלומנו להתפלל עבור זוגתי כי מיום ו' העבר יש לה עוד הפיבור קשה עד מאוד ופרוס בשלום לכל אנשי שלומנו באהבה עזה

צא

ברוך השם יום תשעה לחודש ניסן תרמ"ב פה עיר הקודש טבריא תבנה ותכונן

לכבוד ידידי אוהב נפשי בני ממש האיש חסד מורנו הרב נתן נרו יאיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ ובנו מורנו הרב סענדיר חיים נרו יאיר

בשבוע העבר כתבתי לכם מכתב אך לא הגיעה השיירה וקיבלה אחותי והלכה עד השער ופגעה באיש אחד ונתנה לו המכתב ועתה נודע לי שאיש הזה גנב אצל ידידינו ר' חיים יהושע נרו יאיר ובוודאי לא מסר לו המכתב ועתה אני כותב לכם איך השם יתברך משגיח עלי כשהשם יתברך עזר לי לזוגתי תחיה והבריא אותה השם יתברך בשלימות בזכות רבינו ז"ל ובזכות תפילתכם היום הלכה לאחותי תחיה והלכה בהחזרה ונפלה על האבן והיה נס שלא שברה ראשה חס ושלום וכל אבריה כי נשארה חלשו"ת רק השם יתברך ברחמנותו המרובין והגדולים שברוך השם לא היזיק לה רק שיש לה מכאוב רק

השם יתברך יעזור עוד ובי מקוים עתה יסור יסרני יה וכו' וכו ואודות מה שאתה כותב אם יש לי מכתב מחמיך נרו יאיר אין אתה יודע שאם היה לי מכתב בוודאי שלחתי לכם ואני מבקש ממך אולי יש לך ידיעה מגיסך דוד נרו יאיר איך פטר הזעריב וגם אולי יש לכם איזה מכתב מקאליבלאד ממחותנכם ר' הירש נרו יאיר תכתוב לי מה הוא כותב תשובה על מכתבי ועתה נודע לי מחדש דברי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש שאין לנו למי לפנות כי-אם להשם יתברך בכל עת וצריכין להתפלל על כל פרט ופרט ולהקדים רחמים לרוגז חס ושלום ובפרט אנו שנזהרים על התפלה מרבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ובפרט עתה קודם פסח וספירה שמעתה מתחיל התחלה חדשה להכין עצמנו לקבלת התורה והשם יתברך יזכה אותנו לפסח כשר ולהיות נזהרים ממשהו חמץ בפסח בגשמיות וברוחניות ותשואת חן למעלתכם שבשרתם לי בשורה טובה מידידינו ר' נחמן נרו יאיר שהחזיר אותו השם יתברך לאיתנו הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יעזור לו לאורך ימים ושנים טובים וגם תכתוב לי ידיעה מאחיך סענדיר אם היו לו מכתבים מזוגתו תחיה ומה עושה אחיך ישראל אריה נֵרוֹ יָאִיר וגם מידידינו ר' אייזיק נרו יאיר מה נשמע מזוגתו תחיה למען השם ידידי אייזיק נרו יאיר לא תפול מתפלה חזק ואמץ בתפלה ותחנונים רק בשמחה ובוודאי יגמור השם יתברך עמך לטובה ופרוס בשלום לידידי עוז האברך המופלא מורנו הרב אליעזר נרו יאיר למען השם זכור את בוראך בימי בחרותך ואחוז עצמך בדרכי רבינו ז"ל ותלמוד התורה אנכי כמה פעמים ותלך בהתורה הזאת כמה זמנים ובוודאי ידריכן השם יתברך בדרך הישר ופרוס בשלום לר' נחמן נרו יאיר ולר' דוב נרו יאיר עם בנו ולר' נתן בן ר' יצחק ז"ל נרו יאיר ולאחיו יואל צבי נרו יאיר עם בנו נרו יאיר ולהנגיד ר' חיים נרו יאיר ולר' יעקב נרו יאיר ופרוס בשלום לידידי עוז אוהב נפשי אביך איש חסד נבון וחכם וכו' מורנו הרב צבי נרו יאיר ועם שלום זוגתו תחיה ועם בנו מורנו הרב סענדיר נרו יאיר ולכל אנשי שלומנו באהבה עזה
נתן מברסלב

צב

ברוך השם יום ה' בשלח פרעה תרמ"ב פה עיר הקודש טבריא
לכבוד אוהב נפשי מורנו הרב נתן נרו יאיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ ובנו נרו יאיר
וְאַף עַל פִּי שיש לי יסורים כאלה אבל למדתי בזה הלילה הלכות רֹאשׁ חֹדֶשׁ הֲלָכָה ה'
ואני אמרתי ברוך שאמר והיה העולם כשיש לנו דברים נעימים כאלה להחיות נפשינו

בתוך מעוף צרה ומצוקה ויש לנו רבי כזה ותלמיד כזה זיע"א ומאוד בקשתי להשיב לי על מכתבי מיום ב' כי נצרך לי
ידידך אוהבך
נתן מברסלב

צג

ברוך השם יום ג' איסרו חג תרמ"ב פה טבריא תבנה ותכונן
לכבוד ידידי אוהב נפשי ידידי עז המופלא אִישׁ חָסִיד מורנו הרב נתן נרו יאיר עִם שְׁלוֹם זוּנָתוֹ תחיה ובנו החכם מורנו הרב סענדיר חיים נרו יאיר לאורך ימים ושנים טובות
אבשר לך בשורה טובה שגיסך מורנו הרב דוד נרו יאיר ניצול מן הזעריב והוא נשאר ק ריזראד כי ע"פ קבלתי מכתב מבני משה אפרים נרו יאיר מפרשת תצוה ובתוכו היה רצוף מכתב מגיסך מורנו הרב נתן נרו יאיר ושם כתוב שחמיך נרו יאיר הוא בצעהרין וכל הַחֹל הַמּוֹעֵד לא היתה שיירה לשלוח לך המכתב על כן אזרתי פרי עטי למען המצוה באיסרו חג לכתוב לך אולי למחר יהיה שיירה ויהיה מוכן המכתב לשלוח לך ותדע שאני מבקש מאת כל אנשי שלומנו מאהביי נפשי להתפלל עבור זוגתי תחיה כי אתמול היה לה עוד הפיבור ובלא זה אין לה שום כח כי רגליה נפוחים ויש לה כאב של שבר רגלים ואי אפשר לכם לשער מה שעבר עליה הכלל מיום בואי לא עבר עלי יום אחד בלי בילבולים ולולא ספרי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש לא היה ביכולתי לעמוד בהם אך ברוך השם לא עזב חסדו מאתנו בדורות האלו והקדים רפואה למכה וריחם עלינו בדורות האלו ושלח לנו רועה נאמן הוא רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש והשאירו לנו אחריהם ברכה ספריהם הקדושים אשר אין בילבול בעולם שהם לא יכלו להמתיקם ולהחיות נפשם האומללות והנדכאות ולוואי והיינו מטים שכמינו לסבול עול בהתמדה בספריהם הקדושים היינו ניצולים מכל צרה וצוקה וחיינו חיים כי ספרי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש הם ממש הגן עדן התחתון וגן עדן העליון והם יכולין ממש להפוך משאול תחתיות לגן עדן התחתון ולגן עדן העליון ובכל עת אנו צריכין לשמוח שיש לנו רבי כזה ותלמיד כזה וכפי שלמדתי עתה הלכות ערב והלכות עושה שליח לגבות חוב אנו צריכין לשמוח ולשמוח כי העצבות היא איסור גמור והשם יתברך יזכינו להכין עצמינו על ידי ספירת העומר לקבלת התורה אשר הוא שורש השמחה כמבואר בהתורה חותם בתוך חותם וכו'
גם בקשתי ממך לשלוח לי ערך חמשה קארטליך כי בני אייזיק ביקש אותי לשלוח לו בכל פעם על כל פנים קארטיל להחיות נפשו כי הם יושבים בלי פרנסה כלל והם

מבקשים מכם שתתפללו עבורם שיתן להם השם יתברך פרנסה בריווח זולת זה חדשו"ת אין רק חיים ושלום ותפרוס בשלום לכל אנשי שלומנו ותכתוב לי אם הייתם שמחים ביום טוב זה ואם הייתם כולכם ביחד
ידידכם אוהבכם באמת
נתן מברסלב
ופרוס בשלום לידידי אוהב נפשי האברך המופלא מורנו הרב אליעזר נרו יאיר ותפרוס בשלום לידידי אוהב נפשי החסיד מורנו הרב אייזיק נרו יאיר ותפרוס בשלום לאוהב נפשי האברך מורנו הרב ר' העניך נרו יאיר ותפרוס בשלום לאוהב נפשי האברך מורנו הרב אברהם נרו יאיר ותפרוס בשלום לאוהב נפשי האברך מוֹרֵנוּ הָרַב נתן בֶּן ר' יצחק ז"ל נרו יאיר ותפרוס בשלום לאוהב נפשי האברך מוֹרֵנוּ הָרַב אברהם הירש נרו יאיר ותפרוס בשלום לידידי עוז אביך היקר אִישׁ חָסִיד המופלא ומופלג וכו' וכו' מורנו הרב ר' הירש נרו יאיר ותפרוס בשלום לידידי עוז אוהב נפשי האִישׁ חָסִיד וכו' וכו' מורנו הרב ר' נחמן נרו יאיר ותפרוס בשלום להחסיד ר' דוב נרו יאיר ותפרוס בשלום להנגיד ר' חיים קראסין שטיין נרו יאיר ותפרוס בשלום להנגיד ר' יעקב נרו יאיר ותפרוס בשלום לאוהב נפשי ידידי עוז ר' אבא כץ מאן נרו יאיר ותפרוס בשלום לאוהב נפשי ידידי עוז האברך מורנו הרב יואל צבי נרו יאיר ותפרוס בשלום לאוהב נפשי מוֹרֵנוּ הָרַב יוסף נרו יאיר וירומם ותפרוס בשלום לאוהב נפשי ידידי עוז מורנו הרב מאיר נרו יאיר לכולם באהבה עזה

צד

ברוך השם יום ב' י"ב למספר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תרמ"ב טבריא תבנה ותכונן
לכבוד ידידי אוהב נפשי מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו ובנו נרו יאיר
והשם יתברך בוודאי הקדים רפואה למכה רק אנו צריכין להטות עצמינו להרמזים שהשם יתברך מרמז לנו ואל תתייאשו מן הרחמים כי השם יתברך מנסה אותנו בכל עת כי זה העולם הוא עולם הנסיון למען השם לומר לידידינו ר' דוב נרו יאיר שלא יהיה מהיר במכירת החפצים והעיקר שלנו לחדש עצמינו בתפלה כי כל עסקו של רבינו ז"ל הוא תורה ותפלה
ידידך
נתן מברסלב

צה

ברוך השם יום ד' א'ויבי י'שובו י'בושו ר'גע תרמ"ב טבריא
לכבוד אוהב נפשי ידידי עוז כלבבי וכנפשי המופלא אִישׁ חָסִיד מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו ובנו נרו יאיר
כי השם יתברך יודע שאני אוהב כל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ ואני דן את כל אֶחָד וְאֶחָד לכף זכות כאשר רצה רבינו ז"ל ואנן בחביבותא תליא מילתא ואם ירצה השם כשיעזור השם יתברך ויתן רפואה שלימה לזוגתי תחיה בוודאי אם ירצה השם אתחדש כוחי לכתוב לכם בכל פעם מכתבים כי ברוך השם בעסק שלנו יש ויש הרבה לדבר ולעורר אחד את חבירו וגם רצוני היה בוודאי שידידינו עוז האברך המופלא מורנו הרב אליעזר נרו יאיר ועם ר' אייזיק נרו יאיר יבואו אצלי בכדי להתוועד עמהם ביחד אך מה אעשה שזוגתי תחיה אינה בקו הבריאות ויש בזה כמה טעמים אחד שצריך לקיים הכנסת אורחים בעין יפה ועתה איני יכול כי כמה פעמים אין לי מה לאכול מחמת חולשת זוגתי וגם אם היתה בריאה היתה הולכת אצל אחותי תחיה לישון ועתה אינה יכולה ואין לי מקום להכניס אורחים כאלה ואם ירצה השם בקיץ זה אבוא אליכם על שני שבועות אם ירצה השם ולעת עתה תאהבו עצמיכם באהבה גמורה
דברי אוהבכם באמת
נתן מברסלב
ופרוס בשלום לכל אנשי שלומנו לכל אֶחָד וְאֶחָד בפרט באהבה עזה וגם לכתוב איך שולחין עתה מכתב לידידינו ר' הירש מקאליבלאד כי אני רוצה לשלוח לו מכתב ואיני יודע על איזה אדרעסי

צו

ברוך השם אור ליום וא"ו עֶרֶב שַׁבַּת קֹדֶשׁ תזריע ומצרע י"ז למספר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תרמ"ב טבריא
לכבוד אוֹהֵב נַפְשִׁי ידידי אהובי באמת אִישׁ חָסִיד כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו תחיה ועם שלום בנו נרו יאיר לעולם
מכתבך קבלתי לנכון ותשואות חן על העצה שלכם וכו' השם יתברך זאל אויף איהר רחמנות האבין בזכות כל הצדיקים ובזכות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש חזקו ואמצו בתפלה עבורה ואני עבורכם וגם השם יתברך יעזור שיהיה עתה עת רצון אצל התנא האלקי ר' שמעון ב"ר יוחאי שימליץ טוב בעד אחיך ישראל אריה נרו יאיר ויבטל הגזירה

מעליו בתוך שאר חולי עמו ישראל אמן כן יהי רצון ובקשתי מאד להשיב לי תשובה על מכתבי ולמען השם ברידיר הארציקיר נאמיר ניט פאר גענסין אז מע ציילט ספירה מיא זאל וויסין אז אטליכער טאג איז א טאג סע זאל אינז חס ושלום ניט אוועק גייען דיא טעג מיט א פאק מיר זאלין ביינקין וועז וועלין מיר שוין זוכה זיין מקבל זיין דיא תורה ללמוד וללמד לשמור ולעשו"ת ולקיים כפי רצון רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ויהיה אצלינו כמו אחד שמתגעגע לדבר טוב והוא סופר הימים מתי יגיע לידי ולמען השם אל תדאג כלל כי מה פעלת בדאגות שדאגת עד כה הדאגות אינם מועילים כלל אדרבה הדאגות היא עבדות והשמחה היא חירות זולת זה חדשו"ת אין רק חיים ושלום והצלחה ורפואה שלימה לְזוּגָתִי תחיה ויפקוד השם יתברך אתכם בזה השנה בזרע של קיימא ובנכם היקר מורנו הרב סענדיר חיים נרו יאיר יאריך לכם ימים ושנים טובות ותורה ועבודה בעושר וכבוד ותזכו לגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים בתוך עושר וכבוד

ידידך אוהבך באמת וחפץ בהצלחתכם

נתן מברסלב

ופרוס בשלום לכל אנשי שלומנו באהבה עזה

צז

ברוך השם יום ד' פסח שני תרמ"ב פה עיר הקודש טבריא

לכבוד אוֹהֵב נַפְשִׁי ידידי עוז המופלא אִישׁ חָסִיד וכו וכו' מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו תחיה ובנו סענדיר

על כן חשבתי בדעתי שאין לנו שום עצה ותחבולה כִּי אִם תפלה ותחנונים כרצון רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש אך אין חבוש מתיר עצמו וכו' על כן אני מבקש מכל אנשי שלומנו אהובינו באמת להתפלל עבורה ברחמים ובתחנונים שהשם יתברך ישלח לה רפואה שלימה חיש מהר בתוך שאר חולי עמו ישראל כי אין לנו למי לפנות כִּי אִם להשם יתברך ולאהובינו באמת כי אנו מאמינים שעל ידי תפלה פועלין הכל ואודות מה שכתבת לי מה שהיה לך עם ר' יוסף באפטיע ובכל עת נתעוררים עליכם אנשים אחרים אל תדאגו כלל כי פרעה הקריב (עיין ליקו"ת י"ג) וכבר אמר רבינו ז"ל על נסיעה לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שלנו יהיה בנקל לנסוע כי כבר סבל הוא כל היסורים עבורינו וגם בהמחלוקת הוא גם כן כך כי כבר סבל רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש וכל אנשי שלומנו אשר גברו כח עבורינו אך מעט דמעט צריכין אנו גם כן לסבול כי רבינו ז"ל אמר שאינם יכולין לקרב אליו כִּי אִם על ידי מסירות נפש ולסבול בזיונות אבל ואתה מרום לעולם השם לעולם ידו על

העליונה יאבדו הם ואלף כיוצא בהם ודבר אחד מדברי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש לא יתבטל והשם יתברך שומר אמת לעולם וכל אלו הרפתקאות שעוברים עלינו הוא רק להזכיר אותנו שאנו ברסלבר חסידים ושלא לשכוח אפילו יום אחד כי שם זה אינו דבר ריק כמבואר בהתורה בראשית לעיני כל ישראל (בליקו"ת סימן ס"ז) כי רבינו ז"ל אינו דבר ממוצע כִּי אִם חידוש שבחידושין ואנו צריכין לקבוע שמחה בכל יום על הזכיה שלנו ואני היום הייתי על ציון התנא ר' מאיר בעל הנס זיע"א והזכרתי אתכם כולכם לטובה אמן כן יהי רצון

דברי אוהבכם

נתן מברסלב

ופרוס בשלום לידידי אוֹהֵב נַפְשִׁי ידידי עוז מורנו הרב אבא כץ מאן נרו יאיר עִם שְׁלוֹם זוּנְתוֹ תחיה ולומר לו שהביסליק ששלח עם שלום זוגתי לרבי מאיר בעל הנס הלכתי בעצמי וקניתי שמן זית והדלקתי עבורם ובעד בנם נרו יאיר וּבָנֵי בֵיתוֹ והזכרתי אותם לטובה ולפלא בעיני שאין לי שום פרישת שלום מאתו בשום פעם ופרוס בשלום לכל אנשי שלומנו באהבה עזה כי אין לי פנאי לפרוט לכל אֶחָד וְאֶחָד מחמת שבאתי עתה מרבי מאיר בעל הנס זיע"א

צח

ברוך השם יום ה' עֶרֶב רֹאשׁ חֹדֶשׁ סיוון תרמ"ב פה טבריא

לכבוד אוֹהֵב נַפְשִׁי מורנו הרב נתן נֵרוֹ יָאִיר עם שלום זוגתך ובנך שיחיו נֵרָם יָאִיר

הנה ביום ד' בא ר' אלטיר נֵרוֹ יָאִיר ואמר שיש לו מכתב ממך לידי ואמר לי בְּעַל פֶּה שבנך היקר חולה בחולי החום והמכתב נאבד אצלו ותיכף הלכתי עם זוגתי תחיה על קברי הצדיקים ממדינתינו היינו ר' נחמן ור' מענדלי ור' אברהם קאליסקור ועוד צדיקים זי"ע ועשיתי פדיון עבורו ממעות מתנה שלי וגם היום התפללתי עליו השם יתברך ישמע תפילתי וישלח לו רפואה שלימה בזכות כל הצדיקים ובזכות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ומאד בקשתי להודיע לי בכל יום מה הוא עושה ואפשר אין לך פנאי מבקש אני מאת ידידי ר' אייזיק נרו יאיר להודיע לי כלתה נפשי לשמוע בכל עת מבריאותו הטובה להחיות נפשנו זוגתי תחיה אַף עַל פִּי שאין לה כח הלכה להתפלל וגם אחותי תחיה על כן למען השם בכל יום להודיע לנו כי היו תלוים בחיינו

דברי אוהבך המצפה לישועה ולרפואה

נתן מברסלב

ופרוס בשלום לכל אנשי שלומנו זוגתי ואחותי תחיה פורסים בשלומכם הטוב וזוגתך תחיה

צט

[חסר תאריך]
לכבוד ידידי אוֹהֵב נַפְשִׁי ידידי עוז המופלא וכו וכו' כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב נתן נרו יאיר עִם שְׁלוֹם זוגתו ובנו סענדיר חיים נרו יאיר
תהילה לאל ברוך השם פה כלנו בקו החיים והשלום כה אזכה לשמוע מכם החיים והשלום ורפואה שלימה בְּתוֹךְ כְּלַל יִשְׂרָאֵל אָמֵן סלה הנה ביום ד' בא לכאן ר' אלטיר נרו יאיר שנסע לירושלים ונתן לי פרישת שלום ממך ואמר לי שבנך היקר אינו בקו הבריאה והיה לו מכתב ממך רק אבד אותו ותיכף באתי לביתי וסיפרתי לזוגתי תחיה ולאחותי תחיה והלכתי עמהם תיכף על קברי הצדיקים ועשיתי פדיון ממעות שלי שנתתי עבור בנך מתנה וביום ה' כתבתי לך מכתב בקשה להודיע לי בכל יום מה הוא עושה ואפשר אין לך פנאי בקשתי מאת ידידי ר' אייזיק שיכתוב לי כי אין לשער היסורים שלנו מזה שאין לנו שום ידיעה ממך מבריאותו הטוב והיום בא שיירא וכו' וממש כלתה נפשינו לשמוע מכם בשורה מבריאותו הטובה ולבסוף אין לנו שום ידיעה על כן אבקש מכם לזרז עצמיכם ולכתוב לנו ידיעה טובה והאל הטוב הוא האל הטוב והמטיב ייטיב לכם בזכות כל הצדיקים ובזכות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש תזכו לגדלו לתורה ולחופה ולמעשים טובים והוא ברחמיו המרובין יפקוד אתכם בזה השנה בבן זכר זרע של קיימא כי טובים השנים מן האחד ויזכה אותנו השם יתברך להיות טהורים לקבלת התורה בחשק חדש ולהמשיך עלינו תשובה משער החמישים ולקבל חג השבועות הקדוש בקדושה וטהרה ולהמשיך עלינו חסד גדול ודעת עליון מהמקוה של שער החמישים ולקבל חג הקדוש בשמחה בכדי שנזכה לישוב הדעת באמת לחשוב מעתה על תכליתינו הנצחי על מה אתינן להאי עלמא שפלה ובהאיך אנפין איעיל קדם מלכא וְאַף עַל פִּי כֵן נהיה בשמחה תמיד כי רבינו ז"ל הזהיר מאד על שמחה תמיד ובפרט ביום טוב קדוש שעל ידו נתקן רע הכולל אשר בו כלולים כל המדות ולזכות לכל טוב האמתי והנצחי יותר אין חדש רק חיים ארוכים וחיים טובים אָמֵן סֶלָה
ידידך אוהבך באמת ודורש שלומך תמיד באהבה עזה
נתן מברסלב

ופרוס בשלום לכל אנשי שלומנו באהבה עזה וכו' ובשלום בנך נרו יאיר ותיכף בשיירא ראשונה להודיע לי מה הוא עושה כי אין בי חיות

ק

[חסר תאריך]

הנה מאד מאד פליאה לי שמנעת פרי עטך להודיע לי מבנך נרו יאיר איך שהיתה לנו ידיעה בעת שכתבת לי עם ר' אלטיר שבנך נרו יאיר הוא חולה רַחֲמָנָא לִצְלָן והוא לא נתן לי המכתב כי נאבד אצלו רק בְּעַל פֶּה אמר לי ותיכף הלכנו אני וזוגתי ואחותי על ציונים הקדושים ונתתי מתנה שלי עבורו פדיון וכתבתי לך שני מכתבים אחר זה ולסוף אין לנו שום ידיעה וגודל העגמת נפש שלנו אין לשער ולהעריך כי כלתה עינינו בכל יום אני הולך ושואל ואינם יודעים ואפילו מר' אייזיק נרו יאיר לפעמים יש לנו מכתבים מאתו ועתה בכדי לעשו"ת לנו יסורים ותהיה לכפרת עון כי רבינו ז"ל אמר שביסורין ניצולין מכמה כוויות שבגיהינום אפילו ביסורים קלים ובפרט יסורים כאלה שכמעט חיי תלוים בכם [וכפי] שיש לי אצלך א' רוּבָּל חָדָשׁ תחלק מזה שמונה גראש לאשת ר' דוב נרו יאיר 2 גראש ולר' אייזיק 2 גראש לאשת ר' יוסף 2 גראש ולר' אברהם הירש 2 גראש לר' אברהם בֶּן ר' יואל הירש נרו יאיר א' גראש והמותר תקבל על חובך גם בכאן שומעין שחס ושלום באומאן היה גַם כֵּן ראבינק על כן לכתוב לי אם אצליכם גַם כֵּן שומעין חס ושלום גם לכתוב לי אם קבלתם בשבוע העבר השני מכתבים שלי ולפרוס בשלום למעני לאביך נרו יאיר עם בְּנֵי בֵיתוֹ וּלְאוֹהֵב נַפְשִׁי ר' נחמן נרו יאיר ולר' סענדיר נרו יאיר עם שלום בנו האברך המופלא אוֹהֵב נַפְשִׁי מורנו הרב אברהם אליעזר נרו יאיר ולכל אנשי שלומנו באהבה עזה

ידידך אוהבך באמת לאמיתו

נתן מברסלב

זוגתי תחיה איז ברוך השם גיזינד נאר דיא פיס זענין איהר נאך גישוואלין ופורסת בשלום אמך ובשלום זוגתך ובנך נרו יאיר וגם אחותי תחיה פורסת בשלומם גם אפשר היתה לך ידיעה מר' יוסף אדום מכח הציצית באיזה מקח מכר אותם בבאראט לכתוב לי ולשלוח לי הציכען וגם לכתוב לי מה עושה אחיך ישראל אריה נרו יאיר

קא

[חסר תאריך]

הנה מאד לפלא בעיני שאין לי מכם שום מכתב ולא די שגברה עלי הצרות אשר הם מלאים הרחבות מזוגתי תחיה עוד גברו עלי יסורים שאין לי מכם שום מכתב מחמת שבפעם אחד כתבת לי מבנך נרו יאיר ואין לי שום ידיעה מאז וכמה שיירות שהיו מאז ואני בכל פעם שואל ומצפה למכתבכם ואין קול ואין עונה וגם כתבתי לכם מכתב מידידינו ר' דוב שוחט ובודק ושם כתבתי לכם כמה דברים ואין אתם רוצים להשיב לי כי היה לי כמה דברים נחוצים שהיה צריך לי לידע וגם יש לי חיות גדולה כשאני רואה מכם איזה מכתב כי נפשכם קשורה בנפשי מחמת גודל אהבה שבינינו תשמישי אהבה של רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ותדעו שזוגתי עדיין שוכבת על המיטה השם יתברך ירחם עליה בְּתוֹךְ כְּלַל יִשְׂרָאֵל וירפא אותה גם למען השם לשלוח לר' שמואל העניך נרו יאיר המעות על כל פנים ואם יש לך תשלח לי מעות שלי גַם כֵּן כי הוצאות שלי עתה אין לשער ולהעריך

דברי אוהבך באמת

נתן מברסלב

ופרוס בשלום בכלל כל אוהבי נפשי אשר אני אוהב אותם כאחים דבוקים באהבה עזה ובפרט לאברך המופלא המושלם המופלג מורנו הרב אברהם אליעזר נרו יאיר

קב

ברוך השם יום ה' שלח תרמ"ב פה טבריא תבנה ותכונן

לכבוד אוֹהֵב נַפְשִׁי ידידי עוז המופלא מורנו הרב נתן נרו יאיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ ובנו היקר מורנו הרב סענדיר חיים נרו יאיר עם שלום ידידי מורנו הרב אייזיק נרו יאיר

מהודענא שקבלתי מכתבכם לנכון היום והשם יתברך יחיה אתכם בכל טוב כאוות נפשכם וכרצונו הטוב מה שאני רוצה לראות בכם כמו שהחייתם אותי במכתבכם מבריאות בנכם היקר אשר כמעט נפשנו נפסקה מחמת מחשבות זרות השם יתברך יאריך ימיו ושנותיו ויתן לכם בנים זרע של קיימא בזה השנה יוסף השם עליכם ועל בניכם והמכתב מר' יוסף גַם כֵּן קבלתי וכו' החצי מזידע קבלתי לנכון והשם יתברך יעזור לך שיהיה פדיון על כל הדינים ותדע אחי ידידי ובני שאין שום עצה בזה העולם ואין שום מנוס מכל פגעי הזמן כִּי אִם תפלה ותפלה ותפלה בכל רגע עד שנתעורר בתפלותינו תפלות השם שהשם יתברך בעצמו כביכול יתברך שמו יתפלל ברחמים פשוטים לרחמים גדולים כמבואר בהלכות מתנה הלכה ה' ותעיינו בשם ושם תמצאו מרגוע לנפשיכם ואנו אין לנו שום עצה כִּי אִם לבלות ימינו ושנותינו על ספרי רבינו ז"ל

ותלמידו הקדוש ובכל יום אנו צריכין לחדש ימינו ולהתחיל מחדש לקרב עצמנו לרבינו ז"ל הקדוש ולעצותיהם הקדושים ולהחיות עצמנו בכל יום שעל כל פנים ספרי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש מונחים אצלנו בבית ואין אנו חס ושלום מתנגדים עליהם אדרבא רצוננו וכיסופינו חזק ללמוד אותם ולקיים ללכת בהם ובפרט כפי שרבנו ז"ל הזהיר אותנו ללכת בהתורה אזמרה לאלהי בעודי שאפילו נקודה הלכה היא יקרה מאד בעיני השם יתברך ואנו צריכין לחטוף בכל עת איזה נקודה טובה על החושך שלנו לא יכסה חס ושלום אורו של רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ולהחזיק עצמנו בהם כמו עיוור במקלו ומחמת נחיצת השיירא אקצר

דברי אוהבכם באמת וְדוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְכֶם תָּמִיד

נתן מברסלב

קג

ברוך השם יום ג' בלק תרמ"ב בעיר הקודש טבריא תבנה ותכונן

לכבוד ידידי אוֹהֵב נַפְשִׁי באמת המופלא מוֹרֵנוּ הָרַב נתן נרו יאיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ תחיה ובנו סענדיר חיים נרו יאיר

מכתבכם מג' חקת קבלתי ביום ו' עֶרֶב שַׁבָּת קֹדֶשׁ קודם קבלת שבת קודש ולא היה לי פנאי אפילו לקרוא אותו ואחר כך במוצאי שַׁבָּת קֹדֶשׁ קראתי אותו ויש לי יסורים מהמחלוקת שבביתכם כי אנן בחביבותא תליא ובפרט עם בְּנֵי בֵּיתוֹ אך אחר כך למדתי בספרי רבינו ז"ל בסימן ר"נ וְאַחַר כָּךְ למדתי הלכה על זה המאמר בהלכות נְטִילַת יָדַיִם הלכה ב' ושם הוא תירץ על כל מה שעובר על האדם ואין שום עצה בזה העולם כִּי אִם אמונה ותפלה הרבה והבורח מן הצרה הוא פיקח ומה שאתה תוכל לעשו"ת בטוב תעשה והעושה שלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ולעולם יהיה מן הנרדפים ולא מן הרודפים כי האלקים יבקש את הנרדף ומן הסתם שהשם יתברך מבקש אותו בוודאי יעשה לו כל הטובות ואין אדם נוגע במה שמוכן לחבירו ויש לי הרבה לדבר אך מחמת שֶׁעַל פְּנֵי השדה ומחמת נחיצות השיירא אך תבקש מאת השם יתברך שיתן לך עצה טובה איך להתנהג בזה וגם קבלתי המכתב מר' אייזיק נרו יאיר ומר' אברהם בֶּן ר' יוֹאֵל צבי נרו יאיר ובוודאי אני מתפלל בעדם ואתמול גַּם כֵּן הייתי על ציון ר' מאיר בעל הנס והתפללתי עבורם ואין עצה ותחבולה בזה העולם מכל מה שעובר על האדם כִּי אִם לפרש שיחתו לפני השם יתברך ומאד בקשתי מאתך לשלוח לי הציכען מן הקישין כי נחוץ הוא לי

דברי אוהבכם באמת ודורש שלומכם תמיד
נתן מברסלב
ופרוס בשלום לכל אנשי שלומנו ואני שולח לך רצוף פה מכתב לחמיך נרו יאיר ותשלח אותו לידו ממש ופרוס בשלום לידידי עוז הלא הוא הנגיד הרבני מורנו הרב אבא נרו יאיר

קה

ברוך השם יום ב' מטות ומסעי תרמ"ב פה טבריא תבנה ותכונן
שָׁלוֹם וְיֵשַׁע רַב לכבוד אהובי נפשי אחי וריעי וחבירי ובני כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב נתן נרו יאיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ ובנו נרו יאיר ור' יצחק אייזיק נרו יאיר וכבוד כל בני הנעורים מאנשי שלומינו שיחיו
מכתבכם מג' בלק ומד' פנחס קבלתי אתמול לעת ערב בהחנות של ר' חיים יהושע נרו יאיר ואני גַּם כֵּן שלחתי לכם ביום ב' העבר על ידי החנות הנ"ל מכתב ואני חתמתי אותו בקאנווערט ואיני יודע אם הגיע אליכם כי אין אתם כותבים כמו סוחרים לכתוב היום שקבלתם ומאיזה יום נשלח הנה כפי המכתבים שלכם נראה שאין אתם הולכים בהעצה של רבינו ז"ל היום אם בקולו תשמעו וגם עם בטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית והעצבות מתגברת עליכם מאד האם שאין לכם במה להחיות נפשיכם הלא כל אחד מאתנו רואה חסדי השם יתברך בכל עת ואיך השם יתברך משגיח עלינו בזכות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש בהשגחה פרטית בבני חיי ומזונא שלא עַל פִּי דרך הטבע כלל ואם היינו מאמינים באמונה שלימה שהשם יתברך משגיח עלינו היה עלינו ההשגחה עוד ביתר שאת ויתר עוז האם תוכלו לספר חסדי השם שעשה עמנו בכל יום ויום רק העצבות ובפרט הדאגות שלנו מפסידין החסדים מאתנו ובפרט אנו שברוך השם אנו מקורבים לבעטליר העיוור שכל העולם הזה אינו עולה אצלו כהרף עין ומה לנו לדאוג על הרע עין כי ישועות השם כהרף עין ומה אומר לכם אחיי ידידיי ביום שבת קודש למדתי הלכות תפילין הלכה ה' על המעשה ואתמול ברוך השם גמרתי אותה וממש תאמינו לי שבשעת הלימוד ישבתי בגן עדן והשם יתברך יתן שיהיה זה הגן עדן שלנו ואיך אנו צריכים להחיות ולשמח נפשינו שבכל העולם ואפילו בערי יהודא זעירין אינון שנמצאים אצלם האוצרות היקרים אשר אין ערוך להם ואפילו כשנמצאים אין לומדים ואצלינו הם נמצאים כל האוצרות ומניחים אותנו לחפש בגנזיא דמלכה כל אחד ואחד לפי רצונו באמת וכפי האמונה וכפי השמחה ששמח ואנו צריכים לומר בכל רגע אשרינו ובכל דאגה שעובר עלינו צריכין אנו להחיות עצמנו הלא אצלנו נמצאים ספרי רבינו

ז"ל ותלמידו הקדוש ואני מאמין ברוך השם בהם ואני מתגעגע ללמוד אותם ולקיים ככל הכתוב בהם ולית רעותא טבא דיתאבד ואל תעצבו כלל כי עזרת אבותינו היא מעולם מגן ומושיע בכל דור ודור ובוודאי לא יעזוב אותנו רק אמאל דארף מען אביסיל איבער ווארטין ואין לנו שום עצה לשום דבר כִּי אִם תפלה ותחנונים והעצה הזאת אל תהי ישנה אצלנו כִּי אִם לחדש העצה הזאת בכל עת להקדים רחמים לרוגז הכלל מיר דארפין טאג אין נאכט נאר מאכין מיט דיים מוהל כי זה הוא ירושה לנו ממשה רבינו ורבינו ז"ל מוליך אותנו בדרך הזה וידידי אוֹהֵב נַפְשִׁי ר' נתן נרו יאיר למען השם אין עצתי מסכימה למחלוקת רק מה שתוכל בטוב רק להשליך על השם יהבך והוא יכלכלך ותזהר שלא יהיה חס ושלום מצדך חילול השם וגם ידידי ר' אייזיק נרו יאיר עליך הוא לפלא בעיני מה אתה דואג הלא הנדן שנתן לך אביך נרו יאיר הוא בשלימות והלא אתה ברוך השם בארץ ישראל ערך י"א שנים ובה חיית עד עתה וברוך השם היית ב' פעמים על ראש השנה באומאן והנסיעה בהליכה ובחזרה עלה לאיזה סך מעות והכל עזר לך הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ על כן עתה יש לך טענה גדולה להשם יתברך עזרתי היית אל תטשנו ואל תעזבנו אבל הכל ברחמים ובשמחה ומודה על העבר וצועק על להבא ומרא שחורה אין מועיל כלל ואיסור גמור וְאַחַר כָּךְ שיעזור לך השם יתברך היא חירות ועצבות הוא עבד ואם ירצה השם על שבת קודש פרשת עקב אהיה במחניכם קדוש ואז יתקיים בנו ומקבלין דין מן דין

כֹּה דִּבְּרֵי אוהבכם באמת המחכה ומצפה לראות עמכם ביחד בנחמות ציון וירושלים

נתן מברסלב

גם ידידי אוֹהֵב נַפְשִׁי מורנו הרב נתן נרו יאיר איך אם ירצה השם כשאסע למחניכם ? אִם יִרְצֶה הַשֵּׁם רצון זוגתי תחיה גַּם כֵּן לנסוע מחמת בעת חוליה רַחֲמָנָא לִצְלָן כמעט בלשון נדר אמרה כשיעזור לה השם יתברך החיים רצונה להיות על ציון האר"י ועל ציון ר' שמעון ב"ר יוחאי ופרוס בשלום לידידי עוז אוֹהֵב נַפְשִׁי אביך נרו יאיר עם שלום אחיך ובשלום ידידי עוז הָאִישׁ חָסִיד אוֹהֵב נַפְשִׁי כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב נחמן נרו יאיר ובשלום ר' אבא כץ נרו יאיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ תחיה ועם שלום הנגיד ר' יעקב ובשלום אוֹהֵב נַפְשִׁי באמת מורנו הרב נתן בן ר' יצחק ז"ל נרו יאיר ובשלום אחיו מורנו הרב יואל צבי נרו יאיר עם שלום בנו מורנו הרב אברהם נרו יאיר ובשלום ידידי אוֹהֵב נַפְשִׁי מורנו הרב העניך נרו יאיר ור' אברהם הירש נרו יאיר ור' מאיר נרו יאיר לכולם באהבה עזה מכתבך וכו' קבלתי לנכון היום יום ד' והמוסר כתב זה אמר לי שאתה אינך בקו הבריאות כשלימות וזוגתך תחיה ואמך תחיה רוצים שתסע אל המאלכין כי הדאקטיר

אמר לך שתסע לשם ויהיו לך לרפואה בכדי לצאת ידי הבריות תבחון ב' שבועות ותקשר עצמך לדבר השם וישלח לך השם יתברך רפואה שלמה בכל דבר שבעולם
ידידך
נתן הנ"ל

קה

ברוך השם יום ה' דברים בין המצרים תרמ"ב לִפְרָט קָטָן פה עיר הקודש טבריא לכבוד ידידי אוֹהֵב נַפְשִׁי המופלא מורנו הרב נתן עם שלום זוגתו ובנו נרו יאיר הנה בשבוע העבר שלחתי לכם מכתבים הן לך ולר' אייזיק נרו יאיר והן לר' אליעזר נרו יאיר ואין אני יודע אם קבלתם לנכון ומשתוקק אני לידע אם קבלתם ואני שמעתי שאתה נסעת לרחוץ אותך בהמאלקין כן יעזור לך השם יתברך ויצוה למלאכים שיביאו לך מהר הרפואה בכל דבר בזכות דבר השם וכן לזוגתך תחיה וכן לאחיך נרו יאיר בְּתוֹךְ כְּלַל יִשְׂרָאֵל ואני מודיע לכל אנשי שלומנו ומבקש אותם שיעוררו רחמים עבור זוגתי תחיה כי מיום ב' מטות ומסעי תפסה עוד הפיבור קדחת רביעית רַחֲמָנָא לִצְלָן ואין עוד בכוחה לסבול כי כל הג' ימים אין לה כח אפילו לדבר וגודל הצער שלה אין בכוחינו לסבול ואנו מכינים עצמנו אם ירצה השם על פרשת עקב אם ירצה השם לנסוע למחניכם קודש השם יתברך יזכנו לראות פניכם בחיים ושלום בזכות הַנַּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה
דברי אוהבך
נתן מברסלב
פְּרִישַׁת שָׁלוֹם לכל אנשי שלומנו באהבה עזה

קו

ברוך השם יום ג' תבוא תרמ"ב פה עיר הקודש טבריא תבנה ותכונן האל הטוב והמטיב הוא ייטיב לכם הכתיבה והחתימה לכבוד אוֹהֵב נַפְשִׁי ידידי עוז כרע וכאח וכבן המופלא וכו' מורנו הרב נתן עִם שָׁלוֹם זוּגָתוֹ ובנו נרו יאיר מכתבך ומכתב ר' אייזיק נרו יאיר על ידי האברך מפה קבלתי לנכון וגם המכתב על ידי ר' דוב לנכון קבלתי וּתְשׁוּאוֹת חֵן לכם שכתבתם לי קבלה על מכתבי כי לפעמים אני מתעצל לכתוב לכם מחמת שאיני יודע אם קבלתם ובפרט שכתבתם לי שקיימתם דברי ולמדתם מה שכתבתי לכם נמצא שעשיתי לכם טובה לעד כי מכל דיבור ודיבור של רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש שמקבלין חיות מאתו יהיה טובה לעד ולעולמי עולמים כי כך אמר רבינו ז"ל מה שאני אומר הוא תיקון על העבר ועל ההווה ועל העתיד לעולמי

עד לכן אני מייעצכם בעצתי הטובה אשר נלקחה מעצת צדיקים אשר לא נחלקה עצתם לשתיים רק עצתם שלימה ונפקת מחכמה עילאה משכל הכולל שתעסקו באלו הימים ובכל ימים בספרי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש להאמין בכולם באמונה ותעיינו מאד בהספר ימי מהורנ"ת ושם תראו איך זכה אחד על ידי אמונה ותמימות ופשיטות להרגיש גדולת רבינו ז"ל וגדולת כל דיבור ודיבור מרבינו ז"ל אשר עַל יְדֵי זֶה זכה לשאוב מעייני הישועה ומעייני החכמה אשר עַל יְדֵי זֶה הוּא יכול לטהר אותנו מבגדים צואים ולהציל אותנו אפילו מעשנים סרוחים רק אנו צריכין להטות שכמינו כשור לעול ולקשר עצמינו בכל תנועותינו לרבינו ז"ל ותלמידו בכל עובדא ועובדא ובפרט באלו הימים הנוראים והקדושים בסליחות ובתפילות ראש השנה ובתקיעות שופר ובאכילת עֶרֶב יוֹם כִּפּוּר ובה' עינויים ובה' תפילות בְּיוֹם כִּפּוּר ובישיבת סוכה ובנטילת ד' מינים אם ירצה השם הכל יהיה בהתקשרות לרבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ובכח הקיבוץ הקדוש של רבינו ז"ל וצריכין אנו להתמיד מאד באלו הימים בתפלה ותחנונים והתבודדות הרבה כי אצל רבינו ז"ל עיקר עסקיו הוא ראש השנה וכפי שנהיה אנו מקושרים בנפש רוח ונשמה שלנו כן נהיה השלום עמם ועם הקיבוץ שלהם כמו שמבואר בהמעשה מהאורח בחיי מוהר"ן ומחמת אהבה הגדולה שאני אוהב אנשי שלומנו ואתכם וכל בני הנעורים המסתופפים בצל של רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש אני רוצה ליתן לכם כל טוב שבכל העולמות הוא רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש אשר על ידם יכולין לפעול שפע בגשמיות ושפע ברוחניות כי הם כלולים מכל טוב בני חייא ומזונא סליחה מחילה כפרה רפואת הנפש ורפואות הגוף על ידי תורה ותפלה שמחה אמונה בטחון אמת וענווה לא תחסר כל בה

דברי אוהבכם באמת ובתמים המברך אתכם בכתיבה וחתימה טובה

נתן מברסלב

ופרוס בשלום לְאוֹהֵב נַפְשִׁי ידידי עוז וותיק וחסיד וכו' כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב ר' נחמן נרו יאיר ופרוס בשלום לידידי עוז וותיק וחסיד ר' דוב נרו יאיר ותפרוס בשלום להנגיד מורנו הרב ר' חיים קראסין שטיין נרו יאיר ותפרוס בשלום להאברך מורנו הרב ר' נתן בֶּן ר' יצחק ז"ל נרו יאיר ותפרוס בשלום אחיו האברך מורנו הרב יואל הירש נרו יאיר ותפרוס בשלום לבנו האברך מורנו הרב אברהם נרו יאיר ותפרוס בשלום האברך מורנו הרב העניך נרו יאיר ותדע שבהמכתבים שלי של אחי זאב נרו יאיר היו פרישת שלום מבן דודך שְׁאֵר בְּשָׂרִי מורנו הרב יצחק בער נרו יאיר וכתב אלי שאבקש לכל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מצפת תבנה ותכונן שיבקשו רחמים עבור זוגתו מרים פייגא בת אסתר רחל תחיה שהיא ערך ד' חדשים שיש לה כאב הראש והחוטם אשר אינה אוכלת ואינה

ישינה ואין לה עוד כח לסבול כאבה השם יתברך ישלח לה רפואה שלימה חיש מהר וגם אני מבקש מאת כל אנשי שלומינו שיתפללו עבור זוגתי תחיה בריינע לאה בת פייגע שזה ג' ימים שעבר עליה כמה חולאת שלה ביחד וכו' גמר חתימה טובה יהיה לכם

קז

[חסר תאריך]
האל הטוב ומטיב יתן כתיבה וחתימה טובה לכבוד אוֹהֵב נַפְשִׁי באמת ובתמים ואהבת נפשו קשורה בנפשי הֶלֹא הוּא הנגיד מורנו הרב ר' שמואל נרו יאיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ מרת זלאטי רחל תחיה
הנה איך שחתניכם היקר כתב לי בשורה טובה שהשגתם הגראלניק על כן אני מברך אתכם שיהיה בזכות הצדקה והכנסות אורחים לכל אנשי שלומנו יעמוד לכם עתה בזה היום הדין לחיים טובים ולשלום ויתן לכם הצלחה כזו שתוכלו לקיים בארץ ישראל צדקה והכנסת אורחים ולעשו"ת חנוכה ופורים ופסח ושבועות וסוכות עבור אנשי שלומנו כמו שעשיתם בְּחוּץ לָאָרֶץ ויהיו ביתכם בית וועד לחכמים ופתוח לרווחה ותשלמו כל החובות שלכם חיש מהר ושונאינו יראו וייבושו וזכות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש וזכות כל הצדיקים הגנוזים פה בכל ערי הקודש יגן עליכם ועל בניכם ובנותיכם ובני בניכם להשפיע עליהם שפע רב ויציל אותם מכל צרה וצוקה וישמיע בביתם ששון ושמחה ותזכה בשנה זו לראות עוד אצל בתכם ידאסי לאה תחיה בן זכר של קיימא ונכדיכם סענדיר חיים נרו יאיר יאריך ימים ושנים טובות בתורה ובחכמה ובעושר ובכבוד ויקויים בכם מה שאני חפץ לראות בכם
דברי המברך אתכם
נתן מברסלב
ופרוס בשלום לבנכם מורנו הרב נחמן נרו יאיר למען השם זייא איין ערליך קינד

קח

ברוך השם יום ה' ד' חול המועד סוכות תרמ"ג טבריא
שָׁלוֹם וְיֵשַׁע רַב וחיים ורפואה לכבוד אוֹהֵב נַפְשִׁי ידידי עוז המופלא כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב נתן עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ הכשרה מרת ידאסי לאה תחיה בת זלאטי רחל תחיה ועם שלום בניכם היקר מורנו הרב סענדיר חיים נרו יאיר שיחיו לאורך ימים ושנים טובות אָמֵן סֶלָה

מכתבך מיום ב' ומיום ד' אתמול קבלתי ונזדמן לי שקראתי המכתב מיום ב' ששם כתבת מגודל חליה והצער והיסורים שלי ושל זוגתי ואחותי שהיו אז אצלי אין לשער ולהעריך עד שלא יכולתי לקרות עוד מכתב שני וזוגתי בכתה מחמת הצער ואחר כך אמרה לי זוגתי לקרות המכתב השני וגודל החיות שהחייתנו במכתבך השני אין לשער כן יְחַיֶּה השם יתברך אותך ואת זוגתך תחיה ואת בנך בכל טוב לאורך ימים ושנים טובות וירפא אותה בשלימות מכל תחלואיה רפואות הנפש ורפואות הגוף ויפקדם חיש מהר בישועה ורחמים יוסף השם עליכם ועל בניכם בזכות כל הצדיקים הגנוזים בערי יהודא ובזכות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש אשר אנו כמציץ מן החרכים להסתופף בצלם הקדוש ואנו סובלים שְׁפִיכוּת דָּמִים בכדי להסתופף על כל פנים בצלם הקדוש ובהתורות שאמר רבינו ז"ל על חלי הריאה יהיו נמתקין כל הדינים מזוגתך תחיה וירפא אותה השם יתברך בבריאות כל גופה ואני מחלק עבורה בכאן עשרה גראש לעניים שמן למאור ויין לקידוש על יום טוב ואני וזוגתי תחיה ואחותי תחיה הלכנו היום על ציונים של ר' יוחנן בן זכאי ותלמידו הקדושים ורב אמי ורב אסי ור' יוחנן מרא דארעא דישראל ושל"ה הקדוש להתפלל עבורה השם יתברך יתן לה רפואה שלימה חיש מהר
נתן מברסלב

קט

[חסר תאריך]
לכבוד ידידי עוז הנאנח והנדכא עבור שם רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש מורנו הרב נתן נרו יאיר עש"ז זוגתך מרת ידאסי לאה תחיה עם שלום בנך מורנו הרב סענדיר חיים נרו יאיר ולכבוד אוֹהֵב נַפְשִׁי מורנו הרב ר' אייזיק
תהילה לאל ברוך השם כולנו פה בחיים ושלום כה אזכה לשמוע מכם החיים ושלום מתוך הרחבת הלב ויזכה אותנו השם יתברך לראות חיש מהר במפלת רשעים בזכות ארץ ישראל ובזכות הצדיקים ואפילו קליפות עוג ואבשלום אשר רבינו ז"ל לוחם עמהם מלחמות השם ובוודאי יגמור המלחמה חיש מהר וכבר הרג כמה קליפות חזקות הרבה ובוודאי יכניע אפילו הקליפות שאחיזתם בימין חיש מהר מכתבך מאור ליום א' היום קבלתי ובעת קריאת המכתב זלגו עיני דמעות וזוגתי תחיה בכתה בדמעות שליש על גודל הצער והבזיונות שלכם אשר נגעו לרבינו ז"ל ותלמידו הקדוש הלא למשמע אזן דאבה נפשינו אך מה נעשה שהשכינה בגלות גדולה וכל מי שעוסק לגאול השכינה מגלותה תופשין אותו ואת שמו בהגלות אך צופה רשע לצדיק ומבקש וכו' והשם לא

יעזבנו בידו ובוודאי ינקום בהם חיש מהר והמאמין לא יחוש ואני מייעץ אתכם שתלכו על ציון האר"י הקדוש זְכוּתוֹ תָּגֵן עָלֵינוּ ותספרו לפניו שעבור זה שאתם לומדים ספרי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש אשר רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש השתדלו לקרבינו לתורה ולתפלה בכוונה ולעורר אותנו להשם יתברך ולהמשיך עלינו קדושת ר' שמעון ב"ר יוחאי וקדושתכם ואנו רוצים להסתופף בצל קדושת בית התפלה שלכם ואנשי בליעל רודפים אותנו ורוצים להדיח אותנו מבית התפלה שלכם ורודפים אותנו בכל מיני רדיפות להרג ולאבד ואין לנו על מי להשען כִּי אִם על אבינו שבשמים ועל כח כל הצדיקים ועל כוחכם וזכותכם הגדולה אשר אתם יכולין להכניע כל הרודפים אותנו בחנם ואני גַּם כֵּן לא אחריש ואלך בכאן על ציונים הקדושים ואשתף בצערכם הגדול ותאמינו שבוודאי לא יעזוב אתכם השם יתברך ויאבדו הם ואלף כיוצא בהם ודבר אחד מדברי רבינו ז"ל לא יתבטל וכבר אמר רבינו ז"ל התורה אבא שאול והנסיון שלכם הוא שיהיה לכם רדיפות בארץ ישראל כאלה ובוודאי ירחם עלינו השם יתברך ועליכם ויוציאכם מכל הצרות להרחבות גדולות ויהיה לכם שנה טובה כי שנה שְׂרֵשָׂה מתחילתה מטיבין לה בסופה ואל תדאגו כלל כי הבזיונות יהיו לכם לכבוד גדול בָּעוֹלָם הַבָּא והשם יתברך השומר אמת לעולם בוודאי ישמרכם מכל רע וידידי ר' אייזיק נרו יאיר אל תדאג כלל כי השם יתברך הראה לך שהתפלה מועילה ומעתה תתחיל מחרש להתפלל ובוודאי יעזור לך השם יתברך מעתה בבנים חיים וקיימים ותקבל משפט השם יתברך באהבה ובשמחה כמו שמבואר ב'חיי מוהר"ן' בעת נסיעת רבינו ז"ל מברסלב לאומאן סעיף ב' שבוודאי לא יעזוב אותך ואמונה בְּגִימַטְרִיָּא בנים ומבקש אני מאתכם שתכתבו לי בכל עת מעמדכם מכח המחלוקת כי צערי גדול עד למאוד מה שעובר עליכם משונאי חנם על כן עיני כלות לשמוע מכם בכל עת השלום שלכם גם בקשתי לכתוב לי אם שכרת הדירה שלך וגם לכתוב לי אם ר' אייזיק נרו יאיר יושב בהדירה שקנה למזל טוב וכו' זולת זה איני יכול לכתוב לכם מחמת שמוחי מבולבל

דברי אוהבכם באמת המשתף בצערכם

נתן מברסלב

ותפרוס בשלום לְאוֹהֵב נַפְשִׁי אביך היקר הוותיק וחסיד מוֹרֵנוּ הָרַב ר' הירש נרו יאיר ולידידי עוז אוֹהֵב נַפְשִׁי הָאִישׁ חָסִיד נבון וחכם וכו' וכו' מורנו הרב ר' נחמן נרו יאיר ולידידינו אוֹהֵב נַפְשִׁי מורנו הרב סענדיר נרו יאיר עִם שְׁלוֹם בנו היקר מוֹרֵנוּ הָרַב אברהם אליעזר נרו יאיר ולידידי מורנו הרב נתן בֶּן ר' יִצְחָק ז"ל ולאחיו מוֹרֵנוּ הָרַב יואל צבי נרו יאיר עם שלום בנו מורנו הרב אברהם נרו יאיר ותאמרו עבורי מזל טוב לו השם

יתברך יזכה אותו שיכניסו בבריתו של אברהם עָלָיו הַשָּׁלוֹם ויזכה לגדלו לתורה ולחופה ולמעשים טובים ולר' העניך נרו יאיר ולר' אברהם הירש נרו יאיר אין לְמַעַן הַשֵּׁם גאר ניט זארגין כי השם עמכם ואצליכם וקרוב אצליכם וסמוך לכם ורבינו ז"ל אמר שהמחלוקת היא סימן שאין אתם שותקים בעבודת השם על כן הבעל דבר ואנשיו גַם כֵּן אינם שותקים ואתה מרום לעולם השם לעולם ידך על העליונה ובוודאי יגמור הכל בכי טוב

דברי הנ"ל

ואני פורס בשלום לר' מאיר נרו יאיר ותדעו שאחרתי השיירא מהיום ואחר כך נתיישבתי בדעתי איך שאתמול בשבת קודש למדתי התורה בסימן ע"ב שיש כמה בחינות בְּיֵצֶר הָרָע וכשיש דינים אזי צריכין להתגבר כנגד הַיֵּצֶר הָרָע ששורשו הוא דינים ואחר כך למדתי "לקוטי הלכות" הלכות נְטִילַת יָדַיִם הלכה י' בו מבואר הלכות בציעת הפת על המדרש יפה את רעיתי כתרצה ותעיינו מאות מ"ו עד אות ס"א ושם תמצאו מרגוע לנפשיכם בעת הזאת ובכל העיתים העוברים על האדם בזה העולם ואיך צריכין אנו לחזק עצמינו בשמחה גדולה שאין אנו מתנגדים על רבי כזה ותלמיד כזה והלכה הזאת נבנית על התורה כי מרחמם ינהגם ושם מזהיר אותנו שלא נהיה עצלים שקורין שלימיזאלניקס שלא להתפחד משום דבר ומה אנו נחשבים בין הצדיקים והחסידים הראשונים שהיה להם רדיפות בסכנת נפשו"ת כל החסידים שהיו בימי הַבַּעַל שֵׁם טוֹב ובימי המגיד ורבינו ז"ל החזיר עטרה ליושנה שצריכין לעבוד השם יתברך במסירות נפש וצריכין אנו להתפלל הרבה להשם יתברך להוציא הכבוד מעזי פנים ולהחזיר הכבוד למביני מדע אבל בזה אנו צריכין להחיות עצמינו ולשמח נפשינו שאין אנו על כל פנים מהעזי פנים נגד אור האורות אור נצח ומצוחצח כזה אשר הוא לומד עם דרי מעלה ועם דרי מטה והוא מעורר כולם לעבודתו יִתְבָּרַךְ ויעורר לעולם ועד ואשו לא תכבה וברוך השם זה מ"ח שנים אשר רצו לשטוף אותנו מים הזידונים של החולקים והיכן אלו החולקים וספרי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש נתרבו מאוד עד מאוד והקיבוץ של רבינו ז"ל גַם כֵּן נתרבה ואוי להרודפים אשרי הנרדפים וכל מה שעובר עלינו על כל פנים צריכין אנו לחטוף איזה ריקוד ושמחה על חלקינו הטוב אשר הבדילנו מן התועים ומה אתם בושים אין לכם להתבייש כלל והיה מצחי חזק לעומת מצחם ומה אתם דואגים שדוחפים אתכם מִבֵּית הַכְּנֶסֶת של האר"י הקדוש היכן שתתפללו שם יהיה האר"י הקדוש עמכם ובוודאי לא יהיה עמהם כי כבר ביקש יעקב אבינו ע"ה בְּסֹדָם אַל תְּבֹא נַפְשִׁי וּבִקְהָלָם אַל תֵּחַד כְּבֹדִי והם יהיו כקרח וכעדתו וכדתן ואבירם ואנו יודעין האמת איך שהם בודין כזבים ושקרים על רבינו ז"ל ואנשיו הנלווים אליו והם מקיימים והביטו אחרי משה והם שהרגו

חור בן של מרים והם גלגולים מדתן ואבירם ומערב רב ומתתקע"ד דורות שקומטו ללא עת ואם ירצה השם למחר אני אלך עם המכתב על כל ציונים הקדושים ושם אשפוך שיחי וצערי וישמח צדיק כי חזה נקם פעמיו ירחץ בדם הרשע וְכָל קַרְנֵי רְשָׁעִים אֲגַדֵּעַ תְּרוֹמַמְנָה קַרְנוֹת צַדִּיק אני כותב כאן מכתב קטן לר' אבא נֵרוֹ יָאִיר תחתוך אותה החתיכה ותשלח לו או אות באות על ניר אחר ולכתוב המכתב על שמו ולשלוח לו
נתן הנ"ל

קי

ברוך השם יום ד' ה' מרחשון פה עיר הקודש טבריא
שלום וְיֶשַׁע רַב לכבוד ידידי נפשי הנאנחים והנדכאים מצרות הצוררים שונאי חנם שונאי הדת לכבוד ידידי מורנו הרב נתן בֶּן ר' הירש נרו יאיר ולכבוד ידידי ר' אייזיק ולכבוד אוֹהֵב נַפְשִׁי מורנו הרב נתן בֶּן ר' יִצְחָק ז"ל נרו יאיר ולכבוד כל אנשי שלומנו וביחוד לר' יעקב נרו יאיר
מכתבכם מיום ה' נח קבלתי לנכון וגודל הצער והשמחה שהיה לי בעת קריאת המכתב אין לשער ולהעריך שנסיון קל כזה קשה עליכם לקבל ואתם בעצבות ואינכם מחזיקים עצמיכם להיות בשמחה והשמחה שלי היא שברוך השם אנו מהנרדפים של רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש אשר אנו מחזיקים עצמינו באילן הגדול אשר תחותיהון תטלל כל חיוות ברא ובענפוהי ידורון כל צפרי שמיא וגודל השלום שיש שם וגודל התענוג והשמחה שיש שם אין לשער ולהעריך והאילן הזה קיים לעד ולא יכמוש לעולם והרודפים הם בצלו כאשר עוף הפורח באויר אשר רוח עברה בו ואיננו ובכל פעם עומדים עלינו והקדוש ברוך השם מציל אותנו מידם ובזה מרמזים לנו לקרב אותנו לרבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ביתר שאת ויתר עוז להתחיל מחדש לעסוק בעסק של רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש בתורה ותפלה ותחינה ובקשה והתבודדות ופרעה הקריב וכו' וכבר בָּא הָאֲרִי והדב והכתיו והמתיו והיה הפלשת כְּאַחַד מֵהֶם וברוך השם שיש לנו על מי לסמוך ולהשען על אבינו שבשמים ועל כוחו הגדול של רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש שהם לוחמים עם עמלק ועם בלעם ועם עוג מלך הבשן ומכניעים כל מיני רע עין מאתנו על כן אין לנו להתפחד כלל מהם ומהמונם ובוודאי יבעיר הקוצים מן הכרם בעת ההכרח וצופה רשע לצדיק וכו' והשם לא יעזבנו בידו וכבר שמעתי מאדמו"ר מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן זצוק"ל שמי שיתחיל עם אנשי רבינו ז"ל בזה נתמלא סאתו יותר מכל העבירות ואתם חזקו ואמצו בדבר השם והיכן שתתפללו תעלה תפילתכם לפני כסא כבודו בזכות האר"י הקדוש ובזכות רבינו

ז"ל ותלמידו הקדוש ואם אתם רוצים דייקא להתפלל בְּבֵית הַכְּנֶסֶת זה בכדי שלא לעשו"ת להם נייחא תקבלו עליכם שלא תרצו שום כבוד ואפילו לפעמים איזה בזיון ומה עשה אבי זללה"ה ור' ישראל מלופאוץ ז"ל וגם ר' נחום זלמן זצ"ל עם הצדיק ר' ישעיה שלום שלא התפללו בביהכנ"ס זה לא היו אנשים כשרים חס ושלום יהיה חלקי עמהם ומקודם לא היו בביהכנ"ס זה כִּי אִם אנשים כשרים אבל עכשיו שהרישא עמא הן מהערב רב ומהתתקע"ד דורות והם הראשים בְּבֵית הַכְּנֶסֶת ואינם יכולים לסבול אנשים כשרים ולמה אתם צריכים לחשוב תחבולות דייקא להתפלל בשם ובטוח אני בהשם יתברך שבוודאי יסכסכו מצרים במצרים והשם יתברך יתן רווח והצלחה ביניכם התייצבו וראו את ישועות השם אשר יעשה עמכם דום להשם והתחולל לו ויעשה עמכם אות לטובה ויראו שונאיכם ויבושו גם ידידי ר' נתן בן האשה חנה איך שסיפרו לי שאמך תחיה ביזתה אותך על שמחזיק אתה אצלנו ויש לך יסורים מרדיפות אנשי שלומנו ומשתף עצמך בצער אנשי שלומנו לא תשגיח עליה כלל רק תלך על דרך אביך זללה"ה כִּי אִם היה רוצה אברהם אבינו עָלָיו הַשָּׁלוֹם לשמוע לקול אביו ואמו לא היה ראש האבות ותעיין בהמאמר אחד היה אברהם בתחילת לקוטי תנינא רק חזק ונתחזק להשתתף בצוותא חדא עם הבזיון שהוא כבוד עוֹלָם הַבָּא וכבוד עוֹלָם הַזֶּה הוא ממילא יבוא כי כל הבורח מן הכבוד הכבוד רודף אחריו וכבוד עוֹלָם הַזֶּה הוא גַם כֵּן עיקר כבוד השם יתברך כי צריכין למעט בכבוד עצמו ולהרבות בכבוד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ ורבינו ז"ל ותלמידו הקדוש הם וספריהם והנלווים אליהם הם הם כבוד השם יתברך ומי שיחזיק עמהם בוודאי יהיה לו אחרית טוב לנצח נצחים אָמֵן סֶלָה ותפרוס בשלום עבורי לר' יעקב נרו יאיר ותאמרו לו שהוא צריך לשמוח בהבזיון והשפיכות דמים שהיו לו כי החליפו את החולאת שלו על זה כמו שמבואר בהנסיעה של ארץ ישראל מרבינו ז"ל מהאנשים שביזו אותו בסטאמביל והמכתב שנשלח לי על ידי ספרדי גַם כֵּן קבלתי היום ואני רואה בהצרות הרחבות גדולות ואם ירצה השם שתהיה לכולם הרחבות ובעת שקבלתי המכתב למדתי 'לקוטי מוהר"ן' בסימן קע"ט המדבר ממחלוקת ושם מבואר למחלוקת סגולה הוא תענית ושם במקום אחר מבואר גַם כֵּן שצום הוא רָאשֵׁי תֵבוֹת וְ'כַתּוֹתִי מִ'פָּנָיו צָ'רָיו על כן דעתי נוטה שבשבוע הבא עלנו לטובה שיתקבצו כל בני הנעורים ותתענו על כל פנים יום אחד ותלכו על ציון האר"י הקדוש ושם תאמרו תהילים ותפילות ותשפכו שיחתכם וצערכם לפני השם יתברך וגם אני אעשה גַם כֵּן בכאן כי אין כוחינו אלא בפה והשומע תפלות ישמע תפלתינו ויענה לנו מכל צרה וצוקה ויקיים בנו הן יבושו והן יכלמו כל הנחרים בך והיו כאין וכו' תבקשם ולא תמצאם אנשי מצותך יהיו כאין וכאפס וכו' וגומר וכו'

ואפילו טיפה דם ששפכו לכם לא יאבד כי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ברוך השם הם יכולין לחלק האור שהוא מאור עולמות מאלפים למאות וזה אינו יכול כִּי אִם תַּלְמִיד חָכָם שהוא גַם כֵּן נוטר וכו' רק המאמין לא יחוש וחזקו עצמיכם בשמחה כי רבינו ז"ל גמר ויגמור ומקויים בכם המכתב שכתב רבינו ז"ל לאחיו הקדוש ר' יחיאל זצ"ל כשהיה עליו מחלוקת בקרימנצאק והמכתב הוא ב'חיי מוהר"ן' וכל המחלוקות אינם כִּי אִם לרמז לנו אז מיר זאלין תאקי זיין ברסלבר חסידים מיר זאלין אסך לערנין ספרי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש וסיב ובלה בהם ומהם לא תזוע ואצליכם צריכין שיהיה עיקר הלימוד בהספרים הללו ואם ישאר פנאי ילמדו עוד שיעורים כי כך אמר רבינו ז"ל ועכשיו אני לומד הלכות בציעת הפת הלכה ה' אין אני יודע מה אנו מחשים הנהיה כדבר הגדול הזה אשר רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש רוצים לנקות ולטהר אותנו מכל וכל מהבגדים הצואים ולהלביש אותנו בבגדים נקיים ולבנים לעולם הבא כמבואר שם בהלכה הנ"ל ומחמת קטנותינו אין אנו צריכין לשכוח גדולת רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ואנו צריכין לשמוח ולרקד ברחובות ובשווקים על גורלינו וחלקינו עלינו לשבח לאדון הכל אשרינו אשרינו ולא להתבטל בפניהם רק תנו עוז לאלהים ולא נתנה תורה לישראל אלא מפני שהם עזין נַהַלְתָּ בְעָזְּךָ אֶל נְוֵה קָדְשֶׁךָ ולא להתבייש מפני המלעיגים ויש לי הרבה הרבה לדבר עמכם אך לא עַל פְּנֵי השדה זוּלַת זֶה חדשו"ת אין רק להתפלל עבור זוגתי תחיה שיש לה עוד הפעם הפיבור ואין לה עוד כוח לסבול גם בקשתי אולי יש איזה מכתב מחמיך נרו יאיר או מר' יוסף מאומאן להודיע לי מה שכותבים וגם תכתוב לי תיכף אם קבלתם זה המכתב בכדי לידע אם הגיע לכם ואם ירצה השם בשבוע הבא עלנו לטובה אכתוב מכתב לר' פנחס יוסף נרו יאיר ואשלח לך ואל תדאגו כלל השם יתברך וועט אייך אויס פירין מכל צרותיכם להרחבה גדולה ויתן לכם בני חיי ומזונא רוויחא ובטחו בהשם באמונה ובבטחון ובשמחה כי קרובה ישועתכם לבוא

ידידכם הדורש שלומכם תמיד ומבקש טובתכם באמת

נתן מברסלב

ופרוס בשלום לאביך היקר המופלא וותיק וחסיד אהוב נפשי מורנו הרב ר' הירש נרו יאיר עם בְּנֵי בֵיתוֹ ולכבוד ידידי עוז אהוב נפשי המופלא הוותיק וחסיד המופלא מורנו הרב ר' נחמן נרו יאיר ולכתוב לי איך היא בריאותו ופרוס בשלום לאהוב נפשי וותיק וחסיד מוֹרֵנוּ הָרַב סענדיר עם שלום בנו אהוב נפשי מוֹרֵנוּ הָרַב אליעזר נרו יאיר ולכתוב לי מה עושה זוגתו תחיה ובתו תחיה ופרוס בשלום להנגיד ר' חיים קראסין שטיין נרו יאיר ולהנגיד ר' יעקב נרו יאיר ולידידי אוֹהֵב נַפְשִׁי באמת מורנו הרב נתן בן ר' יצחק

ז"ל נרו יאיר ולאחיו ר' יואל צבי נרו יאיר עם בנו ר' אברהם נרו יאיר לר' העניך נרו יאיר ולר' אברהם צבי נרו יאיר ולר' מאיר נרו יאיר

קיא

ברוך השם יום ג' תרמ"ג פה עיר הקודש טבריא
לכבוד אחיי ידידיי ובני ידידיי אוֹהֵב נַפְשִׁי הֲלֹא הוּא מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו ובנו נֵרוֹ יָאִיר עם שלום ידידי מורנו הרב אייזיק נרו יאיר עם שלום בני ביתו
הנה תמיה גדולה לי עליכם ידידיי ואין אני יודע מה לחשוב איך ששלחתי לכם מכתב עם שלום ירושלים תבנה ותכונן עם חמותו של ר' דוד צבי נרו יאיר והיא חמותו של ידידינו ר' אברהם הירש נרו יאיר גַם כֵּן ואין לי שום ידיעה מכם ומחמת זה לא שלחתי לכם המכתב לר' אייזיק נרו יאיר לשלוח לר' פנחס יוסף נרו יאיר ובשם בקשתי מכם להשיב לי תיכף וגם בקשתי מכם לכתוב לי אם לא היה איזה מכתב מחמיך נרו יאיר או מר' יוסף נרו יאיר או מר' דוב נרו יאיר מאומן כי בעת היותי בְּצָפַת תִּבָּנֶה ותכונן שלחתי לאומאן מכתבים ובקשתי מבניי ומחתני שתיכף אחר ראש השנה ישיבו לי איזה תשובה על המכתבים וגם לחמיך כתבתי ולבסוף זה ז' שבועות מראש השנה ואין לי שום תשובה וזאת נחמתי על כל פנים כשיש לי איזה מכתב מכם כי כל אחד מאנשי שלומנו חשוב בעיני כאח ובני הנעורים חשובים בעיני כבניי ממש מחמת שאנו משורש אחד מהצדיק אשר מעורר ומאיר בשרשי נשמות שבתורה הכלל שכדאי לנו לסבול כל הבזיונות בכדי שנהיה נכללין בתמונת א'
דברי אוהבכם המצפה לתשובתכם
נתן מברסלב
ופרוס בשלום לכל אנשי שלומנו באהבה עזה

קיב

ברוך השם יום ג' תולדות תרמ"ג לִפְרָט קָטָן פה טבריא
לכבוד ידידי אוֹהֵב נַפְשִׁי יקירי וחביבי כלבבי וכנפשי המופלא מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו תחיה ובנו ידידי מורנו הרב סענדיר חיים נרו יאיר
הנה כתבתי לכם שני מכתבים אחד שלחתי עם האשה חמותה של ר' אברהם הירש נרו יאיר ואחד שלחתי לך עם חתן הסופר ר' ישראל אברהם נרו יאיר ובוודאי הגיע לידכם ולבסוף אין שום קבלה ותשובה על המכתבים ומחמת זה אני מתרשל עצמי לכתוב לכם ואנו צריכים בכל עת לעורר אחד את חבירו כמו שרצה רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש

לפעמים פנים אל פנים ולפעמים עַל פְּנֵי הכתב שלא להניח העסק שותפות שלנו להיות נכללים זה בזה בכל עת הן במחשבה והן בדיבור והן במעשה בעסק שלנו ברוך השם יש בו תמיד רווח ולא יפול המקח שום פעם רק בכל יום הולך וגדל ויש רווח אחר ויותר ולפי שלמדתי בלילה הזה הלכות בִּרְכַּת הָרֵיחַ הלכה ד' על התורה תקעו ב' אין אני יודע על מה שאין אנו מרקדים ברחובות ובשווקים ואם הייתם פה הלילה הייתי מנשק אתכם מכף רגל ועד כף ראש שזכיתם להיות נקראים על שם רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ומחמת זה רודפים אתכם התתקע"ד דורות ותעיינו בהלכה זאת מאות ל"ה עד אות ל"ח ותראו איך שאנו צריכים לשמוח כמה פעמים ביום אחד

דברי אוהבכם באמת

נתן מברסלב

ורצוף פה מכתב למסור לר' אייזיק ולשלוח לבוקרעסט ולפרוס בשלום לכל אנשי שלומנו לכל אֶחָד וְאֶחָד בְּאַהֲבָה עַזָּה וְעַזָּה מִקְּירוֹת הַלֵּב

נָתָן מִבְּרֶסְלֶב

פֹּה טבריא

קיג

ברוך השם יום ג' ויצא תרמ"ג פה עיר הקודש טבריא

לכבוד ידידיי נפשי אהוביי באמת ומשתתף בצרותיכם שרודפים אתכם מחמת שאתם מקורבים לאור הנעלם מכל העולמות ולא חַס וְשָׁלוֹם מחמת עבירות חַס וְשָׁלוֹם ובוודאי יגמור עמכם לטובה לכבוד אוֹהֵב נַפְשִׁי מורנו הרב נתן ולכבוד אוֹהֵב נַפְשִׁי מורנו הרב ר' אייזיק עם שלום בְּנֵי בֵיתוֹ

הנה ידוע לכם שקבלתי כל המכתבים שלכם אפילו על ידי ר' חיים חתן ר' איתמר קבלתי גַּם כֵּן רק שהוא שכח אותן ושאלתי אותו ונזכר לי ויש לי יסורים גדולים מפירוד לבבות שביניכם יותר מהמחלוקת שעליכם מהמתנגדים ובדעתי היה לכתוב איזה מכתב לידידינו הָאִישׁ חָסִיד ר' נחמן נרו יאיר אך ישבתי בדעתי לשאול אתכם אם לכתוב אם לאו כי איני יודע אם יקיים מעולם לא עברתי על דברי חבירי וגם אם ידעתי שדברי המה נשמעים אצל אביך נרו יאיר בוודאי לא אצלתי לכתוב לו וכו' ובלילה זה למדתי הלכה ה' הלכות ברכות הראיה ושם תעיינו ותראו גודל החיוב לאהוב את חברו ומה שנעשה מזה וזה אני רציתי לכתוב לכם ולר' נחמן נרו יאיר הכלל אחיי וריעי האלט אייך זיך אין איינים באהבה עזה ויהיה השם עמכם ויגמור השם עמכם הכל לטובה ושמחו עצמכם

בכל עת כי בשמחה תצאו מכל הצרות ותזכו להרחבות גדולות ובוודאי לא עשה טוב ר' אייזיק נרו יאיר שאמר להודיע שבת שלום אבל אינם צריכים להרחיקו בשביל זה כי אנו עושים דברים גרועים מזה ואין השם יתברך מרחיק אותנו וגם רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש גַם כֵּן אינם מרחיקים אותנו רק מחזקים אותנו בכל מיני חיזוק ומתפללים עבורנו בבחינת דין בכדי שלא יהיה נבאש ריחינו חס ושלום רק להחיות נשמותינו הכלל אחיי גאט וועט אייך אויס פירין אין איר וועט אלדינג איביר קימין זייט ניט קיין מיוחסים כי כבר ביזו את רבינו ז"ל בפניו בזלאטיפאלוע במרחץ וגם תלמידו הקדוש ואני שמעתי בעצמי איך שהיו מבזים אותו בפניו והוא סבל הכל ועשה את שלו ועתה אנו רואין מה שזכו עַל יְדֵי זֶה וגם אתם תסבלו בוודאי יהי הכל לטובה ומה שר' אייזיק נרו יאיר כתב לי שיש לו מכל הצדדים ומן השכנים זהו נסיון שלך שתזכה אם תהיה חזק בכוחך לכל טוב סלה ולא תשכח המעשה מֵהַבַּעַל שֵׁם טוֹב המבואר בסוף חיי מהר"ן

דברי אוהבכם

נתן מברסלב

ופרוס בשלום כל אנשי שלומנו ובפרט לר' נחמן נרו יאיר ובקשתי מאתכם שתאמרו לר' חיים קראסין שטיין נרו יאיר שר' שמחה נרו יאיר שלח אלי כל החפצים שלו בשבוע הבא עלנו לטובה וכתב לי שאכתוב לר' חיים הנ"ל שהוא יבוא גַם כֵּן אך הוא ממתין בשם על מעות שצריכין לשלוח לו ר' א"ד נרו יאיר וכשיבוא לכאן אזי יסע תיכף לְצַפַּת תִּבָּנֶה ותכונן וגם אני מבקש מאתכם איך ששמעתי בכאן שידידינו ר' דוב נרו יאיר היה בשבוע העבר בבאראט ואפשר בא לְצַפַּת תִּבָּנֶה ותכונן אולי יש אצלו מכתבים לידי או מעות שתשלחו לי תיכף כי נחוץ הוא לי וגם אולי בא ר' יוסף גַם כֵּן אולי יש אצלו ותחקרו מאתו אפשר היו בחאניראד וראה בני זוגתי תחיה ואפשר יש להם איזה מכתב מהם ותחיו זוגתי כי היא בוכה ומיללת יומם ולילה כי מיום בואי מְחוּץ לָאָרֶץ לא היו לה שום ידיעה מהם

דברי הנ"ל

וגם לכתוב לי המכתב ששלחתי על ידי ר' משה הרש נרו יאיר שהיה רצוף בו מכתב לבאקירעסט אם קבלתם לנכון

נתן

החונה בטבריא

קיד

ברוך השם אור ליום ה' לסדר וישלח תרמ"ג פה טבריא
שָׁלוֹם וְיֵשַׁע רַב לכבוד ידידי אוֹהֵב נַפְשִׁי המופלא מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו ובנו סענדיר חיים נרו יאיר
מכתבך וגם המכתב מר' אייזיק נרו יאיר מיום ה' ויצא וכו' קבלתי עכשיו ותמיה לי היכן היו המכתבים עד כה ובהם כתוב שר' דוב נרו יאיר עדיין לא בא מבאראט ואפשר יבוא על שבת ויצא ואפשר יש אצלו איזה מכתב מבניי וגם המכתב מר' יוסף נרו יאיר מב' ויצא גַּם כֵּן קבלתי ולמה לא הביא לי מכתב מבתי מברסלב וגם בן זוגתו ושמו אהרן גַּם כֵּן יושב בברסלב וודאי ראה ר' יוסף גַּם כֵּן עמו ויש לזוגתי יסורים שלא הביא לה מכתב מבתה חייקע תחיה ומבנה אהרן נרו יאיר וזוגתי תחיה יש לה עוד הפעם הפיבור ומחמת זה מוחי מבולבל מאוד ואיני יכול לכתוב לכם כמה דיבורים להחיות נפשי ונפשיכם מדיבורי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש אשר בכל יום אנו רואין חידושים אחרים אשר בהם תלוים כל העולמות אשר מהם אני רואה גודל כח הבחירה אשר יכול להחשיך אורות כאלו אפילו אצל אנשי שלומנו אשר אנו מחוייבים למסור נפשינו ולהתוועד יחד אולי נזכה לשמוע דיבור אחד מדבריהם העומדים ברומן של כל העולמות ואפילו להיות בבית ששם מזכירין שם רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש וקיבוץ שלנו אינו דבר ריק כי עיקר התגרות הבעל דבר במחניכם הוא מחמת הקיבוץ וכל אחד מאתנו צריך לראות שלא יהיה הוא הגורם להפירוד ולהתפלל הרבה על זה שלא להחריב חס ושלום הבתים אשר נבנה מהקיבוץ ולהיות שכן להקיבוץ וכל אחד צריך לאהוב את חבירו וידון אותו לכף זכות כי מעט אור דוחה הרבה חושך ואפילו אנו רואין באחד שיש לו מדה רעה צריכה כל חברתינו להתפלל עבורו שהשם יתברך יעזור לו שישבר המדה הרעה הזאת כמבואר בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ ז"ל חברתי מי איכא מידי דלא שטפתי ואייתי אנא ואחריבי יותר אין לי פנאי לכתוב מחמת שאני מכין מכתבים לבני משה אפרים נרו יאיר ואפשר בא ר' דוב נרו יאיר ויש אצלו מעות שלי סך שלושה רוּבֶּל חָדָשׁ תשלחו לי תיכף כי דחיקא לי שעתא וגם מה אמר ר' יוסף נרו יאיר מהמעות מצהערין שכתב מכתב שרוצין לשלוח והיכן הם וגם לכתוב לי אם ידידינו ר' אפרים בא לביתו בשלום לירושלים ותחיו נפשי ואודות מכתב מחמיך אם ירצה השם אחר שבת אכתוב לו ואשלח לך כי עתה אין לי פנאי מחמת המכתבים שלי שאני כותב וגם לכתוב לי ולשאול לר' יוסף אם בא המכתב ששלחנו לאומאן על שם חמיך כי בשם היה מכתב לר' יוסף גַּם כֵּן מזוגתו והשם יתברך ישלח רפואה שלימה לזוגתך לאה תחיה ולזוגתו של ר' יוסף

דברי אוהבכם באמת לאמתו ויתן לכם השם יתברך הכלי המחזיק ברכה לישראל הוא השלום
נתן מברסלב
ופרוס בשלום לאביך נרו יאיר ולאחיך נרו יאיר עם שלום בנו מורנו הרב אליעזר ופרוס בשלום לידידי עוז אוֹהֵב נַפְשִׁי אִישׁ חָסִיד המופלא הישיש מורנו הרב ר' נחמן ולהחסיד ר' דוב עם שלום בנו מורנו הרב העניך נרו יאיר וּלְאוֹהֵב נַפְשִׁי מורנו הרב נתן בן ר' יצחק ז"ל נרו יאיר ולאחיו ר' יואל צבי נרו יאיר עִם שְׁלוֹם בנו מורנו הרב ר' אברהם נרו יאיר ולר' אברהם הירש נרו יאיר ולהנגיד מורנו הרב ר' חיים קראסין שטיין נרו יאיר ולהנגיד מורנו הרב יעקב נֵרוֹ יָאִיר ולר' יוסף נרו יאיר ולר' מאיר נרו יאיר וידידינו ר' נתן נרו יאיר ור' אייזיק נרו יאיר תעיינו בהלכות תפלת המנחה הלכה ה' ושם תמצאו מרגוע לנפשיכם

קטו

ברוך השם יום א' מקץ תרמ"ג לִפְרָט קָטָן פה טבריא
לכבוד אוֹהֵב נַפְשִׁי ידידי עוז המופלא בני ממש מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו ובנו היקר סענדיר
מכתבך מיום ג' י"ד קבלתי מיד האשד ביום עֶרֶב שַׁבָּת קֹדֶשׁ והחייתנו במכתבך שקבלת מכתבי כי היו לי יסורים אפשר לא מסר לכם המכתב ומכתב שלנו הוא סודי סודות והחייתנו בזה שאתה כתבת לי שהייתם שמחים במירון אצל אור צדיקים ישמח כן יהיה נמשך עליכם ועלי השמחה תמיד ממקורות השמחה חדי רַבִּי שִׁמְעוֹן ותחיו עצמיכם בכל עת שברוך השם ספרי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש הם מונחים אצליכם על השולחן ולפעמים כמעט בכל יום אתם לומדים אותם חידושים כאלה ותעיינו באות מעלת תורתו וספריו הקדושים סיה ל"ז ואנו צריכין לקבוע בכל יום איזה שמחה על זה בקביעות ואין אנו צריכים לבלבל דעתינו מהמחלוקת והבזיונות כי מִמִּדְבָּר מַתָּנָה כי כן המה היו אם היו זוכין לטוב כזה והמחלוקת מגביה ומרים את האדם והעיקר שיעזור השם יתברך שלא יהא חס ושלום פירוד בינינו ואפילו על זה אין אנו צריכין ללמוד אפילו מי שטועה בזה כי אחד היה אברהם ומדתו היתה חסד ואודות מה שכתבת לי שאכתוב לחמיך אין אני יודע הלא בוודאי ר' יוסף נרו יאיר ור' דוב נרו יאיר דיברו עמו על ראש השנה ומה אמר להם ואף-על-פי-כן אם תכתוב לי מה לכתוב לו בוודאי אכתוב לו ואשלח לך או

אם דעתו נוטה אכתוב לו ואשלח לו מכאן רק תכתוב לי איך כותבין לחנראד בלשון רוסיא וכו'
דברי אוהבכם
נתן מברסלב
ופרוס בשלום לר' אייזיק נרו יאיר ולכל אנשי שלומנו אוי ומר על שכרינו המר והמרור שמעתי בזה הרגע מהסתלקות הצדיק החסיד ר' אפרים זי"ע אוי לי וי לי אוי אוי לי על צנא מלא דספרא אשר מסר נפשו בשביל להיות על ראש השנה של הצדיק להתפלל בבהיה דין כמבואר ב"לקוטי הלכות" על הצדיקים המופלגים הגנוזים בחו"ל שזה תפלה בבחינת דין ועתה אני מבקש להודיע לי מתי נסתלק ואם באומאן היה בריא על ראש השנה והיכן באיזה מקום נסתלק כי לבי דוי על הסתלקות אבן טובה כזו ורוצה אני לידע איך ומה הסתלקותו ואשרי לו שבן ד' או־י שנים היה מקורב לרבינו ז"ל בכל מאמצי כוחו בכל לבבו ובכל נפשו ובכל מאודו וקירב עצמו בכל כוחותיו לאדמו"ר מוה"ר נתן זצ"ל אשרי לו בשלום ינוח על משכבותיו ואנו צריכים בכל עת ללמוד החיבור שלו על כל פנים מעט בכדי שיהיו שפתותיו דובבות בקרב ומעתה יהיה בלע המות לנצח
דברי הנ"ל

קטז

[חסר תאריך]
כתבתי ביום א' המכתב ולא היה לי עם מי לשלוח מחמת שלא יכולתי למצוא המיקער סאלאח ונתעכב אצלי המכתב עד היום ובין כך ובין כך למדתי הלכה זיין מתפילת המנחה על התורה לַשֶּׁמֶשׁ שָׂם אֹהֶל בָּהֶם ואין אני יודע למה אנו מחשים בזה העולם ואין אנו צועקים שאור כזה יש בעולם והוא נעלם מאתנו מחמת קלקול השלום ושם אפילו מבואר שאין זה תכלית להבטל לאין סוף כִּי אִם לצמצם האור במדות אבל אף על פי כן לא היו חידושים כאלו בעולם על כן אני כותב לכם ידידיי אחיי וריעי ידידיי ר' נתן נרו יאיר ור' אייזיק אם תוכלו בלילי חנוכה הקדוש ללמוד כל הלכה בוודאי תראו גדולות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ומעלות המתקרבים אליהם ואם אין לכם פנאי על כל פנים תלמדו ההלכה מסימן נ"ב עד סימן פ"ב ותחיו נפשיכם ותמצאו מרגוע לנפשיכם שכדאי לקבל כל הבזיונות וכל מה שעובר עלינו בכדי שנהיה נכללים בתוך הקיבוץ של הצדיק הזה ולבטל כל הכבוד המדומה ואפילו לסבול בזיונות בכדי לשמוע איזה דיבור מרבינו הקדוש ז"ל ותלמידו הקדוש ואל תהיה בז לכל מי שהוא שכן לקיבוץ של

רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ושלא להסתכל על מדות הרעות רק על טוב שבו אָרִיתִי מוֹרִי עִם בְּשָׂמִי
דברי ידידכם
נתן מברסלב
ופרוס בשלום לכל אנשי שלומנו באהבה עזה היינו לאביך היקר מורנו הרב צבי נרו יאיר ולאחיך סענדיר נרו יאיר עם שלום בנו מורנו הרב אליעזר נרו יאיר ואפשר הוא ברוגז עלי ואני אוהב אותו מאוד גם לפרום בשלום אהובי באמת ידידי עוז הא"ח מורנו הרב ר' נחמן נרו יאיר ולידידינו אהוב נפשי מורנו הרב נתן בן ר' יצחק ז"ל ולאחיו ר' יואל צבי נרו יאיר עם שלום בנו מורנו הרב אברהם נרו יאיר ולהנגיד ר' חיים קראסין שטיין נרו יאיר ולהנגיד ר' יעקב נרו יאיר ולכל אנשי שלומינו באהבה עזה

קיז

ברוך השם יום ה' מקץ ב' דחנוכה תרמ"ג טבריא
לכבוד אוֹהֵב נַפְשִׁי ידידי עוז המופלא מוֹרֵנוּ הָרַב נתן עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ ובנו שיחיה עִם שְׁלוֹם ידידי אוהבי באמת איש לוחם מלחמות השם מורנו הרב אייזיק נרו יאיר
מכתבכם על ידי חתן ר' איתמר נרו יאיר עם הפאלימידע ביום ה' אחר חצות קבלתי היום ולא היה לי עם מי ליתן לך תשואת חן על המתנה טובה כי אצלי היא מתנה טובה והשם יתברך יתן לך הרחבה גדולה הרחבת הדעת ושמחת הלב ותהיה שמח בחלקך תמיד ולא יעלה עליך שום עצבות ויהיה שלום לך ושלום לעזרך כי עיקר דרכי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש עבודת השם שהם רוצים להמשיך בעולם ובפרט המסתופפים בצלם הקדוש הוא רק על ידי שמחה כי בשמחה הוא מרפא הבת מלכה אשר נזרקה בה כל מיני היצים ונפלה חלשו"ת ותעיינו בכל התורות של רבינו ז"ל כמעט בכל תורה מדבר בשמחה לפעמים מדבר בפירוש ולפעמים ברמז ומי שהוא שמח יש לו אנפין נהורין חיים ובכל יום מחכימים המבואר בהמעשה גמרו היום בשמחה ותדעו שאין שום עצה בזה העולם מה שעובר על האדם כ"א להתגבר בשמחה ורבינו ז"ל אמר בפירוש אפילו במילא דשטותא ומה שמתגבר עליכם העצבות מכל הצדדים תהפכו הכל לשמחה ששון ושמחה ישיגו ונסו יגון ואנחה ואם תתגברו בשמחה יעזור לכם השם יתברך שיתהפך הכל לשמחה באמת וצריכין לחפש ולבקש רק אחר הרחבות כי מזה שמחפשין אחר הרחבות בזה פותחין הצינורות מהרחבה כר מבואר מדברי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש

ואנו צריכין להאמין בכל דיבור ודיבור מרבינו ז"ל ותלמידו הקדוש שאינו דבר ריק רק הוא עובדא גדולה ובזה נעשים תיקונים גדולים בכל העולמות והבעש"ט אמר השם צלך דברי אוהבכם באמת ומברך אתכם שתלכו בדרכי השם בכה רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ובוודאי אם ירצה השם יהיה הכל לטובה ידידכם

נתן מברסלב

ופרוס בשלום לכל אנשי שלומנו לד' חיים ולד' שמחה [והוא] שלח אלי החפיצים ואין לי שום ידיעה מאתו והשם יתברך יזכה אותנו לקבל ימי החנוכה הקדושים בתודה והודאה בשמחה וחדוה ויהיה נמשך עלינו אור האמת כזה שמאיר בארבעה חלקי הדיבור הנובעים ממקור החיים אך מחמת שיש לי ר"ל מחלת הקאטיר ומוחי מעט מבולבל להתפלל עלי כי זה כמה ימים

נתן הנ"ל

ופרוס בשלום לר' נתן בן ר' יצחק ז"ל נרו יאיר וכו' והקאטיר התגבר עלי מאוד עד שאין אני הולך לביהכנ"ם להתפלל ואף-על-פי-כן הוא בחסד גדול שעל כל פנים אני יכול ללמוד תורה

נתן מברסלב

קיח

ברוך השם יום ב' ויחי יעקב תרמ"ג לפ"ק טבריא

לכבוד אוֹהֵב נַפְשִׁי ידידי עוז חביבי כלבבי וכנפשי וכו' כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו תחיה עם שלום בנו אמן נצח סלה ועד נרו יאיר

מכתבך וגם מכתב מר' דוב וגם מכתב מבן אחיך מורנו הרב אברהם אליעזר נרו יאיר כולם קבלתי לנכון וקבלתי המעות לנכון וגם מהודענא לכם שידידינו ר' שמחה נרו יאיר בא אתמול לעת ערב ובדעתו להתעכב פה עד אחר שבת הבא עלנו לטובה ואחר כך יסע למחניכם הקדוש וברוך השם בזה הלילה דיברנו הרבה מרבינו ז"ל ותלמידו הקדוש והחיינו ביניינו אני החייתי אותו והוא אותי ומחמת טרדות הדרך רוצה לנוח בכאן כמה ימים וגם הוא רוצה להיות על קברי הצדיקים דפה ואודות מה שכתב לי ר' אליעזר מכה השידוך בוודאי אחקור בדבר על צד היותר טוב רק אין אני יודע איך יכולין לגמור הלא אב החתן אינו בביתו ולמה לא כתב לי מי השדכן בכדי לידע אם יש בדבריו איזה ממש והשדכן הגדול הוא יודע כל הזיווגים יזמין בוודאי בישועתו הגדולה בעזר האל שידוך הגון לפניו אך צריכין להמתין עוד לישועת ה ואני בוודאי אחקור בדבר ואשיב לשולחי

דבר תשובה והעלם הוא טוב רואי ממשפחה הגונה ואופן לימודו אשאל למכירו ומחמת נחיצת השיירא קיצרתי ואומר שלום
מנאי ידידכם הדורש שלומכם תמיד לכל אֶחָד וְאֶחָד מִכָּל אנשי שלומנו באהבה עזה נתן מברסלב

קיט

ברוך השם יום ה' וארא התרמ"ג פה טבריא תִּבָּנֶה וְתִכּוֹנֵן
שָׁלוֹם וְכָל טוּב סלה לכבוד האברך המופלא המושלם חכם ונבון מורנו הרב אליעזר נֵרוֹ יָאִיר ויופיע כשמש בצהרים שיחיה לשלום לימים טובים אמן
אל יהיה לפלא בעיניך שלא השבתי לך עד כה על מכתבך בנידון השידוך אשר ערך לפניכם תדע בעת שהשגתי מכתבך לא הייתי בקו הבריאות שהייתי חולה הקאטיר רַחֲמָנָא לִצְלָן ערך עשרה ימים ולא הלכתי אפילו לְבֵית הַכְּנֶסֶת להתפלל אך זוגתי תחיה ראתה עצמה עם אֵם הזקינה של הנחמד ובאתה לשאול מי ומי וסיפרתי לה והוטבה בעיניה עד מאד אך אני רציתי לחקור מהות העלם בלימוד ולא יכולתי ללילך בחוץ אחר כך באה איזה אשה ואמרה איזה שקר שאנשי קארלין אינם מסכימים להשתדך עם אנשי ברסלבר ואחר כך עוד הפעם היתה זוגתי תחיה בשוק וראתה אמו והזקינה ושאלו אותה מה שנשמע ואמרה זוגתי: הלא שמעתי שאינכם רוצים מחמת ברסלבר ואמרו מי הגיד לכם הלא אבינו הצדיק מחמעלניק הוא מחותן ור' אברהם בער הוא שני בשני שלו ואני יודע שכולם אנשים כשרים וכששמעתי התחלתי לחקור מהות העלם ראשית הוא בריאה יפה וגם בלימוד הוא טוב היינו שיכול ללמוד דף גמרא בכל מקום רק פוסקים לא למד והוא הולך בדרך הישר והנכון אחר כך ראיתי עם אחיו מורנו הרב יחיאל נרו יאיר שהוא הכותב בהכולל וואהלין והוא גַּם כֵּן נחמד לבריות ושאלתי אותו מה יהיה ההתחייבות אתם תתנו ג' אלפים גראש והם יתנו שני אלפים וחמש מאות גראש והמעות יהיו מעות טבריא ומזה המעות יקבלו על המתנות הן להכלה והן להחתן כמה שירצו ובכאן מזונות להזוג רק שנה אחת וביסיליק הנדן יהיה כך בעת התקשרות יעשו רק ראשי פרקים ויגבילו זמן על התנאים ובעת התנאים יהיה הסילוק מהנדן משני הצדדים כי ר' יחיאל נרו יאיר יכתוב לאביו נרו יאיר וישלח תיכף הנדן כי כתב שהנדן הוא צרר תחת ידו זה זמן כביר ותדעו שהם רוצים מאוד כי סיפרתי להם מאיזה משפחה אתם אך אין אני יודע איך יכול להיות הגמר אם אתם תסעו לכאן או אם הם יסעו למחניכם על כן תכתבו לי אם אתם רוצים על אופן זה שכתבתי לכם וגם כמה יהיה החזקה שלכם ואדבר

עוד הפעם ותדעו שהם אנשים כשרים וממשפחה הגונה הן מצד האב והן מצד האם ואם מאת השם המזווג זיווגים יגמור בכי טוב ואין טוב אלא צדיק ובזכות רבינו שאמר שהוא יודע הענין משידוכים וזיווגים שלא ידע עדיין שום אדם בעולם והוא השדכן הגדול יעזור לכם השם יתברך שיהיה בשעה מוצלחת וזיווג ההגון מן השמים לאריכות ימים ולשנים טובות ולדורי דורות אמן סלה

דברי החפץ הצלחתכם ואוהבכם באמת

נתן מברסלב

ופרוס בשלום לחמיך נרו יאיר

קכ

ברוך השם יום א' בשלח תרמ"ג פה עיר הקודש טבריא

לכבוד ידידי עוז אהובי באמת האברך המופלא אִישׁ חָסִיד מורנו הרב נתן נרו יאיר וְעִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ תחיה עם שלום בנו אהובי מורנו הרב סענדיד חיים נרו יאיר

תהילה לאל ברוך השם פה כולנו בחיים ושלום כן יזכה אותי השם יתברך לשמוע מכם החיים והשלום מתוך הרחבה ומתוך שמחה ומתוך אהבה כללית בלי שום פירוד כלל כי אהבה ושלום הם כלים נפלאים להחזיק בהם כל טוב ועתה ידידי באתי להודיעך שהמכתבים קבלתי היום לאחר התפלה אך איני יכול להבינם מחמת שרוב המכתבים נתקלקלו מחמת הגשמים שהלכו על המוסר כתב זה וכמה דברים אין אני יודע הפירוש והמעות קבלתי על ידי המוסר כתב זה סך ב' מזידעס וב' רובע וא' זיבינער ואתה כותב ליתן לר' שמואל העניך נרו יאיר ואיני יודע כמה גם בתוך המכתבים נמצא מכתב מר' יעקב בער חזן מברסלב ואין אני יודע הפירוש אם הוא בא לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל ושם ראיתי כותב שקיבל מבתי תחיה ב' רוּבֶל חָדָשׁ וחצי וּמִשְׁאֵר בְּשָׂרִי ר' יעקב נרו יאיר חתן שְׁאֵר בְּשָׂרִי ר' נחמן האליצקע נרו יאיר א' רוּבֶל חָדָשׁ וְחֵצִי סַךְ הַכֹּל אַרְבָּעָה רוּבֶל חָדָשׁ ואתה כותב לי שקיבלת ב' רוּבֶל חָדָשׁ וחצי וארבעה רוּבֶל חָדָשׁ מצעהרין על כן בקשתי לשאול מאת האיש הנ"ל וגם הוא כותב לשלוח לו ציקר וגם וואנשליך ואין אני יודע היכן הם וגם כותב במכתבו ששולח לי ב' רוּבֶל חָדָשׁ ששולח לר' זיילינג נֵרוֹ יָאִיר לירושלים ואין אני יודע הפירוש היכן הם עַל כֵּן אני מבקש ממך או מידידינו ר' אייזיק נרו יאיר לבאר לי כל דבר בפרוטרוט מחמת שאני רוצה לכתוב מכתבים לברסלב וגם לכתוב לי מתי בא ידידינו ר' יעקב בער נרו יאיר למחניכם הקדוש והיכן הוא עומד ומה הוא עושה כי הוא כותב לי שהוא חולה מאד על כן אני מבקש מאתכם לפרש לי כל דבר על אופניו ומה

זה שלא הזכרת לי במכתב מר' אייזיק נרו יאיר ויש לי יסורים ומה שכתבת לי שהייתם שמחים מאוד בעת ביאת ידידינו הָאִישׁ חָסִיד ר' שמחה הכהן הצדיק החיית אותי עד מאוד כי שמחה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אינו דבר ריק כמו שאמר רבינו ז"ל איהר זאלט זיין פרייליך היה טובה לכל העולם ואני גַם כֵּן בתוך העולם וגם מה שכתבת ששלום בין ר' נחמן ובין ר' דוב נרו יאיר היא גַם כֵּן אצלי בשורה טובה הלוואי שיתן השם יתברך וירחם עַל ידידינו ר' נחמן נרו יאיר ויתן בדעתו שידין את כל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְכַף זכות ויעשה שלום לר' יעקב גַם כֵּן כי כל מי שנתוסף להקיבוץ הקדוש נתוסף בתים הרבה והוא טובה לפנינו גַם כֵּן אולי אני חס ושלום חס ושלום מחוץ לקדושה ואולי עַל ידי ריבוי הבתים יסובבו אותנו גַם כֵּן בתוך הקדושה ומה זה שמתרשל ידידי עוז במכתבים אלי לעורר אהבת חברים מאחד לחברו יותר אין לי פנאי וסיפק ואקצר ובוודאי כשתכתבו לי אם ירצה השם בוודאי אכתוב לכם גַם כֵּן

דברי אוהבכם באמת המרוצה באמת שאתם תהיו אנשים כשרים באמת אַף עַל פִּי שאני כמו שאני חבר אני לכל אשר יראוך

נתן מברסלב

ופרוס בשלום לידידי עוז אִישׁ חָסִיד אביך נרו יאיר ואחיך נרו יאיר באהבה עזה ופרוס בשלום לידידינו החסיד ר' שמחה כץ נרו יאיר ותפרוס בשלום להנגיד ר' חיים קראסין שטיין נרו יאיר ותפרוס בשלום לידידי אהובי באמת המופלא אִישׁ חָסִיד ר' נחמן נרו יאיר ותפרוס בשלום לאהוב נפשי באמת המופלא אִישׁ חָסִיד ר' דוב שוחט ובודק נרו יאיר ותפרוס בשלום להאברך הוא בנו מורנו הרב העניך נרו יאיר ותפרוס בשלום לְאוֹהֵב נַפְשִׁי האברך אִישׁ חָסִיד מורנו הרב נתן בֶּן ר' יִצְחָק ז"ל ותפרוס בשלום לאחיו הָאִישׁ חָסִיד המפורסם האברך מורנו הרב יואל צבי נרו יאיר ותפרוס בשלום לבנו אוֹהֵב נַפְשִׁי הָאִישׁ חָסִיד האברך מורנו הרב אברהם נרו יאיר ותפרוס בשלום לר' יוסף נרו יאיר ותפרוס לידידי האברך מורנו הרב אברהם הירש נרו יאיר ותפרוס בשלום להנגיד החסיד ידידי עוז המופלא מורנו הרב ר' יעקב נרו יאיר ור' מאיר נרו יאיר לכולם באהבה עזה ותפרוס בשלום אחרון אחרון אוֹהֵב נַפְשִׁי הוותיק וחסיד מורנו הרב ר' אייזיקיל נרו יאיר

נתן מברסלב

קכא

ברוך השם יום א' בשלח תרמ"ג לִפְרָט קְטָן טבריא תבנה ותכונן

לכבוד אוֹהֵב נַפְשִׁי ידידי עוז המופלא מורנו הרב ר' יעקב בער שליט"א

איש טוב מבשר טוב מהבשורה מְשֻׁאֵר בְּשָׂרִי מוֹרֵנוּ הָרַב דוב בער נרו יאיר בֶּן ר' יעקב שבא לביתו לשלום מפ"ב אך אין אני יודע הפירוש כי כל השנה כתבתי להם מכתבים להודיע לי מהמסירה שמסרו אותו איך ומה ועתה אתה כותב לי שבא מפ"ב איני יודע אם הלך לאנשי חיל ועתה פטרו אותו או אם עסק בהצלתו עד שבא לפ"ב ומשם פטרו אותו מהמסירה על כן ידידי אוֹהֵב נַפְשִׁי לשלום יהיה בואך ולאריכות ימים ושנים וירפא אותך השם יתברך כל רמ"ח אבריך ושס"ה גידיך באופן שיחיה לך כח לעסוק בתורה ובתפלה ולחשוב על תכליתך הנצחי ולמה באנו להאי עלמא שפילא ובהאיך אנפין נעיל קדם מלכא ועבור זה באנו לארץ ישראל להשליך הבלי העולם ולזכות תמיד לעלמא דאתי ולהתחיל מעתה לשוב אליו יתברך בשמחה כי רבינו ז"ל אמר קיין יאוש איז ניט דא למען השם זייא פרייליך שמחה איז איין רפואה ציא אלדינגס

דברי אוהבך באמת המברך אותך בישיבת ארץ ישראל לחיים ולשלום

נתן בן מורנו יהודא זללה"ה

מכתבך עַל יְדֵי ר' דוד צבי נרו יאיר קבלתי יום ב' אחר תפילת שחרית ואין לי פנאי להשיב לכם רק הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יתן רפואה שלימה לכל חולי עמו ישראל חיש מהר ובתוכם על זוגתי תחיה ולמען השם להשיב לי על מכתב זה כי אני צריך לכמה דברים לידי מכם לכתוב לי מה שנשמע עם ר' שמחה הכהן נרו יאיר

קכב

ברוך השם יום ב' ויקהל תרמ"ג פה טבריא

לכבוד ידידי אוֹהֵב נַפְשִׁי אחי וריעי מורנו הרב נתן נֵרוֹ יָאִיר עם שלום מורנו הרב אייזיק נרו יאיר עִם שְׁלוֹם בְּנֵי בֵיתוֹ

הנה לפלא בעיני ביום א' תצוה כתבתי מכתב לכבוד ר' יעקב בער נרו יאיר ונתעכב המכתב ולא שלחתי המכתב עד יום ו' הנ"ל ושלחתי אותו על ידי המיקער מחאמד סאלאח הסומא ושם כתבתי לכם שתיכף תשלחו לי הדבר הנ"ל שכתבתי לכם ביום א' תצוה כי היה מכתב יקר להחיות נפשיכם והיה אצלינו המיקער בשבוע העבר כמה פעמים ואמר לי שתיכף בבואו החזיר לך המכתב ומאתכם לא ראיתי שום תמונת אות ומחמת זה לא שלחתי לכם שום מכתב כי אין אני יודע איך לשלוח לכם שיגיע לידכם כי כמה פעמים שלחתי על ידי החנות מר' חיים יהושע נרו יאיר ולא קבלתי מהם קבלה על המכתב והיה בדעתי שמא לא שלחו לכם או שנאבד ועתה שלחתי לכם על ידי הערל הנ"ל ליתן לו שכר טרחא א צוואנציקר בכדי שימסור בבירור ועל המכתב כתוב מאומאן

לְצָפַת תִּבָּנֶה ותכונן ואין אני יודע מה לחשוב כי אתם נחשבים אצלי כמו בני ממש וכשאין לי מכם שום מכתב יש לי צער גדול וכמה פעמים כתבתי לכם אפשר ידידי מורנו הרב נתן נרו יאיר הוא טרוד ואין לו פנאי לכתוב לי בעת השיירא הולכת יכתוב ידידי מורנו הרב אייזיק נרו יאיר הגם שהשותפות שיש בינינו צריכין להניח כל הטרדות מהספק רווח להעסק שלנו שהוא בוודאי רווח כי נצח ישראל לא ישקר כִּי אִם אֵין אָנוּ פועלין בהמכתבים שלנו כִּי אִם איזה רצון טוב להבורא יתברך גַּם כֵּן טוב מאוד כי לית רעותא טבא דיתאביד ותדעו שהיום למדתי הלכות ראש השנה הלכה ו' על התורה אַיֵּה הַשֶּׂה לְעֹלָה ומה אומר לכם אחיי ורעיי תעיינו בהלכה זאת באמת ותראו הסודות הגדולים אשר שם מגלה ותמצאו שם מרגוע לנפשיכם להחיותכם כי לפי ההרפתקאות שעוברין עלי בשנה הזאת בלתי ספרי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש לא הייתי יכול לחיות אפילו שעה אחת כי מבניי ומבנותיי אין לי שום מכתב ומנכדי מְבֻרְסָלֶב היתה לי ידיעה שהלך לחיל וזוגתי תחיה כמעט אינם עוברים שני ימים שלא יהיה לה חולי אחר ואין לה עוד כה לסבול מכאוביה ומיום ד' העבר תפס לה עוד הפעם הפיבור בכל יום בחרון אף גדול וחוץ מזה ספארט איר אינטירין הארץ ועצבי' מרים ומרורים והרחמנות שעליה אי אפשר לי לסבול אך מחמת שאני מאמין שבַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִּי אני רואה הרחבות כי לולי תורתך וכו' ואני מבקש מאתך שתלוה לי ב' באסליקיס ותלך אתה ור' אייזיק נרו יאיר ור' יואל הירש נרו יאיר על ציון האר"י הקדוש ושם תעשו עבורה פדיון ותחלק המעות לאלו האנשים וגם תלך על ציון אבי זללה"ה וגם לומר לכל אנשי שלומנו שיבקשו רחמים עליה וגם אני מבקש מאת ידידינו מורנו הרב נחמן ולבקש אולי יתן איזה סגולה לספר לו שהיא חולה ערך חמשה עשר חדשים וכשמקבלת חינא זורק אותה על ד' ה' ימים ותופס אותה עוד הפעם רק עתה נתחדש לה עוד חולי וואס ספארט איהר אינטירין הארץ ומה שאומר לך תכתוב לי או אפשר שתוכל לקנות הריצפט ויעלה דבר קטן תשלח לי משם והעיקר להתפלל עליה שישלח לה השם יתברך רפואה שלימה חיש מהר ואנו צריכין לבקש רחמים על שמחת פורים ולהכין עצמנו להמתקת כל הדינים זוֹלַת זֶה חדשו"ת אין רק חיים ושלום ושמחה

אוהבך באמת ובתמים

נתן מברסלב

ופרוס בשלום למעני לְהָאִישׁ חָסִיד מורנו הרב ר' צבי נרו יאיר ולידידי הָאִישׁ חָסִיד מורנו הרב ר' נחמן נרו יאיר ולהחסיד ר' דוב נרו יאיר ולהנגיד ר' יעקב נרו יאיר ולאחיך מורנו הרב סענדיר נרו יאיר עם שלום בנו מורנו הרב אליעזר נרו יאיר ור' אבא כץ נרו יאיר

ולכתוב לי מה הוא עושה וּלְאוֹהֵב נַפְשִׁי ר' יעקב בֶּער נרו יאיר ולכתוב לי אם הוא מתוועד עמכם ואם הוא מצא טוב ופרוס בשלום עבורי לר' נתן נרו יאיר ולכתוב אם הוא יושב בביתו ולאחיו ר' יואל צבי נרו יאיר עם שלום בנו מורנו הרב אברהם נרו יאיר עם שלום מוֹרֵנוּ הָרַב העניך נרו יאיר ולר' יוסף נרו יאיר ואם הוא עשה נשואין לבתו למזל טוב ולר' מאיר נרו יאיר ולהחסיד ר' הירש מטאלשין נרו יאיר ולמען השם לכתוב לי קבלה על מכתב זה ועל מכתב הנ"ל

מחמת שלא היה שיירא המכתב נתעכב עד היום יום א' פקודי ואשיח לפניכם צרות זוגתי תחיה להתפלל עבורה כי היום היה לה ב' פעמים פיבור ואין בכוחי לסבול צרותיה עמדו נא חברי לעורר רחמים עליה כי היא אשה כשרה מאד ותבקשו מכל אנשי שלומנו להתפלל עליה

קכג

[חסר תאריך]

מכתבך מֵרֹאשׁ חֹדֶשׁ אדר קבלתי לנכון ביום ר עֶרֶב שַׁבָּת קֹדֶשׁ אחר תפילת שחרית והחייתני במכתבך כי אתה כותב שאתה כותב לי מכתבים ואין לי ממך שום ידיעה ואתה כותב ההיפך שאני איני כותב לך מכתבים ואין לך ממני שום ידיעה כי אתה כותב לי ששלחת לי על ידי ר' פנחס נרו יאיר מכתב ולא ראיתי ולא שמעתי רק זה המכתב על ידי אשת ר' משה הירש נרו יאיר ואני שלחתי לך על ידי החנות ואחד היה על שם ב"א מחמת שכתבתי לו מכח השידוך ושם היה רצוף לכם גַּם כֵּן איזה מכתב ועוד שני מכתבים שלחתי לכם ואין אני יודע היכן הם כי לא דבר ריק הוא אָז נִדְבְּרוּ יִרְאֵי השם אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וַיַּקְשֵׁב השם וַיִּשְׁמָע וַיִּכָּתֵב בספר וכו' ובוודאי אני רוצה שאתם תחיו אותי ואני אחיה אתכם ובפרט שרבינו ז"ל הזהיר לנו על זה לעסוק בדבר זה לדבר אחד עם חבירו ואין לי בכאן עם מי לקיים וברוך השם שיש לי אהובים כאלו שבהם אני יכול לקיים דברי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש על כן אני מכריח עצמי על זה הגם שהבעל דבר מניח עצמו לארכו ולרחבו למנוע גם מזה אך אַף עַל פִּי כֵן יש לנו הברירה שלא לשמוע להמניעות שלו ועיקר המניעות שלי מחמת שכמה מכתבים יקרים שהשם יתברך עזר לי לכתוב לכם להחיות נפשיכם וגם אני מחיה עצמי בהם ולפי הנראה לא באו לידכם אך כמה פעמים אני מתיישב שדיבורים כאלו הנחקקים באויר הוא גַּם כֵּן דבר גדול מאוד כמבואר ב'ליקוטי מוהר"ן' ותדעו אחיי וריעיי האהובים והנאמנים כפי שאני רואה בספרי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש שאין לנו בזה העולם שום עצה כִּי אִם רצונות טובים

וכיסופין וגעגועים והשתוקקות להשם יתברך ולהיות אך בשמחה תמיד ולהרחיק מאוד מעצבות ועצלות ולהחיות עצמינו בנקודות טובות בנקודה דייקא כי נקודה טובה בכח רבינו ז"ל אינו דבר ריק ואיך אנו צריכין להחיות עצמינו במה שזכינו שנקרא שם רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש עלינו כמבואר בהתורה בְּרֵאשִׁית לְעֵינֵי כָּל יִשְׂרָאֵל והבעל דבר יכול להתגבר ולומר לנו שעדיין אין שמו עלינו כי אין אנו מצייתין לדבריהם על כן השאיר לנו רבינו ז"ל התורה אזמרה שאפילו נקודה טובה היא יקרה מאוד אבל על כל פנים אין אנו חַס וְשָׁלוֹם חס ושלום מתנגדים על אור חדש כזה על אור המאיר בכל העולמות אשר יכול להאיר אפילו לנו אם נזכה לשמוח בהם וּלְמַעַן הַשֵּׁם אחיי ידידיי אל תדאגו כלל כי הדאגות הם מסיטרא אחרא והקברוך השם שונא אותה אפילו מה שידידי ר' אייזיק נֵרוֹ יָאִיר כותב לי שנפל עליו שינה מאוד זה מחמת עצבותו וילמד התורה פתח ר' שמעון וההלכות המבוארים על התורה הזאת וגם יקרא כל הסיפורי מעשיות אשר רבינו ז"ל אמר שבהם הוא מעורר אותנו מהשינה ויבקש רחמים מהשם יתברך שבזכות המעשיות יעורר אותו השם יתברך מהשינה הלא אתה יש לך במה להחיות עצמך הלא קרבת כמה אנשים והיה להם כמה הרהורי תשובה על ידך ותדע שעיקר תיקון לנשמת הספרדי שנפטר עָלָיו הַשָּׁלוֹם יהיה עַל יְדֵי אלו הדיבורים שדברת עמו מרבינו ז"ל כי רבינו ז"ל הוא בעל השדה וב'לקוטי הלכות' מבואר שאפילו קנאת סופרים יהיה לחיים ולא וכו' שלא לבלבל אתכם אפילו צַדְקוּת חבירו כי כבר סיפר רבינו ז"ל המעשה מהתם זה מעשה שלו וזה מעשה שלי הכלל שכל הדיבורים מרבינו ז"ל ותלמידו הקדוש הם רק להחיות נפשו"ת ישראל נְרְדִי נָתַן רֵיחוֹ ולא ההיפך חס ושלום כי אפילו בהתורה זכרון עלמא דאתי מבואר שם שעיקר הוא שמחה וגם מבואר שם על פסוק אזכרה נגינתי בלילה שהעיקר הוא שמחה לחפש נקודות טובות אין גייט ניט ארים מיט דאגות ומרה שחורה זייט פרייליך אין הייבט זיך אן שוין מכין זיין על פורים אין בייטין להשם יתברך על שמחת פורים כי אתם ראיתם איך שבלבל הסטרא אחרא השמחת תורה שלכם וברוך השם שנתוסף לכם שכן טוב הוא ידידינו ר' שמחה שאוחז באמת לאמיתו בדרכי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש והשם יתברך יודע האמת בעת היותו אצלי החייתי בו וגם ר' יעקב בער הוא גַּם כֵּן מאנשי שלומינו ונסע בכל שנה ושנה על ציון רבינו ז"ל וגם הוא נתוסף לכם להקיבוץ ואני אין לי זכיה שיהיה לי עם מי לדבר מרבינו ז"ל ותלמידו הקדוש אך ברוך השם שאני מדבר אל עצמי מרבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ועם בני ביתי ובגניבה אני מדבר עם אחרים לפעמים מרבינו ז"ל ותלמידו הקדוש אך בהעלם גדול ואתם ברוך השם יש לכם עם מי לדבר בגלוי ותלמדו בסימן פ"א ב'לקוטי תנינא' ומזה בעצמו תוכלו

לראות למה אינו דואג יוסיל באטע ויחיאל ואין אפילו שום אדם הגרוע שבגרועים מחמת ההכנעה ואתם מדברים זה עם זה בְּיִרְאַת שָׁמַיִם דלרבי יוחנן די בתלמיד לבד אתם דואגים בוודאי צריכין להתפלל על בנים הרבה להשם יתברך אבל הכל בשמחה וחדוה ולבטוח בהשם יתברך שבוודאי יהיה עת רצון כזה בזה הכח של רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש לעזור לכם כל הדברים בעתו ובזמנו בישועה שלימה ולא בדחיקת השעה והעצבות ודאגות אין מועילין כלל ואין הקדוש ברוך הוא מתפחד מעצבות שלכם אדרבא הקדוש ברוך הוא שונא אותם ועוז וחדוה במקומו ועצבות הוא עבד ובן הוא שמחה על כן אחיי וריעיי אנו צריכין מאוד לשמוח שזכינו מרחוק על כל פנים לידע שנמצא בעולם צדיק אמתי חידוש כזה הנחל המטחר מכל הכתמים ומעיינותיו יוצאים בבקעה ובהר על ידי תלמידו הקדוש להחיות נפשינו בכל עת ועת ברפואה אחרת מים חמים המרפאין הגוף והנפש אך אנו צריכין להתמיד בהם ואין אנו צריכין לנסוע למרחקים לבקש מרחצאות חמים לרפאות נפשינו וגופינו אך יש לנו בבית ממש ובלי הוצאות כלל רק להטות אזנינו ועינינו ולבינו היטב להספרים הקדושים האלו ובוודאי נשיג כל טוב כל מילי דמיטב כי רבינו ז"ל הוא השכל הכולל אשר על ידו נמתקין כל הדינים שבעולם ובפרט ידידי ר' אייזיק נרו יאיר שאין לך שום עסק בזה העולם כִּי אִם לעסוק יומם ולילה בדברי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ולשמוח בכל יום ולילך בכל יום לְאוֹהֵב נַפְשִׁי ר' נתן נרו יאיר ולהזכיר אותו שיהיה בשמחה ולא תדאג כלל כי אם ירצה השם אם תאחז עצמך בדרכי רבינו ז"ל בוודאי אם ירצה השם יהיה הכל על נכון אך המאמין לא יחוש ואמונה היא תפלה דברי אוהבכם באמת וחפץ בטובתכם לנצח בזה ובבא

נתן מברסלב

ופרוס בשלום לידידי עוז אהוב נפשי באמת הר' הוותיק וחסיד נבון וחכם מורנו הרב ר' נחמן נרו יאיר הנה שמעתי מהנס הגדול אשר עשה עמכם השם יתברך ברוך הטוב והמטיב הגומל חסדים טובים אך בזה רמז לכם השם יתברך שלא תסגרו פיכם להזכיר דברי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש אשר אני יודע שיש בפיכם מרגליות טובות מרבינו ז"ל ואין אתם מוציאים מכח אל הפועל להחיות נפשו"ת אחרות אשר זה היה רצון רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש שלא נהיה חס ושלום עצים יבשים כמבואר ב'חיי מוהר"ן' ואל תתרעמו עלי שאני כותב כי רבינו ז"ל אמר שבעץ קטן יכולין להדליק העץ הגדול והקיבוץ שלנו הוא דבר גדול עד למאוד וצריכין לדון את כל אחד ואחד לכף זכות ובזה נתוסף תי"ו ספסלי כִּי אִם לא היה רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש דנים אותנו לכף זכות לפי אורם הגדול

לא היו מקרבים לשום אחד מאנשי שלומינו השם יתברך יתן לכם אריכות ימים ושנים ושיבה טובה לתורה ולעבודה כרצון רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש
נתן מברסלב
ופרוס בשלום לידידינו אהוב נפשי ר' שמחה ופרוס בשלום להנגיד ר' חיים קראסין שטיין נרו יאיר ופרוס בשלום להחסיד ר' דובער שוחט ובודק נרו יאיר ופרוס בשלום לבנו האברך אִישׁ חָסִיד מורנו הרב העניך נרו יאיר ופרוס בשלום להאברך הוותיק וחסיד מורנו הרב יואל צבי נרו יאיר ופרוס בשלום לבנו האברך הוותיק וחסיד מורנו הרב ר' אברהם נרו יאיר ופרוס בשלום לידידינו אהוב נפשי הוותיק וחסיד ר' יעקב בער נרו יאיר ומאד בקשתי לכתוב לנו היכן היה עד עתה ומי נושא לאשה וגם ר' שמחה נֵרוֹ יָאִיר מי נשא לאשה שיהיה לטובה ולפרוס בשלום עבורי לר' אבא בן עטי ומאוד בקשתי לכתוב לי מה הוא עושה השם יתברך ישלח לו רפואה שלימה במהרה ואני מתפלל בעדו בכל יום וכו' והפרישת שלום שכתבתי לר' נחמן נרו יאיר הוא לפי דעתכם אם להראות לו אם לאו ותיכף לכתוב לי אם קבלתם זה המכתב מיום א' תצוה ופרוס בשלום לידידינו אהוב נפשי מורנו הרב נתן נרו יאיר בן האשה חנה תחיה שמעתי לצרותיכם אשר עבר עליכם וצערי גדול עד למאוד על כן בקשתי ממך לכתוב לי איך ומה בכדי [לידע איך להתפלל] והשם יתברך ירחם עליך וימלא לך כל משאלות לבך לטובה וגם לכתוב לי אם עשה ר' יוסף נרו יאיר החתונה לבתו תחיה ומטורוהייציע אין לי שום מכתב וכבר כתבתי לחמיך נרו יאיר זה ד' שבועות מכתב ואין לי תשובה

קכד

[חסר תאריך]
בקשתי להודיע לי מחמיך נרו יאיר באיזה מקח מכר העורות כי אני רוצה לידע להחיות נפשי וגם אודות איזה ידיעה ממחותנכם היקר ר' צבי נֵרוֹ יָאִיר מקאליבלאד כי עיני ולבי ונפשי כלות לשמוע איזה ידיעה כי הם אהובינו באמת ובתמים וגם להודיע מהשטריימיל כי אי אפשר לך לשער הצער והיסורים שלי שיש לי מזה שעל ידי יהיה חס ושלום היזק כזה ואני נדרתי שמן זית על נשמת ר' מאיר בעל הנס שיעזור לי השם יתברך שימצא השטריימיל שאבדתי ברוחניות כי הכל הוא רמזים להתקרב לעשו"ת רצון הבורא יִתְבָּרַךְ וגם מתי כותב חמיך נֵרוֹ יָאִיר שיבוא לביתו לשלום ותדע שברוך השם ימי הפורים ממשמשין ובאין וצריכין אנו לחשוב לפי מדרגותינו להכניע המן עמלק ימח שמו ולזכות לשמחת פורים כי כל העצבות הוא מסטרא דהמן ועמלק ואנו ברוך השם

מקורבים לצדיק כזה שהכניס עצמו להכניע כל הקליפות קליפות פרעה ושריו קליפות בלעם עמלק והמן וקליפות עשו וישמעאל אך אנו צריכין לעזור לו בליבנא וטינא ועיקר מהכל הוא השמחה כי על זה הזהיר לנו רבינו ז"ל מאוד וכן מבואר ב'לקוטי הלכות' ובפרט שמחת פורים במחאת כף ורקודין עַל יְדֵי זֶה ממתיקין כל הדינין וזוכין לקבל פסח בכשרות ובשמחה ויזכינו השם יתברך לקבץ ביזת מצרים וביזת הים על כן אין לנו מה לדאוג כלל כי העיקר לבטוח בהשם יתברך ולהיות בשמחה כי אנו צריכין לשמוח להיות בחברותא קדישא כזו אשר תלמיד תלמידו הפליא לעשו"ת דבר כזה ומסר לנו רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש אשר הם מחיין נפשותינו ונפשו"ת כל ישראל וימתיקו כל הדינים מעלינו בהם ועל ידיהם ויהיה אחריתנו טוב על כן אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלינו ומה יפה ירושתינו אשרינו אשרינו

דברי אוהבכם באמת בלב ונפש אוהב כל אנשי שלומינו באהבה עזה במחשבה ובדיבור ובמעשה

נתן מברסלב

ופרוס בשלום לאביך היקר באהבה עזה ולכבוד ידידי עוז החסיד מורנו הרב נחמן נרו יאיר ולהחסיד ר' דוב נרו יאיר עם בני מורנו הרב העניך נרו יאיר ולר' יואל הירש נרו יאיר עם בנו מורנו הרב אברהם נרו יאיר ולהנגיד ר' חיים קראסין שטיין נרו יאיר ולכבוד ידידי אהוב נפשי ר' אייזיקיל נרו יאיר ולר' נחמן בֶּן ר' שמואל נרו יאיר ופרוס בשלום לאהוב נפשי האברך מורנו הרב נתן בן ר' יצחק ז"ל נרו יאיר ותאמרו לו עבורי מזל טוב מזל טוב לו השם יתברך יברך אותם ואת בניהם באריכות ימים ושנים טובות ובהצלחה ובשפע רב והשם יתברך יעזור לו שיתחיל מעתה בהתחלה חדשה לקרב עצמו לרבינו ז"ל ולספריו הקדושים ושלא יעבור עליו יום אחד בלי תורה ותפלה ולכל אנשי שלומינו באהבה עזה ומבקש אני מכל אנשי שלומינו להתפלל עבור זוגתי בריינע לאה בת פייגא שיהיה לה רפואה שלמה על עיניה כי עדיין אינה בקו הבריאות ועל עין אחת אינה רואה כלל

אוהבכם

נתן מברסלב

קכה

[חסר תאריך]

לכבוד ידידי עוז אהוב נפשי באמת מורנו הרב נתן נרו יאיר

תשואות חן למעלתו שטרח עבורי ונחשב אצלי גַם כֵּן למשלוח מנות טוב כן יעזור לך השם יתברך לקבל חג הפסח בכשרות וישפיע עליך השם יתברך שפע רב מביזת הים בכח וזכות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ותדע שהערל המיקער קיבל אצלי א גראש שכר טרחא ורצוף פה מכתב לאשה דאבריס אשת ר' טעביל נרו יאיר מקיסר קאסדאן ואשה לאה אשת ר' נתן יודעת אותה ולפרוס בשלום לכל אנשי שלומינו באהבה עזה ומחמת שאין לי עתה נייר בביתי וגם אני נחוץ לילך על ציון ר' מאיר בעל הנס להתפלל בעדכם
גַם כֵּן קצרתי ואומר שלום
אוהבך ואוהב כל אנשי שלומנו החפץ הצלחתכם בזה ובבא
נתן מברסלב
החונה פה טבריא תְּבָנֶה וְתִכּוֹנֵן
והפעסיל שלחתי לך עם ר' אייזיק נרו יאיר

קכו

ברוך השם יום ה' עֶרֶב רֹאשׁ חֹדֶשׁ אדר שני תרמ"ג פה עיר הקודש טבריא
שָׁלוֹם וְיֵשַׁע רַב לכבוד ידידי עוז אוֹהֵב נַפְשִׁי המופלא אִישׁ חָסִיד מורנו הרב נתן נרו יאיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ ובנו החכם מורנו הרב סענדיר נרו יאיר
מכתבך מיום ב' ויקהל קבלתי אתמול על ידי המיקער מחמאד סלאח ובוודאי אני מבקש מאד עבורכם ובפרט עבור זוגתך תהי כי אתם אצלי כמו בניי ממש וצערכם הוא צערי ממש השם יתברך ירחם עליכם ויקיים בכם כי עת צרה היא ליעקב וממנה יוושע וכו' ויפקוד אתכם השם יתברך בפקודת ישועה ורחמים וכו' ודעתי נוטה שתעשו הסגולות המבוארות בספר המדות אות נדה ותניח הדאקטיר ועיקר השתדלותך יהיה בתר קודשא בריך הוא והמעות שצריך ליתן להדאקטיר תחלק לצדקה עד ישקיף וירא השם לרחם עליה ועליך ולמען השם תשמור עצמה מכעס ומדאגות ומאוד תתאמץ בתפילה ובתחנונים ואם ירצה השם בוודאי השם יתברך ישמע תפילתכם ויושיע אתכם כי אין שום עצה אחרת בעולם כמו שגילה לנו רבינו ז"ל שטוב השם לכול לכל דבר הן לרפואה הן לפרנסה והן לבנים ותדע שזוגתי תחיה ברוך השם מיום ב' העבר ברוך השם לא היה לה עוד הפיבור השם יתברך יעזור שיהיה סוף וקץ לכל צרותינו ולצרות כל חולי ישראל רק שאין לה עוד שום כח ומאוד בקשתי מכם כמה פעמים שבעת שאתם כותבים לי מכתב תכתבו לי קבלה על המכתב שלי מאיזה יום נכתב ולעת עתה אני שלחתי לכם מכתב ביום ו' תשא מכתב גדול לך ולידידינו ר' אייזיק נרו יאיר ושם היה פרישת שלום

לר' נחמן נרו יאיר כפי חוות דעתכם אם להראות לו הפרישת שלום אם לאו וגם בשבוע זה ביום ב' שלחתי לכם גַם כֵּן מכתב על ידי אשה אחת שאמרה שידידינו ר' נתן בן חנה נרו יאיר יושב אצלה בשכינות ואין לי שום ידיעה אם קבלתם וכבר כתבתי לכם אפשר אין לך פנאי להשיב לי על כל פנים ידידי ר' אייזיק נרו יאיר ישיב לי קבלה ואם יהיה לי קבלה על כל מכתב בוודאי אתאמץ בכל עת לכתוב לכם מכתבים ואולי יעזור לי השם יתברך שאכתוב לכם איזה דיבורים הנובעים ממקור החיים הַנִּ'חַל נ'וֹבֵעַ מְ'קוֹר חָ'כְמָה להחיות נפשיכם והבזיונות וְהַשְׁפִּיכוּת דָּמִים שסבלתם שנתגרשו מִבֵּית הַכְּנֶסֶת האר"י ז"ל יהיה תיקון על הדמים וימי הפורים הקדוש ממשמשין ובאין ומתחלין מפרשת שקלים ועתה נתחיל מעתה התחלה חדשה בשמחה ויזכה אותנו השם יתברך שבכח השמחה יהיה נמתקין מעלינו כל הדינים בכדי שנזכה לקבל חג הפסח בקדושה ולקיים כל מצות התורה ביראה ואהבה ולקבל עלינו את צום התענית אסתר בשמחה ובאהבה ואנו צריכין מעתה להרגיל עצמינו לצעוק ולזעוק להשם יתברך כי [צריכים אנו] להיות עוסקים כמו שעשה אדמו"ר מהורנ"ת זצוק"ל שתיכף אחר חנוכה היה עוסק בענין פורים כי לפי דברי רבינו ז"ל עתה הוא התחלה מכל התחלות ולמען השם תבקשו מאד מאת השם יתברך ותכריחו מאוד עצמיכם על שמחת פורים והשם יתברך יזכה אותי גַם כֵּן שאקבל הפורים בשמחה גדולה ומאוד בקשתי מכם לכתוב לי אם ר' שמחה נרו יאיר מצא טוב גם אם הוא מתוועד עמכם בתוך הקיבוץ בשלוש סעודות ומי נשא לאשה וגם מה זה שלא היה לי שום פרישת שלום מר' אייזיק נרו יאיר ותיכף לכתוב לי מכח אחיך ישראל לֵ"יִב מה הוא עושה אם חזר לאיתנו ותחיו נפשי וגם לכתוב לי מהיכן פרנסתו של ידידי מורנו הרב נתן נרו יאיר בֶּן ר יִצְחָק ז"ל כשהוא יושב בשכינות יותר אין לחדש רק חיים ושלום ורפואה שלימה לזוגתך תחיה ולאחיך ישראל אריה נרו יאיר ופרוס בשלום לכל אנשי שלומנו באהבה עזה

ידידכם

נתן מברסלב

קכז

ברוך השם יום ב' צו תרמ"ג פה טבריא תבנה ותכונן

שָׁלוֹם וְיֵשַׁע רַב לכבוד ידידי עוז אוֹהֵב נַפְשִׁי המופלא וכו' מוֹרֵנוּ הָרַב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו ובנו נרו יאיר עם שלום ידידי אוֹהֵב נַפְשִׁי ידידי עוז מורנו הרב אייזיק נרו יאיר

הנה ברוך השם ימי הפורים הקדושים ממשמשין ובאין אשר הם התחלה מכל התחלות ושמחה היא גַם כֵּן התחלה מכל התחלות וכשתרצו לטעום טעם פורים תעיינו בהלכות פורים אוֹרַח חַיִּים חלק גימ"ל המדברים מפורים ושם תראו הסודות הגדולים אשר נתגלה בימינו לעובדה ולמעשה הכלל אנו צריכין לשמוח מאוד בכל עת ובפרט בפורים וּלְמַעַן הַשֵּׁם אל תדאגו כלל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וועט אייך אלדינג העלפין רק המאמין לא יחוש והעושה ניסים בוודאי יעשה ניסים עמנו בכל עת בזכות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש שעסק תמיד באמונה ובניסים ובארץ ישראל וזוגתי תחיה ברוך השם הרבה הרחבה לה אך שרגל אחת נפוחה וְאַף-עַל-פִּי-כֵן היא הולכת וברוך השם השומר עמו וכו' הנה לא ינום ולא ישן שומר ישראל הצילך מכף כל אויביך כן יציל אותך לעולם ויעשה עמנו ניסים אות לטובה ויראו שונאינו ויבושו והשם יתברך ישלח רפואה שלימה מן השמים לְאוֹהֵב נַפְשִׁי הַחוֹלֶה אַבְרָהָם אַבָּא בֶּן עֶטִי וּמְכֻתָּב עַל יְדֵי מאחמאד סלאח קבלתי וגם היום קבלתי על ידי ר' זיידיל ולא היה לי פנאי להאריך לכם בדיבורים מחמת השיירא ולמען השם תרבו מאד בשמחת פורים ואני חבר לכל אשר יראוך ולכל השמחים ביום הקדוש הזה ועיינו בהתיבה ועכשיו וכו' יש נחל נובע מקור חכמה וְעַל יְדֵי זֶה נמשך יראה עילאה דעילאה ומשם נמשך השמחה עלינו רק מיר דארפין זיך שניצין א רוגז מיא זאל זיך אזוי מאכין פריילין ביז מיא זאל זיך טאקי באמת פריילין זיין

דברי אוהבכם באמת

נתן מברסלב

ופרוס בשלום כלל אנשי שלומנו זוגתי וואס זי רעכינט אייך פאר אירע קינדיר לאזט אייך גריסין וגם אחותי פורסת בשלומכם

קכח

ברוך השם יום ב' דר"ח ניסן תרמ"ג פה עיר הקודש טבריא

שָׁלוֹם וְיֵשַׁע רַב ויעשה עמכם אות לטובה לכבוד אוֹהֵב נַפְשִׁי כבניי ממש חבירייי האהובים לכבוד ידידי עוז כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב נתן נרו יאיר עִם שָׁלוֹם זוּגָתוֹ תחיה ובנו סענדירל נרו יאיר ועם שלום אהובי לנצח כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב יצחק אייזיק נרו יאיר עם שלום כל אנשי שלומנו באהבה עזה

מכתבכם על ידי ר' איתמר נרו יאיר קבלתי ביום אתמול ובוודאי הצער שלי גדול מאוד מהרדיפות שלנו אך זאת נחמתי כי אלקים מבקש להנרדף וְצוֹפֶה רָשָׁע לַצַּדִּיק וכו' וד' לֹא יַעַזְבֶנּוּ בְיָדוֹ על כן תתגברו בשמחה כי השם עמכם וקרוב אצליכם וה' יריב ריבכם וילחם

עבורכם ויש לנו על מי לסמוך כי רבינו ז"ל לוחם עם עמלק ועם עוג מלך הבשן ועם בלעם ועם גָּלְיָת וכולם מכניע אותם מעט מעט עד שיכניע כל הקליפות החזקות ואפילו מי שנתלבש בו איזה קליפה חזקה בוודאי יכניע אותם רבינו ז"ל על ידי תלמידו הקדוש ועל ידי הספרים הקדושים שהשאירו בעולם אחריהם ברכה ואל תפחדו מקליפות ארורה זרש אשת מפחידי ואל תפחדו כלל ובוודאי אם ירצה השם תראו מפלתם באין סומך רק המאמין לא יחוש ולעת עתה תרבו בתפלה ובזעקה ותלמדו התורה ויבוא שאול ובכח התורה הזאת תהיה מפלתם של שונאי חנם אבל אתם לא תפחדו ולא תדאגו כלל רק תתחזקו כי יש לנו מלך כזה והכל הוא רק לנסיון וכבר שמעתי מאדמו"ר מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן זי"ע שמי שיחזיק עצמו בהמחלוקת שעוברת עליו הוא נקשר בהחבל דקדושה וחבל הקדושה לא ימוט לעולם כי רוח הטומאה יעבור מן העולם אבל ואתה מרום לעולם השם לעולם ידו על העליונה וחזקו ואמצו בכוחו של רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש הם גבורי כח והם ילחמו בעדכם וברוך הטוב והמטיב על בשורות ידידי ר' נחמן נרו יאיר שעזר לו השם יתברך ואפשר נתחלף המחלוקת להחיות אותו וגם תבשר בשורות מזל טוב לאביך היקר אִישׁ חָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב ר' הירש נרו יאיר עם שלום אמך תחיה ולאחיך הָאִישׁ חָסִיד האברך מורנו הרב סענדיר נרו יאיר עם שלום זוגתו ובנו האברך הָאִישׁ חָסִיד מורנו הרב אליעזר נרו יאיר ולזוגתך תחיה עם בנך השם יתברך יתן שיהיה לסימן טוב ולמזל טוב ולהצלחה וברכה לכם ולכל אנשי שלומנו והזיווג יהיה עולה יפה בעושר ובכבוד ובאריכות ימים ושנים טובות ויראה מהם דורות ודורי דורות שיהיה נחת רוח להשם יתברך מהם ואודות העשרה רוּבֵּל חָדָשׁ מברסלב עדיין לא קבלתי ואם [אקבל] אשלח תיכף לר' חיים נרו יאיר ולפרוס בשלום הָאִישׁ חָסִיד ידידי עוז המופלא מורנו הרב ר' נחמן ותפרוס בשלום לידידי עוז הָאִישׁ חָסִיד מורנו הרב דוב שוחט ובודק ותפרוס בשלום לידידי עוז בנו החסיד האברך מורנו הרב העניך נרו יאיר ותפרוס בשלום לידידי האברך הָאִישׁ חָסִיד מורנו הרב נתן נרו יאיר בֶּן ר יִצְחָק ז"ל ותפרוס בשלום ידידי אחיו הָאִישׁ חָסִיד מורנו הרב יואל הירש נרו יאיר ותפרוס בשלום לבנו האברך המופלא מורנו הרב אברהם נרו יאיר ותפרוס בשלום לידידינו עוז המופלא מורנו הרב אבא כץ מאן ולכתוב לי מה הוא עושה ותדעו שזוגתי תחיה מאוד התגבר עליה הפיבור אשר לא היה לה כזה אשר הוכרחתי לקבל אשה מבשלת עד אחר פסח על כן רחמו עלי ועליה כל אנשי שלומנו יתפללו עליה כי אין לה עוד בכוחה לסבול הכאב הגדול רַחֲמָנָא לִצְלָן ומחמת זה מוחי מעט מבולבל ולולא ספרי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש שהם מחזקים אותו על כל פנים לרצון

דברי אוהבכם המברך אתכם בפסח כשר ולקיים כל המצוות הנהוגות בפסח והכל בשמחה דורש שלומכם תמיד
נתן מברסלב
ולפרוס בשלום לר' יעקב בער נרו יאיר ולפרוס בשלום לידידי ר' הירש נרו יאיר

קכט

ברוך השם יום א' שמיני תרמ"ג פה עיר הקודש טבריא תבנה ותכונן
לכבוד ידידי אוֹהֵב נַפְשִׁי הלא הוא ידידי עוז המופלא אִישׁ חָסִיד מורנו הרב נתן נרו יאיר עִם שְׁלוֹם זוגתו תחיה ובנו היקר מורנו הרב סענדיר חיים נרו יאיר ועם שלום ידידי יקירי וריעי וחביבי כנפשי מורנו הרב אייזיק נרו יאיר
מכתבך הקטן על ידי מיקער יהודי קבלתי לנכון וברוך השם שהייתי שמח מאוד מאוד בפורים הקדוש אני בעצמי שמחה בלב ונפש וברוך השם שיש לנו במה לשמוח רק אתמול ביום שבת קודש אחר היום פגע עוד הפיבור לזוגתי תחיה השם יתברך ירחם עליה ועלי כי חולשתה מבלבלת מאוד המוח שלי רק ספרי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש הם מחזקים ואוחזים אותי בידי וברוך השם שהציל אותך מהגניבה כן ישמור צאתך ובואך לעולם ועד ואודות מה שמבקש אותי ידידי ר' אייזיק נרו יאיר לכתוב מכתב לר' פנחס יוסף נרו יאיר הגם שאני טרוד לכתוב מכתבים לבניי ואחיי אַף-עַל-פִּי-כֵן אקח לי פנאי לכתוב לו מכתב רק השם יתברך יעזור שאוכל לכתוב לו דיבורים להחיות נפשו ומאוד בקשתי לכתוב לי איך היה הפורים שלכם אם הייתם כל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ ביחד ומי היה פורים בעצמו ואודות השונא לכתוב לי בבירור וגם לכתוב לי היכן אתם מתפללים וגם לכתוב לי אם אחיך נרו יאיר יעשה נשואין לבתו למזל טוב בחודש ניסן וגם לכתוב לי מידידינו ר' יעקב בער נרו יאיר היכן אכסניא שלו ומה טעם לא נשא הלא עשה שידוך ולפרוס לו בשלום עבורי באהבה עזה וגם לר' צבי נרו יאיר מטאלשין לפרוס בשלום עבורי ותפרוס בשלום עבורי לר' אבא נרו יאיר ולכתוב לי מה הוא עושה השם יתברך ירחם עליו חיש מהר ויחזיר אותו לאיתנו בשלימות ולפרוס בשלום לכל אנשי שלומינו לכל אחד ואחד באהבה עזה ובפרט לר' שמחה נרו יאיר
דברי אוהבך באמת
נתן מברסלב

קל

ברוך השם יום וא"ו עֶרֶב שַׁבָּת קֹדֶשׁ י"ג ניסן תרמ"ג פה טבריא

לכבוד ידידי עוז אוֹהֵב נַפְשִׁי הלא הוא המופלא וכו' כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב נתן נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם זוגתו תחיה ועם שלום בנו היקר מוֹרֵנוּ הָרַב סענדיר חיים נרו יאיר מכתבך מיום ד' העבר קבלתי לנכון וגם המזידע קבלתי לנכון ובזכות הצדקה מר' אבא ז"ל תעלה נשמתו לאור הפנים ואני אומר קדיש עבורו כל החודש וכו' ועבור ששלח לי מעלתו סך שלושה עשר גראש יברך אותך השם יתברך בפקודת ישועה ורחמים ויהיו פדיון הכולל להמתיק על ידי כח רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש כל הדינים בכלל ובפרט ובפרטי פרטיות ותזכה עם אנשי שלומינו לקבל חג הפסח הקדוש בכשרות ובקדושה וטהרה ושמחה וחדוה ובתפלה בכוונה וצעקה כמבואר ב'ליקוטי מוהר"ן' בפסח שזועקין בתפלה ונזכה כולנו לקבל על ידי חג הפסח דעת כזה לשבר תאוות ממון ונזכה כולנו להכין עצמינו על ידי ספירה בכוונה לקבלת התורה בחשק ובהתחלה חדשה ויזכה אותנו השם יתברך לטעום טעם אמרי נועם ממאמרי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש וליישב עצמינו באמת מהו התכלית מזה העולם כי אין לנו על העולם הזה כי אם לכסוף ולצפות על העולם הבא כמבואר ב'לקוטי מוהר"ן' סימן יו"ד שלום לך ולידידי ר' אייזיק נרו יאיר

נתן מברסלב

קלא

ברוך השם יום ב' לְמַסְפֵּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תרמ"ג פה עיר הקודש טבריא

בגזירות העומר ישפות החיים והשלום וכל טוב וטוב ה' לכל לכבוד ידידי אוֹהֵב נַפְשִׁי וידידי עוז ונפשי קשורה כנפשו עַל יְדֵי חבל הקדושה של רבינו ז"ל ותלמידו הַקָּדוֹשׁ כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מוֹרֵנוּ הָרַב נָתָן נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם זוגתו תחיה בבריאות גופה ונפשה מרת ידאסי לאה עם שלום בנך היקר והנעים מוֹרֵנוּ הָרַב סענדיר חיים נרו יאיר

...וגם לכתוב איך היה אצליכם גמר הפסח אם עבר בשלום ובשמחה והשם יתברך יזכה אותי לשמוע מכם וּמִכָּל אֶחָד וְאֶחָד מאהובי נפשי רק שמחה וששון ולפרוס בשלום לְאוֹהֵב נַפְשִׁי באמת מורנו הרב אייזיק נרו יאיר אל ידאג כלל רק לחזק עצמו בתפלה ואם ירצה השם בוודאי יגמור עמו השם יתברך הכל לטובה רק המאמין לא יחוש

דברי אוהבכם באמת

נתן מברסלב

ופרוס בשלום לכל אנשי שלומנו כולם באהבה עזה וביום ה' הלכתי אני וזוגתי ואחותי על ציונים הקדושים להתפלל עבור זוגָתִי תחיה לרפואה שלימה ובתוכם כל אנשי

שלומנו ועל אחיך ישראל אריה ירחם השם יתברך עליו וברוך השם קיימתי מעט שמחת יום טוב והחייתי באזמרה לאלקי בעודי על מעט השמחה (עין ליקוטי א' רפ"ב) השם יתברך יזכינו להוסיף קדושת שמחת המצוות ויום טוב ושבת בתוספת קדושה בכל עת להוסיף מחול על הקודש כי ברוך השם יש לנו במה לשמוח
נתן הנ"ל

קלב

ברוך השם יום ה' עשרה ימים לְמִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תרמ"ג טבריא
לכבוד אוֹהֵב נַפְשִׁי ידידי עוז המופלא מורנו הרב נתן נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם זוגתו תחיה ובנו סענדיר חיים נרו יאיר
המכתבים שלך ומידידינו ר' אייזיק נרו יאיר ועם המכתב מר' אלטיר מיום ג' דנא קבלתי היום בבוקר וברוך השם על החסד שעשה עמך ועם זוגתך תחיה ועל החסד שיעשה עמכם עוד ואודות מה שכתבת לי מיום טוב ומקודם יום טוב אין זה כִּי אִם מתחילין מן הצד והשם יתברך יראה נפלאות שלא יעלה על דעת בני אדם כי רבינו ז"ל שעה אחת קודם הסתלקותו עשה אגרוף ונענע עמו בחוזק להראות שהוא בעל מלחמה ברוחניות ובגשמיות ובוודאי השם יתברך לא יוותר לשום אחד מהם ואנו צריכין להחזיק רק בהכלי זיין של תורה ותפלה תנו עוז לאלקים ואל יתן עוז ותעצומות לעד וכו' הכלל אחיי וריעי לא תדאגו כלל כי השם עמכם ואצליכם וקרוב לכם ובוודאי לא יעזוב אתכם
דברי אוהבכם באמת
נתן מברסלב
ופרוס בשלום לכל אנשי שלומנו באהבה עזה

קלג

ברוך השם יום עֶרֶב שַׁבָּת קֹדֶשׁ בְּהַר תרמ"ג פה עיר הקודש טבריא
שָׁלוֹם וְיֵשַׁע רַב לכבוד ידידי אוֹהֵב נַפְשִׁי ידידי עוז המופלא מורנו הרב נתן נרו יאיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ וּבְנוֹ נרו יאיר
הנה קבלתי מכתבך וגם מכתב מאשה חוה תהי ובוודאי אמלא בקשתה אך היום לא יכולתי למצוא לר' יעקב בֶּן ר' אייזיק נ"י לחקור אצלו והשיירא נחוצה ואם ירצה השם אחר שבת אשלח לה החשבון ברור ואני כפי הנראה לא אהיה במירון מחמת שזוגתי אינה בקו הבריאות שרגליה נפוחים והשמן זית בוודאי אתן רק למה לא כתב בעד איזה פייגא ובקשתי מכם להתפלל עבורינו ואני אתפלל עבורכם אצל ר' מאיר בעל הנס ומאוד

אני מתגעגע לראות עמכם והמעות תשלחו לי רק בעד הַשָּׁמֶן זַיִת אני אשלם בכאן עולה 20 10 מעות ותציג לחשבון החוב שאני חייב לך וגם לכתוב לי מי שלח המעות וגם אני מבקש ממך איך שאני קבלתי שבוע זה מכתב ממברינץ על ידי ידידי ר' נתן בן אשה חנה וכתב לי שבתו פייגא בלימא אינה בקו הבריאות על כן בקשתי ממך איך שרצוף בה מכתב למברניץ תמסור לידידי ר' נתן הנ"ל ומבקש אני מאתו שבוודאי ישלח מכתב להנ"ל ישלח מכתבי גַם כֵּן ותפרוס בשלום לו ויכתוב לי מה עושה בתו תחיה והמכתב ששלחת בשבוע זה לא קבלתי ולמה לא כתבת עם מי ששלחת וגם המכתב מר' יודל נרו יאיר קודניבר גַם כֵּן לא קבלתי וגם קבלתי המכתב מידידי ר' אייזיק נרו יאיר שעל זוגתו תחיה נפלה דלת על כן לכתוב לי מה היא עושה וזכות כל הצדיקים הנוראים האלו שאנו משתטחים לפניהם עתה וזכות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ישלח לזוגתי תחיי ולזוגתך תחיי ולבתו של ר' נתן נרו יאיר ולאשת ר' אייזיק נרו יאיר ויפקידם בישועה ורחמים

בְּתוֹךְ כְּלַל יִשְׂרָאֵל

דברי אוהבכם באמת

נתן מברסלב

קלד

ברוך השם יום ב' במדבר תרמ"ג פה עיר הקודש טבריא

לכבוד ידידי אחי וריעי האהובים והנאמנים אהובי נפשי הֲלֹא הוּא המופלא מורנו הרב ר' נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו תחיה ובנו נרו יאיר ולידידי אוֹהֵב נַפְשִׁי הָאִישׁ חָסִיד מורנו הרב נתן נרו יאיר

תהילה לאל ברוך השם פה אנו בחיים ושלום השם יתברך יזכה אותי לשמוע מכם החיים והשלום בכל הבחינות ותדע אחי שהיסורים גברו עלי עד מאוד כי זוגתי תחיה רגליה נפוחים מאוד וזה יותר מב' שבועות וכו' ואין לה עוד שום כח בכל אבר ומחמת חולשתה מתעלפת בכל פעם ומוכרח אני לעמוד עליה עם שפירט להחיותה אך הרחבה שלי מה שיושנת ברוך השם הרבה וכעת יש לה מעט נייחא ואין אני יודע מה לעשו"ת רק אני יודע אחד אלהינו שבשמים ובארץ ואין לנו למי לפנות כִּי אִם לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לבד ולקשר עצמינו בדבר השם והמלוה הגדול ילוה לזוגתי תחיה וגם לזוגתך רפואתם בכל המאכלים אפילו בלחם ומים ותדע אחי ידידי שבדעתי היה להכין עצמי לשבר המגיעות לנסוע על ראש השנה אך מחמת שזוגתי תחיה בחולשתה מאוד זה המניעה הגדולה אצלי מכל המניעות כי יש לי מניעות גדולות הרבה מאוד אבל זה מונע אותי ביותר

כי על מי מניחין אותה כי זה שנה ומחצה שנחלשה לא עבר עליה שבוע אחד שיהיה בשלימות בריאותה אך בכל עת מראה השם יתברך איזה הרחבה בכדי שאדע שהוא יכול להרחיב בכדי שאעורר אותי בתפלה ותחנונים ובקשה ותדע אחי ידידי שכמעט אני מתפלל על זוגתך תחיה בכל עת ורגע כי אתם אצלינו כמו בנים ממש ואפילו זוגתי תחיה בתוך חולשתה מתפללת על זוגתך תחיה ובכל יום אומרת לי ששאל מה עושה זוגתך תחיה על כן למען השם בכל עת לכתוב לנו מבריאותכם וגם ידידי ר' אייזיק נרו יאיר כתב לי מזוגתו שנפלה עליה הדלת ולא כתב לי עוד מה היא עושה ותדע אחי שאין אני מניח רצוני וחשקי חזק מאוד על ראש השנה ובפרט שאני למדתי 'ליקוטי הלכות' הלכות טבילה הלכה ד' בשבת ושם מדבר מאוד מגדולת הצדיק וְעַל פִּי הַתּוֹרָה ויהיו נא פי שנים אשר התורה נאמרה בעת המחלוקת הגדולה ושם מדבר מאוד מגדולת ראש השנה ומשברות מניעות ואני מייעץ אתכם שתעיינו בהלכה הזאת מרישא לסופה ושם תמצאו מרגוע לנפשיכם ותחיו עצמיכם מרדיפותיכם ושם תראו גדולות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש איך שראוי לנו לסבול כל רדיפות וכל הבזיונות בכדי להקרא על שמם ואיך אנו צריכין לשמוח על חלקינו ובוודאי אם ירצה השם יהיה הכל על נכון רק המאמין לא יחוש ותכתבו לי איך עלה לכם ההילולא של ר' שמעון ב"ר יוחאי זיע"א ואני הייתי בל"ג בעומר אצל ר' עקיבא ותלמידיו זיע"א ושם התפללתי עבורכם ועבור כל אנשי שלומנו וגם הייתי קודם על הדלקה של ר' מאיר בעל הנס ושפכתי השמן זית עבור האשה פייגא בתוך ההדלקה כאשר כתב לי מעלתו ועולה בְּסַךְ הַכֹּל 20 10 גְּרָאשׁ ועתה אני מבקש מאת מעלתו איך שאומרים שצריכה זוגתי לרפואה חמאה וגם גבינה גילאבטין היינו א קייזיל שתשלח לי שני אנסיס חמאה כשרה וטובה וגם שני אנסיס גבינה מהנ"ל וכמה שיעלה תקבל מהמעות שיש לי אצלך והמותר מעות תשלחו לי כי נחוץ הוא כי אין לי אפילו פרוטה אחת וגם תאמר לאשה חוה תחיה איך שביקשה אותי מכח החלוקה מר' אלטיר נרו יאיר לאמר לה שעתה יש שם הקאסיר והמחלק והכותב עם הבוך והם אמרו לי שבשם יאמרו לה כל דְּרִישַׁת שָׁלוֹם וּלְמַעַן הַשֵּׁם תיכף לכתוב לי קבלה על מכתב זה וגם לכתוב לי איך ששלחתי לך מכתב עם ר' דוד צבי נרו יאיר מכאן ובתוכו היה רצוף מכתב למברינץ שידידינו ר' נתן נרו יאיר בֶּן ר' יִצְחָק ז"ל ישלח להנ"ל לכתוב לי אם שלח המכתב שלי להנ"ל ולפרוס בשלום עבורי לר' נתן הנ"ל שכתב לי מבתו פייגא בלימה תחיה ולא כתב לי שום ידיעה ולמען השם לכתוב לי מזוגתך תחיה מה היא עושה ולמען השם לומר לה זיא זאל זיך גאר ניט שרעקין גאט איז מיט איהר זיא וועט אם ירצה השם זיין גזינד זוֹלַת זֶה חדשו"ת אין רק חיים ושלום והשם יתברך

יעזור לנו שלא יהיו לנו יסורים זה מזה ושימתיק השם יתברך כל הדינים מעלינו על ידי הפדיון הכולל ועל ידי שכל הכולל שנעשה על ידי אמונת חכמים
דברי אוהבכם באמת
נתן מברסלב
וגם לכתוב לי מתי תיסע גיסתך צארניא תחיה לְחוּץ לָאָרֶץ ואם תהיה בחאנראד בכדי לידע וגם מה זה שאין לי שום ידיעה מר' יעקב בער נרו יאיר וגם לכתוב לי אם ר' יחיאל מענדיל יסע בחזרה לירושלים תבנה ותכונן ואם לאו וגם אם ר' צבי מטולשין נרו יאיר בדעתו לנסוע לביתו ומה עושה ידידינו ר' שמחה נרו יאיר וגם ידידי ר' נחמן וגם כל אנשי שלומנו ופרוס בשלום לאביך הָאִישׁ חָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב ר' הירש נרו יאיר ולידידינו עוז מוֹרֵנוּ הָרַב ר' נחמן נרו יאיר ולר' שמחה נֵרוֹ יָאִיר ולר' חיים ולר' יעקב נרם יאיר ולר' דוב נרו יאיר עם בנו נֵרוֹ יָאִיר ולר' יואל צבי נרו יאיר ולר' נתן נרו יאיר ולאחיך מוֹרֵנוּ הָרַב סענדיר נרו יאיר ולבנו האברך המופלא מורנו הרב אליעזר נרו יאיר עם שלום כל אנשי שלומנו באהבה עזה

קלה

ברוך השם יום ג' במדבר תרמ"ג לפ"ק פה עיר הקודש טבריא תבנה ותכונן
לכבוד ידידי עוז אוֹהֵב נַפְשִׁי המופלא אִישׁ חָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו מרת ידאסי לאה עם שלום בנכם מורנו הרב סענדיר חיים נרו יאיר
אתמול שלחתי לכם מכתב ולא היה בידי למצוא הערל מחמאד סאליח העיוור ונתתי לאחיו והבטחתי לו עשרה פאריס על כן אפשר לא מסר לידך תבקשהו ותקבל מאתו כי הוא מכתב חתום וטוב ויש בו כמה דברים פרטיים וגם הזכרתי בשם את רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש מחדש להחיות נפשותינו כִּי אִם הָיִינוּ מתמידים להחיות נפשותינו בהם היתה טובה גדולה לפנינו כי זה הוא תיקון לנפשינו לזכור בהם כמבואר ב'חיי מוהר"ן' בהמעשה מר' יהושע מזארין ששלח רבינו ז"ל אליו קוויטיל
דברי אוהבכם באמת
נתן מברסלב

קלו

ברוך השם יום ד' במדבר התרמ"ג פה עיר הקודש טבריא תבנה ותכונן

שלום וישע רב לכבוד ידידי אוֹהֵב נַפְשִׁי ידידי עוז הלא הוא המופלא אִישׁ חָסִיד וכו' וכו' כבוד שם תפארתו מורנו הרב ר' נחמן נרו יאיר ויופיע לעולמים שליט"א הַשֵּׁם יִשְׁמְרֵהוּ וְיִחַיֵּהוּ

הנה הגיע לי מכתב מר' קלמן נרו יאיר מווילנא והמכתב רצוף פה אשר הוא שם בסכנת נפשו"ת וצריך לו למליצה ממחניכם מהדיינים ומשאר אנשים חשובים וגם ממחניכם מהרב ר' שמואל העליר נרו יאיר ויזרח על כן בכאן אני עשיתי כהוגן ועל כן אני מבקש ממעלתכם למען המצוה וימחול מעלתכם לקבל המליצה מהרב הגאון הרב שמואל העליר להרב הגאון ר' חיים אליעזר וואקס רֹאשׁ אַב בֵּית דִּין מְקֻהָלַת קֹדֶשׁ וואַרשיווע והמכתב מר' קלמן אני שולח פה להראות להרב ר' שמואל העליר נרו יאיר וכשיעזור לכם השם יתברך ותקבלו מכתב מהרב הנ"ל תמסור אותו ליד אוֹהֵב נַפְשִׁי ר' נתן בֶּן ר' הירש נרו יאיר והוא ישלח על הפאסט להרב ר' חיים אליעזר וואקס לוורשא והמעות פאסט געלט יהיה על חשבוני והשם יתברך יעזור לנו לגמור הספירה ולטהרינו ולקדשינו בכדי שנוכל לקבל קיום התורה מחדש בזכות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש אשר הם עוסקים בזה בכל שנה ושנה באופנים אחרים להכניס בנו קיום התורה

דברי אוהבכם באמת ומצפה לראותכם פָּנִים אֶל פָּנִים

נתן מברסלב

החונה פה טבריא תבנה ותכונן

ולפרוס בשלום למעני לכל אנשי שלומנו ולידידינו ר' שמחה נרו יאיר והוא גַם כֵּן ילך עמכם להרב ר' שמואל העליר נרו יאיר כי הוא אוהב לר' קלמן נרו יאיר וגם כתבתי לך מקודם שתשלח לי עבור זוגתי תחיה 2 אנסיס חמאה כשרה 2 אנסיס גבינה גלאפטע היינו קעזיל כי היא צריכה לרפואתה ואפשר אין לך פנאי תבקש מאת ידידי ר' נתן בֶּן ר' יִצְחָק ז"ל והוא יעשה עבורי זה והמכתב על ידי ר' דוד צבי קבלתי וגם המכתב לברסלב אשלח בטח וכבר כתבתי לך שֶׁהַשֶּׁמֶן זַיִת עולה מעות טבריא ועם השמש מִבֵּית הַכְּנֶסֶת 10 20 גראש וביום ב' שלחתי לך מכתב על ידי מאקיר אחיו של מחמאד סאליח והוא אמר לי היום שמסר לך המכתב

ידידך

נתן מברסלב

קלז

ברוך השם יום ד' בהעלותך תרמ"ג פה עיר הקודש טבריא תבנה ותכונן

לכבוד אוֹהֵב נַפְשִׁי האמתי המופלא מוֹרֵנוּ הָרַב נתן נרו יאיר עִם שְׁלוֹם זוגתו תחיה ועם שלום בנו מורנו הרב סענדיר חיים נרו יאיר

מכתבך עם הסך מעות על ידי אשת ר' טאדריס נרו יאיר קבלתי לנכון עם המכתב וגם היום קבלתי מכתבך הנכתב מאיסרו חג והחייתני במכתבך שכתבת שברוך השם היה בהשקט אצליכם בחג השבועות הקדוש מהחולקים ומהרודפים שונאי חנם וממה שהייתם ברוך השם שמחים ביום טוב הקדוש ומי יתן השם יתברך ששמחת יום טוב הקדוש יהיה נמשך עלינו על כל השנה לשמוח בכל יום על חלקינו וגורלינו הטוב בכפלים עד אין מספר ומעתה יעזור לנו השם יתברך שיהיה כמו בעת מתן תורתינו וכו' פקודי השם ישרים משמחי לב ובכל יום אנו צריכין לשמוח על חלקינו הטוב אשר אצלינו מונחים ספרי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש אשר הם אורייתא דעתיקא סתימא ואנו זוכים לאוחזם בידינו ולפעמים להביט בהם ולפעמים ללמוד אותם ולפעמים לקיים איזה נקודה מהם אשר על זה אנו צריכין לשמוח מאוד אשר זיכה אותנו השם יתברך מתוך העלמה כזאת אשר כל העולם רוצים להעלים שם רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש בהסתרה שבתוך הסתרה ואנו זכינו בתוך העלמה כזאת אשר חס מלהזכיר שם הצדיק שיאיר לנו אור האורות כאלו כמציץ מן החרכים אשר כל דיבור של רבינו ז"ל הוא תיקון על העבר ועל ההווה ועל העתיד ובקבר ובתחיית המתים וליום הדין הגדול ואם היתה לנו שמחה בכל יום בזה היינו רודפים לחטוף עוד נקודות טובות מאלו הספרים כי הם אוצרות יקרים ונחמדים וסגולת יקרים להציל נפשותינו מני שחת וגם בגשמיות להציל נפשינו שלא נהיה אנפין חשוכין רק לב שמח ייטב פנים כי כפי לימוד רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש אין להאדם לדאוג כלל וכפי שלמדתי היום 'לקוטי הלכות' הלכות רבית הלכה ג' אם היינו מטים אזנינו ושכמינו להדיבורים היקרים האלו לא היה לנו לדאוג כלל ואפילו ידידינו ר' אייזיק נרו יאיר היה גַּם כֵּן בשמחה כי בוודאי יעזור לו השם יתברך ומתאווה לתפלתינו שתהיה בבחינת תפלה לעני ולמען השם שלא להגביר עלינו הזמן כי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש רוצים להעלות אותנו למעלה מהזמן אשר משם כל ההשפעות ולהחיות עצמנו בעד הנה עזרונו רחמיך ובוודאי לא יעזוב אותנו לעולמים אך לפעמים צריכין להמתין מחמת חסרון בטחונינו בשלימות ואין לנו שום עצה בזה העולם כִּי אִם להודות לשעבר ולצעוק להבא והכל בשמחה ובשרו מיום אל יום ישועתו ואין אנו צריכין לשכוח איך בתוך המיצר הרחיב לנו כמה וכמה פעמים ובוודאי לא יטוש אותנו לעולם ולעת עתה מה מועילין הדאגות והעצבות אשר הם מסיטרא אחרא והשם יתברך שונא אותם והוא אל אחר איסתרס ולא עביד פירין ועל כן נתעכב השפע שלנו חס ושלום על כן אנו

צריכין להתגבר בשמחה מאד ושמחה היא חירות ואשרי ארץ שמלכך בן חורין והמלכות מקבלת הפרנסה מהידים שבים החכמה ונשחקת לכל אֶחָד וְאֶחָד מה שצריך ותאמינו לי שאם חס ושלום אני לא ידעתי מלימוד הקדוש הזה איך שעובר עלי כמעט בכל יום לא יכולתי חס ושלום לעמוד בהם כי זוגתי תחיה כמעט בכל יום עובר עליה דבר כי עתה יש לה כאב עיניים ועיניה הם סגורים וגם אני יש לי כאב גדול שהצד השמאלי כואב לי מאוד אבל הכל בהרחבה גדולה ולולא תורתך שעשועי ובפרט ששמעתי מאדמו"ר מהורנ"ת זצוק"ל זיע"א שאמר בפירוש בזה הלשון שיש עונשין קשים ומרים ולבסוף זאל זיך נאך גליסטין ציא רדין אויף א זא רבי און מיר גילובט איז השם יתברך אז מיר ריידין חס ושלום אוודאי ניט אין מיר האבין נאך יסורים וואס אייניר רעט אדרבא מיר גלייבין זיך נאך וואס זא האבין מיר זיך ציא זארגין מיר דארפין זעהיר פרייליך זיין אין מיר דארפין זיך זעהיר ליב האבין ולדון את כל אֶחָד וְאֶחָד לכף זכות ולהסתכל רק על הטוב של כָּל אֶחָד מאתנו כי כמו שאמר רבינו ז"ל שמי שהוא נימול הוא בכלל תיקון הברית כך מי שמקורב לרבינו ז"ל ותלמידו הקדוש הוא בכלל מצדיקי הרבים ככוכבים ולא יהיה בלבכם שום טינא על שום אחד מכם רק תמליכו עליכם אהבה ויהיה ביניכם אהבה כזו כמו שמבואר בהתורה אשרי סימן י"ג חברתי מי איכא וגם בהמעשה מהאילן כך רצה רבינו ז"ל להמשיך עלינו אהבה כי אהבה שלנו אינו דבר ריק ומהתגברות הבעל דבר עלינו אנו רואין גודל ההיפך מה שיכולין לשמוח מאהבה ואסיים בשלום השם יתברך יברך אתכם בשלום הכללי ושלום בעצמינו

דברי אוהבכם ומצפה לראותכם בחיים ושלום ובפנים שוחקות להמתיק כל הדינים מעלינו ומעל כל בְּנֵי בֵּיתֵינוּ

ידידכם לנצח

נתן מברסלב

ופרוס בשלום ידידי ר' אייזיק נרו יאיר גם אליו פי מדבר שלום לו ידידי אהובי באמת אני שולח רצוף פה מכתב מליצה עבור ידידינו ר' קלמן נרו יאיר למען השם להתאמץ לחתום בו הרב הגאון מוֹרֵנוּ הָרַב ר' שמואל העליר נרו יאיר ושאר נכבדי ארץ ולשלוח על הפאסט בטח על האדרעסי הרב ר' חיים אלעזר וואקס נרו יאיר כי מטבריא כבר שלחתי על הפאסט עם ריצפעסטי ושם יש אצלך חצי באסליק מהאיגרת אשה דאבריס אשת ר' טעביל נרו יאיר אני נותן על פאסט געלט ובכאן נתתי פאסט געלט 30 3 גראש כי בכאן נותנין רעציפסט אחד לידי ורעציפסט אחד שולחין לשם ומשם שולחין לזה האיש ששלחו אליו המכתב שקיבל המכתב וחותם עצמו על הקבלה ואחייב נותנין

לי הקבלה משם בכדי שאדע שהגיע בטח ודעתי נוטה לעשו"ת אצליכם גַּם כֵּן כך גם בקשתי ממך לכתוב לי כמה אני מגיע לך לחוב שלי כי אני רוצה לידע ואם אין אני חייב לך הרבה בקשתי ממך אם יש לך ציקור טוב תשלח לי חצי ראטיל רק אם הוא טוב גם בקשתי ממך להודיע לי מה עושה הזקן מאומאן אם אוחזין אותו בהספיטאל ואם נותנין לו אכילה ותאמר לו שעדיין לא באו המעות לידי ואם יבוא אזי אשלח לו על ידך ומאוד בקשתי לשאול לידידי אוֹהֵב נַפְשִׁי מורנו הרב נתן בן ר' יצחק ז"ל אם שלח המכתב שלי למברינץ ומה זה שאין לי מאתו שום מכתב בשום פעם

ופרוס בשלום לכל אוהבינו באמת היינו לאביך היקר המופלא אִישׁ חָסִיד וכו' וכו' מוֹרֵנוּ הָרַב ר' הירש נרו יאיר עם שלום בנו מורנו הרב סענדיר נרו יאיר ועם שלום נכדו היקר המופלא האברך מורנו הרב אליעזר נרו יאיר עם שלום כבוד ידידינו הָאִישׁ חָסִיד נבון וחכם מוֹרֵנוּ הָרַב ר' נחמן נרו יאיר והרב הָאִישׁ חָסִיד מורנו הרב ר' שמחה נרו יאיר והרב הָאִישׁ חָסִיד מוֹרֵנוּ הָרַב ר' דוב נרו יאיר עם שלום בנו נרו יאיר והנגיד ר' חיים נרו יאיר והנגיד ר' יעקב נרו יאיר וידידינו אוֹהֵב נַפְשִׁי ר' יעקב בער נרו יאיר ובשלום ידידי אוֹהֵב נַפְשִׁי מורנו הרב ר' נתן בן ר' יצחק ז"ל נרו יאיר ואחיו ר' יואל צבי נרו יאיר עם שלום בנו נרו יאיר ולר' אברהם הירש נרו יאיר ולר' יוסף נרו יאיר ולר' מאיר נרו יאיר ולכל הַדּוֹרְשִׁים שְׁלוֹם טוֹבָתֵינוּ

קלח

ברוך השם יום ג' בלק תרמ"ג לִפְרָט קָטָן עִיר הקודש טבריא

שָׁלוֹם וְיֵשַׁע רַב לכבוד אהובייי נפשי ידידי הנצמדים בקירות לבבי הֲלֹא הוּא המופלא מורנו הרב נתן עם שלום זוגתו תחיה ועם שלום בנו החכם מורנו הרב סענדיר נרו יאיר לאורך ימים ושנים טובות אָמֵן סֶלָה ולכבוד אהוב נפשי המופלא וכו' מורנו הרב אייזיק נרו יאיר

תהילה לאל ברוך השם כולנו פה בחיים ושלום כן אזכה לשמוע מכם החיים והשלום מתוך הרחבת הלב והרחבת הדעת בְּגַשְׁמִיּוּת וְרוּחָנִיּוּת וכל טוב סלה אל תהיה לפלא בעיניכם שזה קרוב לשני שבועות שלא כתבתי לכם שום מכתב שזה היה מחמת כמה טעמים שעבר עלי אחד שזה שלשה ימים שלא הייתי בקו הבריאה מאוד והשני מחמת שזוגתי תחיה היה לה עוד הפעם הפיבור רַחֲמָנָא לְצָלָן והשלישי מחמת שטילטלתי עצמי מהדירה שישבתי לדירה אחרת בסמוך לְבֵית הַכְּנֶסֶת מקאריא תחת גג אחד עם הַבֵּית הַכְּנֶסֶת והרביעי מחמת שלא כָּל אֶחָד רוצה לקבל מכתבים מחמת מורא הפאסט

אבל עליכם הוא לפלא בעיני שהיו ר' שעפסיל הנאמן ור' חיים יהושע במחניכם ובוודאי ראיתם אותם ולא נתתם להם שום מכתב ואתם יודעים בלבבכם איך שאני מתגעגע עבורכם ועבור מכתבכם ממש כבניי שיחיו וחוץ מזה באתערותא דלתתא איתער לעילא כשאתם כותבים לי אני מוכרח להשיב לכם ובזה אנו מקיימין ומקבלין דין מן דין הנקודות טובות כי אין לי ממי לקבל הנקודה טובה הגם שרבינו ז"ל לימד אותנו לקבל נקודות טובות אפילו על ידי שיחות חולין אך בוודאי כשאני מקבל הנקודה טובה מאיש שבתוכה אני מזכיר דיבורים מרבינו ז"ל ותלמידו הקדוש אזי נתעורר בנו נקודות הכלליות של רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש גַּם כֵּן אזי נתעורר בנו השלושה נקודות ביחד וחוץ מזה מה אנו מחשים ומה אנו ישינים בעסק רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש כשהשם יתברך נתן לנו ברחמנותו הגדולה והעצומה מתנות כאלה ספרי רבינו ז"ל וספרי תלמידו הקדוש ותפלות כאלו ו'ספר המדות' ו'חיי מוהר"ן' ו'סיפורי מעשיות' ו'שבחי מוהר"ן' ו'לקוטי עצות' כאלו אשר הם עדן עילאה וגם ספר 'ימי מוהרנ"ת' אשר בכל אחד מהם יכולין לזכות לחיי עד ואפילו בזה העולם יכולין לחיות בהם ולשמוח בהם כי כמו שאנו צריכין לשמוח בשלא עשני גוי שאנו צריכין לשמוח בזה מאוד מאוד כי כמו שמספרין מהצדיק ר' משה לייב מסאסוב שהיה כל היום בריקודין ושאל אותו איזה צדיק אחד על השמחה שלו ואמר שתיכף באמרו בבוקר שלא עשני גוי הוא שמח בזה כל היום וגם רבינו ז"ל סיפר מהצדיק שהחיה עצמו בשלא עשני גוי עד שבא לשמחת משה רבינו עָלָיו הַשָּׁלוֹם בעת קבלת הלוחות כמו כן אנו צריכין לשמוח בזה שאין אנו חולקין על אור נפלא כזה ועל תלמידיו הקדושים ועל ספריו הקדושים אדרבא אנו משתעשעים בהם רק אנו צריכין להתחיל מחדש ליקח לנו פנאי להתמיד בהם כי הם קיום התורה והם אורייתא דעתיקא סתימאה והם חיינו ואורך ימינו ובהם אנו יכולין להחיות עצמינו וכל העולמות התלויים בנו וכשנהיה אנו מוחזקים בהם בוודאי תהיה אחריתנו לטובה כי היכן נמצא בעולם ספר שידבר בכל מה שיש בעולם ומגלה סודות כאלו על כל דבר ודבר ויהיה לעובדא ולמעשה ולהחיות מריש כל דרגין עד סוף כל דרגין והיכן נמצאים תפלות כאלו שאין לך שום מצוה שלא יתפלל עליו בדיבורים כאלו ובפיוסים ורצוים כאלו הנשמע כמוהו רק שאנו עצלנים שאין אנו משתמשין באלו האוצרות הנחמדים מכל הון ויקר ומפז ומפנינים ואם היינו חזקים להתמיד בתפילות לא היה שום דבר בעולם שלא היינו יכולים לפעול על ידם רק המאמין לא יחוש כמאמר חֲכָמֵינוּ ז"ל קוה אל השם וחזור וקוה ובלילה זה למדתי הלכות שבועה וכיבוד אב ואם הלכה ב' וכמעט יצאתי מן הכלים ונתעוררתי לכתוב לכם אז איר זאלט ניט זיין קיין שלימזאלניקים אין

איר זאלט פריילִיך זיין מזה ששם רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש נקרא עלינו אין גלייבין אז השם יתברך וועט אינז אלדינק העלפין נאר מיא דארף אמאל ווארטין כי רבינו ז"ל אמר על עצמו שאם לא היה ממתין היה נוסע כמו כל הנוסעים ואין לנו שום עצה כִּי אִם תפלה ושמחה ובוודאי אם ירצה השם יהיה על נכון כי עצבות ודאגות הקדוש ברוך הוא שונא אותם וחוץ מזה שאין מועילים כלל עד ישקיף השם משמים וישגיח עלינו ויעזור לנו בישועתו הגדולה ואז תהיה הישועה בשלימות זוֹלַת זֶה מחמת שהגיע עת תפלת מנחה קצרתי באמצע הדיבורים הנובעים ממקור החכמה הנובעים מֵהַנַּ'חַל נ'וֹבֵעַ מְ'קוֹר חָ'כְמָה אשר המשיך הנחל שלו על ידי תלמידו הקדוש ברחמים ובתחנונים

דברי המצפה לראות כל אנשי שלומנו באהבה רבה פָּנִים אֶל פָּנִים ומונה הימים לראותם כולם בְּחַיִּים וְשָׁלוֹם

נתן מברסלב

ופרוס בשלום לְאוֹהֵב נַפְשִׁי אביך היקר המופלא אִישׁ חָסִיד וכו' וכו' מורנו הרב ר' הירש נרו יאיר ולכבוד ידידי אִישׁ חָסִיד וכו' וכו' מורנו הרב נחמן נרו יאיר ולידידינו הָאִישׁ חָסִיד נבון וחכם מורנו הרב ר' שמחה נרו יאיר ולכבוד אחיך היקר המופלא אִישׁ חָסִיד מורנו הרב סענדיר נרו יאיר אַף-עַל-פִּי שהוא מרחק עצמו ממני אף-על-פי-כן אני איני מרחק אותו כי נפשו קשורה בנפשי ועם נפש כל אנשי שלומנו ופרוס בשלום לכבוד האיש חסיד מורנו הרב ר' בער נרו יאיר עם שלום בנו מורנו הרב העניך נרו יאיר ובשלום הנגיד אוֹהֵב נַפְשִׁי מורנו הרב ר' חיים נרו יאיר ובשלום הנגיד ר' יעקב נרו יאיר ובשלום ידידי אוֹהֵב נַפְשִׁי מורנו הרב נתן בן ר' יצחק ז"ל עם שלום אחיו מורנו הרב יואל צבי נרו יאיר ועם שלום בנו מורנו הרב אברהם נרו יאיר ובשלום ר' יוסף נרו יאיר ובשלום ר' אברהם הירש ובשלום ר' מאיר נרו יאיר ובשלום כל אוהבינו באמת ידידי ר' אייזיק נרו יאיר הַשֶּׁלְחָן עָרוּךְ מהאר"י ז"ל נשאר אצלי כי זה האיש מירושלים לא קיבל אותו ואני בקשתי ממך לשאול את ידידי ר' נתן נרו יאיר בֶּן ר' יִצְחָק ז"ל אם שלח המכתב שלו למברינץ כי אני צריך לידע אפשר לא שלח ואשלח מכאן גם לשלוח לי חצי ראטיל ציקיר אם יש לך ציקיר טוב וגם לכתוב לי מה עושה הזקן מאומאן ואם בא לידו המעות מאומאן כי לכאן עדיין לא בא ובכאן תובעים אותי הנושים החוב הנשאר מאתו שאני הייתי ערב ערך שישים גראש ואיר הוא אוחז בבריאותו ובקשתי מאוד מכם תיכף להשיב לי אם קבלתם מכתב זה ואם היתד לכם איזה ידיעה מר' הירש מקאליבלאד

נתן מברסלב

קלט

ברוך השם יום ג' מסעי תרמ"ג פה עיר הקודש טבריא תבנה ותכונן
שָׁלוֹם וְיֵשַׁע רַב לכבוד ידידי עוז המופלא וכו' מורנו הרב נתן נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ תחיה ועם שלום בנו סענדיר חיים נרו יאיר
הנה קבלתי מכתבך עם הציקר על ידי מורנו הרב ר' חיים נרו יאיר בר"ז נרו יאיר ונשארתי חייב למעלתו עבור הציקר וכמה דיבורים מהמכתב לא הבנתי התיבות מה שכתבת לי מחמיך נרו יאיר ואני עושה אותך שליח לבשר בשורה טובה להזקן ר' נחמן נרו יאיר מאומאן שהיום השגתי אוו"ז עבורו על סך מאה רוּבֶּל חָדָשׁ פזיט רק תאמר לו בסוד שלא ידע אחר ולעת עתה יכול אתה ליתן לו מה שצריך להחיות נפשו ובקשתי מאתך לכתוב לי המקח מפזיט אצליכם כמה גראש יעלה א רוּבֶּל חָדָשׁ מעות טבריא כי בכאן נותנים לי עבור כל רוּבֶּל חָדָשׁ 5: 13 גראש ואין אני רוצה להחליף עד שיחיה לי ידיעה ממך באיזה מקום עומד אצליכם על מעות טבריא ובדעתי להביא האוו"ז בעת בואי אם ירצה השם למחניכם אפשר אם ירצה השם על שבת נחמו אם על כל פנים יעלה במחניכם במקח 5 13 גראש מעות טבריא ואם לאו אהיה מוכרח להחליף בכאן ולקבל אוו"ז על המעות למחניכם כי אין אני רוצה אחריות המעות להוליך עמי גם יש לי יסורים מזה שכתבת לי שיש לך מחלוקת עם אחיך נרו יאיר ובנו נֵרוֹ יָאִיר כי אני רוצה שיהיה שלום בין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בזכות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש שהזהירו מאוד על אהבה ושלום ואיך יכולה לשרות ברכה עליכם שבכל פעם נמצא ביניכם מחלוקת אחר ולא מצא הקדוש ברוך הוא כלי ברכה מחזיק לישראל אלא השלום וצריכין הרבה להתפלל על השלום כי שנוי המחלוקת וגדול השלום וכל אבידת החולקים הוא מחמת שאין בינינו השלום ואהבה באמת שיהיה על כל פשעים תכסה אהבה ואני מתפלל על זה להשם יתברך שיהיה אהבה וגם אתם כולכם צריכין להתפלל הרבה להשם יתברך כי אהבה שלנו אינו דבר ריק כי יכולין להתוועד יחד ולהזכיר את רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ולהזכיר שמם הוא תיקון לנפש רוח ונשמה כי הם נצחי נצחיים וגם לכתוב לי מה עושה ידידינו ר' דוב נרו יאיר וגם לכתוב לי מתי הוא טוב לבוא אם ירצה השם למחניכם להתעלס עמכם באהבה ולע"ע זוגתי אינה בקו הבריאות השם יתברך ישלח לה רפואה שלימה כי מאוד מתאוות לראות פניכם בפנים שוחקות
דברי ידידך אוהבך
נתן מברסלב

קם

ברוך השם יום ה' דברים תרמ"ג לפ"ק טבריא
שָׁלוֹם וְיֵשַׁע רַב לכל אנשי שלומנו הנאהבים והנעימים ובפרט לידידי אוֹהֵב נַפְשִׁי המופלא מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו תחיה ובנו סענדיר חיים נרו יאיר
הנה מודיעכם שאני מונח בחלישו"ת חמימות ועצירות זה שבעה ימים ובזה הלילה היתה לי זיעה ערך שמונה שעות ומעט הוקל מעלי החום ברוך השם על כן להתפלל עלי להשם יתברך בכח וזכות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ובזכות כל הצדיקים שישלח לי הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ חיש מהר רפואה שלימה בכדי שאזכה להתוועד עמכם ביחד בכדי לקיים ומקבלין דין מן דין ולהמשיך עלינו הנקודה הכללית על ידי שאנו מדברים מאור הצח והמצוחצח אשר זה חיינו ועיקר תקוותינו לעד ולנצח נצחים
נתן מברסלב
גם אני שולח לך מכתב שבא לידי מברסלב לאשה דאבריס אשת ר' טעביל נרו יאיר ולקבל מאתה 20 פאריס פאסט געלט וגם מה זה שלא כתבת לי שום תשובה מכח מה שכתבתי לך מכה האוו"ז מר' נחמן כי אין אני יודע מה לעשו"ת ויש סברא שר' שבתיל נרו יאיר מהחנות ר' חיים יהושע נרו יאיר יתן לי 5 13 בעד כל רוּבֶּל חָדָשׁ ויתן אוו"ז לר' חיים יהושע נרו יאיר לסלק בשם אך לנכות מעות ר' משה ידיד נרו יאיר 21 גראש על כן תיכף לכתוב לי
דברי אוהבכם המצפה לראותכם כולכם בפנים שוחקות ובשלום
נתן הנ"ל

קמא

ברוך השם יום ה' לסדר עקב לְפָרָט קָטָן פה טבריא תבנה ותכונן
לכבוד ידידי אהוב נפשי וותיק וחסיד מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום אביך מורנו הרב ר' צבי נרו יאיר
ברוך השם ששמעתי בשורה טובה מבנך היקר מורנו הרב סענדיר חיים נרו יאיר כן יוסיף השם ימים ושנים מעתה בלי שום חולי ומכאוב ותדע שאם ירצה השם ביום ב' הבא עלנו לטובה לעת ערב אני אהיה אצליכם כי אבוא על הַיְאָר צַייט אם ירצה השם ולראות את עצמי עם אנשי שלומינו ומכתבים שלחתי לחוץ לארץ אתמול על הפאסט ואפשר תיסע קודם ביאתי למחניכם ותהיה נסיעתך בהליכה ובחזרה לשלום בלי שום פגע והיזק רק להשלים כל החסרונות בגשמיות וברוחניות רק אני מבקש ממך שתראה

שתקבל מכתבים מחתני מורנו הרב ישראל נרו יאיר עם שלום בתי והעיקר מבני זוגתי תחיה בלי תירוץ מכל אחד ואחד וזה לך שליח מצוה על הדרך כי תחיו אותה ואני בטוח באהבתך אותי שתמלא את בקשתי וגם תזכיר אותי בכל פעם שתלך על ציון הקדוש ואת זוגתי בריינע לאה בת פייגא נתן בן ביילא לאה וגם תפרוס בשלום למעני לחמיך מורנו הרב שמואל נרו יאיר עם שלום בנו מורנו הרב משה נרו יאיר עם חתניו נרו יאיר ולאהובי באמת מורנו הרב ר' צבי מקאליבלאד באהבה עזה ולכל אנשי שלומינו ולכל בניו וחתניו אשר יהיו על ראש השנה ואם ירצה השם אפשר יהיו אחיי נרם יאיר גַם כֵּן תפרוס בשלומם עבורי באהבה עזה

אוהבך באמת

נתן בן מורנו הרב יהודא ז"ל

מטבריא

גם בקשתי ממך הגם שאתה נחוץ לדרכך הקדוש אף-על-פי-כן תעשה למעני להלוות לי ערך 60 גראש כי הולך לי ממאלדווע ערך 600 גראש ונתעכב בדרך ותיכף כשיבואו המעות אסלק לזוגתך תחיה כי נחוץ לי כי אין לי פ"א ולהכין לי אצל אביך נרו יאיר המעות ואני כשאהיה אצליכם אקבל

דברי

נתן מברסלב

קמב

ברוך השם יום ד' שופטים תרמ"ג עיר הקודש טבריא תבנה ותכונן

ייטיב השם הכתיבה והחתימה טובה בגשמיות וברוחניות לכבוד כל אנשי שלומינו הנאהבים והנעימים מנועם קדושת רבינו ז"ל ולכבוד ידידי אוֹהֵב נַפְשִׁי מורנו הרב נתן נרו יאיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ הצנועה מרת ידאסי לאה תחיה עם שלום בנו הנחמד מורנו הרב סענדיר חיים נרו יאיר ועם שלום ידידי מורנו הרב אייזיק נרו יאיר

בָּרוּךְ ה' בלילה זה באתי לשלום לביתי בלי שום כח וזוגתי תחיה היתה בשבוע העבר נחלשת מאוד בבעשעחי על פניה והייתי רוצה לכתוב לכם אך זוגתי תחיה לא היתה מסכימה ועתה ברוך השם חזרה לאיתנה ותדעו ששכחתי אצליכם כותנת ומכנסיים עם בענדליך בתוך התיבה שאוחזים שם הגרייד על כן בקשתי לשלוח לי ותדעו שאחותי היה לה נס גדול שבאה לביתה והיה הכל סגור ומסוגר וכשבאה לתוך הבית ראתה שכל החפצים שהיו בתיבה והכרים והכסתות ואפילו הכלים מפסח מונחים על הארץ

והנראה שחיפשו רק אחר מעות כי לא לקחו רק גביע אחד מכסף ובריסטיך טוב וגם היה לה משכון אורנייגליך עבור מזידע וזה לקחו ולא יותר ברוך השם והכל בזכות הצדיקים וגם ר' יהושע נֵרוֹ יָאִיר היה היום אצלי ופרס בשלומכם ומוכרח הייתי לקבל אצלו בפקדון ח"י מזידעס

דברי אוהבכם

נתן מברסלב

קמג

ברוך השם יום ה' תבוא תרמ"ג עיר הקודש טבריא

האל הטוב והמטיב הוא ייטיב לנו הכתיבה והחתימה שָׁלוֹם וְיֵשַׁע רַב לכבוד ידידי אהוב נפשי וידידי עוז המופלא וותיק וחסיד מוֹרֵנוּ הָרַב נתן שליט"א עִם שָׁלוֹם זוגתו תחיה ובנו סענדיר חיים נרו יאיר ולידידי אהוב נפשי מורנו הרב אייזיק נרו יאיר

תהילה לאל פה כולנו בחיים ושלום כה אזכה לשמוע מכם החיים והשלום מרוב הצלחה והרחבה ומרוב שמחה א"ס שני המכתבים שלכם קבלתי לנכון אחד על ידי המיקער ואחד על ידי ר' דוד צבי נרו יאיר ובוודאי מתפלל אני עבור ידידינו הָאִישׁ חָסִיד ר' יעקב נרו יאיר ואתמול נתחזק אצלי מחדש לכתוב לכם להיות בשמחה על שזכינו להיות מאלו הכוספים והמשתוקקים להסתופף בצל הקדוש של רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש כי למדתי התורה ויהיו הם מריקים שקיהם ולמדתי ב'לקוטי הלכות' הלכות כלאי בהמה הלכה ד' אשר שם מבואר דרך חדש איך לעבור על כל פגעי עולם הזה ואמרתי בהתפילות תפילה כ"ב מה אומר לכם אחיי ולאומיי הנשמע או הנראה כדברים האלו בעולם וכשתעיינו בהלכה זו תמצאו מרגוע לנפשיכם ובעת מעשה הלימוד הזה צעקתי אליכם בקול גדול ולא יסף מה אנו שותקים מה יש לנו לדאוג כשיש לנו רבי כזה ותלמיד כזה אשר הם יאירו כל פני תבל ועל ידם יהיה תיקון כל העולמות ובוודאי בתוך העולמות נתתקן גם נפשותינו ואנו צריכין לקשר עצמנו בכל עת מחדש לאורות האלו ובוודאי יהיה הכל נכון ובוודאי אם נהיה בטוחים בהשם יתברך ונהיה מקושרים באמת לרבינו ז"ל ותלמידו הקדוש בוודאי אם ירצה השם יהיה הכל על נכון הן בגשמיות והן ברוחניות יותר אין הפנאי מספיק לכתוב

ידידכם האוהב אתכם ואת כל אנשי שלומינו באהבה עזה באמת

נתן מברסלב

ופרוס בשלום לאביך היקר מורנו הרב ר' הירש נרו יאיר ולאחיך מוֹרֵנוּ הָרַב סענדיר נרו יאיר ולבנו מורנו הרב אליעזר נרו יאיר ולידידי עוז הָאִישׁ חָסִיד ר' נחמן ותאמרו לו שאני מבקש אותו לעיין ב'חיי מוהר"ן' באות מ"ג בהשיחות שאצל התורות ופרוס בשלום עבורי לידידינו הָאִישׁ חָסִיד ר' שמחה ולידידינו ר' דוב נרו יאיר עם שלום בנו מורנו הרב העניך נרו יאיר ולר' יחיאל מענדיל נרו יאיר ולר' יעקב דוב נרו יאיר ולידידי ר' נתן בן ר' יצחק ז"ל עם שלום אחיו ר' יואל צבי נרו יאיר עם שלום בנו מורנו הרב אברהם נרו יאיר ולהנגיד ר' חיים קראסין שטיין נרו יאיר ולכתוב לי מה הוא עושה ולהנגיד ידידינו ר' יעקב נרו יאיר ולר' יוסף נרו יאיר עם בנו מורנו הרב דוד שלמה נרו יאיר ולר' מאיר נרו יאיר כולם יעמדו על הברכה בכתיבה וחתימה טובה וגם כתבת לי תיבה אחת במכתבך מה שכותב למר' יעקב נרו יאיר ואיני יודע הפירוש מה הוא

קמד

[חסר תאריך]

ברוך השם יום מוצאי שבת קודש טבריא

לכבוד ידידי עוז אוֹהֵב נַפְשִׁי מורנו הרב נתן נרו יאיר וידידי אוֹהֵב נַפְשִׁי ר' אייזיק נרו יאיר מכתבכם קבלתי ביום ו' עֶרֶב שַׁבָּת קֹדֶשׁ אחר חצות ולא היה לי שום פנאי להשיב לכם כראוי להשיב לשני אוהבים כאלו רק אני כותב לכם קבלה על מכתבכם גם בקשתי איך שאני שולח עם ידידינו הָאִישׁ חָסִיד ר' וואווי הנקרא ר' זאב מירושלים סך 7 גראש לחלק לידידי ר' נחמן נרו יאיר 2 גראש ולר' דוב 2 גראש ולר' איציק 2 גראש ולר' אייזיק 2 גראש ולאלמנת ר' איצילי א גראש ואבקש מאתך אולי יבוא חמיך נרו יאיר והביא מכתבים לידי מְחוּץ לָאָרֶץ שתיכף תשלחו לי ותחיו נפשינו כי אין לי משום מקום שום מכתב ולמען השם תהיו בשמחה על הלולא רבא כי רבינו ז"ל בוודאי גַּם כֵּן יהיה שם אוהבכם באמת

נתן מברסלב

וברוך השם זוגתי תחיה מעט הוקל חליה ולהתפלל עבורי נתן בן ביילא לאה זוגתי ברייגע לאה בת פייגע ועל בתי אדיל בת יכט שרה עם בעלה יהושע בן טוביה שהשם יתברך ירחם עליהם בזכות כל הצדיקים אשר יהיו שם על הלולא דרבי שמעון בר יוחאי שיפקוד אותם השם יתברך אתכם גַּם כֵּן

נתן הנ"ל

לר' נתן בֶּן ר' הירש בצפת תבנה ותכונן ידידי ר' נתן נרו יאיר לקבל האורח זה שהוא מחשובי אנשי שלומנו בסבר פנים יפות כי ברוך השם אצלי גַם כֵּן עמד שמונה ימים בסבר פנים יפות

קמה

[חסר תאריך]
ברוך השם יום ו' ערב שבת קודש טבריא
לכבוד ידידי עוז המופלא בני ממש מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו תחיה ובנו סענדיר חיים נרו יאיר
הנה ראיתי עצמי עם ר' דוב הכהן שותפו של ר' חיים יהושע נרו יאיר וכתב ר' דוב נרו יאיר לקבל אצל ר' חיים יהושע נרו יאיר המעות עבורי ויתן לך אוו"ז ואודות מה שכתבת לי שידידינו ר' נחמן נרו יאיר מקנא אותי תדע שברוך השם גם לי חלק השם יתברך יסורים כי מחמיך נרו יאיר וגם מאתכם שאינו הולך לכם כסדר יש לי יסורים גדולים כי אנו משורש אחד אשר רבינו ז"ל הוא שורש שורשי כל נשמותינו ונשמת כל העולם וחוץ מזה שאין לי שום מכתב מיום בואי לביתי ויש לי יסורים גדולים אשר אין לשער כי לא הרגלתי בכך וחוץ מזה מה שזוגתי תחיה יושבת זה שמונה ימים סגור ומסוגר שני עיניה ויש לה כאב הראש שצועקת בקול מר אשר אי אפשר לסבול צערה השם יתברך ירחם עליה ועל חמותך בתוך חולי ישראל ומבקש אני מאתכם להתפלל עליה ברייניע לאה בת פייגא ולמען השם לומר עבורי לחמיך למען השם שלא לשכור הגראלנע בשום אופן ולפרוס בשלום לאביך נרו יאיר באהבה עזה וְאוֹהֵב נַפְשִׁי ר' נחמן נרו יאיר ולר' חיים נרו יאיר ולכל אנשי שלומנו ולר' אייזיק נרו יאיר
ידידכם אוהבכם באמת בכל לב ונפש
נתן מברסלב ומטבריא

קמו

[חסר תאריך]
בסימן טוב ובזל טוב אקרא לאהוב נפשי באמת ובתמים להאברך המושלם כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב אברהם אליעזר נרו יאיר עִם בַּת גִּילוֹ תחיה עם שלום חותנו הנגיד המפורסם לשבח כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב ר' חיים יהושע נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם חמותו תחיה ומזל טוב להם כל ימיהם

מכתבך קבלתי לנכון והחייתנו במכתבך שאתה מבקש מהשם יתברך לזכות אותך מהדמים הרעים וזה עיקר התשובה להכניע הדם שבחלל השמאלי וגם רבינו ז"ל אומר במקום אחר שמדת הנצחון הוא מהדמים שלא עבד בהם את השם יתברך על כן ידידי אהוב נפשי איך שהשם יתברך מחל לך כל עוונותיך ביום החופה ועתה תיישב עצמך בדיעה מיושבת ובנפשך ובלבבך על מה אתינין להאי עלמא שפילא ולהשלים כל מיני נצחון וגיאות ועיקר הנצחון שלך יהיה נגד הַיֵּצֶר הָרָע שלא תניח אותו לכנוס במחשבתך כי שני מחשבות אינם יכולין להיות ביחד כך גילה רבינו ותקבע שיעורים בספרי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ולהרבות בתפלה ותחנונים להשם יתברך ולהציל אותך משטף מים רבים אשר רוצים לשטוף אותנו ומשיני הס"ם אשר רוצים ללעוס אותנו ואורב עלינו בכמה רשתות במידותיו הרעים כי ברוך השם אתה בעל דעת גדול ורבינו ז"ל גילה שהמוח הוא מחיצה פרוסה בפני התאוות ותעיין מה שכתוב ב'חיי מוהר"ן' בדף ט"ו חלק שני באות מעלת התבודדות ובזה האות תעיין על כל פנים ערך יום ושם תמצא מרגוע לנפשך בימי נעוריך וגם בהתורה חיים נצחיים 'לִקּוּטֵי תִּנְיָנָא' סימן ע"ב גילה לנו רבינו שעיקר גדלות הוא שפלות ואל תהיה בלבבך שום קנאה על גיסך כי הוא אינו יודע משום תכלית ואתה ברוך השם יודע מה הוא עיקר התכלית וכאשר דיברתי עמך בביתי שלא תקפיד על שום דבר ואזי תשא חן וחסד בעיני כל ואפילו בעיני השם יתברך שמו תשא חן וחסד וירחם עליך ויוליכך בדרך הישר והאמת

דברי אוהבבם באמת

נתן מטבריא

קמז

ברוך השם יום ה' פרשת וירא פה עיר הקודש טבריא

לידידי החסיד המופלא מוֹרֵנוּ הָרַב נתן בֶּן ר' צבי נרו יאיר

מכתבכם קבלתי לנכון עם החפיצים והחייתנו משמיעת בריאותכם לטוב כן יעזור לי השם יתברך חיש מהר להחיות נפשיכם מבריאותי הטובה ולעת עתה אין לי שום הנחה מחולאתי ומבקש אני ממך ומכל אוהבינו וריעיי שלא תשקטו מלהתפלל עבורי שהשם יתברך ימלא רחמיו עלי וישלח לי מהרה רפואה שלימה ומזה שאין אני בעצמי באתי לכם במכתב תבינו גודל חולאתי

ידידכם אוהבכם

נתן מברסלב

קמח

ברוך השם יום ד' מקץ לִפְרָט קָטָן פה עיר הקודש צפת תבנה ותכונן
לכבוד בן אחי האברך הלא הוא היקר מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום נטע נאמני אוֹהֵב נַפְשִׁי החסיד מורנו הרב אייזיק לעולמים
תהילה לאל ברוך השם פה כולנו בחיים והשלום כה אזכה לשמוע מכם החיים והשלום ובשורות טובות לנצח אַחַר דְּרִישַׁת שְׁלוֹמוֹ הטוב בְּאַהֲבָה רַבָּה באתי להודיעכם שברוך השם שימי חנוכה באין והשכינה למטה מעשרה שאפילו אנו בדיוטא תחתונה יכולין אנו לדבק עצמינו בהשם יתברך ואפילו במקומינו על ידי הצדיק המאיר אור של חנוכה בעולם שלימד אותנו להתחיל בכל יום מחדש ולחנך עצמינו בכל עת להתחיל בהתחלה חדשה כאילו היום נולד על כן אנו צריכין להרגיל עצמנו בכל עת להתחיל בחשק חדש להמשיך עלינו שני הדרכים אזמרה ואיה כי הוא תחום הקדושה ולהמשיך עלינו הג' נקודות שהם כלליות הקדושה ולפרש שיחינו בכל יום כי עַל-יְדֵי-זֶה יהיה נמשכין עלינו השלושה נקודות ממילא כי עלינו נפל חובת היום בדור הזה לעסוק בזה על כן אוהביי וריעיי אהובים לנו בואו ונחזק אחד את חבירו הן בתורה והן בתפלה ואת כל אשר עם לבבינו נסדר לפני השם יתברך בכל יום מה שיעבור עלינו הכל עם לבבי אשיחה ומה שיש בלבי לדבר עמכם אי אפשר לפרש על פי הכתב ועל פי השדה למען השם עסקו בספרים הקדושים על כל פנים רביעית היום ותמצאו מרגוע לנפשיכם בכל עת להחיות נפשיכם לעד ולנצח נצחים ידידי מורנו הרב נתן נרו יאיר מאוד אבקש ממך אולי יש לך איזה ידיעה מטורוהייציע וגם מבניי תכתוב לי תיכף כי מה זה שעבר ג' חדשים ואין לנו שום ידיעה ובפרט כעת בצרות כאלה ואי אפשר לי עוד לסבול הבכיות מזוגתי תחיה אשר בלא זה היא נחלשת מאד אשר צערה אין לשער כי מיום בואי לפה עבר עליה ד' מיני מחלות ואחר כך עזר השם יתברך איזה נייחא השם יתברך ירחם על כל אחינו בני ישראל ועליה גַּם כֵּן גם תכתוב לי מידידינו ר' איצילע נרו יאיר ומזוגתו תחיה ומידידינו ר' נחום זלמן נרו יאיר ומבני ביתם שיחיו וגם מהמעות שלי מבראד היכן הוא בעולם וגם יש לי אצלך עוד באסליק ליתן אותו לר' איצילי ועוד תלוה לי באסליק עַל חֶשְׁבּוֹן אחותי חנה תחיה ליתן לר' נחום זלמן 2 20 ולר' אייזיק 2 ולר' יוסיל 2 ואם ירצה השם כשתהיה אחותי על הילולא דר' שמעון בר יוחאי תחזיר לך בתשואות חן ומחמת נחיצות תפלת שחרית אקצר ואומר שלום
ידידך
נתן מברסלב

ופרוס בשלום לאביך היקר הָאִישׁ חָסִיד הלא הוא המופלג מוֹרֵנוּ הָרַב צבי הירש נרו יאיר ופרוס בשלום לידי עוז הָאִישׁ חָסִיד נָבוֹן וְחָכָם וכו' וכו' שמו חרות על לוח לבבי מוֹרֵנוּ הָרַב נחמן נרו יאיר ופרוס בשלום לכל אנשי שלומינו באהבה עזה לכל אחד ואחד ופרוס בשלום ידידי עוז הָאִישׁ חָסִיד מורנו הרב ר' קלמן נרו יאיר

קמט

ברוך השם יום ו' עֶרֶב שַׁבָּת קוֹדֶשׁ וארא פה עיר הקודש טבריא
לכבוד ידידי אהוב נפשי מורנו הרב נתן נרו יאיר
הנה קבלתי מחמיך סך 95 גראש ואתה כותב 97 וגם המאסט קבלתי וגם לומר לר' אייזיק שלא יסע עתה כי עתה עדיין איני בקו הבריאות כשלימות אם ירצה השם על שבת שירה אם יהיה רצון הבורא יתברך אזי אבוא וחוץ מזה האורח היקר אצלי ר' שמואל נרו יאיר עם בנו אין לי מקום להשכיב אותם בלילה כי ביתי קטן והשם יתברך ישלח רפואה שלימה לבנך סענדיר חיים נרו יאיר ותאמר לו שאני מבקש אותו שלא יהיה עקשן ובזכות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש יאריך ימים ושנים טובות
דברי אוהבך
נתן מברסלב
ופרוס בשלום לכל אנשי שלומינו והשם יתברך ישלח רפואה שלימה לאשת אוֹהֵב נַפְשִׁי ר' נחמן נרו יאיר ומחמת נחיצת השיירא קצרתי ואומר שלום וחיים לעד

קנ

ברוך השם יום ב' שמיני לְפָרָט קָטָן פה עיר הקודש טבריא תבנה ותכונן
לידידי אהוב נפשי מורנו הרב נתן נרו יאיר
תדע ששלחתי לך מכתב ביום ו' עֶרֶב שַׁבָּת קוֹדֶשׁ פקודי [מן הסתם] קבלתם לנכון ושלחתי לך מכתבי ומכתב ממאלדווע ושלחתי אותם על ידי הנגיד ר' חיים יהושע נרו יאיר וגם את הפיסאליס ואני שאלתי לר' דוב נרו יאיר כמה פעמים על מכתבים ואמר לי שאין לו ואתמול לעת ערב פתח החנות והביא לי המכתבים בעצמו ועתה אני כותב לך שר' דוב בעצמו כתב לר' חיים יהושע נרו יאיר לקבל אצלו המעות אתן לך אוו"ז ואני אסלק בכאן ואודות מה שאתה כותב שכל אנשי שלומנו הסכימו יחד ליתן א גְּרֹאשׁ מכל רוּבֶּל חָדָשׁ עבור ידידינו ר' קלמן נֵרוֹ יָאִיר גם אני מסכים גם במכתבי כתבתי שתקבל א באסליק וחצי עבור אנשי שלומנו לחלק אותם עתה תקבל רק באסליק אחד ששלחה אחותי חנה תחיה ותחלק כאשר כתבתי לך לר' נחמן נרו יאיר ולר' איצילע נרו יאיר ולר' דוב נרו

יאיר ולר' קלמן נרו יאיר שוה בשוה והמותר תלך עם המכתב של ר' דוב נרו יאיר אשר נכתב על מכתבי ובוודאי תקבל המעות אצלו ואם תראה שֶׁאַף-עַל-פִּי-כֵן אינו רוצה לקבל תשלח עם המיקער זיידיל כמו שכתבתי לך במכתבי מאתמול כי המעות נחוץ לי עתה קודם פסח הקדוש ואני צריך לסלק לאחותי מעט מעות גַם כֵּן והשם יתברך יברך אותך ואת זוגתך תחיה ואת בנך נרו יאיר וכל בְּנֵי בֵיתוֹ בכל טוב ויציל אתכם השם יתברך מעתה מכל מיני חולי ומכל מיני מדוה ויאמר די לצרותיכם וימתיק מכם כל מיני דינים בגוף ונפש וממון ויופיע עליכם בשורות טובות מִחוּץ לָאָרֶץ חיש מהר ועל אוהבינו אנשי שלומנו בכאן וּבְחוּץ לָאָרֶץ ישפות עליהם ועלינו החיים והשלום וברכה והצלחה וכל טוב סלה

יְדִידְךָ אוהבך באמת

נתן מברסלב

ואל תתעצל במכתביך אלי בכל פעם ופעם

קנא

בָּרוּךְ ה' יום ו' עֶרֶב שַׁבָּת קֹדֶשׁ פרשת שלח עיר הקודש טבריא

שָׁלוֹם וְיֵשַׁע רַב לכבוד ידידי עוז אוֹהֵב נַפְשִׁי מורנו הרב נתן נרו יאיר

מכתבך קבלתי לנכון וגם מכתב מב' במדבר גַּם-כֵּן קבלתי ואתה כותב לי נידון חמיך נרו יאיר שקיבל מִחוּץ לָאָרֶץ אני יודע שנתן לו לקנות עבורי איני יודע אם מחל לו אם לאו וגם אודות היקאס אינו בכאן כי קיבל הכל כל חפיציו מכאן אכסניא כשרה ולא נשאר כלום בכאן או המיקער או בהספיטאל לקחו איזה קאסטין טובה תדע שנשאר לי על ערבו חוב שאני הייתי ערב לשלם בעת שיגיע לי כי שני פעמים הגיעו המעות לידו מכאן כתב ר' נחמן נרו יאיר מכתב לשלוח המעות לידי להקדש על כן איני יודע איך יעלה ואם יגיעו המעות לידי בוודאי אסלק לך ויותר הברירה בידך אם ליתן אם לאו רק הרבה לא תתן לו ולומר לך בפני עדים כמה שהוא חייב לך כי הוא חצי עובר בטל וכמה שיתן לו יקבל והוא רוצה לקמץ ואינו חושב שהוא צריך לסלק אך כשהיה הוא בכאן אני שמרתי אותו שלא לקבל יותר מדאי ויש לי יסורים מהחוב שנשאר בכאן אם חס ושלום לא יבואו לכאן המעות אזי חס ושלום אני אהיה מוכרח לסלק עבורו בכאן סך ערך שישים גראש היינו לר' מיכל נרו יאיר בחנות 40 גראש להשיינקיר 10 7 גראש לאופה אחד 10 5 גראש לאופה שני 20 3 גראש לבעל אכסניא 20 4 גראש יותר אין לחדש ואם ירצה השם שאהיה במחניכם אספר לך איך היה שהוא היה מחותן עמי להלוות עבורו

ואודות הדירה שלך נראה בעיני שלא למכור עד שיזמין השם יתברך קונה על כל פנים יתן לך מעות שלך ויותר מזה יזכינו השם יתברך להתחיל מעתה לקרב עצמינו להשם יתברך בכוחו של זקן שבזקנים
ידידכם אוֹהֵב נַפְשְׁכֶם
נתן מברסלב
ופרוס בשלום לר' אייזיק נרו יאיר

קנב

ברוך השם יום ה' עקב פה עיר הקודש טבריא תבנה ותכונן בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ
לכבוד ידידי אהוב נפשי הלא הוא המופלא מורנו הרב נתן עם שלום ידידי האברך מורנו הרב אייזיק נרו יאיר
הנה אחותי מרת חנה תחיה נוסעת בכל שנה על הַיָאר צַייט של אבינו זללה"ה כ"ב מנחם אב הבא עלנו לטובה והנה עתה מחמת הקראנקטין אינה יכולה לנסוע וגם אין לה שיירא כִּי-אִם איש אחד ואין דעתי מסכמת לנסוע רק אמרתי שתשלח מעות לידך ואתה תראה שילך מנין על קבר אבי ז"ל ביום הַיָאר צַייט ולבקש עבורה שימחול לה וגם שולחת על ידי דוב נאמן מר' חיים יהושע סך 30 גראש ליתן להמנין הנ"ל עבור שילכו על קבר אבי להתפלל עלינו ועל אחינו ואחותינו ובנינו ובנותינו וארשום בהצעטיל כל השמות ויניחו בקבר אבי ז"ל וקודם לקרוא כל השמות ואחר כך להניח הקוויטיל ויכתוב לי מכתב קבלה וגם לכתוב לי אם אתם עדיין יושבים בביתכם אשר קניתם למזל טוב ואם לאו חס ושלום ואולי יש עמכם איזה ידיעה מטוורוהייציע מה שנשמע שם וגם אם קבלתם המכתב בקנווערט אשר שלחתי לכם על ידי אשה אחת יותר אין לי פנאי לכתוב מחמת הנחיצה
אוהבכם באמת
נתן בֶּן מוֹרֵנוּ יהודא
אני וידידי ר' קלמן פורסים בשלום אביך נרו יאיר ובשלום כל אנשי שלומנו באהבה עזה והם יתפללו עלינו ואנו מתפללים עליכם תמיד
נתן הנ"ל
גם ידידי ר' קלמן נרו יאיר ביקש ממך להתראות פנים עם ידידי ר' ברוך דיבנער נרו יאיר ולפרוס בשלומו עבורי ולבקש מאתו איך שנתן קאפליס שלו לקאפלאצניק לתקן אותו וקרע אותם לגמרי ואין לו במה לילך עַל-כֵּן ביקש מאתי לקבל מהחודש געלט שלו ולקנות לו קאפליס ולשלוח לו על ידי איש מהימן

דברי אוהבך
קַלְמָן בֶּן דְּבוֹרָה ז"ל

קנג

ברוך השם יום ג' תבוא פה עיר הקודש טבריא תבנה ותכונן בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ
האל הטוב והמטיב הוא ייטיב לנו הכתיבה והחתימה טובה לכבוד אוֹהֵב נַפְשִׁי ידידי עוז אוֹהֵב נַפְשִׁי מורנו הרב נתן נרו יאיר עם שלום זוגתו תחיי ועם שלום בנו הנעים מורנו הרב סענדיר נרו יאיר
הנה קבלתי מכתבך וגם החפיצים בשלימות ומאוד בקשתי מאתך ומאת זוּגָתְךָ תחיה שלא תהיו חַס וְשָׁלוֹם מעורבים בהמחלוקת ואפילו חס ושלום מי שחולק עליכם תקבלו באהבה ותזכו לתשובה שלימה וְשָׁב וְרָפָא לוֹ ובפרט שעתה בָּרוּךְ ה' חודש אלול זמן התשובה ואי אפשר לזכות לתשובה כִּי-אִם על-ידי בזיונות וישתוק וידום ובפרט המחלוקת בין הנשים שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה נחרב חַס וְשָׁלוֹם טוּרוהייציע וגם בימי האר"י ז"ל נתקלקלה הגאולה ועל ידי מחלוקת נשבר ולעת עתה מזל טוב לכם כי מזל טוב הוא תמיד סימן טוב ואל תדאגו כלל כי השם עמכם ואצליכם וסמוך לכם והשם יתברך יגמור עמכם הכל לטובה בזכות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ומבקש אני מאתכם ומאת כל אנשי שלומנו להתפלל עבור זוגתי כי מיום שבת קודש יש לה הפיבור בכל יום ה' יתברך ירחם עליה ואין לנו שום עצה כִּי אִם תפלה ותחנונים ואמונה ובטחון ושמחה כי בהמשך הזמן יעבור הכל והיסורים אין מועילין כלל ובשמחה מהפכין הכל לטוב וגם לפרוס בשלום ידידי מורנו הרב אוֹהֵב נַפְשִׁי באמת מורנו הרב אייזיק למען השם פלוויע נאר בתפלה ותחנונים וועסטי זעהין וויא אזוי השם יתברך וועט דיר אלדינק העלפין
דברי אוהבכם באמת
נתן מברסלב
ופרוס בשלום לכל אנשי שלומנו ולר' אליעזר לומר מזל טוב שיהיה בשעה מוצלחת לעבודת הבורא יִתְבָּרַךְ מחמת שאין לי פנאי ומחמת חולשו"ת זוגתי תחיה אקצר ואומר שלום
נתן הנ"ל

קנד

ברוך השם יום ב' לסדר וישב תרמ"ד טבריא

שלום וכל טוב סלה לידידי אהובי באמת לאמתו הֲלֹא הוּא האברך המופלא המושלם וכו' וכו' מורנו הרב אברהם אליעזר נרו יאיר ויזרח ויופיע מעל השמים חסדך אָמֵן סֶלָה אחרי דרישת שלומך הטוב כמשפט באתי להודיעך שקבלתי כל המכתבים שלך והיו בוודאי לנחת מחמת שאהבתי אותך אך השם יתברך יודע האמת שאין בכוחי להשיב לך ובוודאי יש במוחי בזכות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש להשיב לך דיבורים כאלה שבוודאי החיית נפשך אך כל גופי נשבר לשברי שברים אך עדיין בחסד גדול כי בוודאי הכל לטובה עד שאפעול אצל השם יתברך שימסור לנו השם יתברך הרחמים אל שדי יתן לכם רחמים ותדע אחי ידידי שאולי כמה שורות כתבתי לך בכל כוחי שלא תדמה שלבי ופי רחוק ממך כי מערב שבת קודש התגבר עלי עוד הפעם החום בכל יום מחצי יום עד הערב ואחותי גַם כֵּן חולה מאוד וזוגתי גַם כֵּן אינה בקו הבריאות ומוכרחת להיות אצלי ואצלה אבל טוב השם לכל ואם ירצה השם כשיעזור לי השם יתברך בוודאי אכתוב לך בכל עת מכתבים ומבקש אני ממך ומכל אנשי שלומינו להתפלל עלינו כי כולם צדיקים כי דבקים לטהור טהור

דברי אוהבכם באמת

נתן מברסלב

ועוד אני מבקש ממך לכתוב לר' שעפסיל ליתן לי ערינג אולי אחיה נפשי ופרוס בשלום לכל אנשי שלומינו ודע אחי ידידי שנתעכב המכתב היום יום שלישי ובלילה לא יכולתי לישון כלל והוכרחתי בכל כוחי ולמדתי ב'ליקוטי הלכות' הלכות חלוקת השותפות הלכה ה' על התורה בראשית לעיני כל ישראל ותלמוד הלכה זו רק במוחך כמו שאתה לומד ש"ך ותחיה נפשך ותדע איך שאתה ואיך שאתה צריך לשקוד על דלתי ספרי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש כי בשם תראה גדולתם ותפארתם ואם ירצה השם כשאחזור לאיתני בוודאי אכתוב לך בכל פעם מכתבים אם ירצה השם

נתן הנ"ל

ולכתוב לי קבלה על המכתב

נתן הנ"ל

קנה

ברוך השם יום ב' לסדר ויהי לי לישועה תרמ"ד טבריא תבנה ותכונן

לכבוד אהוב נפשי האפיר המופלא וכו' וכו' כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ מורנו הרב נתן נ"י עם שלום זוגתו תחיה ובשלום בנו הנעים והיקר והאהוב מורנו הרב סענדיר נרו יאיר שיחיה לאורך ימים ושנים טובות אמן נצח סלה ועד עם שלום כל אנשי שלומינו

ברוך השם פה כולנו בקו החיים והשלום כן אזכה לשמוע מכם החיים והשלום מתוך הרחבה גדולה ושפע רב וכל טוב סלה הנה איך ששלחתי לכם מכתב על ידי ר' נתן בֶּן ר' יצחק ז"ל וגם שלחתי על ידי ר' שעפסיל שני מזידיעס ושני באסליקיס עַל חֶשְׁבּוֹן הזקן ר' נחמן מרוואצק שקבלתי על מעות חודש שלו סך 55 גְּרַאש וקבלתי לידי אַ בָּאסְלִיק ועשרים פאריס והמותר שלחתי לך ואין לי תשובה ואם ירצה השם בזו השבוע אשלח לך א מזידי על החוב שאני חייב לך ובקשתי שיהיה לי מכתב מאתך ומידידינו ר' אייזיק נרו יאיר בכדי שאכתוב לכם מעסק השותפות שיש בינינו לחזק אחד את חבירו שלא להתרשל בעסק הגדול כי כל מה שאנו עוסקים יותר בזה יהיה רווח גדול בזה כי הוא קרוב לשכר תמיד והפסד בוודאי לא יהיה וכל ההשפעות של כל העולם הולכים על ידי עסק שלנו וכפי הנראה אתם מחשים ואתם עוסקים בו בעצלות ועצבות וזה העסק אוהב רק שמחה וחיות וכל מה ששמחים יותר מצליחים מאוד ובהלכות פקדון הלכה ג' שם תמצאו מרגוע לנפשיכם

דברי אוהבכם באמת

נתן מברסלב

זוגתי מרת בריינע תחיה ואחותי מרת חנה פורסים בשלום זוגתך מרת ידאסי לאה תחיה ובשלום בנה הנעים והנחמד מורנו הרב סענדיר חיים שיחיה לאורך ימים ושנים טובות אמן נצח סלה ועד ופרוס בשלום היקר הוותיק וחסיד מורנו הרב ר' נחמן נרו יאיר השם ישמרהו ויצילהו ופרוס בשלום לידידי אהוב נפשי הוותיק וחסיד ר' שמחה הכהן צדק נרו יאיר השם ישמרהו ויצילהו ופרוס בשלום לידידי אהוב נפשי הוותיק וחסיד מורנו הרב סענדיר נרו יאיר השם ישמרהו ויצילהו ופרוס בשלום לבנו האברך היקר אהוב נפשי הוותיק וחסיד מורנו הרב אברהם אליעזר נרו יאיר השם ישמרהו ויצילהו ופרוס בשלום לידידינו אהוב נפשי הוותיק וחסיד ר' דוב שוחט ובודק נרו יאיר השם ישמרהו ויצילהו ופרוס בשלום לבנו היקר והנעים האברך הוותיק וחסיד אהוב נפשי מורנו הרב העניך נרו יאיר השם ישמרהו ויצילהו ופרוס בשלום להנגיד ידיד נפשי הוותיק וחסיד אהוב נפשי מורנו הרב ר' חיים קראסין שטיין נרו יאיר השם ישמרהו ויצילהו ופרוס בשלום לידידי הנגיד הוותיק וחסיד אהוב נפשי מורנו הרב ר' יעקב נרו יאיר השם ישמרהו ויצילהו ופרוס בשלום לידידינו הוותיק וחסיד אהוב נפשי מורנו הרב ר' יחיאל

מענדיל נרו יאיר השם ישמרהו ויצילהו ופרוס בשלום לידידי הוותיק וחסיד אהוב נפשי מוֹרֵנוּ הָרַב ר' יעקב בער נרו יאיר השם ישמרהו ויצילהו ופרוס בשלום לידידינו האברך הוותיק וחסיד אהוב נפשי מוֹרֵנוּ הָרַב נתן נרו יאיר בֶּן ר' יצחק ז"ל השם ישמרהו ויצילהו ופרוס בשלום לאחיו הנחמד והנעים והיקר האברך אהוב נפשי הוותיק וחסיד מורנו הרב ר' יואל צבי נרו יאיר השם ישמרהו ויצילהו ופרוס בשלום לבנו האברך היקר ידיד נפשי הנחמד והנעים אהוב נפשי הוותיק וחסיד מורנו הרב אברהם נרו יאיר השם ישמרהו ויצילהו ופרוס בשלום לכל אנשי שלומינו לכל אחד ואחד באהבה עזה

קנו

ברוך השם יום ב' זאת חנוכה לִפְרָט קָטָן עיר הקודש טבריא
לכבוד ידידי אהוב נפשי המופלא מוֹרֵנוּ הָרַב נתן נרו יאיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ ובנו נרו יאיר הנה אני שולח לך מזידי עם המוסר כתב זה ששלחה לך אחותי חנה תחיה היינו הח"י שכתבתי לך לחלק ועוד ד' גראש שלשים פאריס גַּם כֵּן לחלק לפי חוות דעתך וברוך השם שהוקל חוליי ואני היה לי עוד ביום ד' וביום ה' הפיבער וברוך השם מיום שַׁבָּת קוֹדֶשׁ לא היה לי אך כוחי חלש מאוד אך בטחתי בהשם יתברך שבזכות הצדיקים ובזכות רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש שבוודאי אם ירצה השם ירפאינו רפואה שלימה בתוך כלל ישראל אָמֵן סֶלָה
דברי אוהבך
נתן מברסלב
פרישת שלום לכל אנשי שלומינו

קנז

ברוך השם יום ג' יתרו תרמ"ד פה טבריא
לכבוד אהוב נפשי המופלא וותיק וחסיד מורנו הרב נתן עם שלום זוגתו ובנו היקר והנעים מורנו הרב סענדיר חיים נרו יאיר שיחיה לאורך ימים ושנים טובות אמן נצח סלה ועד
הנה בלילה קבלתי מכתבך עם האוו"ז שלך ובוודאי אקיים לקבל המעות ולסלק לר' יהושע נרו יאיר ולקבל מאתו קבלה ואני אתן לו מזידי ממעות שלי ותדע שאני שולח לך א' באסליק על ידי בן אחיך מורנו הרב אליעזר נרו יאיר וככה תעשה עם המזידי והביסליק עולה מעות שלכם 20 30 גראש תקבל על החוב שלי 20 גראש ויהיה נשאר לך שלושה באסליקים תחלק אותם עבורי לאנשי שלומינו היינו לר' נחמן חצי באסליק

ולר' דוב גַם כֵּן חצי באסליק ולר' אייזיק חצי באסליק ולר' יחיאל מענדיל חצי באסליק ולר' מאיר א' גראש ולר' אברהם הירש א' גראש ולר' יוסף א' גראש ושם קבלתי מקודם מהסך ששה רוּבֶּל חָדָשׁ 20 20 גראש וחצי באסליק מגיע לי מהמכתב שכתבתי קודם ראש השנה לחמיך נרו יאיר ויהיה בְּסַךְ הַכֹּל 42 גראש וכשתכתוב לי מכתב תכתוב לי כמה עוד מגיע לך בכדי לידע להתפלל שיעזור לי השם יתברך לסלק כל מה שאני חייב לשום אדם כי כך למדתי מרבותינו ז"ל שבתפלה צריכין לפרש כל דבר בפרט והיום קבלתי על ידי מיקער סאלאח מכתב מפרשת שמות עם הקבלה מר' דוב שׁוֹחֵט וּבוֹדֵק בתוכם ובקשתי להודיע לי מרודפינו כל דבר שורש ור' אייזיק נרו יאיר יכתוב לי מכתב באריכות מכל דבר שורש ואם ירצה השם בשבוע הבא עלנו לטובה אכתוב לכם באריכות כמה דברים טובים

דברי אוהבכם

נתן מברסלב

קנח

ברוך השם יום ג' לסדר משפטים תרמ"ד עיר הקודש טבריא תבנה ותכונן

שָׁלוֹם וְיֵשַׁע רַב לכבוד ידידי אהוב נפשי אחי וריעי המופלא וכו' וכו' מורנו הרב נתן נֵרוֹ יָאִיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ ובנו היקר מוֹרֵנוּ הָרַב סענדיר חיים נרו יאיר לתורה ולחופה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים אָמֵן סֶלָה

ברוך השם אתנו החיים והשלום כה אזכה לשמוע מכם החיים והשלום בתוך הרחבה גדולה והצלחה מרובה ושפע כפולה וכל טוב סלה בשבוע העבר קבלתי ממך מכתב קטן עם המעות ששלחת לר' יהושע נרו יאיר ונתתי לו המעות וגם המזידי שלי גַם כֵּן נתתי לו ושלחתי לך קבלות וגם שלחתי לך עוד א' באסליק עם מכתב קטן כי לא היה פנאי מחמת נחיצת השיירה המזידע עם הבאסליק הם מעות שלכם 30 גראש והמותר תחלק כפי שכתבתי לך בהמכתב ששלחתי לך על ידי בן אחיך נרו יאיר ולא היה לי ממך שום תשובה וגם מר' אייזיק נרו יאיר לא היה לי זה זמן כביר שום מכתב וגם אתה לא כתבת לי מאתו מה הוא עושה ואם הוא שמח אפילו בעת שיורד מן המלוכה וגם ממך לא קבלתי מכתב מפנימות נפשך ונראה שאתה ממשיך עליך בעצבון תאכלנה אבל רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש לא כך מלמדים אותנו רק להיות שמחים בחלקינו ולהמשיך עלינו אנפין נהורין שובע שמחות את פניך לב שמח ייטב פנים וְעַל-יְדֵי-זֶה מהפך הקללה לברכה ואפילו חַס וְשָׁלוֹם מי שאין לו היום חס ושלום מה שיאכל גַם כֵּן אינו צריך

לדאוג כי הדאגות אינם מועילין כלל רק לבטוח בהשם יתברך ולבקש מאתו שיזמין לו פרנסה ובפרט מי שיש לו על מה שישרה עליו ברכה צריכין ליתן הודאה להשם יתברך ברוך השם שיש לי על מה לשרות ברכה ויהיה רצון שתשרה ברכה במעשה ידינו והכל בשמחה וכל הבחירה שלכם הולכת שלא תדאגו כלל ומה יש לנו לדאוג הלא ספרי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש מונחים אצלינו כמפורסם וברוך השם שאנו לומדים אותם במעט מעט ועל ראש השנה היינו כמה וכמה פעמים ואנו מתגעגעים עוד להיות על ראש השנה ובחסד השם יתברך שאין אנו מצד החולקים על אור הגנוז הזה איך אנו צריכין לשמוח בזה יומם ולילה כפי שמבואר בהספרים גודל הפגם מהחולקים שבטל מקחם מכל וכל כמבואר בהלכות אונאה ועוד בכמה הלכות ועל הָעוֹלָם הַזֶּה בוודאי אין צריכין לדאוג רק לבקש מהשם יתברך בשמחה על כל מה שצריכין ושמחה היא הצלחה ועצבות היא עבירה גדולה שמביא חס ושלום לכל העבירות שבעולם וְעַל יְדֵי זֶה אינו מכיר בהשגחות השם יתברך כי לעולם חסר לו ומי שדואג הוא מחוסר אמונה בשני פנים א' שאינו מאמין כשהשם יתברך רוצה כך בוודאי כך צריך להיות כי אין אנו יודעין מה שהוא ממתיק בזה והב' שאינו מאמין שהשם יתברך יכול להושיע מאין ליש כי מהיכן היתה החיות שלנו עד עתה האם היתה דרך הטבע כל אחד כפי ערכו אם לא בעזרת השם יתברך ולפעמים הוא מעכב כי מתאווה לתפילתינו שנקבל השפע בתפילה אבל הכל צריך להיות בשמחה ליתן תודה הודאה על העבר ולצעוק על להבא ואפילו ידידי ר' אייזיק נרו יאיר הוא גַם כֵּן שוטה כשהוא דואג כי הדאגות אין מועילין לו כלל והוא צריך להיות בשמחה מאוד על שנברא ישראל ולא זו אף זו שלא נלכד חס ושלום בהכיתות מבוקרעסט וגם זה שנתקרב לרבינו ז"ל ותלמידו הקדוש וברוך השם שעוסק במעט מעט בדרכי הספרים האלו וגם היה מתוך דוחק שלו כמה פעמים על ראש השנה ומתגעגע עוד להיות על ראש השנה היש עושר גדול ממך כי יקרה היא מפז ומפנינים וכל חפצים לא ישוו בה ומכח בנים לעת עתה הראה לכם השם יתברך שברוך השם אין אתם עקרים ואמונה היא בגימ' בנים ואמונה היא תפילה עד ישקיף השם עליכם וירחם עליכם בישועה שלימה והכל יכולין לפעול על ידי שמחה כי שמחה היא המתקת הדינים ובפרט שברוך השם ימי אדר ופורים הקדוש ממשמשין ובאין והשם יתברך יעזור לנו לקבל אותם בשמחה כאשר קיבלנו עלינו בימי מרדכי ואסתר שהם מחיאת כף ורקודין ואם ירצה השם בוודאי יהיה נמשך עלינו איזה המתקה ובטחו בהשם שבוודאי לא יעזוב אתכם לא בזה ולא בבא וכל מה שצריכין לתיקון נפשותינו בוודאי יעזור לנו השם יתברך בזכות וכח רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש אשר הם הם התיקון של נפשו"ת המתים והחיים

והיום למדתי הלכות גזילה הלכה ד' ושם תמצאו מרגוע לנפשותיכם ואני שמעתי שר' שמחה נרו יאיר גַם כֵּן אינו הולך לש"ס מחמת שהיתה תרעומת עליו מחמת מעות האם אין אתה מאמין בהשגחה ומה שזוכין לך בוודאי יהיו שלך והאם השם יתברך אינו יכול להזמין לך ממקום אחר האם טוב מאוד להיות מקבל הלא רבינו ז"ל אמר שקשה מאוד להיות מקבל ובפרט שהוא גם כן לא קיבל לעצמו רק חלק לאנשי שלומינו צריך להאמין שכך רוצה השם יתברך ולא בשביל מעות לרחק מאחדות הקיבוץ הלא אנן בחביבותא תליא מלתא וצריך כל אחד לראות שמצידו לא יהיה פירוד חס ושלום כי על ידי האחדות זוכין לעצה שלימה כמבואר בהתורה חדי רַבִּי שִׁמְעוֹן וזוכין לשמחה ואתם צריכין לקרב בני אדם ואתם בשביל מעות אתם מרחיקים כי לא די שאין אנו צועקין ק"מ קלין להנצל מתאוות ממון אבל על כל פנים אין אנו צריכין להמשיך עלינו תאוות ממון דלא שריא בפרודא וגם שלא לגנות אפילו צדיק שאין הלכה כמותו כמו ר' דוב נרו יאיר ומחמת נחיצת הפנאי אקצר

מנאי אוהבכם באמת וחבר אני לכל אשר יראוך

נתן מברסלב

ופרוס בשלום לכל אנשי שלומינו באהבה עזה ותדעו שאני עתה גם כן איני בקו הבריאות בשלימות

קנט

ברוך השם יום ב' לִפְרָט קָטָן פה עיר הקודש טבריא תבנה ותכונן

לידידי אהוב נפשי מורנו הרב נתן נרו יאיר עִם שְׁלוֹם זוּגָתוֹ ובנו נרו יאיר

הנה קבלתי המכתב עם המשלוח מנות ואין אני יכול להשיב כי מיום ז' אדר שהלכתי לְרַבִּי מֵאִיר בַּעַל הַנֵּס וּמִיּוֹם זה נחליתי מאוד מאוד ואני מודיע לכם שבשמחת פורים יכולים אתם להמתיק הדינים מעלי כי אין לי אבר אחד שלם ומוכרח בכל יום לישב בכרים וכסתות

דברי אוהבך באמת

נתן מברסלב

קס

ברוך השם יום ו' עֶרֶב שַׁבָּת קֹדֶשׁ פרשת ויקהל פה טבריא

לכבוד ידידי עוז אהובי באמת וידיד נפשי הֶלֹא הוּא המופלא ומופלג וותיק וחסיד וכו' וכו' כְּבוֹד שֵׁם תִּפְאַרְתּוֹ לשבח ולתהלה מורנו הרב נחמן נרו יאיר בֶּן הָרַב רש"ז זצ"ל

הנה מונח מכתב רצוף פה אשר כתבתי להנגיד ר' חיים יהושע ואין אני רוצה שנאמן שלו יקרא אותו בפניו על כן אני שולח למעלתכם בתוך מכתבכם בכדי שאתם תקראו את המכתב בפני הנגיד הנ"ל ותסבירו לו האמת ממכתבי שאין אני נוגע לשום צד רק האמת הנראה במוחי ובלבבי אני כותב לו וגם שמעתי מרחוק שאתם סוברים שאין אני דן אתכם לכף זכות חס ושלום היכול מעלתו להאמין בזה איך שרבינו ז"ל הזהיר אותנו בכמה תורות לדון לכף זכות אפילו המבזים אותנו ואפילו לדון את עצמו לזכות שכל אחד בודאי יודע נגעי לבבו ובפרט לאהוב נאמן כמותכם אשר השם יתברך יודע האמת איך שאני אוהב את אנשי שלומינו ויודע אני שאין דעת אדם דומה לחבירו ודווקא מפעולות משתנות כשנעשה אחדות הפשוטה זה יקר בעיני השם יתברך ואנו צריכין רק לראות שלא לגרום חס ושלום פירוד לבבות כי אנו כולנו מושרשים בשורש אחד ואין לי שום נידנוד עליכם לחסר חס ושלום האהבה שבינינו רק כמאז ובמקדם באהבה עזה ורבה עד מאוד רק כל אדם שאין בו שלימות לפעמים שוגה באיזה דבר אבל אהבתי אתכם תקועה בלבי ובמוחי כי אתם מאנשי רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש אשרי לכם ואשרי חלקיכם ואשרי חלקי אשרינו מה טוב חלקינו ומה נעים גורלינו ומה יפה ירושתינו וברוך השם ימי הפורים ממשמשין ובאין השם יתברך יעזור לנו גם כן שיהיה נעשה על ידינו גם כן מפלת המן ועמלק יְמַח שְׁמוֹ ונמוח זכרו ונזכה אנחנו לשמוח בשמחת פורים הקדוש ומפלת המן ועמלק ויזכינו השם יתברך לזעוק מקודם זעקה גדולה ומרה וְאַחַר כָּךְ לשמוח בחג הפורים הקדוש בהמחאת כף וריקודין כרצון רבינו ז"ל ותלמידו הקדוש ויהיה נמשך עלינו בפורים בתוך השמחה יראה עילאה דעילאה כמבואר ב'ליקוטי הלכות' בהלכות בכור בהמה טהורה ומחמת נחיצות עֶרֶב שַׁבָּת קוֹדֶשׁ קצרתי ואומר שלום לאהובי באמת

דברי אוהבכם באמת

נתן מברסלב

ופרוס בשלום לאהוב נפשי מוֹרֵנוּ הָרַב ר' דובער נֵרוֹ יָאִיר ופרוס בשלום לבנו האברך היקר מורנו הרב העניך נרו יאיר ופרוס בשלום לידידי אהובי כבן ממש מורנו הרב נתן בֶּן ר' הירש עם שלום בנו היקר מורנו הרב סענדיר חיים נרו יאיר לאורך ימים ושנים טובות אמן כן יהי רצון ופרוס בשלום להנגיד ר' חיים קראסין שטיין נרו יאיר ופרוס בשלום הנגיד ר' יעקב נרו יאיר ופרוס בשלום להאברך מוֹרֵנוּ הָרַב אייזיק נרו יאיר הַשֵּׁם יִשְׁמְרֵהוּ וְיִחַיֵּהוּ ופרוס בשלום לאברך היקר מוֹרֵנוּ הָרַב נתן בֶּן ר' יצחק ז"ל ופרוס בשלום לאחיו האברך היקר מוֹרֵנוּ הָרַב יואל הירש נרו יאיר ופרוס בשלום בנו האברך היקר

מורנו הרב אברהם נרו יאיר ופרוס בשלום לכל אנשי שלומינו באהבה עזה אהבת נפש
ור' סענדיר נרו יאיר ובנו מוֹרֵנוּ הָרַב אליעזר נרו יאיר פורסים בשלום לכל אנשי שלומינו